

License

See [SBLGNT.com](https://www.sblgnt.com) for license details.

ΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ

Chapter 1

1 Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ χριστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ υἱοῦ Ἀβραάμ.

2 Ἀβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, 3 Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φαρὲς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρῶμ, Ἑσρῶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, 4 Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών, 5 Σαλμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Βόες ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ἰωβὴδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, 6 Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα.

Δαυὶδ ἔδὲ ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, 7 Σολομῶν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, 8 Ἀσάφ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὀζίαν, 9 Ὀζίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωαθάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ, Ἀχάζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκίαν, 10 Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆ δὲ ἐγέννησεν

τὸν Ἀμώς, Ἀμώς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσίαν, 11 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

12 Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ, 13 Ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακίμ, Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, 14 Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχίμ, Ἀχίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιούδ, 15 Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ματθάν, Ματθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, 16 Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος χριστός.

17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. Ἦν τεκομένη τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῇ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὗρεθῇ ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου. 19 Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. 20 ταῦτα δὲ αὐ-

τοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ’

ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσήφ υἱὸς Δαβὶδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου, τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματος ἑστὶν ἁγίου· 21 τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. 22 τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· 23 Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ· ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον Μεθ’ ἡμῶν ὁ θεός. 24 Ἐγερθεῖς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὥς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· 25 καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὔ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

Chapter 2

1 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα 2 λέγοντες· Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. 3 ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἑταράχθη καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ’ αὐτοῦ, 4 καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ’ αὐτῶν ποῦ ὁ χριστὸς γεννᾶται. 5 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου· 6 Καὶ σύ, Βηθλέεμ γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ

γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ

τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ.

7 Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσεν παρ’ αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, 8 καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν· Πορευθέντες ἔξετάσατε ἀκριβῶς· περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὗρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως καγὼ ἔλθων προσκυνήσω αὐτῷ. 9 οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν, καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτούς, ἕως ἔλθων ἑστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. 10 ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. 11 καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. 12 καὶ χρηματισθέντες κατ’ ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδη δι’ ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ’ ὄναρ· τῷ Ἰωσήφ λέγων· Ἐγερθεῖς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἴπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. 14 ὁ δὲ ἐγερθεῖς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, 15 καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.

16 Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνέειλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βη-

θλέεμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διε-

τοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. 17 τότε ἐπληρώθη τὸ ῥῆθὲν Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· 18 Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη, κλαυθμὸς καὶ ὁδυρμὸς πολὺς· Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι ὅτι οὐκ εἰσίν.

19 Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ 20 λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ, τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. 21 ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. 22 ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου ἔφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, 23 καὶ ἔλθων κατῴκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

Chapter 3

1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας 2 καὶ λέγων· Μετανοεῖτε, ἡγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 3 οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. 4 αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν κα-

μήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν

αὐτοῦ, ἡ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ ἄκριδες καὶ μέλι ἄγριον. 5 τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἰεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περὶχωρος τοῦ Ἰορδάνου, 6 καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἑξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

7 Ἴδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας 9 καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγείραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. 10 ἥδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

11 Ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί· 12 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἁποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.

13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. 14 ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με; 15 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ἄφες ἄρτι, οὕτως γὰρ πρέπειν ἐστίν

ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἂ-

φήσιν αὐτόν. 16 ῥαπτισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εὐθύς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἦνε-
ώχθησαν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν πνεῦμα θεοῦ
καταβαῖνον ὥσπερ περιστερὰν ἐρχόμενον ἐπ’
αὐτόν· 17 καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέ-
γουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός,
ἐν ᾧ εὐδόκησα.

Chapter 4

1 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον
ὑπὸ τοῦ πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ δι-
αβόλου. 2 καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαρέα-
κοντα καὶ νύκτας τεσεσράκοντα ὕστερον ἐ-
πείνασεν. 3 καὶ προσελθὼν ὁ πειράζων εἶ-
πεν αὐτῷ· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ
λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. 4 ὁ δὲ ἀποκρι-
θεὶς εἶπεν· Γέγραπται· Οὐκ ἐπ’ ἄρτω μόνῳ
ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ ῥήματι
ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ.

5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβο-
λος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν
ἐπὶ τὸ περύγιον τοῦ ἱεροῦ, 6 καὶ λέγει αὐ-
τῷ· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κά-
τω· γέγραπται γὰρ ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ
ἐντελεῖται περὶ σοῦ καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀρουσίν
σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα
σου. 7 ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πάλιν γέγραπται·
Οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου.

8 Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβο-
λος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐ-
τῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν
δόξαν αὐτῶν 9 καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ταῦτά σοι

πάντα ἑδώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι.

10 τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ῥῦπαγε, Σα-
τανᾶ· γέγραπται γάρ· Κύριον τὸν θεόν σου
προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. 11
τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγ-
γελoi προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ.

12 Ἀκούσας ὁ Ἰωάννης παρεδό-
θη ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 13 καὶ κα-
ταλιπὼν τὴν Ναζαρά ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς
Καφαρναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις
Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλίμ· 14 ἵνα πληρωθῇ
τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγον-
τος· 15 Ἢ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλίμ, ὁ-
δὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ὑορδάνου, Γαλι-
λαία τῶν ἐθνῶν, 16 ὁ λαὸς ὁ κατήμενος ἐν
σκοτίᾳ (φῶς εἶδεν) μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις
ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐ-
τοῖς. 17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν
καὶ λέγειν· Μετανοεῖτε, ἥγγικεν γὰρ ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν.

18 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν
τῆς Γαλιλαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα
τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν
θάλασσαν, ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς· 19 καὶ λέγει αὐ-
τοῖς· Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁ-
λιεῖς ἀνθρώπων. 20 οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ
δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. 21 Καὶ προβάς
ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον
τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πα-
τρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν,
καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. 22 οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες
τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθη-
σαν αὐτῷ.

23 Καὶ περιῆγεν ἐν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ·

α', διδασκῶν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. 24 καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν· καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις ἑσυνεχομένους, δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 25 καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

Chapter 5

1 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· 2 καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων·

3 Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

4 μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.

5 μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν.

6 μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.

7 μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

8 μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι

αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.

9 μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται.

10 μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

11 μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἴπωσιν πᾶν ἑπαιτηρὸν καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἰμοῦ. 12 χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

13 Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ ῥβληθὲν ἔξω· καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

14 Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· 15 οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. 16 οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι· 18 ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται. 19 ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων

στων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐ-

λάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. 20 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσέυσῃ ἡμῶν ἢ δικαιοσύνη· πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21 Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· Οὐ φονεύσεις· ὅς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. 22 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ ἑαυτοῦ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὅς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· Ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὅς δ' ἂν εἴπῃ· Μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. 23 ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κακεῖ μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, 24 ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ὑπαγε πρῶτον διαλλάγῃ τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἔλθων πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. 25 ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ ἕως ὅτου εἴ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ, μήποτε σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθῇς. 26 ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως ἂν ἀποδοῇς τὸν ἕσχατον κοδράντην.

27 Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη· Οὐ μοιχεύσεις. 28 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 29 εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρεי γάρ σοι ἵνα ἀπόλῃται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. 30 καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐ-

τὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρεי γάρ σοι ἵνα

ἀπόλῃται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς γέενναν ἀπέλθῃ.

31 Ἐρρέθη δέ· Ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. 32 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι, καὶ ὅς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ μοιχᾷται.

33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· Οὐκ ἐπιорκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. 34 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ θεοῦ· 35 μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου βασιλέως· 36 μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν. 37 ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν.

38 Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη· Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. 39 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν δεξιὰν ἵσιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· 40 καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· 41 καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἓν, ὑπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. 42 τῷ αἰτοῦντί σε ἡ δόξ, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανίσασθαι μὴ ἀποστραφῆς.

43 Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. 44 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς

έχθρους ἑμῶν καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἑτῶν

διωκόντων ὑμᾶς· 45 ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἑν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. 46 ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναί τ' αὐτὸ ποιοῦσιν; 47 καὶ ἐὰν ἀσπάσῃσθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περιστὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ ἔθνηκοί τ' αὐτὸ ποιοῦσιν; 48 Ἔσσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὥς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν.

Chapter 6

1 Προσέχετε ἑδὲ τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μή γε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

2 Ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 3 σοὺ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, 4 ὅπως ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει ἑσοί.

5 Καὶ ὅταν προσεύχησθε, οὐκ ἔσσεσθε ὥς οἱ ὑποκριταί· ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν

μισθὸν αὐτῶν. 6 σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσ-

ελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει ἑσοί.

7 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὥσπερ οἱ ἔθνηκοί, δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται· 8 μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς, οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὃν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, 10 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς· 11 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· 12 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· 13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. 14 ἐὰν γὰρ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· 15 ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

16 Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥς οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί, ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 17 σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, 18 ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοί.

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ

τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν· 20 θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· 21 ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς Ἰσου, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία Ἰσου.

22 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. ἐὰν οὖν ἦ ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· 23 ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν, τὸ σκότος πόσον.

24 Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί ἴφάγητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσῃσθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶ τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; 26 ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; 27 τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; 28 καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν· οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν· 29 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὥς ἐν τούτων. 30 εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς

κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέν-

υσιν, οὐ πολλῶν μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; 31 μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες· Τί φάγωμεν; ἢ· Τί πίωμεν; ἢ· Τί περιβαλώμεθα; 32 πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἱεπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων. 33 ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν ἱβασιλείαν καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. 34 μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον, ἢ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

Chapter 7

1 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθήτε· 2 ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. 3 τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; 4 ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· Ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἔκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; 5 ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον ἔκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου τὴν δοκόν, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

6 Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε ἑκαπατηήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσίν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς.

7 Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὕρησθε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. 8 πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὐ-

ρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἁνοιγήσεται. 9 ἡ τίς

ἔστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἁιτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον— μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; 10 ἡ καὶ ἰχθὺν αἰτήσῃ— μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 11 εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.

12 Πάντα οὖν ὅσα ἔὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

13 Εἰσελθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· 14 ὅτι στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσιν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.

15 Ἐπροσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων ἔσωθεν δέ εἰσιν λύκοι ἄρπαγες. 16 ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. μὴ τι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν ἁσταφυλὰς ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; 17 οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ· 18 οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ἁποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. 19 πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 20 ἅρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι· Κύριε κύριε εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν,

ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ

ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 22 πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· Κύριε κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; 23 καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι Οὐδέποτε ἔγνω ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ὠκοδόμησεν ἑαυτοῦ τὴν οἰκίαν· ἐπὶ τὴν πέτραν. 25 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. 26 καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτούς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὠκοδόμησεν ἑαυτοῦ τὴν οἰκίαν· ἐπὶ τὴν ἄμμον. 27 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν, καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἔτελεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 29 ἦν γὰρ διδάσκων αὐτούς ὡς ἔξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς ἁαῦτῶν.

Chapter 8

1 Ἐκαταβάντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. 2 καὶ ἰδοὺ λεπρὸς ἁπροσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ

λέγων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρί-
σαι. 3 καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο Ἰακώβ
λέγων· Θέλω, καθαρίσθητι· καὶ εὐθέως ἐκα-
θαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. 4 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Ὅρα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σε-
αυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκον τὸ
δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον
αὐτοῖς.

5 Ἐἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ ἰς Καφαρ-
ναοὺμ προσήλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρα-
καλῶν αὐτὸν 6 καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς
μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δει-
νῶς βασανιζόμενος. 7 Ἰακώβ λέγει αὐτῷ· Ἐγὼ
ἔλθων θεραπεύσω αὐτόν. 8 καὶ ἀποκριθεὶς
ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς
ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μό-
νον εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου·
9 καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἔξουσί-
αν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω
τούτῳ· Πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ·
Ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· Ποί-
ησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. 10 ἀκούσας δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦ-
σιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἵνα οὐδενὶ τοσαύτην
πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὔρον. 11 λέγω δὲ ὑ-
μῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν
ἥξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ
καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐ-
ρανῶν· 12 οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθή-
σονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται
ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 13
καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχη· Ὑπα-
γε, ὥς ἐπίστευσας γεννηθήτω σοι· καὶ ἰάθη ὁ
παῖς ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

14 Καὶ ἔλθων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν
Πέτρου εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημέ-

νην καὶ πυρέσσουσαν· 15 καὶ ἤψατο τῆς χει-
ρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ
ἡγέρθη καὶ διηκόνει αὐτῷ. 16 Ὁψίας δὲ γε-
νομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους
πολλούς· καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγῳ,
καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευ-
σεν· 17 ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν διὰ Ἡσαΐου
τοῦ προφήτου λέγοντος· Αὐτὸς τὰς ἀσθενεί-
ας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.

18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἄλλους ὄχλους
περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν.
19 καὶ προσελθὼν εἰς γραμματεὺς εἶπεν αὐ-
τῷ· Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν
ἀπέρχῃ. 20 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀ-
λώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἄν-
θρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνειν. 21
ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν εἶπεν αὐτῷ· Κύριε,
ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι
τὸν πατέρα μου. 22 ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ·
Ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι
τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς πλοῖον ἠκο-
λουθήσαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 24 καὶ ἰ-
δοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ,
ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμά-
των, αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. 25 καὶ προσελθόν-
τες ἡγειραν αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, ὁ σῶσον,
ἀπολλύμεθα. 26 καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί δειλοί
ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε ἐγερθεὶς ἐπέτιμήσεν
τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐγένετο γα-
λήνη μεγάλη. 27 οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν
λέγοντες· Ποταπὸς ἐστὶν οὗτος ὅτι καὶ οἱ ἄ-
νεμοι καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν;

28 Καὶ ἔλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς

τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν ὑπήντησαν αὐ-
τῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξ-
ερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν ὥστε μὴ ἰσχύειν τι-
νὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. 29 καὶ ἰ-
δοὺ ἔκραξαν λέγοντες· Τί ἡμῖν καὶ ἱσοῦ, υἱὲ
τοῦ θεοῦ; ἥλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι
ἡμᾶς; 30 ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοί-
ρων πολλῶν βοσκομένη. 31 οἱ δὲ δαίμονες
παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· Εἰ ἐκβάλλεις ἡ-
μᾶς, ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν
χοίρων. 32 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑπάγετε. οἱ δὲ
ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ἰ-
δοὺ ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρη-
μνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς
ῥύδασι. 33 οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀ-
πελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα
καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. 34 καὶ ἰδοὺ πᾶ-
σα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντησιν τῷ Ἰησοῦ,
καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μετα-
βῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

Chapter 9

1 Καὶ ἔμβας εἰς πλοῖον διεπέρασεν καὶ
ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

2 Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυ-
τικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰη-
σοὺς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτι-
κῷ· Θάρσει, τέκνον· ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρ-
τίαι. 3 καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν
ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος βλασφημεῖ. 4 καὶ εἰδὼς
ὁ Ἰησοὺς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· Γινατί
ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 5
τί γὰρ ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· Ἀφίενταί
σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· Ἐγειρε καὶ περι-

πάτει; 6 ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱ-
ὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι ἁμαρ-
τίας— τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· Ἐγερθεῖς
ἄρὸν σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν
σου. 7 καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐ-
τοῦ. 8 ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἔφοβήθησαν καὶ
ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοι-
αύτην τοῖς ἀνθρώποις.

9 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοὺς ἐκεῖθεν εἶδεν
ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελῶνιον, Μαθ-
θαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολουθεῖ
μοι· καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

10 Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ
οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτω-
λοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ. 11 καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖ-
οι ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Διὰ τί μετὰ
τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδά-
σκαλος ὑμῶν; 12 ὁ δὲ ἀκούσας εἶπεν· Οὐ
χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἱατροῦ ἀλλὰ οἱ
κακῶς ἔχοντες. 13 πορευθέντες δὲ μάθετε τί
ἐστίν· Ἐλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἤλ-
θον καλεῖσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς.

14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθη-
ταὶ Ἰωάννου λέγοντες· Διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ
Φαρισαῖοι νηστεύομεν ἁπλοῶς, οἱ δὲ μαθηταί
σου οὐ νηστεύουσιν; 15 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοὺς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος
πενθεῖν ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστὶν ὁ νυμφί-
ος; ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ'
αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύουσιν. 16
οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπιβλημα ράκους ἀγνά-
φου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἶρει γὰρ τὸ πλή-
ρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχί-
σμα γίνεται. 17 οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον

εἰς ἄσλους παλαιούς· εἰ δὲ μή γε, ῥήγνυνται

οἱ ἄσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἄσκοι ῥάπολλυνται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἄσλους καινοὺς, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται.

18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς ἰδοὺ ἄρχων εἰς ἔλθων προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι Ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. 19 καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθει αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 20 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη προσελθοῦσα ὅπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. 21 ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ· Ἐὰν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ σωθήσομαι. 22 ὁ δὲ Ἰησοῦς στραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτήν εἶπεν· Θάρσει, θυγάτερ· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 23 καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον 24 ἔλεγεν· Ἀναχωρεῖτε, οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ καθεύδει· καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. 25 ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. 26 καὶ ἐξηλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

27 Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν ἑαὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς, ὦ υἱὲ Δαυὶδ. 28 ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσήλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ· Ναί, κύριε. 29 τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γεννηθήτω ὑμῖν. 30 καὶ ἠνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. καὶ ἔνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω· 31 οἱ δὲ ἐξελθόν-

τες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον· 33 καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες· Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ. 34 οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ῥυακίαν. 36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν ὅτι ἦσαν ἐσकुλμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὥσπερ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. 37 τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν θερῖσμός πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι· 38 δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερῖσμοῦ ὅπως ἐκβάλλῃ ἔργατας εἰς τὸν θερῖσμόν αὐτοῦ.

Chapter 10

1 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ρυακίαν. 2 τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς ἑαυτοῦ, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, 3 Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ ῥωδδαῖος, 4 Σίμων ὁ ῥκαναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παρα-

δους αὐτόν.

5 Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων· Εἰς ὁδὸν ἔθνων μὴ ἀπέλθῃτε καὶ εἰς πόλιν Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθῃτε· 6 πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. 7 πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι Ἦγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 8 ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, ἑνεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. 9 μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, 10 μὴ πῆραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον· ἄξιός γάρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. 11 εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθῃτε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστιν· κἀκεῖ μέναιτε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε. 12 εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπασασθε αὐτήν· 13 καὶ ἂν μὲν ἦ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἂν δὲ μὴ ἦ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἔμπρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. 14 καὶ ὅς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. 15 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

16 Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. 17 προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· 18 καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἑμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. 19 ὅταν δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσῃτε πῶς ἢ τί λαλήσῃτε· δοθήσεται γὰρ

ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί ἑλάλησῃτε· 20 οὐ γὰρ

ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. 21 παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 22 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. 23 ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσῃτε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24 Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. 25 ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβοῦλ ἔπεκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ.

26 Μὴ οὖν φοβηθῇτε αὐτούς· οὐδὲν γὰρ ἔστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. 27 ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἵπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς τὸ οὐκ ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωματίων. 28 καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτείνειν· φοβεῖσθε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον ἑκατεστην τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γένεσιν. 29 οὐχὶ δύο στρουθία ἀσφαρίου πωλεῖται; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πωλεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. 30 ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσίν. 31 μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς.

32 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἑμοῖ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ

γὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ

ἐν οὐρανοῖς· 33 ὅστις ὁ ἀνὴρ ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι ἑκὼν αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

34 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. 35 ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, 36 καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. 37 ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· 38 καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. 39 ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν.

40 Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. 41 ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται. 42 καὶ ὅς ἂν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Chapter 11

1 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διδάσκειν τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν

ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ χριστοῦ πέμψας διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 3 εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; 4 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγεῖλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε· 5 τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· 6 καὶ μακάριός ἐστιν ὅς ἂν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

7 Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 8 ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν ἡμακαῖς ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν. 9 ἀλλὰ τί ἐξήλθατε; προφήτην ἰδεῖν; ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. 10 Ὁ αὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται· Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. 11 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν. 12 ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν. 13 πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου ἐπροφήτευσαν· 14 καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἡλίας ὁ μέλων ἐρχεσθαι. 15 ὁ ἔχων ὦτα ἀκουέτω.

16 Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; ὁμοία ἐστὶν παιδίῳ ἑκαθήμενῳ ἐν ταῖς ἀ-

γοραῖς ἃ προσφωνοῦντα τοῖς ἑτέροις¹ 17 Ἰέ-
 γουσιν· Ἡλῆσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὥρχησα-
 σθε· Ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκόψασθε· 18 ἦλ-
 θεν γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων,
 καὶ λέγουσιν· Δαιμόνιον ἔχει· 19 ἦλθεν ὁ υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγου-
 σιν· Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης,
 τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαι-
 ῶθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῆς.

20 Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις
 ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖστοι δυνάμεις αὐτοῦ,
 ὅτι οὐ μετενόησαν· 21 Οὐαὶ σοι, Χοραζὶν· οὐ-
 αὶ σοι, Βηθσαϊδᾶ· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶ-
 νι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν,
 πάσαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν.
 22 πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνε-
 κτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. 23
 καὶ σύ, Καφαρναούμ, ἢ μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψο-
 θήσῃ; ἕως ἔξου καταβήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδό-
 μοις ἔγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν
 σοί, ἔμεινεν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. 24 πλὴν
 λέγω ὑμῖν ὅτι γῆ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται
 ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί.

25 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ
 Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐξομολογοῦμαι σοι, πάτερ κύ-
 ριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας
 ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκά-
 λυψας αὐτὰ νηπίοις· 26 ναί, ὁ πατήρ, ὅτι
 οὕτως· εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. 27
 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου,
 καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πα-
 τήρ, οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ
 υἱὸς καὶ ὃς ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

28 Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες
 καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἄναπαύσω ὑμᾶς.

29 ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθε-
 τε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πραῖς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ
 καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς
 ὑμῶν· 30 ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστός καὶ τὸ
 φορτίον μου ἑλαφρόν ἐστιν.

Chapter 12

1 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰη-
 σοῦς τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ
 μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπέειπασαν καὶ ἤρξαντο τιλ-
 λειν στάχυν καὶ ἐσθίειν. 2 οἱ δὲ Φαρισαῖ-
 οὶ ἰδόντες εἶπαν αὐτῷ· Ἰδοὺ οἱ μαθηταὶ σου
 ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ.
 3 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίη-
 σεν Δαυὶδ ὅτε ἔπειπασεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 4
 πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς
 ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγον, ὃ οὐκ ἔξον
 ἦν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ
 τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις; 5 ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ
 νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ
 τὸ σάββατον βεβηλοῦσιν καὶ ἀναίτιοι εἰσιν;
 6 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὧ-
 δε. 7 εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστιν· Ἐλεος θέλω καὶ
 οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναίτι-
 οὺς. 8 κύριος γάρ ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου.

9 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν
 συναγωγὴν αὐτῶν· 10 καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος
 χεῖρα ἔχων ξηράν. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν
 λέγοντες· Εἰ ἔξεστι τοῖς σάββασιν θεραπεύ-
 ειν; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 11 ὁ δὲ εἶπεν
 αὐτοῖς· Τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς ἔξει
 πρόβατον ἓν, καὶ ἐὰν ἐμπίσῃ τοῦτο τοῖς σάβ-
 βασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσῃ αὐτὸ καὶ ἐ-

γερεῖ; 12 πόσῳ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προ-
βάτου. ὥστε ἔξεστιν τοῖς σάββασιν καλῶς
ποιεῖν. 13 τότε λέγει τῷ ἄνθρωπῳ· Ὑπεκτείνον
ῥ σου τὴν χεῖρα· καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ὑπεκατε-
στάθη ὑγιής ὡς ἡ ἄλλη. 14 Ἐξελθόντες δὲ οἱ
Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ· ὅ-
πως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐ-
κεῖθεν. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ πολλοί, καὶ
ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας, 16 καὶ ἐπετίμη-
σεν αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν,
17 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαίου τοῦ
προφήτου λέγοντος· 18 Ἴδου ὁ παῖς μου ὃν
ἠρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου· εἰς ὃν· εὐδόκησεν
ἡ ψυχὴ μου· θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν,
καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. 19 οὐκ
ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν
ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. 20 κάλαμον
συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ λίνον τυφό-
μενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νίκος τὴν
κρίσιν. 21 καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπι-
οῦσιν.

22 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζό-
μενος τυφλὸς καὶ κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν
αὐτόν, ὥστε τὸν ἄκωφον λαλεῖν καὶ βλέπειν.
23 καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον·
Μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Δαυίδ; 24 οἱ δὲ Φαρι-
σαῖοι ἀκούσαντες εἶπον· Οὗτος οὐκ ἐκβάλ-
λει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ ἐν τῷ Βεελζεβούλ ἄρ-
χοντι τῶν δαιμονίων. 25 εἰδὼς ὁ δὲ τὰς ἐνθυ-
μήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς· Πᾶσα βασιλεία
μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ πᾶ-
σα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ
σταθήσεται. 26 καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν Σατα-
νᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη· πῶς οὖν
σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; 27 καὶ εἰ ἐγὼ
ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱ-

οἱ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ
κρίται ἔσονται ὑμῶν. 28 εἰ δὲ ἐν πνεύματι
θεοῦ ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθα-
σεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 29 ἢ πῶς
δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυ-
ροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἄρπάσαι, ἐὰν μὴ
πρῶτον δῇσῃ τὸν ἰσχυρόν; καὶ τότε τὴν οἰκί-
αν αὐτοῦ διαρπάσει. 30 ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ
κατ' ἐμοῦ ἐστίν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ
σκορπίζει. 31 διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁ-
μαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἄν-
θρώποις, ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ
ἀφεθήσεται. 32 καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ
τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ·
ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου,
οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰ-
ῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.

33 Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ
τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἢ ποιήσατε τὸ δέν-
δρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν·
ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται.
34 γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ
λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύ-
ματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. 35 ὁ ἀγα-
θὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκ-
βάλλει ἀγαθὰ, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ
τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. 36
λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἄργον ὃ ἁλαλή-
σουσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσιν περὶ αὐ-
τοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· 37 ἐκ γὰρ τῶν
λόγων σου δικαιοθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων
σου καταδικασθήσῃ.

38 Τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινες τῶν
γραμματέων καὶ Φαρισαίων λέγοντες· Διδά-
σκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. 39
ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Γενεὰ πονη-

ρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖ-

ον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. 40 ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. 41 ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινούσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. 42 βασιλίσσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε.

43 Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαισιν, καὶ οὐχ εὐρίσκει. 44 τότε λέγει· Ἐἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω· ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει Ἰσχυλάζοντα σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. 45 τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.

46 Ἐτι Ἦ δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. 47 εἶπεν δὲ τις αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἐστήκασιν, ζητοῦντές σοι λαλῆσαι. 48 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ λέγοντι αὐτῷ· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου; 49 καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου

καὶ οἱ ἀδελφοί μου· 50 ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ

τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστί.

Chapter 13

1 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν· 2 καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει. 3 καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων· Ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. 4 καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἐλθόντα τὰ πετεινὰ κατέφαγεν αὐτά. 5 ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, 6 ἡλίου δὲ ἀνατειλαντος ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. 7 ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἔπνιξαν αὐτά. 8 ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὃ μὲν ἑκάτον ὃ δὲ ἐξήκοντα ὃ δὲ τριάκοντα. 9 ὁ ἔχων ὦτα ἀκουέτω.

10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ· Διὰ τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; 11 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. 12 ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 13 διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπου-

σιν καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνί-

ουσιν· 14 καὶ ἀναπληροῦται αὐτοῖς ἡ προφη-
τεία Ἡσαΐου ἡ λέγουσα· Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ
οὐ μὴ συνήτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ
μὴ ἴδητε. 15 ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λα-
οῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν,
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν· μή-
ποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀ-
κούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπι-
στρέψωσιν, καὶ ἰάσομαι αὐτούς. 16 ὕμῶν δὲ
μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν, καὶ τὰ
ὦτα ὕμῶν ὅτι ἰακούςουσιν. 17 ἀμὴν γὰρ λέγω
ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύ-
μησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀ-
κοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.

18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν
τοῦ Ὑπερίαντος. 19 παντὸς ἀκούοντος τὸν
λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχε-
ται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν
τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὀ-
δὸν σπαρεῖς. 20 ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς,
οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθύς
μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν, 21 οὐκ ἔχει δὲ
ρίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν, γε-
νομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον
εὐθύς σκανδαλίζεται. 22 ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας
σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων,
καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἵωνος ἑαυτοῦ καὶ ἡ ἀ-
πάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ
ἄκαρπος γίνεται. 23 ὁ δὲ ἐπὶ τὴν ἑκαλὴν γῆν
σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ
ἑσυνιεύς, ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑ-
κατὸν ὁ δὲ ἐξήκοντα ὁ δὲ τριάκοντα.

24 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐ-
τοῖς λέγων· Ὡμοιωθὴ ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
νῶν ἀνθρώπῳ ὅστις σπείρει καλὸν σπέρμα ἐν

τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. 25 ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς

ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἑπέ-
σπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀ-
πῆλθεν. 26 ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ
καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζά-
νια. 27 προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰ-
κοδεσπότου εἶπον αὐτῷ· Κύριε, οὐχὶ καλὸν
σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν
ἔχει ζιζάνια; 28 ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐχθρὸς ἄν-
θρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ δοῦλοι αὐτῷ
λέγουσιν· Θέλεις οὖν ἀπελθόντες ἑσυλλέξω-
μεν αὐτά; 29 ὁ δὲ ἑφησιν· Οὐ, μήποτε συλ-
λέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσῃτε ἅμα αὐτοῖς
τὸν σῖτον· 30 ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφοτέρα
ἑμέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θερι-
σμοῦ ἑρῶ τοῖς θερισταῖς· Συλλέξατε πρῶτον
τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς
τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον ἑσυναγά-
γετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

31 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐ-
τοῖς λέγων· Ὡμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐ-
ρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρω-
πος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. 32 ὁ μι-
κρότερον μὲν ἐστὶν πάντων τῶν σπερμάτων,
ὅταν δὲ αὐξηθῇ μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶν
καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλά-
δοις αὐτοῦ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς·
Ὡμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ,
ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἑνέκρυπεν εἰς ἀλεύρου σά-
τα τρία ἕως οὗ ἐξυμώθη ὅλον.

34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν
παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβο-
λῆς ἑοῦδὲν ἐλάλει αὐτοῖς· 35 ὅπως πληρωθῇ

τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· Ἀνοί-

ξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι
κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς.

36 Τότε ἀφείς τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν
οἰκίαν. καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ λέγοντες· Ὑποτίθῃς ἡμῖν τὴν παρα-
βολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. 37 ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν· Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα
ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. 38 ὁ δὲ ἀγρός
ἐστὶν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί
εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἴ-
σιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, 39 ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ
σπείρας αὐτὰ ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερι-
σμός συντέλεια αἰῶνος ἐστὶν, οἱ δὲ θερισταὶ
ἄγγελοι εἰσιν. 40 ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ
ζιζάνια καὶ πυρὶ ὀρέγεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ
συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. 41 ἀποστελεῖ ὁ υἱ-
ὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ
συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα
τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομί-
αν, 42 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον
τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυ-
γμὸς τῶν ὀδόντων. 43 Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμ-
ψουσιν ὥς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς
αὐτῶν. ὁ ἔχων ὥτα ἀκουέτω.

44 Ὅμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐ-
ρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν
εὐρών ἀνθρώπος ἐκρυψεν, καὶ ἀπὸ τῆς χα-
ρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔ-
χει· καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς
μαργαρίτας· 46 εὐρών δὲ ἓνα πολύτιμον μαρ-
γαρίτην ἀπελθὼν πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν

καὶ ἡγόρασεν αὐτόν.

47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν
καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ· 48 ἦν
ὅτε ἐπληρώθη ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγι-
αλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς
τὴν ἄγγην, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. 49 οὕτως
ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξελεύσον-
ται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονη-
ροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων· 50 καὶ βαλοῦσιν
αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται
ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

51 Συνήκατε ταῦτα πάντα; λέγουσιν
αὐτῷ· Ναί. 52 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τοῦ-
το πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ βασιλεί-
ᾳ τῶν οὐρανῶν ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰ-
κοδεσπότη ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ
αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. 53 καὶ ἐγένετο ὅ-
τε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας,
μετῆρην ἐκεῖθεν.

54 καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδί-
δασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε
ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· Πόθεν τού-
τῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; 55 οὐχ οὗ-
τός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
Ἰάκωβος καὶ Ἰωσήφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας;
56 καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡ-
μᾶς εἰσιν; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; 57
καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶ-
πεν αὐτοῖς· Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ
ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 58 καὶ
οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν
ἀπιστίαν αὐτῶν.

Chapter 14

1 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, 2 καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. 3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἔδωκεν αὐτὸν καὶ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, 4 ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν· 5 καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτείνειν ἀφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. 6 Ὑποτασσάμενος δὲ γενεσίῳ τοῦ Ἡρώδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρῳδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρρεσεν τῷ Ἡρώδῃ, 7 ὅθεν μετὰ ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἑὰν αἰτήσῃται. 8 ἡ δὲ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς· Δός μοι, φησὶν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 9 καὶ ἑτοιμάσθη ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνακαίμενους ἐκέλευσεν δοθῆναι, 10 καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. 11 καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. 12 καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦσαν τὸ πτώμα καὶ ἔθαψαν αὐτόν, καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ.

13 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ περὶ τὸν ὄρειον τῶν πόλεων. 14 καὶ ἔξελθὼν εἰσὶν ἐν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. 15 ὅψιας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγοντες· Ἐρημὸς ἐστὶν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄ-

χλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγορά-

σωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. 16 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρειαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. 17 οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. 18 ὁ δὲ εἶπεν· Φέρετέ μοι ὧδε αὐτούς. 19 καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. 20 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. 21 οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

22 Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. 23 καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. ὅψιας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ. 24 τὸ δὲ πλοῖον ἦδη ῥηδαινοῦσιν πολλοὺς ἀπὸ τῆς γῆς ἀπεῖχεν, βασιανίζομενον ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. 25 τετάρτη δὲ φυλακὴ τῆς νυκτὸς ἦλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. 26 οἱ δὲ μαθηταὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμα ἐστίν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. 27 εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Θαρσείτε, ἐγώ ε�μι· μὴ φοβεῖσθε.

28 Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἔλθεῖν πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα. 29 ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθέ. καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου Πέτρος περιεπάτησεν

ἐπὶ τὰ ὕδατα· καὶ ἦλθεν· πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 30

βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἱσχυρὸν ἐφοβήθη, καὶ ἄρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξεν λέγων· Κύριε, σῶσόν με. 31 εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; 32 καὶ ἁναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. 33 οἱ δὲ ἐν τῷ ἁπλοῖῳ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες· Ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ.

34 Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς Ἰερουσαλὴμ. 35 καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, 36 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἦψαντο διεσώθησαν.

Chapter 15

1 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων Ἰουδαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες 2 Διὰ τί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ἑαυτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. 3 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; 4 ὁ γὰρ θεὸς εἶπεν· Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ὁ καταλογὼν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. 5 ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ὅς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ· Δῶρον ὃ ἐστὶν ἐμοῦ ὡφελήσῃ, 6 οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ· καὶ ἡκυρώσατε τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. 7 ὑποκριταί, καλῶς ἐπρο-

φήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων· 8 Ὁ

λαὸς οὗτος· τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· 9 μάτην δὲ σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκούετε καὶ συνίετε· 11 οὐ τὸ εἰσέρχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 12 Τότε προσελθόντες οἱ Ἰουδαῖοι λέγουσιν αὐτῷ· Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν; 13 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. 14 ἅφετε αὐτοὺς· τυφλοὶ εἰσιν ὁδηγοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. 15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ταύτην. 16 ὁ δὲ εἶπεν· Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; 17 οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; 18 τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κακὰ οἱ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 19 ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροὶ, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. 20 ταῦτά ἐστιν τὰ κοινούντα τὸν ἄνθρωπον, τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνέχρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. 22 καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἔκραξεν λέγουσα· Ἐλέησόν με, κύριε Ἰησοῦ Δαυὶδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. 23 ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ

λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ

ἤρῳτον αὐτὸν λέγοντες· Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. 24 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. 25 ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνη αὐτῷ λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι. 26 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. 27 ἡ δὲ εἶπεν· Ναί, κύριε, καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. 28 τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γεννηθήτω σοι ὥς θέλεις. καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. 30 καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν ῥωφούς, τυφλοὺς, χωλοὺς, κυλλοὺς, καὶ ἑτέρους πολλοὺς, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας ῥαυτοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 31 ὥστε τὸν ὄχλον ἠθαυμάσαι βλέποντας ῥωφούς λαλοῦντας ῥυλλοὺς ὑγιεῖς ῥαυτοὺς περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν Ἰσραὴλ.

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ἀπολύσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. 33 καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ ῥαυτοὶ· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; 34 καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πόσους ἄρτους ἔχετε; οἱ δὲ εἶπαν· Ἐπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. 35 καὶ ῥαυ-

ραγγεῖλας ῥαυτοὺς ὄχλων ἠναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν

36 ῥαυτοὺς τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύ-
ας ῥαυτοὺς εὐχαριστήσας ῥαυτοὺς καὶ ῥαυτοὺς
τοῖς ῥαυτοῖς οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. 37
καὶ ῥαυτοὺς πάντες καὶ ῥαυτοὺς ῥαυτοὺς, καὶ
ῥαυτοὺς περισσεῶν τῶν κλασμάτων ῥαυτοὺς
σφυρίδας πλήρεις. 38 οἱ δὲ ἐσθίοντες ῥαυτοὺς
τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς γυναικῶν καὶ
παιδίων. 39 καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη
εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ῥαυτοὺς εἰς τὰ ὄρια ῥαυτοὺς
ῥαυτοὺς.

Chapter 16

1 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ
Σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐ-
τὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδειξάιναι αὐτοῖς.
2 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁψίας γε-
νομένης λέγετε· Εὐδία, πυρράζει γὰρ ὁ οὐρα-
νός· 3 καὶ πρωΐ· Σήμερον χειμῶν, πυρράζει
γὰρ σφυγνάζων ὁ οὐρανός. ῥαυτοὺς μὲν πρόσω-
πον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ
δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε. 4 Γενε-
ὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ
σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον
ῥαυτοῦ. καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν.

5 Καὶ ἐλθόντες οἱ ῥαυτοὶ εἰς τὸ πέ-
ραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. 6 ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ
τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.
7 οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ῥαυτοῖς λέγοντες ὅτι
ῥαυτοὺς οὐκ ἐλάβομεν. 8 γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν· Τί διαλογίζεσθε ἐν ῥαυτοῖς, ὀλιγόπι-
στοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε; 9 οὐπω νοεῖτε,
οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεν-

τακισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; 10

οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων καὶ πόσας σπιρίδας ἐλάβετε; 11 πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν; προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. 12 τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν ἄρτων ἄλλα ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· Ῥτίνα λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; 14 οἱ δὲ εἶπαν· Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν ἢ ἓνα τῶν προφητῶν. 15 λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; 16 ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπεν· Σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. 17 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνα, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· 18 καγὼ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾗδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς· 19 Ἰδώσω σοι τὰς κλεῖδας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἑὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἑὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 20 τότε διέστειλατο τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτὸς ἔστιν ὁ χριστός.

21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέ-

ρᾳ ἐγερθῆναι. 22 καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν

ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· Ὅλεως σοι, κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. 23 ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ· Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· σκάνδαλον εἶ ἐμοῦ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. 25 ὃς γὰρ ἑὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν. 26 τί γὰρ ὠφεληθήσεται ἄνθρωπος ἑὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 27 μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ. 28 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες τῶν ὧδε ἐστώτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Chapter 17

1 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. 2 καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. 3 καὶ ἰδοὺ ὥφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας συλλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ. 4 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέ-

τρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλόν ἐστιν ἡ-

μᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, Ἦποιήσω ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἥλι-
α μίαν¹. 5 ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ νεφέλη
φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ φωνὴ
ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱ-
ός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἄκούετε
αὐτοῦ². 6 καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπесαν
ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφό-
δρα. 7 καὶ προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀψάμε-
νος αὐτῶν³ εἶπεν· Ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε.
8 ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῶν οὐδέ-
να εἶδον εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

9 Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄ-
ρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Μη-
δενί εἶπητε τὸ ὄραμα ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἐκ νεκρῶν ἔγερθῇ. 10 καὶ ἐπηρώ-
τησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· Τί οὖν
οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἥλιαν δεῖ ἐλθεῖν
πρῶτον; 11 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἥλιος
μὲν ἔρχεται καὶ ἀποκαταστήσει πάντα· 12
λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἥλιος ἦδη ἦλθεν, καὶ οὐκ
ἐπέγνωσαν αὐτὸν ἀλλὰ ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὄ-
σα ἠθέλησαν· οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που μέλλει πάσχειν ὑπὲρ αὐτῶν. 13 τότε συν-
ῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ βα-
πτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.

14 Καὶ ἔλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον προσ-
ῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν 15
καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι
σεληνιάζεται καὶ κακῶς ἰάσχει, πολλάκις
γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕ-
δωρ. 16 καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς
σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι.
17 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ὡ γενε-
ὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἢ μεθ’

ὧν ἔσομαι⁴; ἕως πότε ἀνέξομαι ὧν; φέ-

ρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. 18 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον·
καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.
19 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ
κατ’ ἰδίαν εἶπον· Διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν
ἐκβαλεῖν αὐτό; 20 ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Διὰ τὴν
ὀλιγοπιστίαν ὧν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐ-
ὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε
τῷ ὄρει τούτῳ· Ὑψοῦμαι ἐν σοὶ, καὶ με-
ταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν.

22 Ὑστροφερόμενων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γα-
λιλαίᾳ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ υἱ-
ὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας
ἀνθρώπων, 23 καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ
τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἔγερθῇ. καὶ ἐλυπήθησαν
σφόδρα.

24 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καφαρνα-
οὐμ προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες
τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπαν· Ὁ διδάσκαλος ὧν οὐ
τελεῖ τὰ δίδραχμα; 25 λέγει· Ναί. καὶ ἔλθόν-
τα εἰς τὴν οἰκίαν προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς
λέγων· Τί σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς
γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσιν τέλη ἢ κῆνσον;
ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων;
26 εἰπόντος δέ· Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων, ἔφη
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἄρα γε ἐλεύθεροὶ εἰσιν οἱ υἱ-
οί. 27 ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πο-
ρευθεὶς εἰς θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ
τὸν ἄναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον, καὶ ἀνοί-
ξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὐρήσεις στατήρα· ἐκεῖ-
νον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

Chapter 18

1 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθη-

ταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; 2 καὶ Ἦ προσκαλεσάμενος παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν 3 καὶ εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. 4 ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· 5 καὶ ὃς ἔαν δέξηται ἓν παιδίον τοιοῦτο ἔπι τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται.

6 Ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. 7 οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη Ἦ γὰρ ἔλθῃν τὰ σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ τῷ ἄνθρωπῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.

8 Εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον Ἦ αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοὶ ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν Ἦ κυλλὸν ἢ χωλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. 9 καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοὶ ἐστὶν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

10 Ὅρατε μὴ καταφρονήσῃτε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 12 τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηται τι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἐν ἑξ

αὐτῶν, οὐχὶ Ἦ ἀφήσῃ τὰ ἐνενήκοντα ἑννέα ἐπὶ

τὰ ὄρη Ἦ καὶ πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; 13 καὶ ἐὰν γένηται εὐρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἑννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. 14 οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα Ἦμπροσθεν τοῦ πατρὸς Ἦμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόλῃται ἓν τῶν μικρῶν τούτων.

15 Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σέ ὁ ἀδελφός σου, Ἦπαγε ἔλεγχον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδῃσας τὸν ἀδελφόν σου· 16 ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἓνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα· 17 ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὸν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡς περ ὁ ἔθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. 18 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἔαν δήσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα Ἦ ἐν οὐρανῷ καὶ ὅσα ἐὰν λύσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα Ἦ ἐν οὐρανῷ. 19 Πάλιν Ἦμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωσιν, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 20 οὗ γὰρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

21 Τότε προσελθὼν Ἦ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν· Κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἔως ἐπτάκις; 22 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Οὐ λέγω σοι ἔως ἐπτάκις ἀλλὰ ἔως ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ.

23 Διὰ τοῦτο ὁμοιώθη ἢ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ ὃς ἠθέλησεν συναῖραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ· 24 ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν Ἦπροσηνέχθη Ἦ

τῷ εἰς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. 25 μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα ἔχει καὶ ἀποδοθῆναι. 26 πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων· Ἐκράτησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι. 27 σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. 28 ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὔρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ ὃς ὥφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγεν λέγων· Ἀπόδος εἴ τι ὀφείλεις. 29 πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων· Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι. 30 ὁ δὲ οὐκ ἠθέληεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως ὅτου ἀποδῷ τὸ ὀφειλόμενον. 31 ἰδόντες οὖν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. 32 τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· Δούλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· 33 οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὥς καγὼ σὲ ἠλέησα; 34 καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως ὅτου ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον. 35 Οὕτως καὶ ὁ πατὴρ μου ὁ Γουράνιος ποιήσει ὑμῖν ἔαν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.

Chapter 19

1 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας πέ-

ραν τοῦ Ἰορδάνου. 2 καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ

ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

3 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες· Εἰ ἔξεστιν ἄνθρωπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; 4 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ κτίσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς 5 καὶ εἶπεν· Ἔνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν; 6 ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ σὰρξ μία. ὁ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. 7 λέγουσιν αὐτῷ· Τί οὖν Μωϋσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν; 8 λέγει αὐτοῖς ὅτι Μωϋσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψε ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν, ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. 9 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται· καὶ ὁ ἀποτελευμένην γαμήσας μοιχᾶται.

10 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. 11 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον ἀλλ' οἷς δέδοται. 12 εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω.

13 Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδιά ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. 14 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀφετε τὰ παιδιά καὶ μὴ κωλύετε

αὐτὰ ἐλθεῖν πρὸς με, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν

ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 15 καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἔπορεύθη ἐκεῖθεν.

16 Καὶ ἰδοὺ εἷς προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν· Ὑπάκουε, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἴσχω ζωὴν αἰώνιον; 17 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; εἷς ἐστὶν ὁ ἀγαθός· εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἴτηρσον τὰς ἐντολάς. 18 λέγει αὐτῷ· Ποίᾳς; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Τὸ Οὐ φονεύσεις, Οὐ μοιχεύσεις, Οὐ κλέψεις, Οὐ ψευδομαρτυρήσεις, 19 Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 20 λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· Πάντα ταῦτα ἔφυλαξα· τί ἔτι ὑστερῶ; 21 ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ ἴδου δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι. 22 ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλὰ.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· 24 πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 25 ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; 26 ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ θεῷ πάντα δυνατά.

27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολούθησάμεν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; 28 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς

οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ,

ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθήσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. 29 καὶ πᾶς ὅστις ἀφήκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήμψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. 30 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

Chapter 20

1 Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτῳ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. 2 συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. 3 καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς· 4 καὶ ἐκείνοις εἶπεν· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὁ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν· 5 οἱ δὲ ἀπῆλθον. Ἐπάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως. 6 περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ἐξελθὼν εὔρεν ἄλλους ἑστῶτας, καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὧδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; 7 λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα. 8 ὁψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθὸν ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. 9 καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. 10 καὶ ἐλθόντες οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν

ὅτι ἤπλειον λήμψονται· καὶ ἔλαβον τὸ ἀνά

δηνάριον καὶ αὐτοί. 11 λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου 12 λέγοντες· Οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους αὐτοὺς ἡμῖν ἐποίησας τοῖς βαστάσασιν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. 13 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν· Ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; 14 ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπαγε· θέλω δὲ τοῦτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὥς καὶ σοί· 15 οὐκ ἔξεστίν μοι ὃ θέλω ποιῆσαι ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; 16 οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι.

17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν αὐτοῖς· 18 Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ, 19 καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἔγερθήσεται.

20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. 21 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Τί θέλεις; λέγει αὐτῷ· Εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ ἐυνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. 22 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Οὐκ οἴδατε τί αἰτέισθε· δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν; λέγουσιν αὐτῷ· Δυνάμεθα. 23 λέγει αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἐυνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς

ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου.

24 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἡγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. 25 ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν· Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. 26 οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι ἔσται ὑμῶν διάκονος, 27 καὶ ὅς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος ἔσται ὑμῶν δοῦλος· 28 ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

29 Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχὼ ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. 30 καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες· Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ υἱὸς Δαυίδ. 31 ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μεῖζον ἔκραξαν λέγοντες· Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ υἱὸς Δαυίδ. 32 καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν· Τί θέλετε ποιῆσω ὑμῖν; 33 λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. 34 σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἥψατο τῶν ὀμμάτων αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Chapter 21

1 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγὴν εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς 2 λέγων αὐτοῖς· Πορεύεσθε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὄνον

δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες

ἄγαγέτε μοι. 3 καὶ ἂν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐ-
ρεῖτε ὅτι Ὁ κύριος αὐτῶν χρειαν ἔχει· εὐθύς
δὲ ἄποστελεῖ αὐτούς. 4 Τοῦτο ὁ γέγονεν
ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέ-
γοντος· 5 Εἶπατε τῇ θυγατρὶ Σιών· Ἰδοὺ ὁ
βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι πρᾶυς καὶ ἐπιβε-
βηκῶς ἐπὶ ὄνον καὶ ἐπὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυ-
γίου. 6 πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποι-
ήσαντες καθὼς ἑσυνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
7 ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐ-
πέθηκαν ἐπ' αὐτῶν τὰ ἱμάτια, καὶ ἐπεκά-
θισεν ἐπάνω αὐτῶν. 8 ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος
ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι
δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἐ-
στρώννουν ἐν τῇ ὁδῷ. 9 οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προά-
γοντες αὐτὸν καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον
λέγοντες· Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυὶδ· Εὐλογημέ-
νος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου· Ὡσαννὰ
ἐν τοῖς ὑψίστοις. 10 καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς
Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα·
Τίς ἐστιν οὗτος; 11 οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· Οὗτός
ἐστιν ὁ προφήτης Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ Ναζαρεθ
τῆς Γαλιλαίας.

12 Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς εἰς τὸ Ἱερόν,
καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀ-
γοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ τὰς τραπέζας τῶν
κολλυβιστῶν κατέστρεψεν καὶ τὰς καθέδρας
τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς, 13 καὶ λέ-
γει αὐτοῖς· Γέγραπται· Ὁ οἶκός μου οἶκος
προσευχῆς κληθήσεται, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ποι-
εῖτε σπήλαιον ληστῶν.

14 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ
χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.
15 ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμμα-
τεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ τοὺς παῖ-

δας τούτους κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγον-

τας· Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυὶδ ἠγανάκτησαν 16
καὶ εἶπαν αὐτῷ· Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν;
ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ναί. οὐδέποτε ἀ-
νέγνωτε ὅτι Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλα-
ζόντων κατηρτίσω αἶνον; 17 καὶ καταλιπὼν
αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανί-
αν, καὶ ἠύλισθη ἐκεῖ.

18 Ἐκ τῶν δὲ ἑπανάγων εἰς τὴν πόλιν
ἐπέινασεν. 19 καὶ ἰδὼν συκὴν μίαν ἐπὶ τῆς ὁ-
δοῦ ἦλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὔρεν ἐν αὐτῇ
εἰ μὴ φύλλα μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ· Μηκέτι
ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἐ-
ξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκὴ. 20 καὶ ἰδόντες
οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες· Πῶς παρα-
χρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκὴ; 21 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔ-
χητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ
τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ὅρει τούτῳ
εἴπητε· Ἀρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασ-
σαν, γενήσεται· 22 καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτή-
σητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες λήμψεσθε.

23 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερόν
προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες· Ἐν ποίᾳ
ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν
ἐξουσίαν ταύτην; 24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς καγὼ λόγον ἔ-
να, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι καγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ
ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· 25 τὸ βάπτισμα τὸ Ἰω-
άννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων;
οἱ δὲ διελογίζοντο ἕνα ἑαυτοῖς λέγοντες· Ἐὰν
εἴπωμεν· Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν· Διὰ τί οὖν
οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; 26 ἐὰν δὲ εἴπωμεν·
Ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον, πάν-
τες γὰρ ὥς προφήτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην·.

27 καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν· Οὐκ οἶδαμεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρωπος εἶχεν τέκνα δύο. Ἐπροσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν· Τέκνον, ὑπάγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἁμπελῶνι. 29 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ὁὐ θέλω· ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς ἠπῆλθεν. 30 Ἐπροσελθὼν δὲ τῷ δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἐγὼ, κύριε· καὶ οὐκ ἠπῆλθεν. 31 τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς; λέγουσιν· Ὁ ἁπρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 32 ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπίστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐδὲ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. Ἐάνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης ὅστις ἐφύτευσεν ἁμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν καὶ ὥρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ᾠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. 34 ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. 35 καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. 36 πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. 37 ὕστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων· Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. 38 οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δευτεῖ ἀποκτείνωμεν

αὐτὸν καὶ ὀσχόμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ·

39 καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἁμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. 40 ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἁμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; 41 λέγουσιν αὐτῷ· Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἁμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

42 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς· Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; 43 διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθναι ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. 44 Ἐκαὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλαστήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ λικμήσει αὐτόν·

45 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· 46 καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἔπει εἰς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

Chapter 22

1 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἑν παραβολαῖς αὐτοῖς· 2 Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. 3 καὶ ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἔλθειν. 4 πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους

λέγων· Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις· Ἰδοὺ τὸ ἄ-

ριστόν μου ἡτοίμακα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. 5 οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὅς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὅς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· 6 οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. 7 ὁ δὲ βασιλεὺς ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. 8 τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· Ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι· 9 πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἔαν εὔρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. 10 καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκείνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅους εὐρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. 11 εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου· 12 καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ ἐφίμωθη. 13 τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν· τοῖς διακόνοις· Δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 14 πολλοὶ γὰρ εἰσιν κλητοὶ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

15 Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. 16 καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἑρῳδιανῶν λέγοντες· Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων· 17 εἰπὸν οὖν ἡμῖν τί σοι δοκεῖ· ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ; 18 γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐ-

τῶν εἶπεν· Τί με πειράζετε, ὑποκριταί; 19 ἐ-

πιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κῆνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. 20 καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; 21 λέγουσιν αὐτῷ· Καίσαρος. τότε λέγει αὐτοῖς· Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. 22 καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθαν.

23 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσήλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν 24 λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν· Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 25 ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος γήγμας ἐτελεύτησεν, καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· 26 ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ· 27 ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανεν ἡ γυνή. 28 ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν· τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν.

29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ· 30 ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' ὥς ἄγγελοι θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσιν· 31 περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος· 32 Ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς ὁ νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. 33 καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς Σαδδουκαίους συνήχθησαν ἐπὶ

τὸ αὐτό. 35 καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν νομικὸς πειράζων ἑαυτόν· 36 Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; 37 ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· Ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου· 38 αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολὴ. 39 Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 40 ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος κρέματα καὶ οἱ προφῆται·.

41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς 42 λέγων· Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ χριστοῦ; τίνος υἱὸς ἐστιν; λέγουσιν αὐτῷ· Τοῦ Δαυίδ. 43 λέγει αὐτοῖς· Πῶς οὖν Δαυὶδ ἐν πνεύματι ἑκαλεῖ αὐτὸν κύριον; λέγων· 44 Ἐῖπεν κύριος τῷ κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου; 45 εἰ οὖν Δαυὶδ καλεῖ αὐτὸν κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν; 46 καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπεκρίναι τῇς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

Chapter 23

1 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 2 λέγων· Ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. 3 πάντα οὖν ὅσα ἔθεν ἑαυτοῖς ὑμῖν ποιήσατε καὶ τηρεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε, λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. 4 δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, (αὐτοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά. 5 πάντα δὲ τὰ ἔρ-

γα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις· πλατύνουσι γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα, 6 φιλοῦσι δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς 7 καὶ τοὺς ἄσπασμους ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· Ῥαββί. 8 ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε· Ῥαββί, εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ διδάσκαλος, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοὶ ἐστέ· 9 καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, εἷς γάρ ἐστιν ὁ πατήρ ὁ οὐράνιος· 10 μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί, ὅτι καθηγητὴς ὑμῶν ἐστιν εἷς ὁ χριστός· 11 ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. 12 ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. 13 Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν. 15 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἕνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν.

16 Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες· Ὃς ἂν ὁμώσει ἐν τῷ ναῷ, οὐδὲν ἐστιν, ὃς δ' ἂν ὁμώσει ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ ὀφείλει. 17 μωροὶ καὶ τυφλοί, τίς γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάσας τὸν χρυσόν; 18 καὶ· Ὃς ἂν ὁμώσει ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδὲν ἐστιν, ὃς δ' ἂν ὁμώσει ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ ὀφείλει. 19 Ὑποκριτοὶ, τί γὰρ μείζων, τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον; 20 ὁ οὖν ὁμώσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω

αὐτοῦ· 21 καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ ὁμνύει ἐν

αὐτῷ καὶ ἐν τῷ ἱεροῦ κατοικοῦντι αὐτόν· 22 καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

23 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸ ἔλεος καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κακῆϊνα μὴ ἁφίεναι. 24 ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες.

25 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἄρπαγῆς καὶ ἄκρασίας. 26 Φαρισαῖοι τυφλοί, καθαρίσον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς ἁγίου καθαρόν.

27 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἁποποιεῖτε τὰς κεκοινωνημένους, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὁστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας· 28 οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.

29 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, 30 καὶ λέγετε· Εἰ ἥμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἥμεθα αὐτῶν κοινωνοὶ ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν· 31 ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοὶ ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφῆτας. 32 καὶ ὑμεῖς

πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. 33

ὅφεις γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης; 34 διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφῆτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· 35 ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. 36 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἡξοῖ ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.

37 Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν— ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε; 38 ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. 39 λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ με ἴδῃτε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

Chapter 24

1 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο, καὶ προσήλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ· 2 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὁδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ καταλυθήσεται.

3 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Ὄρους

τῶν Ἑλαιῶν προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ’

ἰδίαν λέγοντες· Εἰπὸν ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας ἢ καὶ συντελείας τοῦ αἰῶνος. 4 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ· 5 πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· Ἐγὼ εἰμι ὁ χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. 6 μελλήσετε δὲ ἀκοῦειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ’ οὕτω ἐστὶν τὸ τέλος. 7 ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται Ἕλιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους· 8 πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὧδίνων.

9 Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. 10 καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους· 11 καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς· 12 καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. 13 ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. 14 καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος.

15 Ὅταν οὖν ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρηνώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἔστος ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, 16 τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἔπι τὰ ὄρη, 17 ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ ἱκταβάτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, 18 καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 19 οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκεί-

ναις ταῖς ἡμέραις. 20 προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ

γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ σαββάτω· 21 ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη οἷα οὐ γέγονεν ἀπ’ ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ’ οὐ μὴ γένηται. 22 καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. 23 τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Ἰδοὺ ὧδε ὁ χριστός, ἢ ὧδε, μὴ πιστεύσητε· 24 ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα ὥστε ἱπλανῆσαι εἰ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς· 25 ἰδοὺ προεῖρηκα ὑμῖν. 26 ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστὶν, μὴ ἐξέλθῃτε· Ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε· 27 ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· 28 ὅπου ἐὰν ᾖ τὸ πτώμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἄετοί.

29 Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. 30 καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς· 31 καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ ἱσάπτιγος μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ’ ἄκρων οὐρανῶν ἕως τῶν ἄκρων αὐτῶν.

32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν πα-

ραβολήν· ὅταν ἦδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται

ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύη, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· 33 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ἅπαντα ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. 34 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. 35 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἁπαρλελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν.

36 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατὴρ μόνος. 37 ὥσπερ γὰρ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· 38 ὥς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλισμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ γαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, 39 καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἥλθεν ὁ κατακλισμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 40 τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ, ἓξ παραλαμβάνεται καὶ εἷς ἀφίεται· 41 δύο ἀλήθουσιν ἐν τῷ μύλῳ, μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. 42 γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποῖα ἡμέρα ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται. 43 ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα φυλακῇ ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἶασεν διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. 44 διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἑτοιμοὶ, ὅτι ἢ οὐ δοκεῖτε ὥρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

45 Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος ὃν κατέστησεν ὁ κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ τοῦ δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ; 46 μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἔλθων ὁ κύριος αὐτοῦ εὕρῃσει οὕτως ποιῶντα· 47 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς

υὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. 48 ἐὰν

δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· Χρονίζει ἑμοὶ ὁ κύριος, 49 καὶ ἄρξεται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνηῃ μετὰ τῶν μεθυόντων, 50 ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, 51 καὶ διχοτομήσει αὐτόν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

Chapter 25

1 Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν τοῦ νυμφίου. 2 πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἡμωραὶ καὶ πέντε φρόνιμοι. 3 αἱ γὰρ ἡμωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν οὐκ ἔλαβον μετ' ἑαυτῶν ἔλαιον· 4 αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις μετὰ τῶν λαμπάδων ἑαυτῶν. 5 χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθειδον. 6 μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· Ἴδου ὁ νυμφίος, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. 7 τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκοσμήσαν τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν. 8 αἱ δὲ ἡμωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπαν· Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἔλαιου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. 9 ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι· Μήποτε οὐ μὴ ἄρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. 10 ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἥλθεν ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἑτοιμοὶ εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. 11 ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ

αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι· Κύριε κύριε,

ἄνοιξον ἡμῖν· 12 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. 13 γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν.

14 Ὡσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, 15 καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα ᾧ δὲ δύο ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν. εὐθέως 16 Ἐπορευθεὶς ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν ἠργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἔκέρδησεν ἄλλα ἑπέντε· 17 Ὁσαύτως ὁ τὰ δύο ἔκέρδησεν ἄλλα δύο· 18 ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ἀπελθὼν ὥρυξεν γῆν καὶ ἔκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. 19 μετὰ δὲ πολὺν χρόνον ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν· 20 καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων· Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἔκέρδησα. 21 Ἐφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἵσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 22 προσελθὼν ὁ δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα εἶπεν· Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἔκέρδησα. 23 Ἐφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἵσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 24 προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφώς εἶπεν· Κύριε, ἔγνω σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας· 25 καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν. 26 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἦδεις ὅτι θερίζω ὅπου

οὐκ ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα;

27 ἔδει σε οὖν βαλεῖν τὰ ἀργύριά μου τοῖς τραπέζιταις, καὶ ἔλθων ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. 28 Ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα· 29 τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται· τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 30 καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· 32 καὶ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφορίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, 33 καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ ἐυωνύμων. 34 τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· Δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. 35 ἐπει- νασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην καὶ συνηγάγετέ με, 36 γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην καὶ ἦλθατε πρὸς με. 37 τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; 38 πότε δέ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; 39 πότε δέ σε εἶδομεν ἄσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἦλθομεν πρὸς σε; 40 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐν τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. 41 τό-

τε ἔρεϊ καὶ τοῖς ἔξ εὐωνύμων· Πορεύεσθε ἀπ’

ἐμοῦ ὅτι κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. 42 ἐπέινασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἔδίδιψα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, 43 ξένος ἦμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. 44 τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; 45 τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ’ ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. 46 καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Chapter 26

1 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· 2 Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι.

3 Τότε συνήχθησαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, 4 καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσιν καὶ ἀποκτείνωσιν· 5 ἔλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.

6 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, 7 προσήλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου ἁγίου καὶ κατέχευεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ

ἀνακειμένου. 8 ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι ἤγα-

νάκτησαν λέγοντες· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; 9 ἐδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι πτωχοῖς. 10 γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν ἠργάσατο εἰς ἐμέ· 11 πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ’ ἐαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε· 12 βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. 13 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

14 Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς 15 εἶπεν· Τί θέλετέ μοι δοῦναι καὶ γὰρ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. 16 καὶ ἀπὸ τότε ἐξήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ.

17 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἡμερῶν προσήλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· Ποῦ θέλεις ἔτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; 18 ὁ δὲ εἶπεν· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἰπάτε αὐτῷ· Ὁ διδάσκαλος λέγει· Ὁ καιρὸς μου ἐγγύς ἐστιν· πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. 19 καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

20 Ὁψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα Ἰησοῦς 21 καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. 22 καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ εἷς ἕκαστος· Μήτι ἐγώ εἰμι, κύριε; 23 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ὁ ἐμβάψας μετ’ ἐμοῦ τὴν χεῖρα ἐν τῷ τρυβλίῳ οὗτός

με παραδώσει· 24 ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου

ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. 25 ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν εἶπεν· Μῆτι ἐγὼ εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶπας.

26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ᾠδοῦς τοῖς μαθηταῖς· εἶπεν· Λάβετε φάγετε, τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμά μου. 27 καὶ Ἰαβὼν ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, 28 τοῦτο γάρ ἐστὶν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· 29 λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ πῖω ἅπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς μου. 30 καὶ ὑμνήσαντες ἐξηλθον εἰς τὸ Ὅρος τῶν Ἐλαιῶν.

31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, γέγραπται γάρ· Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης· 32 μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με πρῶτον ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 33 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. 34 ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς ἀπαρνήσῃ με. 35 λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κἂν δέη με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. Ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν.

36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς

χωρίον λεγόμενον Γεθσημανί, καὶ λέγει τοῖς

μαθηταῖς· Καθίσате αὐτοῦ ἕως οὗ ἀπελθὼν ἐκεῖ προσεύξωμαι· 37 καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. 38 τότε λέγει ἑαυτοῖς· Περιλυπὸς ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μένате ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. 39 καὶ ᾠροῦσθαι μικρὸν ἔπεισεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων· Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθάτω ἅπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σύ. 40 καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορεῖσαι μετ' ἐμοῦ; 41 γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. 42 πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων· Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τούτο παρελθεῖν ἂν μὴ αὐτὸ πῖω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. 43 καὶ ἔλθων πάλιν εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. 44 καὶ ἀφείς αὐτοὺς πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν πάλιν. 45 τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ ἡγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. 46 ἐγείρεσθε ἄγωμεν· ἰδοὺ ἡγγικεν ὁ παραδιδούς με.

47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα ἦλθεν καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. 48 ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων· Ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν κρατήσατε αὐτόν. 49 καὶ εὐθέως προσελθὼν

τῷ Ἰησοῦ εἶπεν· Χαῖρε, ῥαββί· καὶ κατεφίλη-

σεν αὐτόν. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἐταῖ-
ρε, ἐφ' ᾧ πάρει. τότε προσελθόντες ἐπέβα-
λον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν
αὐτόν. 51 καὶ ἰδοὺ εἷς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτεί-
νας τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐ-
τοῦ καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως
ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. 52 τότε λέγει αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς· Ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου·
εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, πάντες γὰρ οἱ λαβόν-
τες μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ ἂπολοῦνται. 53 ἡ
δοκεῖς ὅτι οὐ δύνάμει παρακαλέσαι τὸν πα-
τέρα μου, καὶ παραστήσει μοι ἄρτι πλείω·
δώδεκα λεγιῶνας ἀγγέλων; 54 πῶς οὖν πλη-
ρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι;
55 ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὀ-
χλοῖς· Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαι-
ρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; καθ' ἡμέραν
ἐν τῷ ἱερῷ ἐκαθεζόμεν διδάσκων· καὶ οὐκ
ἐκρατήσατέ με. 56 τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα
πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. τότε
οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον.

57 Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπή-
γαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν.
58 ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρό-
θεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελ-
θὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν
τὸ τέλος. 59 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἔκαὶ τὸ συνέδριον
ὅλον ἐζήτησαν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰη-
σοῦ ὅπως αὐτὸν θανατώσωσιν, 60 καὶ οὐχ
εὔρον πολλῶν προσελθόντων ψευδομαρτύ-
ρων. ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο 61 εἶπαν·
Οὗτος ἔφη· Δύνάμει καταλύσαι τὸν ναὸν τοῦ
θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομησαι. 62
καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· Οὐδὲν
ἀποκρίνῃ; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 63

ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. Ἐκαὶ ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν

αὐτῷ· Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶν-
τος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ. 64 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Σὺ εἶπας·
πλὴν λέγω ὑμῖν, ἂπ' ἄρτι ὤψεσθε τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς ду-
νάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ
οὐρανοῦ. 65 τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ
ἱμάτια αὐτοῦ λέγων· Ἐβλασφήμησεν· τί ἔ-
τι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε νῦν ἠκούσα-
τε τὴν βλασφημίαν. 66 τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ
ἀποκριθέντες εἶπαν· Ἐνοχὸς θανάτου ἐστίν.
67 τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν 68 λέ-
γοντες· Προφήτευσον ἡμῖν, χριστέ, τίς ἐστιν ὁ
παίσας σε;

69 Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ
αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέ-
γουσα· Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλι-
λαίου. 70 ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων
λέγων· Οὐκ οἶδα τί λέγεις. 71 ἐξελθόντα ἔδὲ
εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει
ἑαυτῷ· Οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζω-
ραίου. 72 καὶ ἄλιν ἠρνήσατο μετὰ ὄρκου ὅ-
τι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. 73 μετὰ μικρὸν
δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ·
Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ ἡ λα-
λιά σου δηλὸν σε ποιεῖ. 74 τότε ἤρξατο κα-
ταθεματίζειν καὶ ὁμνῶν ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν
ἄνθρωπον. καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν·
75 καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ
εἰρηκότος ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς
ἀπαρνήσῃ με, καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πι-
κρῶς.

Chapter 27

1 Πρωίας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν· 2 καὶ δήσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

3 Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν· καὶ πρεσβυτέροις 4 λέγων· Ἥμαρτον παραδούς αἷμα Ἐθῶν. οἱ δὲ εἶπαν· Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψῃ. 5 καὶ ρίψας τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν ἀνεχώρησεν, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγατο. 6 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπαν· Οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἱματός ἐστιν· 7 συμβούλιον δὲ λαβόντες ἠγόρασαν ἕξ αὐτῶν τὸν Ἀγρὸν τοῦ Κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. 8 διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος Ἀγρὸς Αἱματος ἕως τῆς σήμερον. 9 τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ, 10 καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ Κεραμέως, καθὰ συνῆταξέν μοι κύριος.

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔσταθῃ ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη· Σὺ λέγεις. 12 καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων· καὶ πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 13 τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσιν; 14 καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν.

15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν

ἀπολύειν ἓνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον ὃν ᾔθελον. 16 εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον Ἰησοῦν Βαραββᾶν. 17 συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, Ἰησοῦν τὸν Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν; 18 ἦδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκεν αὐτόν. 19 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ, πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. 20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. 21 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπαν· Τὸν Βαραββᾶν. 22 λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν; λέγουσιν πάντες· Σταυρωθήτω. 23 ὁ δὲ ἔφη· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες· Σταυρωθήτω.

24 ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται λαβὼν ὕδωρ ἀπενίστατο τὰς χεῖρας ἑπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων· Ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τούτου· ὑμεῖς ὀψεσθε. 25 καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν· Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. 26 τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ.

27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὄλην τὴν σπεῖραν. 28 καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν ἡλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ, 29 καὶ πλέξαντες στέφανον

ἐξ ἁκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· αὐ-
τοῦ καὶ κάλαμον ἓν τῇ δεξιᾷ· αὐτοῦ, καὶ γο-
νυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἑνέπαιξαν
αὐτῷ λέγοντες· Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαί-
ων, 30 καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν
κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
31 καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν
τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶ-
σαι.

32 Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον
Κυρηναῖον ὀνόματι Σίμων· τοῦτον ἠγγά-
ρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. 33 Καὶ
ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἐ-
στιν Ὑδραίου Τόπος λεγόμενος, 34 ἔδωκαν
αὐτῷ πιεῖν οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ
γευσάμενος οὐκ ἠθέλησεν πιεῖν. 35 σταυρῶ-
σαντες δὲ αὐτὸν διμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐ-
τοῦ βάλλοντες κλῆρον, 36 καὶ καθήμενοι ἐ-
τήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. 37 καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμ-
μένην· Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων.

38 Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λη-
σταί, εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων. 39 οἱ
δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κι-
νοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν 40 καὶ λέγοντες·
Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις
οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτὸν· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θε-
οῦ, ῥατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 41 ὁμοίως
ῥα καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμ-
ματέων καὶ ῥαββινοῦντων ἔλεγον· 42 Ἄλλους
ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· βασιλεὺς
Ἰσραὴλ ἐστίν, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυ-
ροῦ καὶ πιστεύσομεν ἐπ' αὐτόν. 43 πέποιθεν
ἐπὶ τὸν θεόν, ῥυσάσθω ῥα νῦν εἰ θέλει αὐτόν·
εἶπεν γὰρ ὅτι Θεοῦ εἰμι υἱός. 44 τὸ δ' αὐτό

καὶ οἱ λησταὶ οἱ συσταυρωθέντες ῥα σὺν αὐτῷ
ὠνείδιζον αὐτόν.

45 Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο
ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. 46 πε-
ρὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἄνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς
φωνῇ μεγάλῃ λέγων· Ὁ ἡλὶ ἡλὶ λεμὰ σαβα-
χθάνι; τοῦτ' ἐστίν· Θεέ μου θεέ μου, ἵνατί με
ἐγκατέλιπες; 47 τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων
ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἠλίαν φωνεῖ οὗτος.
48 καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λα-
βὼν σπόγγον πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεὶς
καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. 49 οἱ δὲ λοιποὶ ἔ-
λεγον· Ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας σῶσων
αὐτόν. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράζας φω-
νῇ μεγάλῃ ἀφήκεν τὸ πνεῦμα. 51 καὶ ἰδοὺ τὸ
καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ῥαπ' ἄνωθεν
ἕως κάτω εἰς δύο, καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ
πέτραι ἐσχίσθησαν, 52 καὶ τὰ μνημεῖα ἀνε-
ώχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημέ-
νων ἁγίων ἠγέρθησαν, 53 καὶ ἐξεληθόντες ἐκ
τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλ-
θον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν
πολλοῖς. 54 Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ'
αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σει-
σμὸν καὶ τὰ γινόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα
λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος.

55 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀ-
πὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθη-
σαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦ-
σαι αὐτῷ· 56 ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ
καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ μήτηρ
καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

57 Ὁψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρω-
πος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τὸννομα Ἰω-
σήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἑμαρτηεὺς τῷ Ἰησοῦ· 58

οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ᾠτήσατο τὸ

σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἄποδοθῆναι. 59 καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ, 60 καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν. 61 ἣν δὲ ἐκεῖ Ἑλισάβετ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἣτις ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον 63 λέγοντες· Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν· Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι· 64 κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἰπωσιν τῷ λαῷ· Ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης. 65 Ἐφ' αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Ἐχετε κουστωδιά· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὥς οἴδατε. 66 οἱ δὲ πορευθέντες ἡσφαλίσαντο τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

Chapter 28

1 Ὅψε δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθεν Ἑλισάβετ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. 2 καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λίθον καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. 3 ἣν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ ὥς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὥς χιτών. 4 ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν

οἱ τηροῦντες καὶ ἐγενήθησαν ὥς νεκροί. 5 ἀ-

ποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναῖξιν· Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς, οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε· 6 οὐκ ἔστιν ὧδε, ἡγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν· δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο· 7 καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἰπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι Ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε· ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν. 8 καὶ ἄπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. 9 καὶ ἰδοὺ Ἰησοὺς ὑπῆντησεν αὐταῖς λέγων· Χαίρετε· αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. 10 τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε ἀπαγγεῖlate τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κακεῖ με ὄψονται.

11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γεγνημένα. 12 καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιόν τε λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις 13 λέγοντες· Εἰπάτε ὅτι Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων· 14 καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο Ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμους ποιήσομεν. 15 οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὥς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφνημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας.

16 Οἱ δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 17 καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίστασαν. 18 καὶ προσελθὼν

ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· Ἐδόθη μοι

πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·
19 πορευθέντες ὅυν μαθητεύσατε πάντα τὰ
ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύμα-
τος, 20 διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅ-
σα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν
εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ
ἁίωνος.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

Chapter 1

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2 Καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἑσαΐα τῷ προφῆτῃ· Ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν Ἰουδαίου σου· 3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ, 4 ἐγένετο Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 5 καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται πάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπὲρ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. 6 καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἔσθων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. 7 καὶ ἐκήρυσεν λέγων· Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμᾶντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· 8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

9 Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου. 10 καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ

πνεῦμα ὥς περιστερὰν καταβαῖνον εἰς αὐτόν· 11 καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.

12 Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. 13 καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἡμέρας πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

14 Καὶ μετὰ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ 15 καὶ λέγων ὅτι Πεπληρωταὶ ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεῦτε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

16 Καὶ παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος ἀμφιβάλλοντας ἐν τῇ θαλάσῃ, ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς· 17 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλιεῖς ἀνθρώπων. 18 καὶ εὐθὺς ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. 19 καὶ προβὰς ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα, 20 καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς, καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καφαρναούμ.

καὶ ἑὺθὺς τοῖς σάββασιν ἑδίδασκεν εἰς τὴν συναγωγὴν¹. 22 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδασχῇ αὐτοῦ, ἣν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. 23 καὶ ἑὺθὺς ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ καὶ ἀνέκραξεν 24 λέγων· Ὅτι ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἤλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. 25 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοὺς λέγων· Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. 26 καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ φωνῆσαν φωνῇ μεγάλῃ ἐξηλθεν ἐξ αὐτοῦ. 27 καὶ ἐθαμβήθησαν ἅπαντες, ὥστε συζητεῖν ἑκαστοὺς λέγοντας· Τί ἐστὶν τοῦτο; διδασχὴ καινὴ· κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. 28 καὶ ἐξηλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

29 Καὶ ἑὺθὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς ἔξεληθόντες ἦλθον² εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 30 ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ ἑὺθὺς λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. 31 καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

32 Ὁψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδου ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους· 33 καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη³ πρὸς τὴν θύραν. 34 καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν, καὶ οὐκ ἤφριεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι

ᾔδεισαν αὐτόν.

35 Καὶ πρῶτ' ἐννυχὰ λίαν ἀναστὰς ἐξηλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον κάκεῖ προσηύχeto. 36 καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 37 καὶ εὔρον αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι Πάντες ζητοῦσιν σε⁴. 38 καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἀγωμεν ἄλλαχού εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω, εἰς τοῦτο γὰρ ἐξηλθον. 39 καὶ ἦλθεν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν λέγων αὐτῷ ὅτι Ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. 41 καὶ ὀργισθεὶς ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἥψατο⁵ καὶ λέγει αὐτῷ· Θέλω, καθαρίσθητι. 42 καὶ ἑὺθὺς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. 43 καὶ ἐμβριμῆσάμενος αὐτῷ ἑὺθὺς ἐξέβαλεν αὐτόν, 44 καὶ λέγει αὐτῷ· Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἶπης, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 45 ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλὰ ἔξω ἔπ' ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.

Chapter 2

1 Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι' ἡμερῶν ἠκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ⁶ ἐστίν· 2 καὶ συνήχθησαν πολλοὶ ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. 3 καὶ ἔρχονται φέροντες πρὸς αὐ-

τὸν παραλυτικὸν ἰαίρομενον ὑπὸ τεσσάρων.

4 καὶ μὴ δυνάμενοι ἱεροσυνέγκαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράββατον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. 5 καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. 6 ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθημένοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· 7 Τί οὗτος οὕτως λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς δύναται ἀφίεναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός; 8 καὶ εὐθύς ἐπιγνούς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς λέγει αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 9 τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· Ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· Ἐγείρε καὶ ἄρον τὸν κράβατόν σου καὶ περιπάτει; 10 ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι ἁμαρτίας— λέγει τῷ παραλυτικῷ· 11 Σοὶ λέγω, Ἐγείρε ἄρον τὸν κράβατόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. 12 καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθύς ἄρας τὸν κράβατον ἐξηλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντας ὅτι· Οὕτως οὐδέποτε εἶδομεν.

13 Καὶ ἐξηλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. 14 καὶ παράγων εἶδεν Λευὶν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθημένον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολουθε μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

15 Καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἦσαν γὰρ πολλοὶ καὶ ἥκο-

λούθουν αὐτῷ. 16 καὶ οἱ γραμματεῖς τῶν

Φαρισαίων ἰδόντες ὅτι ἐσθίει μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τελωνῶν ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει; 17 καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς ὅτι Οὐ χρειάν ἔχουσιν οἱ ἰσχυροὶ ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἤλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς.

18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες. καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; 19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶν νηστεύειν; ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν οὐ δύνανται νηστεύειν· 20 ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

21 Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή, αἶρει τὸ πλήρωμα ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. 22 καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήξει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς ῥκαινοῦς.

23 Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν παραπορεύεσθαι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυν. 24 καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· Ἴδε τί ποιοῦσιν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν; 25 καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε χρειάν ἔσχεν καὶ

ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 26 Ὡς

εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθάρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν; 27 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο ἡ καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· 28 ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

Chapter 3

1 Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν ἡ συναγωγὴ, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. 2 καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασιν θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα ἡ κατηγορήσῃσιν αὐτοῦ. 3 καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὴν χεῖρα ἔχοντι ξηράν· Ὁ ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. 4 καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐξεστὶν τοῖς σάββασιν ἁγιασθῆναι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐσιώπων. 5 καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἐκτείνον τὴν χεῖρα καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. 6 καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἔεθλυνον μετὰ τῶν Ἱερουσαλὴν συμβούλιον ἑδίδουν κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησεν, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας 8 καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας ἡ καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἡ καὶ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἠκούοντες ὅσα ἔποιε ἡλθον

πρὸς αὐτόν. 9 καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ

ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· 10 πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εἶχον μάλιστα. 11 καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτόν ἑθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. 12 καὶ πολλὰ ἐπέτιμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτόν φανερόν ποιήσωσιν.

13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος καὶ προσκαλεῖται οὓς ἠθέληεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. 14 καὶ ἐποίησεν δώδεκα, ἵνα ὧσιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρῦσσειν 15 καὶ ἔχειν ἐξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· 16 καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα, καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον, 17 καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου (καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανηργές, ὃ ἐστὶν Υἱοὶ Βροντῆς), 18 καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν Καναναῖον 19 καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

20 Καὶ ἔρχεται εἰς οἶκον καὶ συνέρχεται πάλιν ὁ ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἡμερῆς ἄρτον φαγεῖν. 21 καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν, ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη. 22 καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. 23 καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν; 24 καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυ-

τὴν μερισθῆναι, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία

ἐκείνη· 25 καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύνησεται ἡ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι· 26 καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ ἑμερίσθη, οὐ δύναται ἵσθῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. 27 ἄλλ' οὐδεὶς δύναται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν τὰ σκευῆ· αὐτοῦ διαρπάσαι ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῇσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει.

28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, τὰ ἁμαρτήματα· καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσα ἐὰν βλασφημῶσιν· 29 ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ ἔνοχος ἐστὶν αἰωνίου ἁμαρτήματος. 30 ὅτι ἔλεγον· Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

31 Καὶ ἔρχονται ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ἔξω ἵσθῆκοντες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦντες αὐτόν. 32 καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὁ ὄχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσίν σε. 33 καὶ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου; 34 καὶ περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύκλῳ καθημένους λέγει· Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· 35 ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή καὶ μήτηρ ἐστίν.

Chapter 4

1 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ συναγεται πρὸς αὐτὸν ὁ ὄχλος ὁ πλεῖστος, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμ-

βάντα καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πᾶς ὁ

ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν. 2 καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλάς καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 3 Ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξηλθεν ὁ σπείρων σπεῖραι. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεῖρειν ὃ μὲν ἔπесεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. 5 καὶ ἄλλο ἔπесεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· 6 καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἔκαυμάτισθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. 7 καὶ ἄλλο ἔπесεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. 8 καὶ ἄλλα ἔπесεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενα, καὶ ἔφερον ἑνὶ τριάκοντα καὶ ἑνὶ ἐξήκοντα καὶ ἑνὶ ἑκατόν. 9 καὶ ἔλεγεν· Ὅς ἔχει ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω.

10 Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἡρώτων αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὰς παραβολάς. 11 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, 12 ἵνα βλέποντες βλέπωσι καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι καὶ μὴ συνιῶσιν, μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς.

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; 14 ὁ σπείρων τὸν λόγον σπεῖρει. 15 οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον εἰς αὐτούς. 16 καὶ οὗτοι εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρῶδη σπει-

ρόμενοι, οἱ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον ἑυ-

θὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, 17 καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαι-
ροί εἰσιν, εἴτα γενομένης θλίψεως ἡ διωγμοῦ
διὰ τὸν λόγον ἑυθὺς σκανδαλίζονται. 18 καὶ
ἄλλοι εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμε-
νοι· οὗτοί εἰσιν· οἱ τὸν λόγον ἄκούσαντες,
19 καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη
τοῦ πλοῦτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμί-
αι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσιν τὸν λόγον,
καὶ ἄκαρπος γίνεται. 20 καὶ ἑκεῖνοί εἰσιν οἱ
ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀ-
κούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ
καρποφοροῦσιν ἔν τριάκοντα καὶ ἔν ἑξήκον-
τα καὶ ἔν ἑκατόν.

21 Καὶ ἔλεγεν ἑαυτοῖς· Μήτι ἔρχεται ὁ
λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν
κλίνην, οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῇ; 22 οὐ
γάρ ἐστιν ἑκρυπτὸν ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῇ,
οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς
φανερὸν. 23 εἴ τις ἔχει ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω.
24 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ
μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν καὶ προσ-
τεθήσεται ὑμῖν. 25 ὃς γὰρ ἔχει, δοθήσεται
αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται
ἀπ' αὐτοῦ.

26 Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία
τοῦ θεοῦ ὥς ἄνθρωπος βάλη τὸν σπόρον ἐ-
πὶ τῆς γῆς 27 καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύ-
κτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ καὶ
μηκύνεται ὥς οὐκ οἶδεν αὐτός. 28 ἑαυτομάτη
ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἴτα στά-
χυν, εἴτα ἡ πλήρης σίτον ἐν τῷ στάχυν. 29 ὅ-
ταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, ἑυθὺς ἀποστέλ-
λει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.

30 Καὶ ἔλεγεν· Πῶς ὁμοιωσωμεν τὴν

βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ ἐν τίνι αὐτὴν παρα-
βολῇ θῶμεν; 31 ὥς ἡ κόκκῳ σινάπεως, ὃς ὅ-
ταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὂν πάν-
των τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς— 32
καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μεί-
ζον πάντων τῶν λαχάνων καὶ ποιεῖ κλά-
δους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκι-
αν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκη-
νοῦν.

33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς
ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἡδύναντο ἀ-
κούειν· 34 χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει
αὐτοῖς, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς ἰδίους μαθηταῖς ἐ-
πέλευν πάντα.

35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέ-
ρᾳ ὁμίας γενομένης· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν.
36 καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν
αὐτὸν ὥς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἄλλα πλοῖα
ἦν μετ' αὐτοῦ. 37 καὶ γίνεται λαῖλαψ μεγά-
λη ἀνέμου, καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ
πλοῖον, ὥστε ἡδὴ γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον. 38
καὶ αὐτὸς ἦν ἑν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσ-
κεφάλαιον καθεύδων· καὶ ἐγείρουσιν αὐτόν
καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι
ὅτι ἀπολλύμεθα; 39 καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμη-
σεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσῃ· Σιώπα,
πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγέν-
ετο γαλήνη μεγάλη. 40 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί
δειλοί ἐστε; οὐπω ἔχετε πίστιν; 41 καὶ ἐφο-
βήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλ-
λήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος
καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούει αὐτῷ;

Chapter 5

1 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης
εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. 2 καὶ ἔξ-
ελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου ἑυθὺς ὑπὴν-
τησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν
πνεύματι ἀκαθάρτι. 3 ὃς τὴν κατοίκην ἐξ-

ιδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων. 17 καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. 18 καὶ ἔμβαινοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρκαλείει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα 'μετ' αὐτοῦ ἦ'. 19 'καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς, καὶ ἁπάγγειλον αὐτοῖς ὅσα ὁ κύριός σοι πεποίηκεν καὶ ἡλῆσέν σε. 20 καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. 22 'καὶ ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάϊρος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ 23 καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς τὰς χεῖρας αὐτῇ' ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ. 24 καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ.

Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ συνέβλινον αὐτόν. 25 καὶ ἡ γυνὴ οὗσα ἐν ῥύσει αἵματος ἑξήκοντα ἔτη 26 καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' αὐτῆς πάντα καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, 27 ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὅπισθεν ἤψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. 28 ἔλεγεν γὰρ ὅτι 'Εὰν ἄψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ' σωθήσομαι. 29 καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴσται ἀπὸ τῆς μαστίγος. 30 καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξεληοῦσαν ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν· Τίς μου ἤψατο τῶν ἱματίων;

31 καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις· Τίς μου ἤψατο; 32 καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. 33 ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὁ γέγονεν αὐτῇ, ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. 34 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὲς ἀπὸ τῆς μαστίγος σου.

35 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγῶγου λέγοντες ὅτι Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἐτι σκύλλεις τὸν διάσκαλον; 36 ὁ δὲ Ἰησοῦς παρακούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγῶγῳ· Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. 37 καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα 'μετ' αὐτοῦ' συνακολουθῆσαι εἰ μὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. 38 καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγῶγου, καὶ θεωρεῖ θόρον· καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλὰ, 39 καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. 40 καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον. 41 καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ· Ταλιθα ἴκουμ, ὃ ἐστὶν μεθερμηνεύμενον· Τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. 42 καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει, ἦν γὰρ ἑτῶν δώδεκα. καὶ ἐξέστησαν εὐθὺς ἐκστάσει μεγάλῃ. 43 καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνοί τοῦτο, καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

Chapter 6

1 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 2 καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ οἱ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· Πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα τούτῳ, καὶ αἱ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι; 3 οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφου καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. 4 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 5 καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν. 6 καὶ ἐθαύμαζεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων. 7 καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, 8 καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ράβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πήραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, 9 ἀλλὰ ὑποδεδωμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας. 10 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅπου ἂν εἰσέλθῃτε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε ἐκεῖθεν. 11 καὶ ὅς ἂν τόπος μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον τῶν αὐτοῖς. 12 Καὶ ἐξελθόντες ἔκκληρυναν ἵνα μετανοῶσιν, 13 καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἡλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώ-

στοὺς καὶ ἐθεράπευον.

14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἑρώδης, φανερόν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. 15 ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Ἠλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Προφήτης ὡς εἰς τῶν προφητῶν. 16 ἀκούσας δὲ ὁ Ἑρώδης ἔλεγεν· Ὅν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος ἡγήρθη.

17 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἑρώδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἑρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. 18 ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἑρώδῃ ὅτι Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. 19 ἡ δὲ Ἑρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ἠθέληεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο. 20 ὁ γὰρ Ἑρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἠπόρει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουεν. 21 Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου ὅτε Ἑρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἑτοίμησεν τοῖς μεγιστάσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, 22 καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἑρωδιάδος καὶ ὀρχισαμένης καὶ ἀρεσάσης τῷ Ἑρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· Αἰτήσόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοι. 23 καὶ ὤμοσεν αὐτῇ· Ὅ τι ἐὰν με αἰτήσῃς δώσω σοι ἕως ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου. 24 καὶ ἐξελθοῦσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσωμαι; ἡ δὲ εἶπεν· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτίζοντος. 25 καὶ εἰσελθοῦσα εὐθὺς μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ἡτήσατο λέγουσα· Θέλω ἵνα ἔξαιτῃς δῶς μοι!

ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 26 καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς ἄνακειμένους οὐκ ἠθέλησεν ἀθετῆσαι αὐτήν· 27 καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἐνέγκαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ἦ καὶ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ 28 καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. 29 καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ ἦραν τὸ πτώμα αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ.

30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. 31 καὶ λέγει αὐτοῖς· Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἄναπαύσασθε ὀλίγον. ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. 32 καὶ ἀπῆλθον ἐν τῷ πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν. 33 καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας καὶ ἑπέγνωσαν πολλοί, καὶ περὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτούς. 34 καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτούς ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. 35 Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον ὅτι Ἐρημὸς ἐστὶν ὁ τόπος, καὶ ἤδη ὥρα πολλή· 36 ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς τί φάγωσιν. 37 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν δηναρίων διακοσίων ἄρτους καὶ δώσομεν αὐτοῖς φαγεῖν· 38 ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Πόσους ἔχετε ἄρτους; ὑπάγετε ἴδετε.

καὶ γνόντες λέγουσιν· Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. 39 καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἄνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χώρῳ. 40 καὶ ἀνέπεσαν πρασιαὶ πρασιαὶ ἑκατὸν καὶ ἑκατὰ πεντήκοντα. 41 καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. 42 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν. 43 καὶ ἦραν κλάσματα δώδεκα κοφίνων πληρώματα καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. 44 καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

45 Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως αὐτὸς ἀπολύει τὸν ὄχλον. 46 καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύεσθαι.

47 Καὶ ὥσπας γενομένης ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. 48 καὶ ἰδὼν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς, περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἠθέλεν παρελθεῖν αὐτούς. 49 οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἔδοξαν ὅτι φάντασμα ἐστὶν καὶ ἀνέκραξαν, 50 πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον καὶ ἐταράχθησαν. ὁ δὲ εὐθὺς ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς· Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. 51 καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. καὶ λίαν ἔκπερισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο, 52 οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ' ἦν αὐτῶν ἡ

καρδία πεπωρωμένη.

53 Καὶ διαπεράσαντες ἐπὶ τὴν γῆν ἤλ-
θον εἰς Ἰερουσαλὴμ καὶ προσωρμίσθησαν. 54
καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου ἑὺθυς
ἐπιγνόντες αὐτὸν 55 ἑκπεριέδραμον ὅλην τὴν
χώραν ἐκείνην καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κρα-
βάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν ὅπου
ἤκουον ὅτι ἐστίν. 56 καὶ ὅπου ἂν εἰσπο-
ρεύετο εἰς κώμας ἢ εἰς πόλεις ἢ εἰς ἀγροὺς
ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθεισαν τοὺς ἀσθενοῦντας,
καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κὰν τοῦ κρασπέ-
δου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν
ᾔψωντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

Chapter 7

1 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρι-
σαῖοι καὶ τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀ-
πὸ Ἱεροσολύμων 2 καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ ὅτι κοιναῖς χερσίν, τοῦτ' ἐστὶν
ἀνίπτοις, ἐσθίουσιν ἱματίους ἄρτους— 3 οἱ γὰρ
Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐὰν μὴ πυ-
γμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν, κρα-
τοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, 4
καὶ ἀπ' ἁγορᾶς ἐὰν μὴ βαπτίσωνται οὐκ ἐ-
σθίουσιν, καὶ ἄλλα πολλά ἐστὶν ἃ παρέλα-
βον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξε-
στῶν καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν— 5 καὶ ἐ-
περωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμ-
ματεῖς· Διὰ τί οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταί
σου κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων,
ἀλλὰ κοιναῖς χερσίν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον;
6 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Καλῶς ἐπροφῆτευσεν
Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέ-
γραπται ὅτι Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσιν με-
τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐ-

μοῦ· 7 μάτην δὲ σέβονται με, διδάσκοντες δι-

δασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων· 8 ὁ ἀφέντες
τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδο-
σιν τῶν ἀνθρώπων.

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Καλῶς ἀθετεῖτε
τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑ-
μῶν τηρήσῃτε· 10 Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν· Τίμα
τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, καὶ ὁ
κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευ-
τάτω· 11 ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος
τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ· Κορβᾶν, ὅ ἐστιν Δῶρον,
ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς, 12 οὐκέτι ἀφίετε αὐ-
τὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, 13
ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῇ παραδό-
σει ὑμῶν ἣ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοι-
αῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

14 Καὶ προσκαλεσάμενος ἄλλοτε πάλιν τὸν
ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀκούσατέ μου πάντες
καὶ σύνετε. 15 οὐδὲν ἐστὶν ἔξωθεν τοῦ ἀν-
θρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται
κοινῶσαι αὐτόν· ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου
ἐκπορευόμενά· ἐστὶν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄν-
θρωπον.

17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ
τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ τὴν παραβολήν· 18 καὶ λέγει αὐτοῖς·
Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅ-
τι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄν-
θρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, 19 ὅτι
οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν ἀλλ'
εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπο-
ρεύεται;—καθαρίζων πάντα τὰ βρώματα. 20
ἔλεγεν δὲ ὅτι Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευ-
όμενον ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· 21 ἔσω-
θεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ δι-

αλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, ᾿πορνείαι,

κλοπαί, φόνοι, 22 μοιχεΐαι, πλεονεξίαι, πο-
νηρίαί, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός,
βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη· 23 πάν-
τα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ
κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

24 ᾿Εκεῖθεν δὲ ᾿άναστας ἀπῆλθεν εἰς τὰ
᾿όρια ᾿Τύρου. καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδέ-
να ἠθέλεν γινῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν·
25 ᾿ἀλλ᾿ εὐθὺς ἀκούσασα ᾿γυνὴ περὶ αὐτοῦ,
ἣς εἶχεν τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρ-
τον, ἐλθοῦσα προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας
αὐτοῦ· 26 ᾿ἡ δὲ γυνὴ ἦν ᾿Ελληνίς, Συροφοινί-
κισσα τῷ γένει· καὶ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαι-
μόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. 27 καὶ
ἔλεγεν αὐτῇ· ᾿Αφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ
τέκνα, οὐ γάρ ᾿καλὸν ἐστίν ᾿λαβεῖν τὸν ἄρ-
τον τῶν τέκνων καὶ ᾿τοῖς κυναρίοις βαλεῖν·
28 ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· ᾿Κύριε, ᾿καὶ
τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ᾿ἐσθίου-
σιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. 29 καὶ εἶ-
πεν αὐτῇ· Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἔξε-
λήλυθεν ᾿ἐκ τῆς θυγατρὸς σου τὸ δαιμόνιον·
30 καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς εὔρεν
τὸ ᾿παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ τὸ
δαιμόνιον ἐξεληλυθός·.

31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων
Τύρου ἦλθεν διὰ Σιδῶνος εἰς τὴν θάλασ-
σαν τῆς Γαλιλαίας ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δε-
καπόλεως. 32 καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν ᾿καὶ
᾿μογιάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐ-
πιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. 33 καὶ ἀπολαβόμενος
αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ᾿ ἰδίαν ἔβαλεν τοὺς
δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὕδατα αὐτοῦ καὶ πτύ-
σας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, 34 καὶ ἀνα-
βλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν, καὶ λέ-

γει αὐτῷ· Εφφαθα, ὅ ἐστιν Διανοίχθητι· 35

᾿καὶ ᾿ἠνοίγησαν αὐτοῦ αἱ ἄκοαί, καὶ ἐλύθη ὁ
δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὁρ-
θῶς· 36 καὶ διεστειλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ
᾿λέγωσιν· ὅσον δὲ ᾿αὐτοῖς διεστέλλετο, αὐ-
τοὶ ᾿μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. 37 καὶ
ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· Κα-
λῶς πάντα πεποίηκεν, καὶ τοὺς κωφοὺς ποι-
εῖ ἀκούειν ᾿καὶ ἀλάλους λαλεῖν.

Chapter 8

1 ᾿Εν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ᾿πάλιν πολ-
λοῦ ὄχλου ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγω-
σιν, ᾿προσκαλεσάμενος τοὺς ᾿μαθητὰς λέγει
αὐτοῖς· 2 Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον ὅτι
ἡδὴ ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ
ἔχουσιν τί φάγωσιν· 3 καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐ-
τοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται
ἐν τῇ ὁδῷ· ᾿καὶ τινες ᾿αὐτῶν ᾿ἀπὸ μακρόθεν
᾿ῆκασιν. 4 καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ ᾿ὅτι Πόθεν τούτους δυνησεται τις ὥ-
δε χορτάσαι ἄρτων ἐπ᾿ ἑρημίας; 5 καὶ ᾿ηρώ-
τα αὐτοῦς· Πόσους ἔχετε ἄρτους; οἱ δὲ εἶπαν·
᾿Επτὰ. 6 καὶ ᾿παραγγέλλει τῷ ὄχλῳ ἀναπε-
σεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἐπτὰ ἄρτους
εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ ἵνα ᾿παρατιθῶσιν καὶ παρέθηκαν
τῷ ὄχλῳ. 7 καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ εὐ-
λογήσας ᾿αὐτὰ εἶπεν ᾿καὶ ταῦτα παρατιθέ-
ναι·. 8 ᾿καὶ ἔφαγον ᾿καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ
ἦσαν περισσεύματα κλασμάτων ἐπτὰ στυ-
ρίδας. 9 ἦσαν ᾿δὲ ὡς τετρακισχίλιοι. καὶ ἀ-
πέλυσεν αὐτοῦς. 10 καὶ εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸ
πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ
μέρη Δαλμανουθά.

11 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρ-

ξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. 12 καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει· Τί ἡ γενεὰ αὕτη 'ζητεῖ σημεῖον'; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. 13 καὶ ἀφείς αὐτοὺς 'πάλιν ἐμβὰς' ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.

14 Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. 15 καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. 16 καὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχουσιν. 17 καὶ ἔγνωσεν αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὐπω νοεῖτε οὐδὲ συνιέτε; 'πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; 18 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε καὶ ὅτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; καὶ οὐ μνημονεύετε 19 ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους 'κλασμάτων πλήρεις' ἤρατε; λέγουσιν αὐτῷ· Δώδεκα. 20 ὅτε 'καὶ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε; 'καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἑπτὰ. 21 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὁὐπω συνιέτε;

22 Καὶ ἔρχονται εἰς Βηθσαϊδάν. καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἅψῃται. 23 καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ ἐξήνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτόν· Εἴ τι 'βλέπεις; 24 καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν· Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντας. 25 εἶτα πάλιν ἔπεθηκεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ 'δι-

έβλεπεν καὶ ἀπεκατέστη καὶ ἐνέβλεπεν' τη-

λαυγῶς ἅπαντα. 26 καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων· Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσεέλθῃς.

27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; 28 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ λέγοντες· ὅτι Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν. 29 καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ χριστός. 30 καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγουσιν περὶ αὐτοῦ.

31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήναι· 32 καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτόν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. 33 ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν τῷ Πέτρῳ· καὶ λέγει· Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθῃν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. 35 ὃς γὰρ ἔὰν θέλῃ τὴν 'ψυχὴν αὐτοῦ' σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἄπολέσει τὴν 'ψυχὴν αὐτοῦ' ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου σώσει αὐτήν. 36 τί γὰρ ὥφελεῖ ἄνθρωπον 'κερδησαί τὸν κόσμον ὅλον

καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; 37 τί γὰρ

ἔδοι ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 38 ὃς γὰρ ἔαν ἐπαισχυνηθῇ με καὶ τοὺς ἑμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνησεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων.

Chapter 9

1 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

2 Καὶ μετὰ ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον ἑκαὶ Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, 3 καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγένετο στίλβοντα λευκὰ ὥς ὅσα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι. 4 καὶ ὥφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωϋσεῖ, καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. 5 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Ῥαββί, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν ἑρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἡλίᾳ μίαν. 6 οὐ γὰρ ἤδει τί ἂποκριθῇ, ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο. 7 καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἔγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἀκούετε αὐτοῦ. 8 καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μετ' ἑαυτῶν.

9 Ἐκ καταβαινόντων αὐτῶν ἕκ τοῦ

ὄρους διεστέλλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ἂν εἶδον

διηγήσωνται, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. 10 καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστὶν τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 11 καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· Ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἡλίας δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; 12 ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἡλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἂποκαθίστάνει πάντα, καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἔξουδενηθῇ; 13 ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλίας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἤθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

14 Καὶ ἐλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδον ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας πρὸς αὐτούς. 15 καὶ εὐθύς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντες ἡσπάζοντο αὐτόν. 16 καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς· Τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς; 17 καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου· Διδάσκαλε, ἡνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἁλαλόν· 18 καὶ ὅπου ἔαν αὐτὸν καταλάβῃ ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπα τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. 19 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· Ὡ γένεα ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. 20 καὶ ἡνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. καὶ ἰδὼν αὐτὸν τὸ πνεῦμα εὐθύς ἑσυνεσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. 21 καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπεν· Ἐκ παιδιοῦθεν. 22 καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ αὐτὸν ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνῃ, βοήθησον ἡμῖν σπλαγ-

χνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. 23 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·

Τὸ εἶ Ἰδύνη, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. 24 Ἐὐθύς κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν· Ἐπιστεύω· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. 25 ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· Τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ ἐπιτάσσω σοι, ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσεέλθῃς εἰς αὐτόν. 26 καὶ ἔκραξας καὶ πολλὰ σπαράξας ἔξηλθεν· καὶ ἐγένετο ὥσει νεκρὸς ὥστε τοὺς πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. 27 ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. 28 καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ' ἰδίαν ἐπηρώτων αὐτόν· Ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; 29 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν ἐμὴ ἐν ἑρπυσσίν.

30 Κάκειθεν ἐξελθόντες ἑπαρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἠθέλεν ἵνα τις γνοῖ· 31 ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται. 32 οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ρῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

33 Καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναούμ. καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτοὺς· Τί ἐν τῇ ὁδῷ διελογίζεσθε; 34 οἱ δὲ ἐσιώπων, πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. 35 καὶ καθίσας ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος. 36 καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς· 37 Ὃς ἂν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ

ὃς ἂν ἐμὲ δέχεται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

38 Ἐφ' αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· Διδάσκαλε, εἶδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἠκολούθει ἡμῖν. 39 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Μὴ κωλύετε αὐτόν, οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με· 40 ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν. 41 Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματι τοῦ χριστοῦ ἔστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἁπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

42 Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, καλὸν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περικέεται μύλος ὀνίκος περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. 43 Καὶ ἂν σκανδαλίξῃ σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν ἐστὶν σε ἢ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν ἐστὶν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. 45 καὶ ἂν ὁ πούς σου σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἐστὶν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν. 47 καὶ ἂν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίξῃ σε, ἐκβαλε αὐτόν· καλὸν ἐστὶν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, 48 ὅπου ὁ σκῶληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.

49 Πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται. 50 καλὸν τὸ ἅλας· ἂν δὲ τὸ ἅλας ἀναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλα,

καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

Chapter 10

1 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας· καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὥς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

2 Ἐκεῖθεν αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. 3 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; 4 οἱ δὲ εἶπαν· Ἐπέτρεπεν Μωϋσῆς· βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι. 5 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην· 6 ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς· 7 ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα· καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, 8 καὶ ἕσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σὰρξ· 9 ὁ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.

10 Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν· πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου· Ἐπηρώτων αὐτόν. 11 καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν, 12 καὶ ἐὰν αὕτη ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ ἄλλον· μοιχᾶται.

13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα αὐτῶν ἅψῃται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. 14 ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἡγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιού-

των ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 15 ἀμὴν λέ-

γω ὑμῖν, ὅς ἂν μὴ δέξῃται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. 16 καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ· κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά·.

17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδραμὼν εἰς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπληρώτα αὐτόν· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω; 18 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἰς ὁ θεός. 19 τὰς ἐντολὰς οἶδας· Μὴ φονεύσῃς, Μὴ μοιχεύσῃς, Μὴ κλέψῃς, Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, Μὴ ἀποστερήσῃς, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. 20 ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλάξαμην ἐκ νεότητός μου. 21 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἡγάπησεν αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐν σοι ὑστερεῖ· ὕπαγε ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι. 22 ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται. 24 οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν· 25 εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς· ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. 26 οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πρὸς ἑαυτούς· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; 27 Ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει· Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον ἀλλ' οὐ παρὰ θεῷ, πάντα γὰρ

Ἔδυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ.

28 Ἦρξατο λέγειν ὁ Πέτρος· αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήκαμέν σοι. 29 Ἐφη ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ ἡμετέρα ἢ πατέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, 30 ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ ἡμετέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. 31 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔθαμβοῦντο, οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν 33 ὅτι Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν 34 καὶ ἐμπαΐξουσιν αὐτῷ καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται.

35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης· οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες αὐτῷ· Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ ἐὰν αἰτήσωμέν σε ποιήσης ἡμῖν. 36 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; 37 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Δὸς ἡμῖν ἵνα εἰς σου ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. 38 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε· δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆ-

ναι; 39 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰη-

σοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε, 40 τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ἢ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἐστὶν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασαι.

41 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 42 καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἀρχεῖν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. 43 οὐχ οὕτως δέ ἐστιν ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς ἂν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, 44 καὶ ὃς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται πάντων δούλος. 45 καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχὼ. καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχὼ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ ὁ υἱὸς Τιμαίου Βαρτιμαῖος τυφλὸς προσαίτης ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν. 47 καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζαρηθὸς ἐστὶν ἤρξατο κρᾶζειν καὶ λέγειν· Ὑιὲ Δαυὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. 48 καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραξεν· Ὑιὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. 49 καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Φωνήσατε αὐτόν. καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· Θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖ σε. 50 ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 51 καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· Ραββουνι, ἵνα ἀναβλέπω. 52 καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ὑπαγε, ἡ πί-

στις σου σέσωκέν σε. καὶ ἑὺθύς ἀνέβλεψεν,

καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

Chapter 11

1 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ Ὄρος τῶν Ἑλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ

2 καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθύς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ' ὃν οὐδεὶς οὐπω ἀνθρώπων ἑκάθισεν· ἄλυσσατε αὐτὸν καὶ φέρετε. 3 καὶ ἓάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἶπατε ὅτι Ὁ κύριος αὐτοῦ χρειάν ἔχει· καὶ εὐθύς αὐτὸν ἀποστέλλει πάλιν ὧδε. 4 καὶ ἀπῆλθον καὶ εὗρον πῶλον δεδεμένον πρὸς θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφοδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. 5 καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; 6 οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖς καθὼς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. 7 καὶ φέρουσιν τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτόν. 8 καὶ πολλοὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν. 9 καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον· Ὡσαννά· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου. 10 Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βρασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυὶδ· Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις.

11 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα ὅψε ἥδη οὔσης τῆς ὥρας ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

12 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν

ἀπὸ Βηθανίας ἐπέινασεν. 13 καὶ ἰδὼν συκὴν ἄπο μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα ἦλθεν εἰ ἄρα τι εὐρήσει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὔρεν εἰ μὴ φύλλα, ὃ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν σύκων. 14 καὶ ἄποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ· Μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περισσότερας κατέστρεψεν 16 καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ, 17 καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Οὐ γέγραπται ὅτι Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ πεποιήκατε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν. 18 καὶ ἤκουσαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. 19 Καὶ ὅταν ὁψὲ ἐγένετο, ἔξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως.

20 Καὶ παραπορευόμενοι πρῶτ' εἶδον τὴν συκὴν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. 21 καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· Ραββί, ἶδε ἡ συκὴ ἣν κατηράσω ἐξήρανται. 22 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ἔχετε πίστιν θεοῦ. 23 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὅς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ· Ἀρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ πιστεύῃ ὅτι ὃ λαλεῖ γίνεται, ἔσται αὐτῷ. 24 διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα προσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι ἐ-

λάβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν.

25 καὶ ὅταν ἱσθήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατὰ τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ἡμῶν.

27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι 28 καὶ ἔλεγον αὐτῷ· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἢ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ταῦτα ποιῇς; 29 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς ἓνα λόγον, καὶ ἀποκριθῆτέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· 30 τὸ βάπτισμα ἡ τοῦ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκριθῆτέ μοι. 31 καὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· Ἐγὼ εἰπώμεν· ἂν εἰπώμεν· Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; 32 ἀλλὰ εἰπώμεν· Ἐξ ἀνθρώπων;— ἐφοβοῦντο τὸν ὄχλον, ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὄντως ὅτι προφήτης ἦν. 33 καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν· Οὐκ οἶδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

Chapter 12

1 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν· Ἀμπελῶνα ἄνθρωπος ἐφύτευσεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὥρυξεν ὑπολήνιον καὶ ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. 2 καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος· 3 καὶ λαβόντες αὐτὸν

ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. 4 καὶ πάλιν

ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· ἡ καὶ κείνον ἔκεφαλῶσαν καὶ ἠτίμασαν. 5 καὶ ἄλλον ἀπέστειλεν· καὶ κείνον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες οὓς δὲ ἀποκτείνοντες. 6 ἔτι ἓνα εἶχεν, υἱὸν ἀγαπητόν· ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς λέγων ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. 7 ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς ἑαυτοὺς εἶπαν ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. 8 καὶ λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἐξέβαλον αὐτόν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. 9 τί ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. 10 οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε· Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· 11 παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

12 Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

13 Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρῳδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ. 14 καὶ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· ἔξεστιν δοῦνα κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ; δώμεν ἢ μὴ δώμεν; 15 ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς· Τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. 16 οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;

οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Καίσαρος. 17 ὁ δὲ Ἰησοῦς

εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν Καίσαρος ἀπόδοτε· Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἔξεθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ.

18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· 19 Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἐάν τις ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα καὶ μὴ ἀφῇ τέκνον, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 20 ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα· 21 καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανεν μὴ καταλιπὼν σπέρμα, καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως· 22 καὶ οἱ ἑπτὰ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα· Ἔσχατον πάντων καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 23 ἐν τῇ ἀναστάσει ὅταν ἀναστῶσιν τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.

24 Ἐφ' αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ; 25 ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς· 26 περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ βάτου ὅτι πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων· Ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; 27 οὐκ ἔστιν θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· πολλοὶ πλανᾶσθε.

28 Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ἰδὼν ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς, ἐπηρώτησεν αὐτόν· Ποία ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη πάντων; 29 Ἄ-

πεκρίθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρῶτη ἔστιν· Ἄκουε,

Ἰσραὴλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστίν, 30 καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. 31 Δευτέρα αὕτη· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν. 32 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς· Καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπες ὅτι εἷς ἐστίν καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ· 33 καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτόν· περισσώτερον ἐστὶν πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν. 34 καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν αὐτῷ· Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδασκῶν ἐν τῷ ἱερῷ· Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ χριστὸς υἱὸς Δαυὶδ ἐστίν; 36 αὐτὸς Δαυὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου. 37 αὐτὸς Δαυὶδ λέγει αὐτὸν κύριον, καὶ πόθεν αὐτοῦ ἐστὶν υἱός; καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.

38 Καὶ ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ἔλεγεν· Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς 39 καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, 40 οἱ κατεσθιόντες τὰς οἰκίας τῶν πτωχῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι·

οὔτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.

41 Καὶ ἡ καθίσας ἡ κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλὰ· 42 καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὅ ἐστιν κοδράντης. 43 καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἢ πτωχὴ πλεῖον πάντων ἔβαλεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· 44 πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

Chapter 13

1 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. 2 καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ ἡ ὥδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ.

3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ ἔπληρώτα αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· 4 εἰπόν ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντελεῖσθαι πάντα·. 5 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς· Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ· 6 πολλοὶ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι Ἐγὼ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. 7 ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γενέσθαι, ἀλλ' οὕτω τὸ τέλος. 8 ἐγερθήσεται γὰρ

ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν,

ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοί· ἀρχὴ ὧδίνων ταῦτα.

9 βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παραδύσουσιν ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 10 καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη πρῶτον δεῖ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. 11 καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τοῦτο λαλεῖτε, οὐ γὰρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. 12 καὶ παραδώσει ἡ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· 13 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται.

14 Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἔστηκότα ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, 15 ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω μηδὲ εἰσελθάτω τι ἄραι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, 16 καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 17 οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 18 προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος· 19 ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλίψεις οἷα οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἥν ἔκτισεν ὁ θεὸς ἕως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. 20 καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσεν κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ. ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὗς ἐξελέξατο ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. 21 καὶ τότε ἐὰν τις ὑμῖν εἴπῃ· Ἰδε ὧδε ὁ

Ἰησοῦς, ὁ ὢν ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε· 22 ἐγερθή-
σονται γὰρ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφήται
καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀ-
ποπλανᾶν εἰς τὸ δυνατόν τοὺς ἐκλεκτούς· 23 ὑ-
μεῖς δὲ βλέπετε· Προεῖρηκα ὑμῖν πάντα.

24 Ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις με-
τὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται,
καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, 25
καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πί-
πτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
σαλευθήσονται. 26 καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱ-
ὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις με-
τὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης· 27 καὶ τό-
τε ἀποστελεῖ τοὺς ἁγγέλους καὶ ἐπισυνά-
ξει τοὺς ἐκλεκτούς ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων
ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ.

28 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν πα-
ραβολήν· ὅταν ἦδη ὁ κλάδος αὐτῆς ἀπαλὸς
γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅ-
τι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· 29 οὕτως καὶ ὑμεῖς,
ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι
ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. 30 ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ
ταῦτα πάντα γένηται. 31 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ
γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ
παρελεύσονται.

32 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ τῆς ὥ-
ρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ
οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. 33 βλέπετε ἄγρυ-
πνεῖτε, οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρὸς ἐστίν·
34 ὥς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφίξει τὴν οἰκίαν
αὐτοῦ καὶ δούους τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξ-
ουσίαν, ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυ-
ρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. 35 γρηγορεῖτε
οὔν, οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας

ἔρχεται, ἡ ὥρῃς ἡ μεσονύκτιον ἡ ἀλεκτορο-
φωνίας ἡ πρωΐ, 36 μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὖρη
ὑμᾶς καθεύδοντας· 37 ὁ δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσιν
λέγω· γρηγορεῖτε.

Chapter 14

1 Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ
δύο ἡμέρας. καὶ ἐξήλθον οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες
ἀποκτείνωσιν, 2 ἔλεγον γάρ· Μὴ ἐν τῇ ἑορ-
τῇ, μήποτε ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ.

3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰ-
κίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ κατακειμένου αὐτοῦ
ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρ-
δου πιστικῆς πολυτελοῦς· συντρίψασα τὴν
ἀλάβαστρον κατέχευεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. 4
ἦσαν δὲ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτοῦς·
Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν;
5 ἡ δύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πρᾶθῃναι
ἐπάνω τῶν πτωχῶν καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. 6 ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους
παρέχετε; καλὸν ἔργον ἠργάσατο ἐν ἐμοί· 7
πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυ-
τῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοῖς εὖ ποι-
ῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε· 8 ὁ ἔσχεν ἐ-
ποίησεν, προέλαβεν μυρίσαι τὸ σῶμά μου
εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. 9 ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅπου ἔαν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλον
τὸν κόσμον, καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσε-
ται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

10 Καὶ Ἰουδᾶς Ἰσκαριώθ ὁ εἷς τῶν
δώδεκα ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐ-

τὸν 'παραδοῖ αὐτοῖς'. 11 οἱ δὲ ἀκούσαντες

ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἄργύριον δοῦναι. καὶ ἐξήτει πῶς αὐτὸν εὐκαίρως παραδοῖ.

12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀξύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθουν, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; 13 καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, 14 καὶ ὅπου ᾧ ἐὰν εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι Ὁ διδάσκαλος λέγει· Ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμά μου ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 15 καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον ἑτοιμον· καὶ ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν. 16 καὶ ἐξηλθον οἱ μαθηταὶ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

17 Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. 18 καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. 19 Ἦρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς κατὰ εἷς· Μήτι ἔγω; 20 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Εἷς τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρίβλιον. 21 ὅτι ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν· Λάβετε, τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμά μου. 23

καὶ λαβὼν ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν

αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. 24 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο ἐστὶν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν. 25 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πῖω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.

26 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξηλθον εἰς τὸ Ὅρος τῶν Ἑλαιῶν. 27 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πάντες Ἰσκανδαλισθήσεσθε, ὅτι γέγραπται· Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται. 28 ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 29 ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· Εἰ καὶ πάντες Ἰσκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. 30 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺν σήμερον ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἢ δις ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς με ἀπαρνήσῃ. 31 ὁ δὲ ἐκπερισσῶς ἐλάλει· Ἐὰν δέ με συναποθανεῖν σοι, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανί, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Καθίσате ὧδε ἕως προσεύξωμαι. 33 καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μετ' αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν, 34 καὶ λέγει αὐτοῖς· Περιλυπὸς ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. 35 καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπιπτεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα, 36 καὶ ἔλεγεν· Ἀββα ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. 37 καὶ ἔρχεται καὶ εὕρισκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ

λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυ-

σας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; 38 γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ἔλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. 39 καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. 40 καὶ ἄλιν ἐλθὼν εὔρεν αὐτοὺς¹ καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ² καταβαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ³. 41 καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἀπέχει ἡλθεν ἡ ὥρα, ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. 42 ἐγείρεσθε ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἡγγικεν.

43 Καὶ εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος πα-
ραγίνεται Ἰούδας⁴ εἷς τῶν δώδεκα καὶ μετ'
αὐτοῦ ὄχλος μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων πα-
ρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ
τῶν πρεσβυτέρων. 44 δεδῶκεν δὲ ὁ παρα-
διδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· Ὁν
ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν· κρατήσατε αὐτὸν καὶ
ἀπάγετε ἀσφαλῶς. 45 καὶ ἐλθὼν εὐθὺς προσ-
ελθὼν αὐτῷ λέγει· Ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν
αὐτόν. 46 οἱ δὲ ἐπέβαλαν τὰς χεῖρας αὐ-
τῷ⁵ καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 47 εἷς δὲ τις τῶν
παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔ-
παισεν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεί-
λεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον. 48 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθα-
τε μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων συλλαβεῖν με;
49 καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ
διδάσκων καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ' ἵνα
πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. 50 καὶ ἀφέντες αὐ-
τὸν ἔφυγον πάντες⁶.

51 Καὶ νεανίσκος τις⁷ συνηκολούθει
αὐτῷ περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ,

καὶ κρατοῦσιν αὐτόν, 52 ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν
σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν.

53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν
ἀρχιερέα, καὶ συνέρχονται πάντες οἱ ἀρχι-
ερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. 54
καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθη-
σεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχι-
ερέως καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρε-
τῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. 55 οἱ
δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν
κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατώσαι
αὐτόν, καὶ οὐχ ἠύρισκον· 56 πολλοὶ γὰρ ἐ-
ψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρ-
τυρίαι οὐκ ἦσαν. 57 καὶ τινες ἀναστάντες ἐ-
ψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες 58 ὅτι
Ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἐγὼ
καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίη-
τον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποι-
ητον οἰκοδομήσω· 59 καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν
ἡ μαρτυρία αὐτῶν. 60 καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχι-
ερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώτησεν τὸν Ἰησοῦν λέ-
γων· Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; τί οὗτοί σου κα-
ταμαρτυροῦσιν; 61 ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐκ ἀ-
πεκρίνατο οὐδέν⁸. πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώ-
τα αὐτόν καὶ λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ
υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; 62 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν·
Ἐγὼ εἰμι, καὶ ὤψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ
ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 63
ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐ-
τοῦ λέγει· Τί ἐτι χρειάν ἔχομεν μαρτύρων; 64
ἠκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται;
οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτόν ἔνοχον εἶναι⁹
θανάτου. 65 καὶ ἡρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐ-
τῷ καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον¹⁰
καὶ κολαφίζειν αὐτόν καὶ λέγειν αὐτῷ· Προ-
φήτευσον, καὶ οἱ ὑπῆρται ράπισμασιν αὐτόν

ἔλαβον.

66 Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου ἑκάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, 67 καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ. 68 ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων· Οὔτε οἶδα οὔτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις, καὶ ἐξηλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. 69 καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν ἤρξατο πάλιν λέγειν τοῖς παρεστώσιν ὅτι Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν. 70 ὁ δὲ πάλιν ἡρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστώτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. 71 ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. 72 καὶ εὐθὺς ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν· καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὥς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα ὠνῆσαι δις τρίς με ἀπαρνήσῃ, καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν.

Chapter 15

1 Καὶ εὐθὺς πρωῒ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον διήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπῆνεγκαν καὶ παρέδωκαν Πιλάτῳ. 2 καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· Σὺ λέγεις. 3 καὶ κατηγοροῦν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. 4 ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν λέγων· Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. 5 ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.

6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυνεν αὐτοῖς ἓνα

δέσμιον ὃν παρητοῦντο. 7 ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν ῥασασιστών δεδεδεμένος οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. 8 καὶ ἄναβας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἐποίει αὐτοῖς. 9 ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 10 ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. 11 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. 12 ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἀποκριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς· Τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε; τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 13 οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν. 14 ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· Τί γὰρ ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ ἔπερισσως ἔκραξαν· Σταύρωσον αὐτόν. 15 ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ.

16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστὶν πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον. 17 καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων. 18 καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλὰ μῶ καὶ ἐνέπτυσαν αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. 19 καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ. καὶ ἐξάγουσιν αὐτόν ἵνα σταυρωθῇ.

21 Καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ,

τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄ-
 ρη τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. 22 καὶ φέρουσιν αὐ-
 τὸν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν τόπον, ὃ ἐστὶν Ῥε-
 θερμηνευόμενον Κρανίου Τόπος. 23 καὶ ἐδί-
 δουν αὐτῷ ἐσμυρνισμένον οἶνον, ὃς δὲ οὐκ
 ἔλαβεν. 24 καὶ ὁ σταυροῦσιν αὐτὸν καὶ διαμε-
 ρίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον
 ἐπ' αὐτὰ τίς τί ἄρη.

25 Ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν
 αὐτόν. 26 καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφή τῆς αἰτίας αὐτοῦ
 ἐπιγεγραμμένη· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.
 27 καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο ληστὰς, ἕ-
 να ἐκ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ.
 29 Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν
 αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέ-
 γοντες· Οὐὰ ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ οἰ-
 κοδομῶν ἐν τρισὶν ἡμέραις, 30 σῶσον σε-
 αυτόν καταβάς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 31 ὁμοί-
 ως καὶ οἱ ἄρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλή-
 λους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον· Ἄλλους
 ἔσωσεν, ἑαυτόν οὐ δύναται σῶσαι· 32 ὁ χρι-
 στός ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ
 τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν.
 καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι ἴσυν αὐτῷ ὠνεΐδι-
 ζον αὐτόν.

33 Ῥκαὶ γενομένης ὥρας ἕκτης σκό-
 τος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνά-
 τῃς. 34 καὶ τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς
 φωνῇ μεγάλῃ· Ἐλωὶ ἔλωὶ Γεμὰ σαβαχθάνι;
 ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον Ὁ θεός μου ὁ θε-
 ός μου, εἰς τί ἐγκατέλιπές με; 35 καὶ τινες
 τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον· Ἦδε
 Ἠλίαν φωνεῖ. 36 δραμῶν δέ τις καὶ γεμίσας
 σπόγγον ὄξους Ῥπεριθείς καλάμῳ ἐπότιζεν
 αὐτόν, λέγων· Ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας
 καθελεῖν αὐτόν. 37 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφείς φωνὴν

μεγάλην ἐξέπνευσεν. 38 καὶ τὸ καταπέτασμα

τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπ' ἄνωθεν ἕως κά-
 τω. 39 ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκώς ἐξ
 ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτως ἐξέπνευσεν εἶπεν·
 Ἀληθῶς οὗτος ὁ ἄνθρωπος υἱὸς θεοῦ ἦν.

40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρό-
 θεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς καὶ Μαρία ἡ Μαγδα-
 ληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ
 Ἰωσήτος μήτηρ καὶ Σαλώμη, 41 αἱ ὅτε ἦν ἐν
 τῇ Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν
 αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβάσαι αὐ-
 τῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

42 Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν
 παρασκευή, ὃ ἐστὶν προσάββατον, 43 ἔλ-
 θὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀρριμαθαίας εὐσχήμων
 βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος
 τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθεν
 πρὸς τὸν Πιλάτον καὶ ᾔτησατο τὸ σῶμα τοῦ
 Ἰησοῦ. 44 ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἦδη τέ-
 θνηκεν, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρί-
 ωνα ἐπηρώτησεν αὐτόν εἰ πάλαι ἀπέθανεν·
 45 καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἔδωκ' αὐ-
 τὸ τὸ πτώμα τῷ Ἰωσήφ. 46 καὶ ἀγοράσας
 σινδόνα καθελὼν αὐτόν ἐνείλησεν τῇ σινδό-
 νι καὶ ἔθηκεν αὐτόν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατο-
 μῆμένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισεν λίθον
 ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. 47 ἡ δὲ Μαρία
 ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰωσήτος ἔθεώ-
 ρουν ποῦ τέθειται.

Chapter 16

1 Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου ῬΜα-
 ρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώ-

βου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλ-

θοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. 2 καὶ λίαν πρωΐ
‘τῇ μιᾷ τῶν’ σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνη-
μεῖον ἀνατίλαντος τοῦ ἡλίου. 3 καὶ ἔλεγον
πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον
ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; 4 καὶ ἀναβλέψα-
σαι θεωροῦσιν ὅτι ἁποκεκύλισται ὁ λίθος,
ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. 5 καὶ εἰσελθοῦσαι
εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν
τοῖς δεξιοῖς περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν,
καὶ ἐξεθαμβήθησαν. 6 ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· Μὴ
ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν
τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴ-
δε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν· 7 ἀλλὰ ὑπά-
γετε εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέ-
τρῳ ὅτι Προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ
αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. 8 καὶ ἐξελ-
θοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχεν ἄρα
αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν
εἶπαν, ἐφοβοῦντο ἄρα.

Other Endings of Mark

Intermediate Ending

[[Πάντα δὲ τὰ παρηγγελμένα τοῖς πε-
ρὶ τὸν Πέτρον συντόμως ἐξηγγείλαν. μετὰ δὲ

ταῦτα καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ ἀνατολῆς καὶ

ἄχρι δύσεως ἐξαπέστειλεν δι’ αὐτῶν τὸ ἱερὸν
καὶ ἄφθαρτον κήρυγμα τῆς αἰωνίου σωτηρί-
ας. ἀμήν.]]

Long Ending

9 [[Ἀναστὰς δὲ πρωΐ πρώτη σαββάτου
ἐφάνη πρῶτον Μαρίας τῇ Μαγδαληνῇ, ἥ παρ’
ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. 10 ἐκείνη πο-
ρευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖς μετ’ αὐτοῦ γενο-
μένοις πενθοῦσι καὶ κλαίουσιν· 11 κακεῖνοι
ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ θεαθῆ ὑπ’ αὐτῆς ἠπί-
στησαν.

12 Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν πε-
ριπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ πο-
ρευομένοις εἰς ἀγρόν· 13 κακεῖνοι ἀπελθόντες
ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις ἐπί-
στευσαν.

14 Ὑστερον δὲ ἀνακειμένοις αὐτοῖς
τοῖς ἑνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀ-
πιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν ὅτι τοῖς
θεασαμένοις αὐτὸν ἔγηγερμένον οὐκ ἐπίστευ-
σαν. 15 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἰς τὸν
κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πά-
ση τῇ κτίσει. 16 ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς
σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται.
17 σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσιν ἑαυτὰ παρα-
κολουθήσει, ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκ-
βαλοῦσιν, γλώσσαις λαλήσουσιν ἁγιαῖς,
18 ὅφεις ἀροῦσιν καὶ θανάσιμόν τι πῶσιν
οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ, ἐπὶ ἄρρώστους χεῖρας
ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶς ἔξουσιν.

19 Ὁ μὲν οὖν κύριος Ἰησοῦς μετὰ τὸ

λαλῆσαι αὐτοῖς ἀνελήμφθη εἰς τὸν οὐρανὸν
καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. 20 ἐκεῖνοι
δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ κυρί-
ου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος
διὰ τῶν ἑπακολουθούντων ἱσημείων.]]

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

Chapter 1

1 Ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, 2 καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, 3 ἔδοξε καμοὶ παρηκολουθηκóτι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, 4 ἵνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

5 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἡμερίας Ἀβιά, Ἡ καὶ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρῶν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἑλισάβετ. 6 ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφοτέροι ἑναντίον τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ κυρίου ἀμειμπτοι. 7 καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἦν ἡ Ἑλισάβετ στείρα, καὶ ἀμφοτέροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν.

8 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἡμερίας αὐτοῦ ἑναντι τοῦ θεοῦ 9 κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ κυρίου, 10 καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος· 11 ὥφθη

δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. 12 καὶ ἑταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. 13 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία, διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἑλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην· 14 καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται· 15 ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πῖν, καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, 16 καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν· 17 καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἐτοιμάσαι κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. 18 καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. 19 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· Ἐγὼ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σὲ καὶ εὐαγγελίσασθαι σοι ταῦτα· 20 καὶ ἰδοὺ ἔστι σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι ἥς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.

21 Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζα-

χαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν ἓν τῷ
ναῶν αὐτόν. 22 ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἔδύνατο λα-
λῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν
ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων
αὐτοῖς, καὶ διέμενεν κωφός. 23 καὶ ἐγένετο ὥς
ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐ-
τοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

24 Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλα-
βεν Ἑλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· καὶ περιέκρυβεν
ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα 25 ὅτι Οὕτως
μοι ἔπεποίηκεν κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπέιδεν
ἄφελεῖν ὄνειδος μου ἐν ἀνθρώποις.

26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ
ἄγγελος Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς
Γαλιλαίας ἣ ὄνομα Ναζαρέθ 27 πρὸς παρ-
θένον ἑμνηστευμένην ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ
ἐξ οἴκου Δαυὶδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου
Μαριάμ. 28 καὶ εἰσελθὼν πρὸς αὐτὴν εἶπεν·
Χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ κύριος μετὰ σοῦ. 29
ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη· καὶ διελογί-
ζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. 30 καὶ
εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ· Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ,
εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ. 31 καὶ ἰδοὺ
συλλήμψη ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέ-
σεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. 32 οὗτος ἔσται
μέγας καὶ υἱὸς Ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώ-
σει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ, 33 καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶ-
κον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλεί-
ας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. 34 εἶπεν δὲ Μαρι-
ὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον· Πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ
ἄνδρα οὐ γινώσκω; 35 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγ-
γελος εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται
ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι·
διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται, υἱ-
ὸς θεοῦ. 36 καὶ ἰδοὺ Ἑλισάβετ ἡ συγγενίς

σου καὶ αὐτὴ ἑσυνείληφεν υἱὸν ἐν γήρει αὐ-
τῆς, καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ κα-
λουμένῃ στείρα· 37 ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει πα-
ρὰ τοῦ θεοῦ πᾶν ῥῆμα. 38 εἶπεν δὲ Μαριάμ·
Ἰδοὺ ἡ δούλη κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆ-
μά σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

39 Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ
σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, 40 καὶ εἰσῆλθεν
εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἡσπάσαστο τὴν
Ἑλισάβετ. 41 καὶ ἐγένετο ὥς ἤκουσεν τὸν
ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἡ Ἑλισάβετ, ἐσκίρ-
τησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἐ-
πλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἑλισάβετ, 42 καὶ
ἀνεφώνησεν κραυγῇ μεγάλη καὶ εἶπεν· Εὐ-
λογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ εὐλογημένος ὁ
καρπὸς τῆς κοιλίας σου. 43 καὶ πόθεν μοι
τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρὸς
ἐμέ; 44 ἰδοὺ γὰρ ὥς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀ-
σπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν
ἀγαλλίασει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. 45
καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείω-
σις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ κυρίου.

46 Καὶ εἶπεν Μαριάμ· Μεγαλύνει ἡ ψυ-
χή μου τὸν κύριον, 47 καὶ ἡγαλλίασεν τὸ
πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτήρῳ μου. 48 ὅ-
τι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης
αὐτοῦ, ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν
με πᾶσαι αἱ γενεαί· 49 ὅτι ἐποίησέν μοι ἡμε-
γάλα ὁ δυνατός, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
50 καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ γενεὰς
τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. 51 Ἐποίησεν κράτος
ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφά-
νους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν. 52 καθεῖλεν ду-
νάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὑψωσεν ταπεινοὺς,
53 πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλου-

τοῦντας ἔξαπέστειλεν κενούς. 54 ἀντελάβε-

το Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους,
55 καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν,
τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν
αἰῶνα. 56 Ἐμείνεν δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὥς
μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐ-
τῆς.

57 Τῇ δὲ Ἑλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος
τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. 58 καὶ
ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐ-
τῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ'
αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. 59 Καὶ ἐγένε-
το ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἦλθον περιτεμεῖν
τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. 60 καὶ ἀποκρι-
θεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· Οὐχί, ἀλλὰ κλη-
θήσεται Ἰωάννης. 61 καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν
ὅτι Οὐδεὶς ἐστὶν ἐκ τῆς συγγενείας σου ὃς
καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. 62 ἐνένευον δὲ τῷ
πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτό.
63 καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν λέγων·
Ἰωάννης ἔστιν ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐθαύμασαν
πάντες. 64 ἀνεψύχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ πα-
ραχρήμα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐ-
λογῶν τὸν θεόν. 65 καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας
φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ
τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ
ῥήματα ταῦτα, 66 καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκού-
σαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες· Τί ἄρα
τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; καὶ γὰρ χεῖρ κυρίου
ἦν μετ' αὐτοῦ.

67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλή-
σθη πνεύματος ἁγίου καὶ ἔπροφήτευσεν λέ-
γων· 68 Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσρα-
ήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν
τῷ λαῷ αὐτοῦ, 69 καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρί-

ας ἡμῖν ἔν οἴκῳ Δαυὶδ παιδὸς αὐτοῦ, 70 κα-

θὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ'
αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, 71 σωτηρίαν ἐξ ἐ-
χθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μι-
σούντων ἡμᾶς, 72 ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν
πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγί-
ας αὐτοῦ, 73 ὅρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραάμ
τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν 74 ἀφό-
βως ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ῥυθθέντας λατρεύειν
αὐτῷ 75 ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπι-
ον αὐτοῦ ἵπασθαι ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. 76 καὶ
σὺν τῷ δέ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθή-
σῃ, προπορεύσῃ γὰρ ἑνώπιον κυρίου ἐτοι-
μάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, 77 τοῦ δοῦναι γινώσιν
σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν
αὐτῶν, 78 διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν,
ἐν οἷς ἐπισκέπεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,
79 ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανά-
του καθημένοις, τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας
ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

80 Τὸ δὲ παιδίον ἠΰξανε καὶ ἐκραται-
οῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡ-
μέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

Chapter 2

1 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξ-
ἦλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀ-
πογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην· 2 (αὐ-
τῇ ἀπογραφῇ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος
τῆς Συρίας Κυρηνίου) 3 καὶ ἐπορεύοντο πάν-
τες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ
πόλιν. 4 Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαίας ἐκ πόλεως Ναζαρεθ εἰς τὴν Ἰουδαίαν
εἰς πόλιν Δαυὶδ ἥτις καλεῖται Βηθλέεμ, διὰ τὸ

εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυίδ, 5 ἅ-

πογράψασθαι σὺν Μαριάμ τῇ ἔμνηστευμένη αὐτῷ¹, οὕσῃ ἐγκύω. 6 ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, 7 καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἔν φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. 9 Ἔκαὶ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν· 10 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε, ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, 11 ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ ὅς ἐστιν χριστὸς κύριος ἐν πόλει Δαυίδ· 12 καὶ τοῦτο ὑμῖν ἔσθ' σημεῖον, εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον ἔκαὶ κείμενον ἐν φάτνῃ. 13 καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς ἁγίου αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων· 14 Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας.

15 Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, ἱεροὶ ποιμένες ἔλαλουν πρὸς ἀλλήλους· Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλέεμ καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός· ὁ δὲ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. 16 καὶ ἦλθαν σπεύσαντες καὶ ἀνεύραν τὴν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ· 17 ἰδόντες δὲ ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου. 18 καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς, 19 ἡ δὲ Μαρία πάντα

συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν

τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 20 καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

21 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστήσαι τῷ κυρίῳ, 23 καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ κυρίου ὅτι Πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται, 24 καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ κυρίου, ζευγὸς τρυγόνων ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν.

25 Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἱερουσαλὴμ ᾧ ὄνομα Συμεών, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ πνεῦμα ἦν ἅγιον ἐπ' αὐτόν· 26 καὶ ἦν αὐτῷ κεχηματισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἂν ἴδῃ τὸν χριστὸν κυρίου. 27 καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ 28 καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν· 29 Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· 30 ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου 31 ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, 32 φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν

λαοῦ σου Ἰσραὴλ.

33 καὶ ἦν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. 34 καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· Ἴδου οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον, 35 καὶ σοῦ ὅδε αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

36 Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ (αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς ἑτῆς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, 37 καὶ αὐτῇ χήρα ἕως ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων,) ἣ οὐκ ἄφιστάτο τοῦ ἱεροῦ νηστεύσας καὶ δεήσασιν λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. 38 καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ Θεῷ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις Ἰλῦτρωσιν Ἱερουσαλήμ.

39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον κυρίου, ἔπεστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς πόλιν ἑαυτῶν Ναζαρέθ. 40 Τὸ δὲ παιδίον ἠὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πληρούμενον σοφίᾳ, καὶ χάρις θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.

41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλὴμ τῇ ἐορτῇ τοῦ πάσχα. 42 καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἄναβαινόντων αὐτῶν κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἐορτῆς 43 καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ. 44 νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ ἦλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτησαν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενεῦσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, 45 καὶ

μὴ εὗρόντες ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἅ-

ναζητοῦντες αὐτόν. 46 καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς εὑρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. 47 ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. 48 καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε. 49 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με; 50 καὶ αὐτοὶ οὐ συνήκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. 51 καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέθ, καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετιῖναι πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

52 Καὶ Ἰησοῦς πρόεκοπτεν σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

Chapter 3

1 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, 2 ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. 3 καὶ ἦλθεν εἰς ἁπασαν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν, 4 ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ

λόγων Ἡσαΐου τοῦ ᾠδοῦντος· Φωνὴ βοῶν-

τος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. 5 πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς ἑὐθείαν καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας· 6 καὶ ὕψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ.

7 Ἐλέγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγείραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. 9 ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες· Τί οὖν ποιήσωμεν; 11 ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω. 12 ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν; 13 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διαταγαμένον ὑμῖν πράσσετε. 14 ἐπηρώτων δὲ αὐτόν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες· Τί ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς; καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μηδένα διασείσητε μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν.

15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ χριστός, 16 ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ Ἰωάν-

νης· Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται

δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς λῦσαι τὸν ἵμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί· 17 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ διακαθάραι τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συναγαγεῖν τὸν σίτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.

18 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν· 19 ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, 20 προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν, καὶ κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ.

21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαόν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου ἀνερχθῆναι τὸν οὐρανὸν 22 καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῶς εἶδει ὥς περιστερὰν ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι· Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.

23 Καὶ αὐτὸς ἦν Ἰησοῦς ἀρχόμενος ὥσει ἑτῶν τριάκοντα, ὧν υἱός, ὥς ἐνομίζετο, Ἰωσήφ τοῦ Ἠλὶ 24 τοῦ Μαθθαὶ τοῦ Λευὶ τοῦ Μελχὶ τοῦ Ἰανναὶ τοῦ Ἰωσήφ 25 τοῦ Ματθαίου τοῦ Ἀμῶς τοῦ Ναοὺμ τοῦ Ἑσλὶ τοῦ Ναγγαὶ 26 τοῦ Μάαθ τοῦ Ματθαίου τοῦ Σεμεὶν τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωδὰ 27 τοῦ Ἰωανὰν τοῦ Ῥησὰ τοῦ Ζοροβαβὲλ τοῦ Σαλαθιὴλ τοῦ Νηρι 28 τοῦ Μελχὶ τοῦ Ἀδδὶ τοῦ Κωσὰμ τοῦ Ἑλμαδὰμ τοῦ Ἡρ 29 τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ἐλιέξερ τοῦ Ἰωρίμ τοῦ Μαθθαὶ τοῦ Λευὶ 30 τοῦ Συμεὼν τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωνὰμ τοῦ

Ἑλιακὶμ 31 τοῦ Μελεὰ τοῦ Μεννὰ τοῦ Ματ-

ταθὰ τοῦ Ναθαὺμ τοῦ Δαυὶδ 32 τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ Ἰωβὴλ τοῦ Βόος τοῦ Ἰσαλά τοῦ Ναασσών 33 τοῦ Ἀμιναδάβ τοῦ Ἀδμὶν τοῦ Ἀρνὶ τοῦ Ἑσρώμ τοῦ Φαρὲς τοῦ Ἰουδά 34 τοῦ Ἰακώβ τοῦ Ἰσαὰκ τοῦ Ἀβραάμ τοῦ Θάρα τοῦ Ναχώρ 35 τοῦ Σερούχ τοῦ Ραγαὺ τοῦ Φάλεκ τοῦ Ἐβερ τοῦ Σαλὰ 36 τοῦ Καϊνὰμ τοῦ Ἀρφαξὰδ τοῦ Σὴμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ 37 τοῦ Μαθουσαλὰ τοῦ Ἐνώχ τοῦ Ἰάρετ τοῦ Μαλελεὴλ τοῦ Καϊνὰμ 38 τοῦ Ἐνὼς τοῦ Σὴθ τοῦ Ἀδὰμ τοῦ θεοῦ.

Chapter 4

1 Ἰησοῦς δὲ ἰσχυρὸς πνεύματος ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἦγετο ἐν τῷ πνεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ· 2 ἡμέρας τεσσαρὰ-κοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθεῖσιν αὐτῶν ἐπέειπεν. 3 εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. 4 καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Γέγραπται ὅτι Οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος.

5 Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου· 6 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος· Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται καὶ ὅ ὅτι ἂν θέλω δίδωμι αὐτήν· 7 σὺ οὖν ἂν προσκυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἔσται σοὺ πατήρ. 8 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Γέγραπται· Κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις· καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

9 Ἦγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ

καὶ ἔστησεν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· 10 γέγραπται γὰρ ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε, 11 καὶ ὅτι Ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. 12 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Εἴρηται· Οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. 13 καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.

14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν. καὶ φήμη ἐξηλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. 15 καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

16 Καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρά, οὗ ἦν τετραμμένος, καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. 17 καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου Ἡσαΐου· καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὗρεν τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον· 18 Πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς, ἀπέσταλκέν με κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστείλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, 19 κηρύξαι ἐν παντί κυρίου δεκτόν. 20 καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισεν· καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. 21 ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι Σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. 22 καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον· Οὐχὶ υἱ-

ός ἐστιν Ἰωσήφ οὗτος; 23 καὶ εἶπεν πρὸς αὐ-
 τούς· Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύ-
 την· Ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἡκού-
 σαμεν γενόμενα εἰς τὴν Καφαρναοὺμ ποίη-
 σον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. 24 εἶπεν δέ·
 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός
 ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. 25 ἐπ' ἀληθείας δὲ
 λέγω ὑμῖν, πολλοὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέ-
 ραις Ἡλίου ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐ-
 ρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὥς ἐγένετο
 λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, 26 καὶ πρὸς
 οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἡλίας εἰ μὴ εἰς Σά-
 ρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα χήραν. 27
 καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ
 Ἐλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν
 ἐκαθαρίσθη, εἰ μὴ Ναϊμὰν ὁ Σύρος. 28 καὶ
 ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ
 ἀκούοντες ταῦτα, 29 καὶ ἀναστάντες ἐξέβα-
 λον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐ-
 τὸν ἕως ὀφρύος τοῦ ὄρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις ὠ-
 κοδόμητο αὐτῶν, ὥστε κατακρημνίσαι αὐ-
 τόν· 30 αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν
 ἐπορεύετο.

31 Καὶ κατῆλθεν εἰς Καφαρναοὺμ πό-
 λιν τῆς Γαλιλαίας. καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς
 ἐν τοῖς σάββασιν· 32 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ
 τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος
 αὐτοῦ. 33 καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος
 ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀν-
 ἐκράξεν φωνῇ μεγάλῃ· 34 Ἦεα, τί ἡμῖν καὶ
 σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς;
 οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. 35 καὶ ἐπε-
 τίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· Φιμώθητι καὶ
 ἔξελθε ἄπ' αὐτοῦ. καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαι-
 μόνιον εἰς τὸ μέσον ἐξῆλθεν ἄπ' αὐτοῦ μη-
 δὲν βλάψαν αὐτόν. 36 καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ
 πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέ-

γοντες· Τίς ὁ λόγος οὗτος ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ
 δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμα-
 σιν, καὶ ἐξέρχονται; 37 καὶ ἐξεπορεύετο ἡχος
 περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38 Ἀναστὰς δὲ ἄπὸ τῆς συναγωγῆς
 εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. πενθερὰ δὲ
 τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ,
 καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. 39 καὶ ἐ-
 πιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ,
 καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα
 διηκόνει αὐτοῖς.

40 Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου ἄπαντες ὅ-
 σοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις ἡ-
 γαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ
 αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς ἐθεράπευεν αὐ-
 τοὺς. 41 ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολ-
 λῶν κραυγάζοντα καὶ λέγοντα ὅτι Σὺ ἦ ὁ
 υἱὸς τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἶα αὐτὰ λα-
 λεῖν, ὅτι ᾔδεισαν τὸν χριστὸν αὐτὸν εἶναι.

42 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπο-
 ρεύθη εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζή-
 τουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ, καὶ κατεῖ-
 χον αὐτόν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἄπ' αὐτῶν. 43 ὁ
 δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι Καὶ ταῖς ἐτέραις πό-
 λεσιν εὐαγγελίσασθαι με δεῖ τὴν βασιλείαν
 τοῦ θεοῦ, ὅτι Ἐπὶ τοῦτο ἄπεστάλην. 44 καὶ
 ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Γου-
 δαίας.

Chapter 5

1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖ-
 σθαι αὐτῷ καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ

καὶ αὐτὸς ἦν ἐστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννη-
 σαρετ, 2 καὶ εἶδεν ὁ δύο πλοῖα ἑστῶτα πα-
 ρὰ τὴν λίμνην, οἱ δὲ ἁλιεῖς ἅπ' αὐτῶν ἀπο-
 βάντες ἔπλυνον τὰ δίκτυα. 3 ἐμβὰς δὲ εἰς
 ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐ-
 τὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον, ἡκα-
 θίσας δὲ ἐκ τοῦ πλοίου ἐδίδασκεν τοὺς ὁ-
 χλους. 4 ὥς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς
 τὸν Σίμωνα· Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ
 χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. 5 καὶ
 ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν· Ἐπιστάτα, δι' ὅ-
 λης νυκτὸς κοπιήσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν, ἐπὶ
 δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὰ δίκτυα. 6 καὶ
 τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύ-
 ων πολὺ, διερρήσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν.
 7 καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἐτέ-
 ρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντος συλλαβεῖσθαι αὐτοῖς·
 καὶ ἦλθον, καὶ ἐπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα
 ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. 8 ἰδὼν δὲ Σίμων Πέ-
 τρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ λέγων·
 Ἐξέλθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι,
 κύριε. 9 θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ
 πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύ-
 ων ὧν συνέλαβον, 10 ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκω-
 βον καὶ Ἰωάννην υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἱ ἦσαν
 κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σί-
 μωνα ὁ Ἰησοῦς· Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀν-
 θρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. 11 καὶ καταγαγόντες
 τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν ἀφέντες πάντα ἡκο-
 λούθησαν αὐτῷ.

12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν
 μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέ-
 πρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν πεσὼν ἐπὶ πρό-
 σωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων· Κύριε, ἐὰν θέ-
 λης δύνασάί με καθαρῖσαι. 13 καὶ ἐκτείνας
 τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ εἰπὼν· Θέλω, καθα-
 ρίσθητι· καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐ-

τοῦ. 14 καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδε-
 νὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ
 ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ
 σου καθὼς προσέταξεν Μωϋσῆς εἰς μαρτύ-
 ριον αὐτοῖς. 15 διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος
 περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀ-
 κοῦειν καὶ θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσθενει-
 ῶν αὐτῶν. 16 αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς
 ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.

17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ
 αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενοι Φα-
 ρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι οἱ ἦσαν ἐληλυ-
 θότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰου-
 δαίας καὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ δύναμις κυρίου ἦν
 εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτόν. 18 καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέ-
 ροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλε-
 λυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ
 θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. 19 καὶ μὴ εὐρόντες
 ποίας εἰσενεγκῶσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον ἀ-
 ναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων κα-
 θήκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον
 ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. 20 καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν
 αὐτῶν εἶπεν· Ἀνθρώπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁ-
 μαρτίαι σου. 21 καὶ ἥρξαντο διαλογίζεσθαι
 οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες· Τίς
 ἐστὶν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται
 ἁμαρτίας ἀφεῖναι εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ θεός; 22 ἐπι-
 γινούς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν
 ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τί διαλογίζε-
 σθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 23 τί ἐστὶν εὐκο-
 πώτερον, εἰπεῖν· Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι
 σου, ἢ εἰπεῖν· Ἐγείρε καὶ περιπάτει; 24 ἵνα
 δὲ εἰδῇτε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν
 ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι ἁμαρτίας— εἶπεν τῷ
 παραλελυμένῳ· Σοὶ λέγω, Ἐγείρε καὶ ἄρας
 τὸ κλινίδιον σου πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου.
 25 καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν,

ἄρας ἐφ' ὃ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον

αὐτοῦ δοξάζων τὸν θεόν. 26 καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες ὅτι Εἶδομεν παράδοξα σήμερον.

27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι Λευὴν καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολουθε μοι. 28 καὶ καταλιπὼν ἅπαντα ἀναστὰς ἠκολούθει αὐτῷ.

29 Καὶ ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην Λευὴς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦν ὄχλος ἄλλος πολλὸς τελωνῶν καὶ ἄλλων οἱ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. 30 καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες· Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; 31 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἱατροῦ ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες. 32 οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

33 Οἱ δὲ εἶπαν πρὸς αὐτόν· Ὅτι μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν. 34 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶν ποιῆσαι; 35 ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος τότε νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 36 ἔλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτούς ὅτι Οὐδεὶς ἐπιβλημα ἄπο ἱματίου καινοῦ σχίσας ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνήσει τὸ ἐπιβλημα· τὸ ἀπὸ τοῦ και-

νοῦ. 37 καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀ-

σκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ οἶνος ὁ νέος· τοὺς ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· 38 ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον. 39 Ἔτι καὶ οὐδεὶς πλὴν ἡ παλαιὴ θέλει νέον· λέγει γάρ· Ὁ παλαιὸς χρηστός ἐστίν.

Chapter 6

1 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ σπορίμων, καὶ ἔπλυνον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἡσθιον τοὺς σάχους· ψάλλοντες ταῖς χερσίν. 2 τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπαν· Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστιν τοῖς σάββασιν; 3 καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησεν Δαυὶδ ὅποτε ἐπεινάσεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες; 4 ὥς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως λαβὼν ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; 5 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Κύριός ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

6 Ἐγένετο δὲ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν· καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖ καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά· 7 παρετηροῦντο δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύει, ἵνα εὗρωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ. 8 αὐτὸς δὲ ἵδεν τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπεν δὲ τῷ ἄνδρι τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἐγείρε καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον· καὶ ἀναστὰς ἔστη. 9 εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· Ἐπερωτῶ ὑμᾶς, εἰ ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ ἄ-

γαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι

ἢ ἁπολέσαι; 10 καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς εἶπεν αὐτῷ· Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου· ὁ δὲ ἐποίησεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ τοῦ. 11 αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ δι-ελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ.

12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἔξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος προσευξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ. 13 καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώ-νησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠ-νόμασεν, 14 Σίμωνα ὃν καὶ ὠνόμασεν Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ Ἰάκω-βον καὶ Ἰωάννην καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθο-λομαῖον 15 καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον Ἀλφαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλού-μενον Ζηλωτὴν 16 καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριὼθ ὃς ἐγένετο προδότης.

17 Καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν ἔστι ἐπὶ τό-που πεδινοῦ, καὶ ὄχλος ἄλλος πολλὸς μαθητῶν αὐ-τοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς παρα-λίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, 18 οἱ ἦλθον ἀκοῦ-σαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐ-τῶν· καὶ οἱ ἔνοχλούμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἁκαθάρτων ἐθεραπεύοντο· 19 καὶ πᾶς ὁ ὄ-χλος ἐζήτουν ἄπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας.

20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν· Μακά-ριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 21 μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν,

ὅτι γελάσετε.

22 Μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑ-μᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσιν καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑ-μῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-που· 23 χάριτε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρ-τήσατε, ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολλὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. 24 πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παρά-κλησιν ὑμῶν. 25 οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι ἄρτων, ὅτι πεινάσετε. ὀυαὶ, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε.

26 Οὐαὶ ὅταν ἁπλῶς ὑμᾶς εἴπωσιν ἅπαντες οἱ ἄνθρωποι, κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐ-ποιοῦν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐ-τῶν.

27 Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, ἀ-γαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, ἁπλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, 28 εὐλογεῖτε τοὺς κατα-ρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐ-πηρεαζόντων ὑμᾶς. 29 τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης. 30 ἅπαντὶ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀ-πὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. 31 καὶ κα-θὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως.

32 Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑ-μᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρ-τωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33 καὶ ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ οἱ ἁμαρτω-λοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34 καὶ ἐὰν ὀδύνη-τε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χά-ρις ἐστίν; καὶ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανί-

ζουσιν ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ ἴσα. 35 πλὴν ἀ-

γαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανίζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ Ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς. 36 Ὑψίστου οἰκτίρμονες ὡς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν·

37 Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· καὶ μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε. ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε· 38 διδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλὸν πεπιεσμένον ἡ γεσσάμενον ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· ὃ γὰρ μέτρον ἂν μετρεῖται ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.

39 Εἶπεν δὲ ὁ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς· Μὴτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὀδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφοτέροι εἰς βόθυνον ἑμπεσοῦνται; 40 οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. 41 τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; 42 Ὡς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου· Ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν·

43 Οὐ γάρ ἐστιν δένδρον καλὸν ποιῶν καρπὸν σαπρὸν, οὐδὲ ὁ ἄλλος δένδρον σαπρὸν ποιῶν καρπὸν καλόν. 44 Ἐκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βράτου ὁ σταφυλὴν τρυγῶσιν·. 45 ὁ ἀ-

γαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ

τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ ἡμιπονηρὸς ἐκ τοῦ ἡμιπονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

46 Τί δὲ με καλεῖτε· Κύριε κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ὅσα λέγω; 47 πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἔστιν ὁμοίος· 48 ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτήν· διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομηθῆσαι αὐτήν·. 49 ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ἣ προσέρηξεν ὁ ποταμὸς, καὶ εὐθὺς συνέπεσεν·, καὶ ἐγένετο τὸ ῥήγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

Chapter 7

1 Ὡς ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καφαρναούμ. 2 Ἐκατοντάρχου δὲ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων ἡμελλεν τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. 3 ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἔλθων διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. 4 οἱ δὲ παρεγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως λέγοντες ὅτι Ἄξιός ἐστιν ὃς ὁ πατὴρ τοῦτο, 5 ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὡκοδόμησεν ἡμῖν.

6 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. ἤδη δὲ

αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας
ἔπεμψεν φίλους ὁ ἑκατοντάρχης¹ λέγων αὐ-
τῷ· Κύριε, μὴ σκύλλου, οὐ γὰρ ἱκανός εἰμι²
ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· 7 διὸ οὐ-
δὲ ἑμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σέ ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰ-
πέ λόγῳ, καὶ ἱαθήτω ὁ παῖς μου· 8 καὶ γὰρ
ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμε-
νος, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω
τούτῳ· Πορευθήτι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλω·
Ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· Ποί-
ησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. 9 ἀκούσας δὲ ταῦτα
ὁ Ἰησοῦς θαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ
ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπεν· Λέγω ὑμῖν,
οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον.
10 καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμ-
φθέντες³ εὔρον τὸν δούλον ὑγιαίνοντα.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑξῆς ἔπορεύθη εἰς
πόλιν καλουμένην Ναὶν, καὶ συνεπορεύον-
το αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ὄχλος πολὺς.
12 ὥς δὲ ἤγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ
ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκώς ἡ μονογενὴς υἱὸς⁴
τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ ἦν χήρα, καὶ ὄχλος
τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. 13 καὶ ἰδὼν
αὐτὴν ὁ κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτὴν καὶ
εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖε. 14 καὶ προσελθὼν ἡ-
ψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βασιάζοντες ἔστησαν,
καὶ εἶπεν· Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. 15
καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν,
καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. 16 ἔλαβεν
δὲ φόβος πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν λέ-
γοντες ὅτι Προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν,
καὶ ὅτι Ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.
17 καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰου-
δαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ περιχώρῳ.

18 Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ

αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. καὶ προσκαλε-

σάμενος δύο τινας τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰω-
άννης 19 ἔπεμψεν πρὸς τὸν κύριον λέγων·
Σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; 20
παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶ-
παν· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἠπέστειλεν ἡμᾶς
πρὸς σέ λέγων· Σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον
προσδοκῶμεν; 21 ἐν ἑκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐθερά-
πυσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων
καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολ-
λοῖς ἔχαρίσαστο βλέπειν. 22 καὶ ἁποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγεῖλατε Ἰω-
άννῃ ἃ εἶδετε καὶ ἠκούσατε· τυφλοὶ ἀναβλέ-
πουσιν, χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθα-
ρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσιν, νεκροὶ ἐγείρον-
ται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· 23 καὶ μακάριός
ἐστὶν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

24 Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰω-
άννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους⁵ περὶ
Ἰωάννου· Τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεά-
σασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον;
25 ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μα-
λακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ ἐν ἱμα-
τισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς
βασιλείοις εἰσὶν. 26 ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν;
προφήτην; ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον
προφήτου. 27 οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγρα-
πται· Ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ
προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν
σου ἔμπροσθέν σου. 28 Λέγω ὑμῖν, μείζων ἐν
γεννητοῖς γυναικῶν Ἰωάννου οὐδεὶς ἐστίν· ὁ
δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ μείζων
αὐτοῦ ἐστίν. 29 (καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ
οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν θεόν, βαπτισθέν-
τες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· 30 οἱ δὲ Φαρισαῖοι
καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ἠθέτησαν

εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.)

31 Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; 32 ὅμοιοι εἰσὶν παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις, 'ἂ λέγει· Ἡὐλῆσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· Ἐθρήνησαμεν καὶ οὐκ ἐκλαύσατε· 33 ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἡμῶν ἐσθίων ἄρτον μήτε πίνων οἶνον', καὶ λέγετε· Δαιμόνιον ἔχει· 34 ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε· Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. 35 καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς'.

36 Ἡρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φαρισαίου ἑκατεκλήθη. 37 καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἥτις ἦν ἐν τῇ πόλει ἁμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι κατέκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου 38 καὶ στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, τοῖς δάκρυσιν ἥρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ταῖς θριξίν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἤλειπεν τῷ μύρῳ. 39 ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων· Οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἥτις ἁπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός ἐστιν. 40 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. ὁ δέ· Διδάσκαλε, εἰπέ, φησίν'. 41 δύο χρεοφειλέται ἦσαν δανιστῇ τινι· ὁ εἷς ὥφειλεν δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. 42 μὴ ἔχόντων αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν πλεῖον ἀγαπήσει αὐτόν'; 43 ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν· Ὑπολαμβάνω ὅτι ὧς τὸ πλεῖον ἐ-

χαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὁρθῶς ἔκρινας.

44 καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη· Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἡμῖν ἐπὶ πόδας οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξίν αὐτῆς ἐξέμαξεν. 45 φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσῆλθον οὐ διέλιπεν καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. 46 ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειπεν τοὺς πόδας μου'. 47 οὗ χάριν, λέγω σοι, ἀφένονται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλάι, ὅτι ἡγάπησεν πολὺ· ὧς δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. 48 εἶπεν δὲ αὕτῃ· Ἀφένονται σοι αἱ ἁμαρτίαι. 49 καὶ ἥρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Τίς οὗτος ἐστὶν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφήσιν; 50 εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα· Ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.

Chapter 8

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, 2 καὶ γυναῖκές τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνὴ, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἐπτὰ ἐξεληλύθει, 3 καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλάι, αἵτινες διηκόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.

4 Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτόν εἶπεν διὰ παραβολῆς· 5 Ἐξεῆλθεν ὁ σπεῖρον

τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ

σπεῖρειν αὐτὸν ὁ μὲν ἔπescen παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. 6 καὶ ἕτερον ἑκατέπescen ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἱκμάδα. 7 καὶ ἕτερον ἔπescen ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αὐτὰ ἄκανθαὶ ἀπέπνιξαν αὐτό. 8 καὶ ἕτερον ἔπescen εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

9 Ἐπρωτῶν δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἑαυτοῦ τίς αὕτη εἴη ἡ παραβολή. 10 ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν.

11 Ὅτιν ἐστὶν δὲ αὕτη ἡ παραβολή· Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. 12 οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἑακούσαντες, εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. 13 οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἱ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. 14 τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοι εἰσιν οἱ ἑακούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλοῦτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. 15 τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοι εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἑακούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

16 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας καλύπτει αὐτὸν σκευεῖ ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ’

ἐπὶ λυχνίας τίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι

βλέπωσιν τὸ φῶς. 17 οὐ γάρ ἐστιν κρυπτὸν ὃ οὐ φανερόν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ μὴ γνωσθῇ καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ. 18 βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὅς ἂν γὰρ ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὅς ἂν μὴ ἔχη, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ.

19 Ἐπαγγέλετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. 20 Ἐπηγγέλη δὲ ἑαυτῷ· Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστήκασιν ἔξω ἰδεῖν ἑσε θέλοντές. 21 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοι εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες.

22 Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης, καὶ ἀνήχθησαν. 23 πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν. καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνεον. 24 προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες· Ἐπιστάτα ἐπιστάτα, ἀπολύμεθα· ὁ δὲ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος, καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη. 25 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· Ποῦ ἡ πίστις ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

26 Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν, ἧτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς Γαλιλαίας. 27 ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ἑπληήτησεν ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως ἔχων δαιμόνια· καὶ χρόνῳ ἱκανῷ οὐκ ἐνεδύσατο ἰ-

μάτιον', καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενον ἀλλ' ἐν τοῖς

μνήμασιν. 28 ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱέ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου, μή με βασανίσῃς. 29 Ἐπαρήγγελλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἔδεδεσμεύετο ἀλύσειν καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονιου εἰς τὰς ἐρήμους. 30 ἐπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Τί σοι ὄνομα ἐστίν; ὁ δὲ εἶπεν· Λεγιών, ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς αὐτόν. 31 καὶ παρεκάλουν αὐτόν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν.

32 Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βροσκομένη ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλεσαν αὐτόν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. 33 ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη.

34 Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονός ἐφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. 35 ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεῆλθεν ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. 36 ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. 37 καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γερασηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς πλοῖον ὑπέστρεψεν. 38 εἰδεῖτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέ-

λυσεν δὲ αὐτὸν λέγων· 39 Ὑπόστρεφε εἰς τὸν

οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ θεός. καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

40 Ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος, ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. 41 καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἄνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάϊρος, καὶ οὗτος ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν, καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτόν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, 42 ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὥς ἐτῶν δώδεκα καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκειν.

Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτόν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. 43 καὶ γυνὴ οὕσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις ἰατροῖς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον· οὐκ ἴσχυσεν ἀπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, 44 προσελθοῦσα ὀπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔσθη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. 45 καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Τίς ὁ ἀψάμενός μου; ἀρνούμενων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος· Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν. 46 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἥψατό μου τις, ἐγὼ γὰρ ἔγνω δύναμιν ἐξεληλυθυῖαν ἀπ' ἐμοῦ. 47 ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν τρέμουσα ἦλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ ὥς ἰάθη παραχρῆμα. 48 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.

49 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων ὅτι Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου, μηκέτι σκύλλε τὸν διδάσκαλον. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρί-

θη ἑαυτῶ· Μὴ φοβοῦ, μόνον ἰστέουσον, καὶ σωθήσεται. 51 ἔλθων δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν ἑνὰ σὺν αὐτῶ· εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. 52 ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπεν· Μὴ κλαίετε, ὅτι γὰρ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. 53 καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. 54 αὐτὸς ὁ δὲ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων· Ἥ παῖς, ἔγειρε. 55 καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παρὰ κλῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. 56 καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδὲν εἰπεῖν τὸ γεγονός.

Chapter 9

1 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν, 2 καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενεῖς, 3 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδον μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον, μήτε ἄνα δύο χιτῶνας ἔχειν. 4 καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθῃτε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. 5 καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἑκεῖνης τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἅπτεσθε εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. 6 ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

7 Ἦκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὰ ἑγινόμενα πάντα, καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινῶν ὅτι Ἰωάννης ἡγέρθη ἐκ

νεκρῶν, 8 ὑπὸ τινῶν δὲ ὅτι Ἡλίας ἐφάνη, ἄλ-

λων δὲ ὅτι προφήτης ἦ τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. 9 εἶπεν δὲ ὁ Ἡρώδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δὲ ἐστὶν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐξήτει ἰδεῖν αὐτόν.

10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῶ ὅσα ἐποίησαν. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ' ἰδίαν εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσαϊδᾶ. 11 οἱ δὲ ὄχλοι γινόντες ἠκολούθησαν αὐτῶ. καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς χρεῖαν ἔχοντας θεραπείας ἰάτο.

12 Ἡ δὲ ἡμέρα ἦρξαστο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπαν αὐτῶ· Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα ἰσπορευθέντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας ἰσκατοὺς καταλύσωσιν καὶ εὐρῶσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. 13 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ εἶπαν· Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ ἄρτοι πέντε καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μή τι σπορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. 14 ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ὡσεὶ ἄνα πεντήκοντα. 15 καὶ ἐποίησαν οὕτως καὶ κατέκλιναν ἅπαντας. 16 λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς ἰσπαθεῖναι τῷ ὄχλῳ. 17 καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφινος δώδεκα.

18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰ μόνας συνῆσαν αὐτῶ οἱ μα-

θηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων· Τίνα

με 'οἱ ὄχλοι λέγουσιν' εἶναι; 19 οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν· Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. 20 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἰσχυρὸς δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ.

21 Ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο, 22 εἰπὼν ὅτι Δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἔγερθῆναι.

23 Ἐλεγεν δὲ πρὸς πάντας· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, ἀρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ· καὶ ἡμέραν, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. 24 ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. 25 τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς; 26 ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνησεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. 27 λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσὶν τινες τῶν ἑαυτοῦ ἑστηκότων οἱ οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἰδῶσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὥσεί ἡμέραι ὀκτὼ καὶ παραλαβὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. 29 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον καὶ ἡ ἰασιμότης αὐτοῦ λευ-

κὸς ἐξαστράπτων. 30 καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο

συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας, 31 οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν ἤμελλεν πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. 32 ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ· διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. 33 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἐπιστάτα, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωϋσεῖ καὶ μίαν Ἡλίᾳ, μὴ εἰδῶς ὁ λέγει. 34 ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἔπεσκίαζεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν νεφέλην. 35 καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἑκλεκτός, αὐτοῦ ἀκούετε. 36 καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν εὐρέθη Ἰησοῦς μόνος. καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἑώρακαν.

37 Ἐγένετο ὁ δὲ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. 38 καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἔβόησεν λέγων· Διδάσκαλε, δέομαί σου ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενὴς μοί ἐστιν, 39 καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κράζει, καὶ σπαράσσει αὐτόν μετὰ ἁφροῦ καὶ ἡ μὀγὴ ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ συντρίβον αὐτόν. 40 καὶ ἐδεήθη τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. 41 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου. 42 ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτόν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησεν

δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ

ἰάσατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 43 ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ.

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἔποίει εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· 44 Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους, ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. 45 οἱ δὲ ἡγνούν· τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μὴ αἰσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

46 Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. 47 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν ἐπιλαβόμενος ἑαυτὸν εἰσῆλθεν αὐτὸν παρ' ἐαυτοῦ, 48 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὃς ἂν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ δέχεται, καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέξηται δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὗτός ἐστιν μέγας.

49 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωάννης εἶπεν· Ἐπιστάτα, εἶδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτὸν ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. 50 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Μὴ κωλύετε, ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ὑμῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἔστιν.

51 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον ἑστήρισεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, 52 καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαριτῶν, ὥς ἐτοι-

μάσαι αὐτῷ· 53 καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι

τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλὴμ. 54 ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπαν· Κύριε, θέλεις εἰπώμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς; 55 στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς. 56 καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.

57 Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν τις πρὸς αὐτόν· Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἔαν ἁπέρχῃ. 58 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνειν. 59 εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον· Ἀκολουθεῖ μοι. ὁ δὲ εἶπεν· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἁπελθόντι πρῶτον ἰδεῖν τὸν πατέρα μου. 60 εἶπεν δὲ αὐτῷ· Ἄφες τοὺς νεκροὺς ἰδεῖν τοὺς ἐαυτῶν νεκρούς, σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 61 εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος· Ἀκολουθήσω σοι, κύριε· πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. 62 εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς· Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὐθετὸς ἐστιν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.

Chapter 10

1 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος καὶ ἑτέρους ἐβδομήκοντα δύο καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. 2 ἔλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς· Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργатаὶ ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἔργατας

ἐκβάλῃ· εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. 3 ὑπάγετε·

ἴδου ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. 4 μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, ἢ ὑποδήματα, καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσσησθε. 5 εἰς ἣν δ' ἂν εἰσέλθῃτε οἰκίαν· πρῶτον λέγετε· Εἰρήνῃ τῷ οἴκῳ τούτῳ. 6 καὶ ἐὰν ἢ ἐκεῖ· υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει. 7 ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν, ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. 8 καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, 9 καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς· Ὁ γὰρ υἱὸς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 10 εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθῃτε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἶπατε· 11 Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας· ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε ὅτι Ὁ γὰρ υἱὸς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 12 λέγω ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

13 Οὐαὶ σοι, Χοραζὶν· οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδᾶ· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἔγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ ἤκαθήμενοι μετενόησαν. 14 πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. 15 καὶ σύ, Καφαρναούμ, ἢ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ἕως τῶ ὄρου καταβιβασθήσῃ.

16 Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με.

17 Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα ἑξήκοντα

μετὰ χαρᾶς λέγοντες· Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. 18 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. 19 ἴδου ἔδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπιῶν, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἁδικήσῃ. 20 πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἔγγεγραπτα ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο ἡ καρδία τοῦ πνεύματος (τῷ ἁγίῳ) καὶ εἶπεν· Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπιόις· ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐὺδοκία ἐγένετο ἐμπροσθέν σου. 22 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστίν ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστίν ὁ πατήρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ὁ πατήρ· ἔαν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

23 Καὶ στραφεῖς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπεν· Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. 24 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.

25 Καὶ ἴδου νομικός τις ἀνέστη ἐκπαιράζων αὐτὸν λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; 26 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; 27 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς

καρδίας σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν

ὅλῃ τῇ ἰσχυρί σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν. 28 εἶπεν δὲ αὐτῷ· Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει καὶ ζήσῃ.

29 Ὁ δὲ θέλων ἰδικαιῶσαι ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον; 30 ὑπολαβὼν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀνθρωπὸς τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼ καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῇ. 31 κατὰ συγκυρίαν δὲ ἰερεῖς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρήλθεν· 32 ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης κατὰ τὸν τόπον ἑλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρήλθεν. 33 Σαμαρίτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτὸν καὶ ἰδὼν ἐσπλαγχνίσθη, 34 καὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτήνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. 35 καὶ ἐπὶ τὴν αὐρίον ἐκβαλὼν ὁ δύο δηνάρια ἔδωκεν τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσης ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. 36 Τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγενῆσθαι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστές; 37 ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. εἶπεν ὁ δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου καὶ σὺ ποίει ὁμοίως.

38 Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά· γυνὴ δὲ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν. 39 καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαριάμ, ἥ καὶ παραθεσθεῖσα πρὸς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. 40 ἡ δὲ Μάρθα περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστάσα

δὲ εἶπεν· Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου

μόνην με κατέλειπεν διακονεῖν; εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. 41 ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ κύριος· Μάρθα Μάρθα, μερμῆς καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλὰ, 42 ὀλίγων δὲ ἐστὶν χρεῖα ἢ ἑνός· Μαριάμ γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο ἣτις οὐκ ἀφαιρεθῆσεται αὐτῆς.

Chapter 11

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Κύριε, διδάξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. 2 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε· Πατέρα, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· 3 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν· 4 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίομεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν.

5 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τίς ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ εἴπη αὐτῷ· Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, 6 ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρὸς με καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ· 7 κακεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπη· Μὴ μοι κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. 8 λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι φίλον αὐτοῦ, διὰ γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρήζει.

9 Καὶ ὡς ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθή-

σεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὐρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· 10 πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. 11 τίνα δὲ ἔξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς ἰχθύς, ἢ καὶ ἀντὶ ἰχθύος ὅτιν αὐτῷ ἐπιδώσῃ; 12 ἢ καὶ αἰτήσῃ ὥρον, ἢ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; 13 εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ πατήρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.

14 Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον κωφόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι· 15 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Ἐν Βεελζεβούλ τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· 16 ἕτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον ἔξ οὐρανοῦ ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ. 17 αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς· Πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. 18 εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. 19 εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοῖς ὑμῶν κριταὶ ἔσονται. 20 εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 21 ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· 22 ἐπὶ δὲ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἶρει ἐφ' ἣν ἐπεποιθεῖ, καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. 23 ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστίν, καὶ ὁ μὴ

συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.

24 Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὐρίσκον λέγει· Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον· 25 καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. 26 τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἐαυτοῦ ἐπτά, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων.

27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα ἐπάρασά τις φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ· Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας· 28 αὐτὸς δὲ εἶπεν· Μενοῦν μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες.

29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισμένων ἤρξατο λέγειν· Ἡ γενεὰ αὕτη γενεὰ πονηρὰ ἐστιν· σημεῖον ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωῆ. 30 καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωῆς τοῖς Νινευίταις σημεῖον, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. 31 βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὤδε. 32 ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινουσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωῆ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωῆ ὤδε.

33 Οὐδεὶς λύχνον ἄψας εἰς κρύπτην τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος βλέ-

πωσιν. 34 ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός σου. ὅταν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλουῇ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἐστίν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. 35 σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. 36 εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον ἄ μέρος τι σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζη σε.

37 Ἐν δὲ τῷ λαλήσαι ἑρώτῃ αὐτὸν Ὁ Φαρισαῖος ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. 38 ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. 39 εἶπεν δὲ ὁ κύριος πρὸς αὐτόν· Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. 40 ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησεν; 41 πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστί.

42 Ἀλλὰ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πῆγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ· ταῦτα ὁ δὲ ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ παρῆναι. 43 οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. 44 οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι τοὶ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἶδασιν.

45 Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. 46 ὁ δὲ εἶπεν· Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαὶ, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάρστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων

ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις. 47 οὐ-

αὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. 48 ἄρα ἡμάρτυρές ἐστε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτοὺς ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε. 49 διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν· Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφῆτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ διώξουσιν, 50 ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκκεχυμένον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, 51 ἀπὸ αἵματος Ἀβελ ἕως αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου· ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. 52 οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθατε καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκώλυσατε.

53 Ὁ Κάκειθεν ἐξελθόντος αὐτοῦ ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων, 54 ἐνεδρεύοντες αὐτὸν θηρεῦσαι τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

Chapter 12

1 Ἐν οἷς ἐπισυναχθεῖσιν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον· Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης, ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις, τῶν Φαρισαίων. 2 οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. 3 ἄνθρωπον ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὐς ἐλαλήσατε

ἐν τοῖς ταμείοις κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων.

4 Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἔχόντων περισσώτερόν τι ποιῆσαι. 5 ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἔχοντα ἐξουσίαν ἔμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν· ναί, λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. 6 οὐχὶ πέντε στρουθία ἴσως πωλοῦνται ἀσασαρίων δύο; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 7 ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡριθμῶνται· ἴσως φοβεῖσθε πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

8 Λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσῃ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. 9 ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. 10 καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται. 11 ὅταν δὲ εἰσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί ἂν ἀπολογήσῃτε ἢ τί εἴπητε· 12 τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν.

13 Εἶπεν δὲ τις ἑκ τοῦ ὄχλου αὐτῷ· Διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. 14 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησεν ἱερεῖον ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; 15 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς· Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ. 16

εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων·

Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφρόρησεν ἡ χώρα. 17 καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων· Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου; 18 καὶ εἶπεν· Τοῦτο ποιήσω· καθελὼ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὸν σῖτον καὶ τὰ ἀγαθὰ μου, 19 καὶ ἔρω τῇ ψυχῇ μου· Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. 20 εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός· Ὁ ἄφρων, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἁπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας, τί νῦν ἔσται; 21 οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν.

22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι τί ἐνδύσῃτε. 23 ἡ γὰρ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶν τῆς τροφῆς καὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐνδύματος. 24 κατανοήσατε τοὺς κόρακας ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν. 25 τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσθεῖναι ἑπταχῆν; 26 εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; 27 κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὥς ἐν τούτων. 28 εἰ δὲ ἐν ἁγρῷ τὸν χόρτον ὄντα σήμερον καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἁμφιέξει, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι. 29 καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε, 30 ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν, ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων. 31 πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ταῦ-

τα προστεθήσεται ὑμῖν.

32 Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον, ὅ-
τι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν
βασιλείαν. 33 πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑ-
μῶν καὶ δότε ἑλεημοσύνην· ποιήσατε ἑαυτοῖς
βαλλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέ-
κλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτῃς οὐκ
ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει· 34 ὅπου γάρ ἐ-
στιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδιά ὑ-
μῶν ἔσται.

35 Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὁσφύες περιε-
ζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι, 36 καὶ ὑ-
μεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν
κύριον ἑαυτῶν πότε ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων,
ἵνα ἔλθόντος καὶ κρούσαντος εὐθέως ἀνοί-
ξωσιν αὐτῶ. 37 μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι,
οὓς ἔλθων ὁ κύριος εὐρήσει γρηγοροῦντας·
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλι-
νεῖ αὐτοὺς καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς.
38 'κὰν ἐν τῇ δευτέρᾳ κὰν' ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ
ἔλθῃ καὶ εὕρῃ οὕτως, μακάριοί 'εἰσιν ἐκεῖνοι.

39 Τοῦτο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἥδει ὁ
οἰκοδεσπότης ποῖα ὥρα ὁ κλέπτῃς ἔρχεται,
'οὐκ ἂν' ἀφῆκεν 'διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐ-
τοῦ. 40 καὶ 'ὕμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρα
οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

41 Εἶπεν 'δὲ ὁ Πέτρος· Κύριε, πρὸς ἡ-
μᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρὸς
πάντας; 42 'καὶ εἶπεν' ὁ κύριος· Τίς ἄρα ἐ-
στιν ὁ πιστὸς οἰκονόμος, 'ὁ φρόνιμος, ὃν κα-
ταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ
τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ 'τὸ σιτομέτριον; 43 μα-
κάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἔλθων ὁ κύρι-
ος αὐτοῦ εὐρήσει ποιοῦντα οὕτως· 44 ἀλη-
θῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχου-

σιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. 45 ἔὰν δὲ εἴπῃ ὁ

δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· Χρονίζει
ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξῃται τύπτειν
τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ
πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, 46 ἥξει ὁ κύριος τοῦ
δούλου ἐκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ
ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν
καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.
47 ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ
κυρίου 'αὐτοῦ καὶ μὴ ἐτοιμάσας 'ἢ ποιήσας
πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται πολλὰς· 48
ὁ δὲ μὴ γνοὺς ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν δα-
ρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολὺ, πο-
λὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ᾧ παρέθεντο
πολύ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν.

49 Πῦρ ἦλθον βαλεῖν 'ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ
τί θέλω εἰ ἥδη ἀνήφθῃ; 50 βάπτισμα δὲ ἔχω
βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως 'ὅτου
τελεσθῇ. 51 δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην
δοῦναι ἐν τῇ γῇ; οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἡ δια-
μερισμόν. 52 ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε
ἐν 'ἐνὶ οἴκῳ' διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσ-
λιν καὶ δύο ἐπὶ τρισίν, 53 'διαμερισθήσονται
πατὴρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ 'ἐ-
πὶ 'θυγατέρα καὶ θυγάτηρ ἐπὶ 'τὴν μητέρα',
πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ
τὴν 'πενθεράν.

54 Ἐλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· Ὅταν 'ἴ-
δητε νεφέλην ἀνατέλλουσαν 'ἐπὶ δυσμῶν, εὐ-
θέως λέγετε 'ὅτι Ὁμβρός ἔρχεται, καὶ γίνεται
οὕτως· 55 καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι
Καύσων ἔσται, καὶ γίνεται. 56 ὑποκριταί, τὸ
πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε
δοκιμάζειν, τὸν 'δὲ καιρὸν' τοῦτον πῶς 'οὐκ
οἴδατε δοκιμάζειν';

57 Τί δὲ καὶ ἄφ' ἐαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ

δίκαιον; 58 ὥς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδώσει τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βραλεῖ εἰς φυλακὴν. 59 λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως 'καὶ τὸ' ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῶς.

Chapter 13

1 Παρήσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὧν τὸ αἷμα Πιλᾶτος ἔμειξεν μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. 2 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι ταῦτα πεπόνθασιν; 3 οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε πάντες ὁμοίως ἀπολεισθε. 4 ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκαοκτὼ ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ; 5 οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε πάντες ὥσαύτως ἀπολεισθε.

6 Ἔλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν.

Συκὴν εἶχεν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ καὶ οὐχ εὔρεν. 7 εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· Ἴδου τρία ἔτη 'ἀφ' οὗ' ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐχ εὗρίσκω· ἔκκοπον αὐτήν· ἵνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; 8 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ· Κυρίε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκά-

ψω περὶ αὐτήν καὶ βάλῃ κόπριαν· 9 κὰν μὲν

ποιήσῃ καρπὸν εἰς τὸ μέλλον— εἰ δὲ μήγε, ἐκκόψεις αὐτήν.

10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασιν. 11 καὶ ἰδοὺ γυνὴ πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκαοκτὼ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. 12 ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ· Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου, 13 καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζεν τὸν θεόν. 14 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ· ὅτι Ὑεῖς ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταῖς οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. 15 ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ κύριος καὶ εἶπεν· Ὑποκριταί, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βόυν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; 16 ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὔσαν, ἣν ἔδωκεν ὁ Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 17 καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

18 Ἔλεγεν ὁ οὖν· Τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν; 19 ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ, καὶ ἡύξησεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

20 Ἐκαὶ πάλιν εἶπεν· Τίνι ὁμοιώσω

τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ; 21 ὁμοία ἐστὶν ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυσεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐξυμώθη ὅλον.

22 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱεροσόλυμα. 23 εἶπεν δέ τις αὐτῷ· Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σφζόμενοι; ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· 24 Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν, 25 ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἕξω ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες· Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν· Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. 26 τότε ἄρξεσθε λέγειν· Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας· 27 καὶ ἐρεῖ ἡ λέγων ὑμῖν· Οὐκ οἶδα πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ, πάντες ἔργαται ἀδικίας. 28 ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὤψησθε Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντας τοὺς προφῆτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἕξω. 29 καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 30 καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἱ ἔσσονται ἔσχατοι.

31 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ προσῆλθάν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ· Ἐξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. 32 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἵπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· Ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἀποτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. 33 πλὴν δεῖ με

σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύ-

εσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἕξω Ἱερουσαλήμ. 34 Ἱερουσαλήμ Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν—ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἐαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. 35 ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ἡμῶν. λέγω ἡ δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ ἴδῃτε με ἕως ἥξει ὅτε εἴπητε· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

Chapter 14

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. 2 καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 3 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων· Ἐξεστὶν τῷ σαββάτῳ θεραπεύειν ἢ οὐ; 4 οἱ δὲ ἡσύχασαν. καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτόν καὶ ἀπέλυσεν. 5 καὶ πρὸς αὐτούς εἶπεν· Τίνος ὑμῶν υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἁρπάζεται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτόν ἔν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 6 καὶ οὐκ ἰσχυσαν ἀνταποκριθῆναι πρὸς ταῦτα.

7 Ἐλεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς· 8 Ὅταν κληθῇς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ 9 καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι· Δὸς τούτῳ τόπον, καὶ τότε ἄρξῃ μετὰ αἰσχύνῃς τὸν

ἔσχατον τόπον κατέχειν. 10 ἄλλ' ὅταν κλη-
θῇς πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τό-
πον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκὼς σε ἔρεϊ σοι·
Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον· τότε ἔσται σοι
δόξα ἐνώπιον ἑπάντων τῶν συνανακειμένων
σοι. 11 ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθή-
σεται καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. 12
Ἔλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκώτι αὐτόν· Ὅταν
ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φί-
λους σου μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς
συγγενεῖς σου μηδὲ γείτονας πλουσίους, μή-
ποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικαλέσωσιν σε καὶ γέ-
νηται ἀνταπόδομά σοι. 13 ἄλλ' ὅταν ἴδο-
χὴν ποιῇς, κάλει πτωχοὺς, ἀναπίρους, χω-
λούς, τυφλοὺς· 14 καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ
ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι, ἀνταποδοθήσε-
ται γὰρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

15 Ἀκούσας δὲ τις τῶν συνανακειμένων
ταῦτα εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος ὅστις φάγεται
ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 16 ὁ δὲ εἶπεν
αὐτῷ· Ἀνθρώπος τις ἔποιεῖ δεῖπνον μέγα,
καὶ ἐκάλεσεν πολλοὺς, 17 καὶ ἀπέστειλεν τὸν
δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς
κεκλημένοις· Ἐρχεσθε, ὅτι ἡδὴ ἔτοιμά ἔστιν.
18 καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες παραιτεῖ-
σθαι. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· Ἀγρὸν ἡγόρα-
σα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἑξελθὼν ἰδεῖν αὐτόν·
ἔρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. 19 καὶ ἕτε-
ρος εἶπεν· Ζεῦγῃ βοῶν ἡγόρασα πέντε καὶ
πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἔρωτῶ σε, ἔχε
με παρητημένον. 20 καὶ ἕτερος εἶπεν· Γυναί-
κα ἔγγραμμα καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἔλθεῖν.
21 καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἀπήγγειλεν
τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰ-
κοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ· Ἐξελθε
ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πό-
λεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπίρους καὶ

τυφλοὺς καὶ χωλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. 22 καὶ
εἶπεν ὁ δοῦλος· Κύριε, γέγονεν ὃ ἐπέταξας,
καὶ ἐπὶ τόπος ἐστίν. 23 καὶ εἶπεν ὁ κύριος
πρὸς τὸν δούλον· Ἐξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ
φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γε-
μισθῇ μου ὁ οἶκος. 24 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι
οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων
γεύσεται μου τοῦ δείπνου.

25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολ-
λοί, καὶ στραφεῖς εἶπεν πρὸς αὐτούς· 26 Εἴ-
τις ἔρχεται πρὸς με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέ-
ρα ἑαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα
καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰς ἀ-
δελφάς, ἐπὶ τε καὶ τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ, οὐ δύ-
ναιτο εἶναί μου μαθητής. 27 ὅστις οὐ βα-
σταίνει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀ-
πίσω μου, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. 28
τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν θέλων πύργον οἰκοδομή-
σαι οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπά-
νην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν; 29 ἵνα μήποτε
θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτε-
λέσαι πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται αὐτῷ
ἐμπαίζειν. 30 λέγοντες ὅτι Οὗτος ὁ ἄνθρω-
πος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτε-
λέσαι. 31 ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἐτέρῳ
βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς πόλεμον οὐχὶ καθί-
σας πρῶτον βουλευέσεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν
δέκα χιλιάσιν ὑπαντῆσαι τῷ μετὰ εἰκοσι χι-
λιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; 32 εἰ δὲ μήγε, ἐπὶ
αὐτοῦ πόρρω ὄντος πρεσβεῖαν ἀποστείλας
ἔρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. 33 οὕτως οὖν πᾶς ἐξ
ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἑαυτοῦ
ὑπάρχουσιν οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής.

34 Καλὸν οὖν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ καὶ τὸ
ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; 35 οὔτε
εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν· ἔξω

βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκου-
έτω.

Chapter 15

1 Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες ἅπαντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ.
2 καὶ διεγόγγυζον οἱ ἑταῖροι Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι Οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. 3 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων·
4 Τίς ἄνθρωπος ἔξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἕξ αὐτῶν ἓν οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἑννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως εὕρῃ αὐτό; 5 καὶ εὕρων ἐπιτίθουσιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ χαίρων, 6 καὶ ἔλθων εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς· Συγχαίρητέ μοι ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. 7 λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἔν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἑννέα δικαίοις οἵτινες οὐ χρεῖαν ἔχουσιν μετανοίας.

8 Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως ἡοῦ εὕρῃ; 9 καὶ εὐροῦσα συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας λέγουσα· Συγχαίρητέ μοι ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. 10 οὕτως, λέγω ὑμῖν, γίνεταί χαρὰ ἐν ὀνόματι τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.

11 Εἶπεν δὲ Ὁ ἄνθρωπος τις εἶχεν δύο υἱούς. 12 καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς

οὐσίας· ὁ δὲ διέειλεν αὐτοῖς τὸν βίον. 13 καὶ

μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. 14 δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἱσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἥρξατο ὑστερεῖσθαι. 15 καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους· 16 καὶ ἐπεθύμει γεμίσει τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατιῶν ὧν ἥσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. 17 εἰς ἑαυτὸν δὲ ἔλθων ἔφη· Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ὥδε ἀπόλλυμαι· 18 ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· Πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, 19 οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὥς ἓνα τῶν μισθίων σου. 20 καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 21 εἶπεν δὲ ὁ υἱὸς αὐτῷ· Πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. 22 εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· Ταχὺ ἔξενέγκατε στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, 23 καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, 24 ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἦν ἀπολωλὸς καὶ εὗρέθη. καὶ ἥρξαντο εὐφραίνεσθαι.

25 Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν τῇ οἰ-

κία, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν, 26 καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παίδων ἐπυνθά-
νετο τί ἂν εἴη ταῦτα· 27 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅ-
τι Ὁ ἀδελφός σου ἦκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ
σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνον-
τα αὐτὸν ἀπέλαβεν. 28 ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ
ἤθελεν εἰσελθεῖν. ὁ ἄδελφός σου αὐτοῦ ἐξεληθὼν
παρεκάλει αὐτόν. 29 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
τῷ πατρὶ Ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτι δουλεύω
σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρήλθον, καὶ
ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν
φίλων μου εὐφρανθῶ· 30 ὅτε δὲ ὁ υἱός σου
οὗτος ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον ἔμετὰ πορ-
νῶν ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτόν μό-
σχον. 31 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, σὺ πάν-
τοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν·
32 εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀ-
δελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν, καὶ
ἀπολωλὼς καὶ εὐρέθη.

Chapter 16

1 Ἐλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς·
Ἀνθρωπὸς τις ἦν πλούσιος ὃς εἶχεν οἰκονό-
μον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορ-
πίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. 2 καὶ φωνή-
σας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· Τί τοῦτο ἀκούω περὶ
σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου,
οὐ γὰρ ἴδύνῃ ἔτι οἰκονομεῖν. 3 εἶπεν δὲ ἐν
ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· Τί ποιήσω ὅτι ὁ κύρι-
ός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ;
σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι· 4
ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ ἔκ
τῆς οἰκονομίας δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους
ἑαυτῶν. 5 καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα ἑκα-
στον τῶν χρεοφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ ἐ-

λεγεν τῷ πρώτῳ· Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ
μου; 6 ὁ δὲ εἶπεν· Ἐκατὸν βάτους ἐλαίου· ὁ
δὲ εἶπεν αὐτῷ· Δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ
καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. 7 ἔπει-
τα ἑτέρῳ εἶπεν· Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ
εἶπεν· Ἐκατὸν κόρους σίτου· λέγει αὐτῷ· Δέ-
ξαι σου τὰ γράμματα καὶ γράψον ὀγδοή-
κοντα. 8 καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονό-
μον τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι
οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑ-
πὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν
ἑαυτῶν εἰσιν. 9 καὶ ἐγὼ ὑμῖν λέγω, ἑαυτοῖς
ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας,
ἵνα ὅταν ἔκλιπῃ δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰῶ-
νίους σκηνάς.

10 Ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ
πιστὸς ἐστίν, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ
ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. 11 εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ
μαμωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς
ὑμῖν πιστεύσει; 12 καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πι-
στοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἑμέτερον τίς δώσει ὑ-
μῖν; 13 οὐδεὶς οἰκέτης δύνатаи дуσι κυρίοις
δουλεῖν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτε-
ρον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέ-
ρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεῖ-
ν καὶ μαμωνᾷ.

14 Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρι-
σαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτή-
ριζον αὐτόν. 15 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐστε
οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώ-
πων, ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν·
ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώ-
πιον τοῦ θεοῦ.

16 Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἄχρι Ἰω-
άννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγ-

γελίζεται καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. 17 Εὐ-

κοπώτερον δέ ἐστιν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν.

18 Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει, ἡ καὶ ὁ ἀπολελυ-
μένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει.

19 Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ
ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραι-
νόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. 20 πτωχὸς
δὲ τις ὀνόματι Λάζαρος ἐβέβλητο πρὸς τὸν
πυλῶνα αὐτοῦ εἰλκωμένος 21 καὶ ἐπιθυμῶν
χορτασθῆναι ἅπλοιοι τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς
τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες
ἐρχόμενοι ἑπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. 22 ἐγένε-
το δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενε-
χθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλ-
πον Ἀβραάμ· ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος
καὶ ἐτάφη. 23 καὶ ἐν τῷ ᾄδῳ ἐπάρας τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁ-
ρᾷ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν
τοῖς κόλποις αὐτοῦ. 24 καὶ αὐτὸς φωνήσας
εἶπεν· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμ-
ψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύ-
λου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσ-
σάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. 25
εἶπεν δὲ Ἀβραάμ· Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἁ-
πέλαβες τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ
Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· νῦν δὲ ὧδε πα-
ρακαλεῖται σὺ δὲ ὀδυνᾷσαι. 26 καὶ ἔν πασι
τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα
ἐστὶν ἰσχυρισμὸς, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἐνθεν
πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, ἡ μηδὲ ἐκείθεν πρὸς
ὑμᾶς διαπερῶσιν. 27 εἶπεν δὲ Ἐρωτῶ σε
οὖν, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον
τοῦ πατρὸς μου, 28 ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφοὺς,
ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ

ἐλθῶσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου.

29 λέγει ὁ δὲ Ἀβραάμ· Ἐχουσι Μωϋσέα καὶ
τοὺς προφῆτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. 30 ὁ
δὲ εἶπεν· Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις
ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς μετανοή-
σουσιν. 31 εἶπεν δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωϋσέως καὶ
τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδ' ἐάν τις
ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται.

Chapter 17

1 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ·
Ἀνένδεκτόν ἐστιν τοῦ ἵνα σκάνδαλα μὴ ἐλ-
θεῖν, ἡ πλὴν οὐαὶ δι' οὗ ἔρχεται· 2 λυσιτελεῖ
αὐτῷ εἰ ἡ λίθος μυλικὸς ὑπὲρ κεφαλῆς πε-
ρίκειται περὶ τὸν
τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασ-
σαν ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ τῶν μικρῶν τούτων
ἕνα. 3 προσέχετε ἑαυτοῖς· ἐάν τις ἁμαρτήσῃ ὁ ἀ-
δελφός σου ἐπιτίμησον αὐτῷ, καὶ ἐάν μετα-
νοήσῃ ἄφεσις αὐτῷ· 4 καὶ ἐάν ἐπτάκις τῆς ἡμέ-
ρας ἁμαρτήσῃ εἰς σέ καὶ ἑπτάκις ἐπιστρέψῃ
πρὸς σέ ἡ λέγων· Μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ.

5 Καὶ εἶπαν οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ·
Πρόσθεθι ἡμῖν πίστιν. 6 εἶπεν δὲ ὁ κύριος· Εἰ
ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν
τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ· Ἐκκριζώθητι καὶ φυτεύ-
θητι ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν.

7 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἄρο-
τριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ
ἀγροῦ ἐρεῖ αὐτῷ· Εὐθέως παρελθὼν ἀνάπε-
σε, 8 ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· Ἐτοίμασον τί δει-
πνήσω καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως
φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ
πίεσαι σὺ; 9 μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ ὅτι ἐ-

ποίησεν τὰ ῥαδιααχθέντα; 10 οὕτως καὶ ὑμεῖς,

ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διατααχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι Δουλοὶ ἀαρεῖοὶ ἔσμεν, ῥὸ ὠφεῖλομεν ποιῆσαι πεποηκαμεν.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ῥπορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ ῥμέσον Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. 12 καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τῖνα κώμην ῥπήντησαν δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ῥῥστησαν πόρωθεν, 13 καὶ αὐτοὶ ἦσαν φωνὴν λέγοντες· Ἱησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. 14 καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. 15 εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν, 16 καὶ ἔπесен ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρίτης. 17 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἱησοὺς εἶπεν· Ῥὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; 18 οὐα εὔρεθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; 19 καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.

20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, 21 οὐδὲ ἐροῦσιν· Ἰδοὺ ὧδε ἢ· Ἐκεῖ· ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν.

22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· Ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ νιοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν καὶ οὐκ ὀψεσθε. 23 καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ ἐκεῖ· Ἰδοὺ ὧδε· μὴ ἀπέλθῃτε μηδὲ διώξητε. 24 ὥσπερ γὰρ ἡ ῥαστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ῥύπο

τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπὸ οὐρανὸν λάμπει, οὕ-

τως ἔσται ὁ νιοὺς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. 25 πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. 26 καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ νιοῦ τοῦ ἀνθρώπου· 27 ἦσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ῥεγαμίζοντο, ἄαρι ἥς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ῥπάντας. 28 ὁμοίως ῥκαθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λῶτ· ἦσθιον, ἔπινον, ἡγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ῥκοδόμουν· 29 ἡ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθεν Λῶτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν πῦρ καὶ θεῖον ἀπὸ οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν ῥπάντας. 30 κατὰ τὰ αὐτὰ ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ νιοὺς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. 31 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὅς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεῦή αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά, καὶ ὁ ῥἐν ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. 32 μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λῶτ. 33 ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ῥπεριποιήσασθαι ἀπολέσει αὐτήν, ῥὸς δὲ ἂν ῥἀπολέσῃ ζωογονήσῃ αὐτήν. 34 λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς, ῥὸ εἷς παραλημφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται· 35 ἔσονται δύο ῥἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, ῥἡ μία παραλημφθήσεται ῥἡ δὲ ἑτέρα ῥἀφεθήσεται. 37 καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· Ποῦ, κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ ῥκαὶ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται.

Chapter 18

1 Ἐλεγεν ῥδὲ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ

μὴ ἐγκακεῖν, 2 λέγων· Κριτὴς τις ἦν ἐν τινι

πόλει τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος. 3 χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα· Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. 4 καὶ οὐκ ᾔθελεν ἐπὶ χρόνον, μετὰ ταῦτα δὲ εἶπεν ἐν ἑαυτῇ· Εἰ καὶ τὸν θεὸν οὐ φοβοῦμαι, οὐδὲ ἄνθρωπον ἐντρέπομαι, 5 διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. 6 εἶπεν δὲ ὁ κύριος· Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· 7 ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βωόντων· αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς· 8 λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔλθων ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς·

9 Εἶπεν δὲ ἡ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιποὺς τὴν παραβολὴν ταύτην· 10 Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. 11 ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσήνευ· Ὁ θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· 12 νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἁποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. 13 ὁ δὲ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ᾔθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπάρει εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἔτυπτε τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· Ὁ θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. 14 λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρ' ἐκείνων, ὅτι πᾶς ὁ ὑψὼν ἐαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινὼν ἐαυτὸν ὑψωθήσεται.

15 Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη

ἵνα αὐτῶν ἅπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἔπετίμων αὐτοῖς. 16 ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκαλέσατο αὐτὰ λέγων· Ἀφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 17 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

18 Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; 19 εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. 20 τὰς ἐντολὰς οἶδας· Μὴ μοιχεύσης, Μὴ φονεύσης, Μὴ κλέψῃς, Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. 21 ὁ δὲ εἶπεν· Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητος· μου. 22 ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι ἐν σοὶ λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. 23 ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περιίλυτος ἔγενήθη, ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. 24 Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσπορεύονται· 25 εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶν κάμηλον διὰ τρήματος βελόνης εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν.

26 Εἶπαν δὲ οἱ ἀκούσαντες· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; 27 ὁ δὲ εἶπεν· Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ ἐστίν·.

28 Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· Ἰδοὺ ἡμεῖς ἄφροντες τὰ ἴδια ἠκολουθήσαμεν σοι. 29 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν

ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γυναῖκα ἢ ἀδελφούς ἢ

γονεῖς· ἢ τέκνα ἔνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, 30 ὃς οὐχὶ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.

31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ἴδου ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου· 32 παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐμπαυχθήσεται καὶ ὕβρισθήσεται καὶ ἐμπτυσθήσεται, 33 καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. 34 καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχὼ τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἑπαπαιτῶν. 36 ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο· τί εἶη τοῦτο· 37 ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. 38 καὶ ἐβόησεν λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με. 39 καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με. 40 σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν· 41 Ἔτι σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ εἶπεν· Κύριε, ἵνα ἀναβλέπω. 42 καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβλεπον· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. 43 καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ θεῷ.

Chapter 19

1 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχώ. 2 καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης καὶ αὐτὸς πλούσιος· 3 καὶ ἐξήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστίν, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. 4 καὶ προδραμὼν εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἡμέλλεν διέρχεσθαι. 5 καὶ ὥς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι, σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μέναι. 6 καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπέδεξατο αὐτόν χαίρων. 7 καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι Παρὰ ἀμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι. 8 σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν κύριον· Ἴδου τὰ ἡμίσιά μου τῶν ὑπαρχόντων, κύριε, τοῖς πτωχοῖς διδωμι, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. 9 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. 10 ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

11 Ἀκούοντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεῖς εἶπεν παραβολὴν διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι Ἱερουσαλὴμ αὐτόν· καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφανεσθαι· 12 εἶπεν οὖν· Ἀνθρωπὸς τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. 13 καλέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Πραγματεύσασθε ἐν ᾧ ἔρχομαι. 14 οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβεῖαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες· Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. 15 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελ-

θεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν καὶ εἶπεν

φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἷς
ἔδεδώκει τὸ ἀργύριον, ἵνα ἔγνοι τί ἔδιεπρα-
γματεύσαντο. 16 παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέ-
γων· Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἑκάδεκτα προσηργάσατο
μνᾶς. 17 καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εὖγε, ἀγαθὴ δοῦλε,
ὅτι ἐν ἑλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἔξουσί-
αν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. 18 καὶ ἦλθεν
ὁ δεύτερος λέγων· Ἡ μνᾶ σου, κύριε, ἐποί-
ησεν πέντε μνᾶς. 19 εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ· Καὶ
σύ ἐπάνω γίνου πέντε πόλεων. 20 καὶ ὁ ἕ-
τερος ἦλθεν λέγων· Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου ἦν
εἷχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ· 21 ἐφοβού-
μην γάρ σε ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ, αἴρεις
ὁ οὐκ ἔθικας καὶ θερίζεις ὁ οὐκ ἔσπειρας. 22
ἔλεγει αὐτῷ· Ἐκ τοῦ στόματός σου κρίνω σε,
πονηρὲ δοῦλε· ἦδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐ-
στηρὸς εἰμι, αἴρων ὁ οὐκ ἔθικα καὶ θερίζων
ὁ οὐκ ἔσπειρα; 23 καὶ διὰ τί οὐκ ἔδωκάς μοι
τὸ ἀργύριον ἐπὶ τράπεζαν; κἀγὼ ἐλθὼν σὺν
τόκῳ ἂν αὐτὸ ἔπραξα. 24 καὶ τοῖς παρε-
στῶσιν εἶπεν· Ἀρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ
δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι— 25 καὶ εἶπαν
αὐτῷ· Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς— 26 ἔλεγω ὑμῖν
ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ
ἔχοντος καὶ ὁ ἔχει ἁρθήσεται. 27 πλὴν τοὺς
ἐχθροὺς μου τούτους τοὺς μὴ θελήσαντάς με
βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὧδε καὶ κα-
τασφάξατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου.

28 Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπρο-
σθεν ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.

29 Καὶ ἐγένετο ὡς ἡγγισεν εἰς Βηθ-
φαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλού-
μενον Ἑλαιῶν, ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθη-
τῶν 30 λέγων· Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναν-
τι κώμην, ἐν ἧ ἐισπορευόμενοι εὕρήσετε πῶ-

λον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώ-

πων ἐκάθισεν, ἔτι καὶ λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε.
31 καὶ ἂν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ· Διὰ τί λύετε; οὐ-
τως ἔρεῖτε ὅτι Ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει.
32 ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὔρον κα-
θὼς εἶπεν αὐτοῖς. 33 λυνόντων δὲ αὐτῶν τὸν
πῶλον εἶπαν οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς·
Τί λύετε τὸν πῶλον; 34 οἱ δὲ εἶπαν ὅτι Ὁ
κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. 35 καὶ ἡγαγον αὐ-
τὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρίψαντες αὐτῶν
τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰη-
σοῦν· 36 πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρών-
νουν τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. 37 ἐγγί-
ζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ
Ὁρους τῶν Ἑλαιῶν ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆ-
θος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν θεὸν
φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνά-
μεων, 38 λέγοντες· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος
ἑ βασιλεὺς ἐν ὀνόματι κυρίου· ἐν οὐρανῷ εἰ-
ρήνῃ καὶ δόξᾳ ἐν ὑψίστοις. 39 καὶ τινες τῶν
Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς αὐτόν·
Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. 40
καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν
οὔτοι ἰσιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κρᾶξουσιν.

41 Καὶ ὡς ἡγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν ἔ-
κλαυσεν ἐπ' αὐτήν, 42 λέγων ὅτι Εἰ ἔγνων
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ σὺ τὰ πρὸς εἰρήνην—
νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. 43 ὅτι ἡ-
ξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σέ καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ
ἐχθροί σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσου-
σίν σε καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν, 44 καὶ
ἐδαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ
οὐκ ἀφήσουσιν λίθον ἐπὶ λίθον ἐν σοί, ἀνθ'
ὧν οὐκ ἔγνων τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου.

45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο
ἐκβάλλειν τοὺς ἔπωλουντας, 46 λέγων αὐ-

τοῖς· Γέγραπται· 'Καὶ ἔσται' ὁ οἶκός μου οἶκος ἱεροσολύμων, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν.

47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, 48 καὶ οὐχ ἔϋρισκον τὸ τί ποιήσωσιν, ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

Chapter 20

1 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστησαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, 2 καὶ εἶπαν ἑκαστὸς πρὸς αὐτόν· Εἰπὼν ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἡ τίς ἐστιν ὁ δούσος σου τὴν ἐξουσίαν ταύτην; 3 ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς ἑκάστῳ λόγον, καὶ εἰπάτέ μοι· 4 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; 5 οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι Ἐὰν εἴπωμεν· Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· Διὰ τί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; 6 ἐὰν δὲ εἴπωμεν· Ἐξ ἀνθρώπων, ὁ λαὸς ἅπας καταλιθάσει ἡμᾶς, πεπεισμένος γὰρ ἐστὶν Ἰωάννην προφήτην εἶναι· 7 καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν· 8 καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

9 Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπος ἐφύτευεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανούς. 10 Καὶ καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦ-

λον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν δείραντες ἑκτονόν. 11 καὶ προσέθετο ἕτερον πέμψαι· δοῦλον· οἱ δὲ κακῶς δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν ἑκτονόν. 12 καὶ προσέθετο τρίτον πέμψαι· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. 13 εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· Τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἵσως τοῦτον ἐντραπήσονται. 14 ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γέννηται ἡ κληρονομία· 15 καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; 16 ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ εἶπαν· Μὴ γένοιτο. 17 ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν· Τί οὖν ἐστιν τὸ γεγραμμένον τοῦτο· Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας; 18 πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λιπκμήσει αὐτόν. 19 καὶ ἐζήτησαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἄρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην.

20 Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. 21 καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· 22 ἔξεστιν ἡμᾶς Καίσαρι φόρον δοῦ-

ναι ἢ οὐ; 23 κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν παν-

ουργίαν εἶπεν πρὸς ᾠαυτοὺς· 24 Ὑδεἰξατέ μοι
δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφὴν;
ᾠαποκριθέντες δὲ εἶπαν· Καἰσαρος. 25 ὁ δὲ
εἶπεν ᾠπρὸς αὐτοὺς· Τοῖνον ἀπόδοτε ᾠ τὰ Καί-
σαρος Καἰσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. 26
καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι ᾠ τοῦ ῥήματος
ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ
ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν.

27 Προσελθόντες δὲ τινες τῶν Σαδδου-
καίων, οἱ ᾠαντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι,
ἐπηρώτησαν αὐτὸν 28 λέγοντες· Διδάσκαλε,
Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀ-
ποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὔτος ᾠτεκνος ᾠῃ,
ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ
ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 29 ἐ-
πτὰ οὔν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν
γυναῖκα ἀπέθανεν ᾠτεκνος· 30 καὶ ὁ δεῦτε-
ρος 31 καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν ᾠαὐτήν, ὡσαύτως
δὲ καὶ οἱ ἐπτὰ οὐ κατέλιπον τέκνα καὶ ἀπέ-
θανον· 32 ὕστερον ᾠκαὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 33
ᾠῇ γυνὴ οὔν ἐν τῇ ᾠαναστάσει τίνος αὐτῶν γί-
νεται γυνή; οἱ γὰρ ἐπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖ-
κα.

34 Ὑκαὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ὑησοῦς· Οἱ υἱ-
οὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν καὶ Ὑγαμί-
σκονται, 35 οἱ δὲ καταξιοθέντες τοῦ αἰῶ-
νος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς
ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε Ὑγαμίζονται·
36 Ὑοὐδὲ γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται, ἰσάγ-
γελοι γὰρ εἰσιν καὶ υἱοὶ Ὑεἰσιν θεοῦ τῆς ἀνα-
στάσεως υἱοὶ ὄντες. 37 ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ
νεκροὶ καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου,
ὡς λέγει κύριον τὸν θεὸν Ὑαβραὰμ Ὑκαὶ θεὸν
Ὑισαὰκ Ὑκαὶ θεὸν Ὑιακώβ· 38 θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν
νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων, πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶ-
σιν. 39 ἀποκριθέντες δὲ τινες τῶν γραμματέ-

ων εἶπαν· Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας· 40 οὐκέ-

τι Ὑγὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.

41 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς· Πῶς λέγου-
σιν τὸν χριστὸν ᾠεἶναι Δαυὶδ υἱόν; 42 ᾠαὐτὸς
γὰρ ᾠ Δαυὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· ὙΕἶπεν
κύριος τῷ κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου
43 ἔως ᾠν θῶ τοὺς ἐχθροὺς σου ὑποπόδιον
τῶν ποδῶν σου. 44 Δαυὶδ οὔν ᾠαὐτὸν κύριον
καλεῖ, καὶ πῶς ᾠαὐτοῦ υἱός ἔστιν;

45 Ἀκούοντας δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν
τοῖς Ὑμαθηταῖς· 46 Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμ-
ματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς
καὶ φιλοῦντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς
καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ
πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, 47 οἱ κα-
τεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προ-
φάσει μακρὰ προσεύχονται· οὔτοι λήμψονται
περισσότερον κρίμα.

Chapter 21

1 Ὑαναβλέσας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας
ᾠεἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν ᾠπλου-
σίους. 2 εἶδεν δὲ Ὑτινα χήραν πενιχρὰν βάλ-
λουσιν ἐκεῖ Ὑλεπτὰ δύο, 3 καὶ εἶπεν· ὙΑληθῶς
λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ᾠῇ πτωχῇ αὐτῇ ᾠπλεῖον
πάντων ἔβαλεν· 4 ᾠπάντες γὰρ οὔτοι ἐκ τοῦ
περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ Ὑδῶρα,
αὐτὴ δὲ ἐκ τοῦ Ὑστερήματος αὐτῆς Ὑπάντα τὸν
βίον ὃν εἶχεν ἔβαλεν.

5 Καὶ τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ,
ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασιν κεκόσμη-
ται εἶπεν· 6 Ταῦτα ᾠθεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡ-

μέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ

ὃς οὐ καταλυθήσεται.

7 Ἐπηρεώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες· Διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; 8 ὁ δὲ εἶπεν· Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· Ἐγὼ εἰμι καὶ Ὁ καιρὸς ἤγγικεν· μὴ πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. 9 ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. 10 τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, 11 σεισμοὶ τε μεγάλοι καὶ κατὰ τόπους Ἰμιοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μέγала ἔσται.

12 Πρὸ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἁπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος μου· 13 Ἀποβήσεται ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 14 Θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι, 15 ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν ἣ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν ἅπαντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. 16 παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, 17 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. 18 καὶ θριξὲς ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. 19 ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

20 Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλομένην ὑπὸ στρατοπέδων Ἱερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. 21 τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέ-

σῳ αὐτῆς ἐκχωρεῖτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώ-

ραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, 22 ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταὶ εἰσιν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. 23 οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλης ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ τῷ λαῷ τούτῳ, 24 καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρης καὶ αἰχμηλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη πάντα, καὶ Ἱερουσαλήμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν καιροὶ ἐθνῶν.

25 Καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἀστροῖς, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἤχους θαλάσσης καὶ σάλου, 26 ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ, αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. 27 καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 28 ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίξει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

29 Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς· Ἴδετε τὴν συκὴν καὶ πάντα τὰ δένδρα· 30 ὅταν προβάλῳσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· 31 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 32 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα γένηται. 33 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται.

34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ ἐπιστῇ ἐφ'

ὕμᾱς αἰφνίδιος· ἡ ἡμέρα ἐκείνη 35 ὥς παγίς·

ἔπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ πάντας τοὺς καθη-
μένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. 36 ἀ-
γρυπνεῖτε ὃ ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα
κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλ-
λοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῇσαν ἔμπροσθεν τοῦ
υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ δι-
δάσκων, τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ἠυλίζετο
εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἑλαιῶν· 38 καὶ
πᾶς ὁ λαὸς ὠρθηρίζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ
ἀκούειν αὐτοῦ.

Chapter 22

1 Ὑγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ
λεγομένη Πάσχα. 2 καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν,
ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν.

3 Εἰσῆλθεν δὲ Σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν
καλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀρι-
θμοῦ τῶν δώδεκα· 4 καὶ ἀπελθὼν συνελάλη-
σεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς
αὐτοῖς παραδῶ αὐτόν. 5 καὶ ἐχάρησαν καὶ
συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. 6 καὶ ἐξ-
ωμολόγησεν, καὶ ἐζήτηε εὐκαιρίαν τοῦ παρα-
δοῦναι αὐτὸν ἄτερ ὄχλου αὐτοῖς.

7 Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἣ
ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα· 8 καὶ ἀπέστειλεν Πέ-
τρον καὶ Ἰωάννην εἰπών· Πορευθέντες ἐτοι-
μάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν. 9 οἱ δὲ
εἶπαν αὐτῷ· Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμεν; 10 ὁ
δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς

τὴν πόλιν συναντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κερά-

μιον ὕδατος βασιτάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ
εἰς τὴν οἰκίαν· εἰς ἣν εἰσπορεύεται. 11 καὶ
ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότη τῆς οἰκίας· Λέγει σοι
ὁ διδάσκαλος· Ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμα ὅπου
τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 12
κακεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνάγκαιον μέγα ἐστρω-
μένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. 13 ἀπελθόντες δὲ εὔ-
ρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ
πάσχα.

14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν καὶ
οἱ ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. 15 καὶ εἶπεν πρὸς
αὐτούς· Ἐπιθυμία ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πά-
σχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· 16
λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ φάγω αὐτὸ ἕως
οὔτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 17
καὶ δεξάμενος ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπεν·
Λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτούς·
18 λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πῖω ἀπὸ τοῦ νῦν
ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως ὅτου ἡ
βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ. 19 καὶ λαβὼν ἄρ-
τον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς
λέγων· Τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου [τὸ ὑπὲρ
ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀ-
νάμνησιν. 20 καὶ τὸ ποτήριον ὡσαύτως] με-
τὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων· Τοῦτο τὸ ποτήριον
ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἱματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑ-
μῶν ἐκχυννόμενον. 21 πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ
παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης·
22 ὅτι ὁ υἱὸς μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ
ὠρισμένον πορεύεται, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώ-
πῳ ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται. 23 καὶ αὐτοὶ
ἡρξάντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτούς τὸ τίς ἅρα εἴη
ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν.

24 Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς,
τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μεῖζων. 25 ὁ δὲ εἶπεν

αὐτοῖς· Οἱ βασιλεῖς τῶν ἔθνων κυριεύουσιν

αὐτῶν καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. 26 ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν ᾿γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν· 27 τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δὲ ἕν μέρω ὑμῶν εἰμι· ὡς ὁ διακονῶν.

28 Ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· 29 ἀγῶν διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν, 30 ἵνα ᾿ῥσθητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἕν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ ᾿καθήσεσθε ἐπὶ θρόνων· τὰς δώδεκα φυλὰς κρίνοντες· τοῦ Ἰσραὴλ.

31 ᾿Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ Σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· 32 ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας ᾿στήρισον τοὺς ἀδελφούς σου. 33 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. 34 ὁ δὲ εἶπεν· Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ ᾿φωνήσῃ σήμερον ἀλέκτωρ ᾿έως τρίς ᾿με ἀπαρνήσῃ εἰδέναι·

35 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μὴ τινος ὑστερήσατε; οἱ δὲ εἶπαν· Οὐθενός. 36 εἶπεν ᾿δὲ αὐτοῖς· Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων ᾿πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ᾿γορασάτω μάχαιραν. 37 λέγω γὰρ ὑμῖν ᾿ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό· Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ γὰρ ᾿τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. 38 οἱ δὲ εἶπαν· Κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι ὥδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰκανόν ἐστιν.

39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔ-

θος εἰς τὸ Ὅρος τῶν Ἑλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ ᾿μαθηταί. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς· Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν, καὶ θεῖς τὰ γόνατα προσηύχετο 42 λέγων· Πάτερ, εἰ βούλει ᾿παρένεγκε ᾿τοῦτο τὸ ποτήριον· ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν ᾿γινέσθω. 43 ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ᾿π' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. 44 καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσήχετο· ᾿καὶ ἐγένετο· ὁ ἰδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. 45 καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἔλθων πρὸς τοὺς μαθητάς εὔρεν ᾿κοιμωμένους αὐτούς· ἀπὸ τῆς λύπης, 46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

47 ᾿Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτούς, καὶ ἡγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλήσαι αὐτόν. 48 Ἰησοὺς δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδω; 49 ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον ᾿εἶπαν· Κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ; 50 καὶ ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ αὐτῶν ᾿τοῦ ἀρχιερέως τὸν δοῦλον· καὶ ἀφεῖλεν ᾿τὸ οὖς αὐτοῦ· τὸ δεξιόν. 51 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοὺς εἶπεν· Ἐὰν ἐως τούτου· καὶ ἀψάμενος τοῦ ᾿ώτιου ἰάσατο αὐτόν. 52 εἶπεν ᾿δὲ Ἰησοὺς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους· Ὡς ἐπὶ ληστὴν ᾿ἐξήλθατε μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων; 53 καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ· ἀλλ' αὕτη ἔστιν ὑμῶν· ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ

σκότους.

54 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον καὶ
ἔεισήγαγον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως· ὁ
δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. 55 Ἐπει-
ψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συ-
καθισάντων ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἔμεσος αὐτῶν.
56 Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον
πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν· Καὶ
οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν· 57 ὁ δὲ ἠρνήσατο λέ-
γων· Ὁὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι·. 58 καὶ μετὰ
βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη· Καὶ σὺ ἐξ αὐ-
τῶν εἶ· ὁ δὲ Πέτρος ἔφη· Ἀνθρώπε, οὐκ εἰ-
μί. 59 καὶ διαστάσης ὥσπερ ὥρας μιᾶς ἄλλος
τις διίσχυρίζετο λέγων· Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὐ-
τος μετ' αὐτοῦ ἦν, καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν·
60 εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· Ἀνθρώπε, οὐκ οἶδα ὃ
λέγεις, καὶ παραχρῆμα ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ
ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. 61 καὶ στραφείς ὁ κύριος
ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέ-
τρος τοῦ λόγου τοῦ κυρίου ὡς εἶπεν αὐτῷ
ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἵσημερον ἀπαρ-
νήσῃ με τρίς. 62 καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν
πικρῶς.

63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν
ἐνέπαιζον αὐτῷ δέροντες, 64 καὶ περικαλύ-
ψαντες αὐτὸν ἐπηρώτων λέγοντες· Προφή-
τευσον, τίς ἐστιν ὁ παῖσας σε; 65 καὶ ἕτερα
πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ
πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμ-
ματεῖς, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδρι-
ον αὐτῶν, 67 λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός,
εἰπὸν ἡμῖν. εἶπεν δὲ αὐτοῖς· Ἐὰν ὑμῖν εἴπω
οὐ μὴ πιστεύσητε· 68 ἂν ἔδε ἐρωτήσω, οὐ μὴ
ἀποκριθῆτε. 69 ἀπὸ τοῦ νῦν ἔδε ἔσται ὁ υἱ-
ὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς
δυναμέως τοῦ θεοῦ. 70 εἶπαν δὲ πάντες· Σὺ

οὗν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔ-

φη· Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἰμι. 71 οἱ δὲ εἶπαν·
Τί ἔτι ἔχομεν μαρτυρίας χρεῖαν; αὐτοὶ γὰρ
ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

Chapter 23

1 Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν
ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτον. 2 ἥρξαντο
δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες· Τοῦτον εὐρα-
μεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ κωλύ-
οντα φόρους Καίσαρι διδόναι καὶ λέγοντα
αὐτὸν χριστὸν βασιλέα εἶναι. 3 ὁ δὲ Πιλᾶ-
τος ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη· Σὺ
λέγεις. 4 ὁ δὲ Πιλάτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχι-
ερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους· Οὐδὲν εὐρίσκω αἵτιον
ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. 5 οἱ δὲ ἐπίσχυον λέ-
γοντες ὅτι Ἀνασείει τὸν λαὸν διδάσκων καθ'
ὅλης τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς
Γαλιλαίας ἕως ὧδε.

6 Πιλάτος δὲ ἀκούσας ἐπηρώτησεν εἰ
ὁ ἀνθρώπος Γαλιλαῖός ἐστιν, 7 καὶ ἐπιγνοὺς
ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστὶν ἀνέπεμψεν
αὐτὸν πρὸς Ἡρώδην, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱε-
ροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. 8 ὁ δὲ
Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν, ἦν γὰρ
ἔξ ἱκανῶν χρόνων θέλων ἰδεῖν αὐτὸν διὰ
τὸ ἰακύνειν περὶ αὐτοῦ, καὶ ἡλπίζεν τι ση-
μεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. 9 ἐπηρώτα
δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν
ἀπεκρίνατο αὐτῷ. 10 εἰσῆλθον δὲ οἱ ἀρ-
χιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐτόνως καταγο-
ροῦντες αὐτοῦ. 11 ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν καὶ
ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ

ἐμπαίξας ἑπεριβαλὼν ἐσθῆτα λαμπρὰν ἀνέ-
πεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. 12 ἐγένοντο δὲ φί-
λοι ὅ τε Ἑρῳδῆς καὶ ὁ Πιλάτος ἐν αὐτῇ τῇ
ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔ-
χθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτοὺς.

13 Πιλάτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν
14 εἶπεν πρὸς αὐτούς· Προσηνέγκατέ μοι τὸν
ἄνθρωπον τοῦτον ὥς ἀποστρέφοντα τὸν λα-
όν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας
ῥούθεν εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἰτι-
ον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. 15 ἀλλ' οὐδὲ
Ἑρῳδῆς, ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς·
καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πεπρα-
γμένον αὐτῷ· 16 παιδεύσας οὖν αὐτὸν ῥαπο-
λύσω.

18 Ἀνέκραγον δὲ παμπληθεὶ λέγοντες·
Αἶρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραβ-
βᾶν· 19 ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην
ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον βληθεὶς ἐν τῇ φυλα-
κῇ. 20 πάλιν Ἦδὲ ὁ Πιλάτος προσεφώνησεν,
θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. 21 οἱ δὲ ἐπεφώ-
νουν λέγοντες· Ὑπαύρου σταύρου αὐτόν. 22
ὁ δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τί γὰρ κακὸν
ἐποίησεν οὗτος; οὐδὲν αἷτιον θανάτου εὗρον
ἐν αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 23
οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι
αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φω-
ναὶ αὐτῶν. 24 Ἐκαὶ Πιλάτος ἐπέκρινεν γενέ-
σθαι τὸ αἶτημα αὐτῶν· 25 ἀπέλυσεν δὲ τὸν
διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον ἑῖς φυλα-
κὴν ὃν ἡτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ
θελημάτι αὐτῶν.

26 Καὶ ὥς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλα-
βόμενοι Ὑμίωνα τινὰ Κυρηναῖον ἐρχόμενον·

ἀπ' ἀγροῦ ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέ-
ρειν ὅπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. 27 Ἠκολούθει δὲ αὐ-
τῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν ῥαὶ
ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. 28 στραφεὶς
δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Θυγατέρες
Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ· πλὴν ἐφ' ἐ-
αυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν, 29 ὅτι
ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν Μακά-
ριαι αἱ στεῖραι καὶ ῥαὶ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγένε-
νησαν καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἔθρεψαν. 30 τότε
ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσιν· Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς,
καὶ τοῖς βουνοῖς· Καλύψατε ἡμᾶς. 31 ὅτι εἰ ἐν
ῥτῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ
τί γένηται;

32 Ἦγοντο δὲ καὶ ἕτεροι ῥκακούργοι
δύο· σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 33 καὶ ὅτε ῥῥλ-
θον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανί-
ον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτόν καὶ τοὺς κακούρ-
γους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. 34
ῥὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν· Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ
γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσιν. ῥδιαμεριζόμενοι δὲ
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον ῥκλήρους. 35 καὶ εἰ-
στήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἔξεμυκτήριζον δὲ καὶ
οἱ ῥἀρχοντες λέγοντες· ἂλλους ἔσωσεν, σω-
σάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς τοῦ
θεοῦ, ὁ ἐκλεκτός. 36 Ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ καὶ
οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι, ῥῥξος προσ-
φέροντες αὐτῷ 37 καὶ λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ
βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. 38
ἦν δὲ καὶ ῥἐπιγραφή ἐπ' αὐτῷ· Ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων ῥοὗτος.

39 Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούρ-
γων ἐβλασφήμει αὐτόν λέγων· ῥΟὐχὶ σὺ εἶ
ὁ χριστός; σῶσον σεαυτόν καὶ ἡμᾶς. 40 ἂ-
ποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη·
Οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρί-

ματι εἶ; 41 καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὦν

ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἐπράξεν. 42 καὶ ἔλεγεν· Ἰησοῦ, μνη-
σθητί μου ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

43 καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀμήν· σοι λέγω· σήμε-
ρον μετ' ἐμοῦ ἔσθῃ ἐν τῷ παραδείσῳ.

44 Ἐκείνη ἡμέρα ὥστε ὥρα ἕκτη καὶ
σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐ-
νάτης 45 τοῦ ἡλίου ἐκλιπόντος, ἐσχίσθη γὰρ
τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. 46 καὶ φω-
νήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Πάτερ,
εἰς χεῖράς σου παρατίθεται τὸ πνευμά μου.
'τοῦτο δὲ' εἰπὼν ἐξέπνευσεν. 47 Ἰδὼν δὲ ὁ ἐ-
κατοντάρχης τὸ γινόμενον ἐδόξαζεν τὸν θε-
ὸν λέγων· Ὁντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος
ἦν. 48 καὶ πάντες οἱ συμπαραγερόμενοι ὁ-
χλοὶ ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωρήσαντες
τὰ γινόμενα, τύπτοντες τὰ στήθη ὑπέστρε-
φον. 49 εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ
αὐτῷ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακο-
λουθῶσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶσαι
ταῦτα.

50 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ βου-
λευτῆς ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δικαι-
ος— 51 οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ
βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν— ἀπὸ Ἀριμαθαί-
ας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, 52 οὗτος προσελθὼν
τῷ Πιλάτῳ ᾗτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, 53
καὶ καταλὼν ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἐ-
θηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευτῷ οὗ οὐκ ἦν
'οὐδεὶς οὐπω' κείμενος. 54 καὶ ἡμέρα ἦν πα-
ρασκευῆς, καὶ σάββατον ἐπέφωσκεν. 55 κα-
τακολουθήσασαι δὲ αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἦ-
σαν συνεληλυθυῖαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας αὐτῷ,
ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα
αὐτοῦ, 56 ὑποστρέψασαι δὲ ἠτοιμάσαν ἀρώ-

ματα καὶ μύρα.

Καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ
τὴν ἐντολήν,

Chapter 24

1 τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου βα-
θέως ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἦλθον φέρουσαι ἃ ἠτοι-
μασαν ἄρώματα. 2 εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀπο-
κεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, 3 εἰσελθοῦ-
σαι δὲ οὐχ εὗρον τὸ σῶμα. 4 καὶ ἐγένετο
ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου καὶ ἰ-
δοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἑσθῇ-
τι ἀστραπτούσῃ. 5 ἐμφόβων δὲ γενομένων
αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς τὴν
γῆν εἶπαν πρὸς αὐτάς· Τί ζητεῖτε τὸν ζῶν-
τα μετὰ τῶν νεκρῶν; 6 οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ
ἡγέρθη. μνησθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἐπὶ ὧν
ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, 7 λέγων τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου ὅτι δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀν-
θρώπων ἀμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ
τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. 8 καὶ ἐμνήσθησαν
τῶν ῥημάτων αὐτοῦ, 9 καὶ ὑποστρέψασαι ἀ-
πὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα
τοῖς ἑνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. 10 ἦ-
σαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ
Μαρία ἡ Ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς·
ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. 11 καὶ
ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὥσει λῆρος τὰ ῥή-
ματα ταῦτα, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. 12 Ὁ δὲ
Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον· καὶ
παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια μόνα· καὶ ἀ-
πῆλθεν πρὸς αὐτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.

13 Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἐν αὐτῇ τῇ
ἡμέρᾳ ἦσαν πορευόμενοι εἰς κώμην ἀπέχου-
σαν σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ἣ

ὄνομα Ἑμμαοῦς, 14 καὶ αὐτοὶ ὠμίλουν πρὸς

ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. 15 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὀμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν καὶ ἁυτὸς Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς, 16 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγινῶναι αὐτόν. 17 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὕς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες; καὶ ἑστάθησαν σκυθρωποὶ. 18 ἀποκριθεὶς δὲ εἰς ὄνοματι Κλεοπάς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Σὺ μόνος παροικεῖς Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; 19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ποῖα; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, 20 ὅπως τε παρέδωκαν αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 21 ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ· ἀλλὰ γε ἡμεῖς καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. 22 ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ἠὲ ὀρθριναὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον 23 καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἱ λέγουσιν αὐτόν ζῆν. 24 καὶ ἀπῆλθον τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτως καθὼς ἡμεῖς αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. 25 καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ὡς ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεῦναι ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται· 26 οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; 27 καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διερμήνευσεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ.

28 Καὶ ἡγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐ-

πορεύοντο, καὶ αὐτὸς προσεποιήσατο πορρωτέρον πορεύεσθαι. 29 καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες· Μείνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα. καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μέναι σὺν αὐτοῖς. 30 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς· 31 αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. 32 καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν ὥς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὥς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς; 33 καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὗρον ἠθροισμένους τοὺς ἑνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς. 34 λέγοντας ὅτι ὅντως ἠγέρθη ὁ κύριος καὶ ὤφθη Σίμωνι. 35 καὶ αὐτοὶ ἐξηγούντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὥς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων ἁυτὸς ἔσθη ἐν μέσῳ αὐτῶν. 37 πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμβοφοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. 38 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διὰ τί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν; 39 ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου ὅτι ἐγὼ εἰμι αὐτός· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σὰρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. 40 [καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας.] 41 ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς· Ἐχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε; 42 οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ ἡμέρος· 43 καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

44 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· Οὗτοι οἱ λό-

γοι Ἰμου οὕς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν

ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως Ἰκαὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἑμοῦ. 45 τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς, 46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως Ἰγέγραπται παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, 47 καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν Ἰκαὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη— Ἰἀρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ· 48 ὑμεῖς Ἰέστε μάρτυρες τούτων. 49 καὶ ἰδοὺ ἐγὼ Ἰέξαποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ Ἰπόλει ἕως οὗ ἐνδύσησθε Ἰἐξ ὕψους δύναμιν᾽.

50 ἸΕξήγαγεν δὲ αὐτοὺς Ἰέως Ἰπρὸς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. 51 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν Ἰ[καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν]᾽. 52 καὶ αὐτοὶ Ἰπροσκυνήσαντες αὐτὸν᾽ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, 53 καὶ ἤσαν διὰ παντός ἐν τῷ ἱερῷ Ἰεὐλογοῦντες τὸν Ἰθεόν.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

Chapter 1

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. 2 οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. 3 πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ᓃν. ὃ γέγονεν 4 ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων· 5 καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

6 Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· 7 οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. 8 οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. 9 ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.

10 Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. 11 εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. 12 ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 13 οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήσαν.

14 Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐ-

σκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ θεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατέρα, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας· 15 (Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων· Οὗτος ἦν ὃν εἶπον· Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν·) 16 Ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· 17 ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. 18 θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε· μονογενὴς θεὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου ὅτε ἱκέτευον οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευίτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· Σὺ τίς εἶ; 20 καὶ ὡμολόγησεν καὶ οὐκ ἡρνήσατο, καὶ ὡμολόγησεν ὅτι Ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ χριστός. 21 καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· Τί οὖν; ὁ σὺ Ἡλίας εἶ; καὶ λέγει· Οὐκ εἰμὶ. Ὁ προφήτης εἶ σὺ; καὶ ἀπεκρίθη· Οὐ. 22 εἶπαν οὖν αὐτῷ· Τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; 23 ἔφη· Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.

24 Ἐκαστὸς ἀπεσταλμένος ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. 25 καὶ ἠρώτησαν αὐτόν καὶ εἶπαν αὐτῷ· Τί οὖν βαπτίζεις εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ χριστός; οὐδὲ Ἡλίας οὐδὲ ὁ προφήτης; 26 ἀπε-

κρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων· Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· Ἦμερος ὑμῶν ἔσθηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, 27 ὁ ὀπίσω μου ἔρχόμενος, οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. 28 ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων.

29 Τῇ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει· Ἴδε ὁ ἄμνος τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. 30 οὗτός ἐστιν ὃν ὑπερ οὗ ἐγὼ εἶπον· Ὅπισω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν· 31 καγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων. 32 καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι Τεθέαμαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὥς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν· 33 καγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ· 34 καγὼ ἐώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ἑκλεκτός τοῦ θεοῦ.

35 Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, 36 καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει· Ἴδε ὁ ἄμνος τοῦ θεοῦ. 37 καὶ ἤκουσαν οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ λαλοῦντος καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. 38 στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς· Τί ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Ῥαββί (ὃ λέγεται ἡμεθερμηνευόμενον Διδάσκαλε), ποῦ μένεις; 39 λέγει αὐτοῖς· Ἔρχεσθε καὶ ὄψεσθε. ἦλθον οὖν· καὶ εἶδαν ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς

δεκάτη. 40 ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος

Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ· 41 εὐρίσκει οὗτος ὁ πρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν Ἰδιδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ· Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν (ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον χριστός). 42 ἦγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς (ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος).

43 Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. καὶ εὐρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀκολουθεῖ μοι. 44 ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. 45 εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· Ὁν ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. 46 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ· Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ ὁ Φίλιππος· Ἔρχου καὶ ἴδε. 47 εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλῆτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν. 48 λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ· Πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκὴν εἰδόν σε. 49 ἀπεκρίθη αὐτῷ Ναθαναὴλ· Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, σὺ βασιλεὺς εἶ τοῦ Ἰσραὴλ. 50 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι εἰπόν σοι ὅτι εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψῃ. 51 καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεφύγοντα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Chapter 2

1 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἡγάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ· 2 ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. 3 καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ ἔχουσιν. 4 Ἦ καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου. 5 λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· Ὅτι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε. 6 ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαὶ ἕξ ἑκατὰ τὸν καθαρισμόν τῶν Ἰουδαίων κείμεναι, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. 7 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος· καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. 8 καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ· οἱ δὲ ἤνεγκαν. 9 ὥς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγεννημένον, καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος 10 καὶ λέγει αὐτῷ· Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν, καὶ ὅταν ἡμεθυσθῶσιν τὸν ἐλάσσον· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. 11 ταύτην ἑποίησεν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφάνερωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.

13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. 14 καὶ εὔρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας

καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς καὶ τοὺς κερ-

ματιστὰς καθήμενους, 15 καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν τὰ κέρματα καὶ τὰς τραπέζας ἄνέστρεψεν, 16 καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν· Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου. 17 Ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν· Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με. 18 ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς; 19 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. 20 εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; 21 ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. 22 ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει· 24 αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας 25 καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Chapter 3

1 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων,

ων· 2 οὗτος ἦλθεν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββί, οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἦ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ. 3 Ἐπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 4 λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος· Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρον ὢν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δευτέρου εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; 5 Ἐπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 6 τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστιν. 7 μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. 8 τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. 9 ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; 10 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; 11 ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὃ ἐωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. 12 εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύετε; 13 καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἄνθρωπου. 14 καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὕψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, 15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

κόσμον ὥστε τὸν ἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. 17 οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν ἱὸν εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. 18 ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. 19 αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς, ἦν γὰρ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα. 20 πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ· 21 ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι ἐν θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα.

22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. 23 ἦν δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο· 24 οὕτω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.

25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. 26 καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν αὐτῷ· Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ ἐπέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἶδε οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. 27 ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· Οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδὲ ἐν' ἐὰν μὴ ἦ δεδομένος αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 28 αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον· Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ χριστός, ἀλλ' ὅτι Ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπρο-

σθεν ἐκείνου. 29 ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ ἐστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. 30 ἐκείνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.

31 Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστὶν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· 32 ὃ ἐώρακεν καὶ ἤκουσεν τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. 33 ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀληθὴς ἐστίν. 34 ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ, οὐ γὰρ ἐκ μέτρου ἡ δίδωσιν τὸ πνεῦμα. 35 ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 36 ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθὼν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

Chapter 4

1 Ὡς οὖν ἔγνων ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης— 2 καίτοι γε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτισεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ— 3 ἀφῆκεν τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν ἡ γὰρ πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 4 ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. 5 ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχὰρ πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ ἡ τῷ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· 6 ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ἥτις ἔ-

κτι·

7 Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πεῖν· 8 οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. 9 λέγει οὖν αὐτῇ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρίτις· Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς ἡ γυναικὸς Σαμαρίτιδος οὔσης; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρίταις. 10 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι· Δός μοι πεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. 11 λέγει αὐτῇ ἡ γυνὴ· Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; 12 μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; 13 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψῇσει πάλιν· 14 ὃς δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψῇσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἄλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. 15 λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ διερχώμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν.

16 Λέγει ἡ αὐτῇ· Ὑπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου· καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. 17 ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν ἡ αὐτῇ· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας ὅτι Ἄνδρα οὐκ ἔχω· 18 πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. 19 λέγει αὐτῇ ἡ γυνὴ· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. 20 οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου ἡ προσκυνεῖν δεῖ. 21 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Πίστευέ μοι, γύναι, ὅτι ἔρχεται ὥρα

ότε οὔτε ἐν τῷ ὅρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύ-

μοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. 22 ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνούμεν ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν· 23 ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ πατρί ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν· 24 πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνούντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. 25 λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὁ λεγόμενος χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. 26 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι.

27 Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἑθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπεν· Τί ζητεῖς; ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; 28 ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· 29 Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπε μοι πάντα ἃ ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός; 30 ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

31 Ἐν τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· Ραββί, φάγε. 32 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἢν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. 33 ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μὴ τις ἠνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; 34 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ἱ ποιήσω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. 35 οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι Ὁ ἐν τετραμήνῳ ἐστίν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας ὅτι λευκαὶ εἰσιν πρὸς θερισμόν· ἤδη 36 ὁ θε-

ρίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν

εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. 37 ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἔστιν ἀληθινὸς ὅτι Ἄλλος ἐστίν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων· 38 ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.

39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαριτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης ὅτι Εἶπέν μοι πάντα ἃ ἐποίησα. 40 ὥς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρίται, ἡρώτων αὐτὸν μέναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. 41 καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, 42 τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι Οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου.

43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἑκεῖθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· 44 αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. 45 ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἐωρακότες ἃ ὅσα ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.

46 Ἦλθεν οὖν ἱπάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον. καὶ ἦν τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἡσθένει ἐν Καφαρναούμ. 47 οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ ἡρώτα ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν, ἥμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. 48 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν·

Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδῃτε, οὐ μὴ πι-

στεύσῃτε. 49 λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός· Κύριε, κατάρβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. 50 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου· ὁ υἱός σου ζῇ. Ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο. 51 ἡ-
δη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ὑπὸ πνιγνύοντο αὐτῷ λέγοντες ὅτι ὁ παῖς αὐ-
τοῦ ζῇ. 52 ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν παρ' αὐ-
τῶν ἢ κομψότερον ἔσχεν· εἶπαν οὖν αὐ-
τῷ ὅτι Ἐχθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ
πυρετός. 53 ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ἐκείνῃ τῇ
ὥρᾳ ἐν ἣ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ υἱός σου
ζῇ, καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ
ὅλη. 54 τοῦτο δὲ πάλιν δευτέρον σημεῖον ἐ-
ποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς
τὴν Γαλιλαίαν.

Chapter 5

1 Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων,
καὶ ἤνέβη Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. 2 ἔστιν δὲ
ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κο-
λυμβήθρᾳ ἡ ἐπιλεγόμενη Ἑβραϊστὶ Βηθεσ-
δά, πέντε στοὰς ἔχουσα· 3 ἐν ταύταις κα-
τέκειτο ἡ πλῆθος τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν,
χωλῶν, ἑξηρῶν. 5 ἦν δὲ τις ἄνθρωπος ἐ-
κεῖ τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ
αὐτοῦ· 6 τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμε-
νον, καὶ γονοῦς ὅτι πολὺν ἥδη χρόνον ἔχει, λέ-
γει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; 7 ἀπεκρί-
θη αὐτῷ ὁ ἀσθενὼν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ
ἔχω ἵνα ὅταν παραχθῇ τὸ ὕδωρ βάλλῃ με εἰς
τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ ἄλλος
πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. 8 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἐγείρε ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περι-

πάτει. 9 καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρω-

πος καὶ ἦρε τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιε-
πάτει.

Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.
10 ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ θεραπευμένῳ·
Σάββατόν ἐστιν, καὶ οὐκ ἔξεστίν σοι ἄραι
τὸν κράβαττον. 11 ὅς δὲ ἀπεκρίθη αὐτοῖς·
Ὁ ποιήσας με ὑγιὴ ἐκεῖνός μοι εἶπεν Ἄρον
τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. 12 ἡρώ-
τησαν οὖν αὐτόν· Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ
εἰπὼν σοι· Ἄρον καὶ περιπάτει; 13 ὁ δὲ ἰα-
θεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν, ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευ-
σεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. 14 μετὰ ταῦτα
εὗρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶ-
πεν αὐτῷ· Ἰδε ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι ἀμάρ-
τανε, ἵνα μὴ χειρὸν σοί τι γένηται. 15 ἀπῆλ-
θεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλεν τοῖς Ἰου-
δαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγι-
ῇ. 16 καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον οἱ Ἰουδαῖοι τὸν
Ἰησοῦν ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. 17 ὁ
δὲ ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· Ὁ πατὴρ μου ἕως ἄρ-
τι ἐργάζεται καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι. 18 διὰ τοῦτο
οὖν μᾶλλον ἐξήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀπο-
κτείνειν ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ
καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν θεόν, ἴσον ἑαυτὸν
ποιῶν τῷ θεῷ.

19 Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔλε-
γεν αὐτοῖς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύνα-
ται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἄφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν ἔαν μὴ τι
βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖ-
νος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. 20
ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δεί-
κνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τού-
των δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. 21
ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς
καὶ ζῳοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὖς θέλει ζῳο-

οποιεῖ. 22 οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα,

ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ, 23 ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. 24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

25 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστὶν ὅτε οἱ νεκροὶ ἰακούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν. 26 ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ υἱῷ ἔδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ· 27 καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. 28 μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἰακούσουσιν τῆς φωνῆς αὐτοῦ 29 καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἅπ' ἑμαυτοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

31 Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἐστὶν ἀληθής· 32 ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστὶν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. 33 ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ· 34 ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. 35 ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἤθε-

λήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτί

αὐτοῦ· 36 ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν ἡμεῖς τοῦ Ἰωάννου, τὰ γὰρ ἔργα ἃ δέδωκέ μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατὴρ με ἀπέσταλκεν, 37 καὶ ὁ πέμψας με πατὴρ ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἑώπωτε ἀκηκόατε· οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε, 38 καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος τοῦτο ὑμεῖς οὐ πιστεύετε.

39 Ἐραυνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ· 40 καὶ οὐ θέλετε ἔλθειν πρὸς με ἵνα ζωὴν ἔχητε. 41 δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, 42 ἀλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. 43 ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήμψεσθε. 44 πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρ' ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ ζητεῖτε; 45 μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἐστὶν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. 46 εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί, περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. 47 εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύσετε;

Chapter 6

1 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος.

2 ἤκολούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἔ-

θεώρουν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. 3 ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὄρος Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

4 ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. 5 ἐπάρας οὖν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λέγει ᾠς πρὸς Φίλιππον· Πόθεν ἄγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; 6 τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν, αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλεν ποιεῖν. 7 ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· Διακοσίων διηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς ἵνα ἕκαστος βραχύ τι λάβῃ.

8 λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· 9 Ὑστὶν παιδάριον ὧδε ᾧς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστὶν εἰς τοσούτους; 10 εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσαν οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὧς πεντακισχίλιοι. 11 ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν τοῖς ἀνακειμένοις, ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. 12 ὥς δὲ ἐνεπλήσθησαν λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπόληται. 13 συνήγαγον οὖν, καὶ ἔγεμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων ἃ ἔπερίσσευσαν τοῖς βεβρωκόσιν. 14 οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὅ ἐποίησεν σημεῖον ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

15 Ἰησοῦς οὖν γινούς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν βασιλέα ἀνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

16 Ὡς δὲ ὁψία ἐγένετο κατέβησαν οἱ

μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, 17 καὶ ἐμβάντες εἰς πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναοὺμ. καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει καὶ οὐπῶ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, 18 ἥ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διεγείρετο. 19 ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. 20 ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. 21 ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

22 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης εἶδον ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἓν, καὶ ὅτι οὐ συνεισήλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον· 23 ἄλλα ἦλθεν πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ κυρίου. 24 ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοῖς εἰς τὰ πλοιάρια καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.

25 Καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί, πότε ὧδε γέγονας; 26 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἰδετε σημεῖα ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε· 27 ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει, τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ θεός. 28 εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ θε-

οὔ· 29 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς·

Τοῦτό ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ ἵνα ᾿πιστεύ-
ητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. 30 εἶπον οὖν
αὐτῷ· Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν
καὶ πιστεῦσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ; 31 οἱ πατέ-
ρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, κα-
θώς ἐστιν γεγραμμένον· Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. 32 εἶπεν οὖν αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ Μω-
ϋσῆς ᾿δεδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρ-
τον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν· 33 ὁ γὰρ
ἄρτος τοῦ θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδούς τῷ κόσμῳ. 34 εἶ-
πον οὖν πρὸς αὐτόν· Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν
τὸν ἄρτον τοῦτον.

35 Ἐἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι
ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς ἐμέ οὐ
μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἔμέ οὐ μὴ
᾿διψήσῃ πώποτε. 36 ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ
ἐωράκατέ με καὶ οὐ πιστεύετε. 37 πᾶν ὃ δι-
δωσίν μοι ὁ πατήρ πρὸς ἐμέ ἵξει, καὶ τὸν ἐρ-
χόμενον πρὸς ἔμε οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω, 38 ὅτι
καταβέβηκα ἄπὸ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ
τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμ-
ψαντός με· 39 τοῦτο δέ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ
πέμψαντός ἔμε ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέν μοι μὴ ἀ-
πολέσω ἐξ αὐτοῦ ἀλλὰ ἀναστήσω ᾿αὐτὸ τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 40 τοῦτο ᾿γάρ ἐστιν τὸ θέλημα
τοῦ ᾿πατρός μου ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱ-
ὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον,
καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ᾿ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

41 Ἐγὼ γινώσκον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ
αὐτοῦ ὅτι εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 42 καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός
ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν

τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς ᾿νῦν ᾿λέγει

ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; 43 ᾿ἀπε-
κρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μὴ γογγύ-
ζετε μετ' ἀλλήλων. 44 οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν
πρὸς ἔμε ἂν μὴ ὁ πατήρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ
αὐτόν, καὶ γὰρ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ
ἡμέρᾳ. 45 ἐστιν γεγραμμένον ἐν τοῖς προφή-
ταις· Καὶ ἔσονται πάντες διδασκτοὶ θεοῦ· ᾿πᾶς
ὁ ᾿κούσας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν ἔρ-
χεται πρὸς ἔμέ. 46 οὐχ ὅτι τὸν πατέρα ᾿έω-
ρακέν τις ἢ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ, οὗτος
ἑώρακεν τὸν πατέρα. 47 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑ-
μῖν, ὁ ᾿πιστεύων ἔχει ζωὴν αἰώνιον. 48 ἐγὼ
εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· 49 οἱ πατέρες ὑμῶν ἔ-
φαγον ᾿ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον·
50 οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κα-
ταβαίνων ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀπο-
θάνῃ· 51 ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ καταβάς· ἂν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ
ἄρτου ᾿ζησεί εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν
ἐγὼ δώσω ἢ σὰρξ μου ᾿έστιν ὑπὲρ τῆς τοῦ
κόσμου ζωῆς.

52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ
Ἰουδαῖοι λέγοντες· Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν
δοῦναι τὴν σάρκα ᾿αὐτοῦ φαγεῖν; 53 εἶπεν
οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀν-
θρώπου καὶ πῖντε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε
ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. 54 ὁ τρώγων μου τὴν σάρ-
κα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον,
καὶ γὰρ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 55
ἢ γὰρ σὰρξ μου ᾿αληθὴς ἐστὶ βρῶσις, καὶ τὸ
αἷμά μου ᾿αληθὴς ἐστὶ πόσις. 56 ὁ τρώγων
μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ
μένει καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ. 57 καθὼς ἀπέστειλén με
ὁ ζῶν πατήρ καὶ γὰρ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ
ὁ τρώγων με κἀκεῖνος ᾿ζησεί δι' ἐμέ. 58 οὐ-

τός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἔξ οὐρανοῦ καταβάς, οὗ

καθὼς ἔφαγον οἱ ἱπατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσκει εἰς τὸν αἰῶνα. 59 ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρναούμ.

60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπαν· Σκληρὸς ἐστιν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; 61 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; 62 ἐὰν οὖν θεωρῇτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον; 63 τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ ζωοποιῶν, ἢ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ ἔλελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστιν. 64 ἀλλὰ εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἱ οὐ πιστεύουσιν. ἦδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν. 65 καὶ ἔλεγεν· Διὰ τοῦτο εἶρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἔλθειν πρὸς με ἐὰν μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός.

66 Ἐκ τούτου πολλοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον· εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. 67 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; 68 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις, 69 καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. 70 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. 71 ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἔμελλεν παραδιδόναι αὐτόν, ἑῖς ἐκ τῶν δώδεκα.

Chapter 7

1 Καὶ μετὰ ταῦτα περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, οὐ γὰρ ἠθέλεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐξήτουν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. 2 ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. 3 εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὑπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου θεωρήσουσιν σου τὰ ἔργα· ἃ ποιεῖς· 4 οὐδεὶς γὰρ ἔτι ἐν κρυπτῷ ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι· εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. 5 οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. 6 λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτε ἐστιν ἔτοιμος. 7 οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἐστίν. 8 ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτήν· ἐγὼ οὐκ ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτήν ταύτην, ὅτι ὁ ἐμὸς καιρὸς οὐπω πεπλήρωται. 9 ταῦτα ἔειπὼν αὐτὸς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

10 Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἑορτήν, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη, οὐ φανερώς ἀλλὰ ὡς ἐν κρυπτῷ. 11 οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐξήτουν αὐτόν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ ἔλεγον· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; 12 καὶ γογγυσμὸς περὶ αὐτοῦ ἦν πολὺς ἐν τοῖς ὄχλοις· οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι Ἄγαθός ἐστιν, ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Οὐ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. 13 οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

14 Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. 15 ἑθαύμαζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· Πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ μεμαθηκώς; 16 ἀπεκρίθη

οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἡ ἐμὴ διδασκὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· 17 ἂν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδασκῆς πότερον ἐκ τοῦ θεοῦ ἔστιν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. 18 ὁ ἀπ' ἐαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν οὗτος ἀληθὴς ἔστιν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν.

19 Οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον· καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; 20 ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος· Δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; 21 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες θαυμάζετε. 22 διὰ τοῦτο Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν— οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἔστιν ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων— καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. 23 εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωϋσέως, ἐμοὶ χολᾷτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγίη ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; 24 μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν ἱκρίνετε.

25 Ἐλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; 26 καὶ ἴδε παρρησίᾳ λαλεῖ καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν· μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός; 27 ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἔστιν· ὁ δὲ χριστὸς ὅταν ἔρχηται οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἔστιν. 28 ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδασκῶν ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων· Κάμει οἴδατε καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· 29 ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι καὶ κείνός με ἀπέστειλεν. 30 ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν

χεῖρα, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 31 ἔκ

τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον· Ὁ χριστὸς ὅταν ἔλθῃ μὴ πλείονα σῆμεῖα ποιήσῃ ὥν οὗτος ἐποίησεν;

32 Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὑπηρέτας ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. 33 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι χρόνον μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. 34 ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετέ, καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. 35 εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· Ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς Ἑλλήνας; 36 τίς ἐστιν ὁ λόγος οὗτος ὃν εἶπε· Ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετε, καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;

37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἐορτῆς εἰσῆλθε ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξεν λέγων· Ἐάν τις διψᾷ ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. 38 ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρέουσιν ὕδατος ζῶντος. 39 τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος ὃ οὐκ ἐμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύσαντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν τὸ πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.

40 Ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφητῆς. 41 ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ χριστός· οἱ δὲ ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ χριστὸς ἔρχεται; 42 οὐχ ἡ γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλέεμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυὶδ, ἔρχεται

ὁ χριστός'; 43 σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄ-

χλῳ· δι' αὐτόν. 44 τινες δὲ ἠθελον ἐξ αὐτῶν
πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἑπέβαλεν ἐπ' αὐ-
τὸν τὰς χεῖρας.

45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς
ἐκεῖνοι· Διὰ τί οὐκ ἡγάγετε αὐτόν; 46 ἀπεκρί-
θησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέποτε ἑλάλησεν οὐ-
τως ἄνθρωπος. 47 ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς
οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; 48
μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν
ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; 49 ἀλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος
ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἑπάρατοί εἰσιν. 50
λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἑλθὼν πρὸς
αὐτόν πρότερον, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν. 51 Μὴ ὁ
νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀ-
κούσῃ πρῶτον παρ' αὐτοῦ; καὶ γινῶ τί ποιεῖ;
52 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ
ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐραύνησον καὶ ἴδε ὅτι ἐκ
τῆς Γαλιλαίας προφήτης) οὐκ ἐγείρεται.

Chapter 8

12 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἑλάλησεν ὁ Ἰη-
σοῦς λέγων· Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου·
ὁ ἀκολουθῶν ἔμοι οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ
σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. 13 εἴ-
πον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· Σὺ περὶ σεαυτοῦ
μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής.
14 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Κἂν
ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἀληθής ἐστιν ἡ
μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ
ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ
ποῦ ὑπάγω. 15 ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνε-
τε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. 16 καὶ ἐὰν κρίνω δὲ

ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἄληθινή ἐστιν, ὅτι μόνος

οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με πατήρ. 17
καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι
δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν. 18
ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ καὶ μαρ-
τυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. 19 ἔλεγον
οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου; ἀπεκρί-
θη Ἰησοῦς· Οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα
μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἂν ᾔ-
δειτε. 20 ταῦτα τὰ ῥήματα ἑλάλησεν ἐν τῷ
γαζοφυλακίῳ διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐ-
δεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα
αὐτοῦ.

21 Εἶπεν οὖν πάλιν ἑαυτοῖς· Ἐγὼ ὑ-
πάγω καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑ-
μῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ
δύνασθε ἔλθειν. 22 ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι·
Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτὸν ὅτι λέγει· Ὅπου ἐ-
γὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθειν; 23 καὶ
ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐ-
γὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τούτου τοῦ κό-
σμου) ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμί ἐκ τοῦ κόσμου τού-
του. 24 εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν
ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύση-
τε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρ-
τίαις ὑμῶν. 25 ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Σὺ τίς εἶ;
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ἀρχὴν ὅτι καὶ
λαλῶ ὑμῖν; 26 πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν
καὶ κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστιν,
κάγῳ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ ταῦτα λαλῶ εἰς
τὸν κόσμον. 27 οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα
αὐτοῖς ἔλεγεν. 28 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν
ὑψώσῃτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώ-
σεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐ-
δέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ πατήρ ταῦ-
τα λαλῶ. 29 καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστιν·
οὐκ ἀφήκέν με μόνον, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐ-

τῷ ποιῶ πάντοτε. 30 ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

31 Ἐλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταὶ μου ἔστε, 32 καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. 33 ἀπεκρίθησαν ἑπὶ αὐτόν· Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις ὅτι Ἐλεύθεροι γενήσεσθε;

34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστιν τῆς ἁμαρτίας· 35 ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. 36 ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὅντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. 37 οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἔστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. 38 Ἐγὼ ἔωρακα παρὰ τῷ πατρὶ λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ἂν ἠκούσατε ἑπὶ τοῦ πατρὸς ποιεῖτε.

39 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστιν. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἔστε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἑποιοεῖτε· 40 νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν. 41 ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. Ἐῖπαν αὐτῷ· Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα· ἓνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. 42 Ἐῖπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν ἡγαπᾶτε ἄν ἐμέ, ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξηλθὼν καὶ ἤκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. 43 διὰ τί τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γι-

νώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκοῦειν τὸν λόγον

τὸν ἐμόν. 44 ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἔστε καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ιδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 45 ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε μοι. 46 τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι; 47 ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστε.

48 Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρίτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις; 49 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. 50 ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἐστὶν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. 51 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν τις τὸν ἑμὸν λόγον τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. 52 Ἐῖπον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραάμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις· Ἐὰν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσῃται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα· 53 μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅς τις ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα ἑσραυτὸν ποιεῖς; 54 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐὰν ἐγὼ ἡδοξάσω ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδὲν ἐστιν· ἐστὶν ὁ πατὴρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ἡμῶν ἐστίν, 55 καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν· καὶ εἶπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῖν ψεύστης· ἀλλὰ οἶδα αὐτόν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. 56 Ἀβραάμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἡγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμὴν, καὶ εἶδεν καὶ

ἐχάρη. 57 εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν·

Πεντήκοντα ἔτη οὐπω ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ἐώρακας; 58 εἶπεν ὁ αὐτοῖς Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. 59 ἦσαν οὖν λίθους ἵνα βάλῃσιν ἐπ’ αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ.

Chapter 9

1 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. 2 καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Ῥαββί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; 3 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὔτε οὗτος ἡμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ’ ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. 4 Ὁ ἡμᾶς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρας ἐστίν· ἔρχεται νῦν ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. 5 ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. 6 ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἔπέχρισεν ὁ αὐτοῦ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, 7 καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὑπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ (ὃ ἐρμηνεύεται Ἀπεσταλμένος). ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθεν βλέπων. 8 οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι ὁ προσαίτης ἦν ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθημένο· καὶ προσαιτῶν; 9 ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν· ἄλλοι ἔλεγον· Οὐχί, ἀλλὰ ὅμοιος αὐτῷ ἐστίν. ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι Ἐγὼ εἰμι. 10 ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Πῶς ἠνεόχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; 11 ἀπεκρίθη ὁ ἐκεῖνος· Ὁ ἄνθρωπος ὃς λέγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶπέν μοι ὅτι Ὑπαγε εἰς τὸν Σιλωὰμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν οὖν

καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. 12 καὶ εἶπαν ἅ-

τῶ· Ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος; λέγει· Οὐκ οἶδα.

13 Ἀγούσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους τὸν ποτε τυφλόν. 14 ἦν δὲ σάββατον ἐν ἡμέρᾳ τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. 15 πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεπεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πηλὸν ἐπέθηκεν μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνίψαμην, καὶ βλέπω. 16 ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινες· Ὁὐκ ἐστὶν οὗτος παρὰ θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι ἔλεγον· Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. 17 λέγουσιν ὁ οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν· Τί σὺ λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνέωξεν σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι Προφήτης ἐστίν.

18 Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἦν τυφλός· καὶ ἀνέβλεπεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος. 19 καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν βλέπει ἄρτι; 20 ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν· Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη. 21 πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἠνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸν ἐρωτήσατε, ἢ λικίαν ἔχει, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. 22 ταῦτα εἶπαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, ἥδη γὰρ συνετεθέιντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. 23 διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι Ἠλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐπερωτήσατε.

24 Ἐφώνησαν οὖν τὸν ἄνθρωπον ἐκ

δευτέρου· ὃς ἦν τυφλὸς καὶ εἶπαν αὐτῷ· Δὸς

δόξαν τῷ θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος· ἁμαρτωλὸς ἐστίν. 25 ἀπεκρίθη οὖν ἑκείνος· Εἰ ἁμαρτωλὸς ἐστίν οὐκ οἶδα· ἔν οἶδα ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. 26 εἶπον οὖν αὐτῷ· Τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; 27 ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἶπον ὑμῖν ἤδη καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκοῦειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; 28 Ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπον· Σὺ μαθητὴς εἶ ἑκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμέν μαθηταί· 29 ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεὶ λελάληκεν ὁ θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. 30 ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν τούτῳ γὰρ τὸ θαυμαστόν ἐστίν ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστίν, καὶ ἠνοιξέν μου τοὺς ὀφθαλμούς. 31 οἶδαμεν ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ θεός· οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῇς ἢ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ τούτου ἀκούει. 32 ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἠνέωξέν τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου· 33 εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. 34 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

35 Ἦκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὗρών αὐτὸν εἶπεν· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἄνθρώπου; 36 ἀπεκρίθη ἑκείνος καὶ εἶπεν· Καὶ τίς ἐστιν, κύριε, ἵνα πιστεῦσω εἰς αὐτόν; 37 εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἑκείνός ἐστιν. 38 ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. 39 καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. 40 Ἦκουσαν ἐκ

τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ ἄλλοι αὐτοῦ ὄντες,

καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν; 41 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν· ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

Chapter 10

1 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν ἑκείνος κλέπτῃς ἐστίν καὶ ληστής. 2 ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν ἐστίν τῶν προβάτων. 3 τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει καὶ τὰ ἴδια πρόβατα φωνεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. 4 ὅταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ. 5 ἄλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. 6 ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκείνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς.

7 Εἶπεν οὖν πάλιν ἑαυτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. 8 πάντες ὅσοι ἦλθον πρὸ ἐμοῦ κλέπτει εἰσὶν καὶ λησταί· ἀλλ' οὐκ ἠκούσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. 9 ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐρήσει. 10 ὁ κλέπτῃς οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν.

11 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποι-

μὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων· 12 ὁ ἡμισθωτὸς καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει— καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ Ἰσκορπίζει— 13 ὅτι ἡμισθωτὸς ἐστίν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. 14 ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ ἡγνώσκουσίν με τὰ ἐμὰ, 15 καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ καὶ γινώσκω τὸν πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. 16 καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνα ἑδεῖ με ἄγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν, καὶ γενήσονται μία ποίμνη, εἷς ποιμὴν. 17 διὰ τοῦτο ἡμεῖς ὁ πατήρ ἄγαπᾷ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. 18 οὐδεὶς αἶρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτήν ἀπ' ἐμαυτοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρὸς μου.

19 Ὅτι σῆμα πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. 20 ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· Δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; 21 ἄλλοι ἔλεγον· Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοῖξαι;

22 Ἐγένετο τότε τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις· ἡμεῶν ἦν, 23 καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶνος. 24 ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ· Ὅτι ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἶρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, εἰπέ ἡμῖν παρρησίᾳ. 25 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον ὑ-

μῖν καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν

τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· 26 ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἔστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν. 27 τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, καὶ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, 28 καὶ γὰρ δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἀρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου. 29 ὁ πατήρ μου ὃς δέδωκέν μοι ἅπαντων μετῶν ἐστίν, καὶ οὐδεὶς δύναται ἀρπάξαι ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς. 30 ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἓν ἐσμεν.

31 Ἐβῆσταν οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. 32 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πολλὰ ἔργα κατὰ ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρὸς· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον ἔμε λιθάσετε; 33 ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάσομεν σε ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν θεόν. 34 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν ὅτι Ἐγὼ εἶπα· Θεοὶ ἐστε; 35 εἰ ἐκεῖνους εἶπεν θεοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή, 36 ὃν ὁ πατήρ ἡγίασεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον ὑμεῖς λέγετε ὅτι Βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον· Υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμι; 37 εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε μοι· 38 εἰ δὲ ποιῶ, κὰν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε τοῖς ἔργοις ἡ πιστεύετε, ἵνα γνῶτε καὶ ἡγνώσκητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατήρ καὶ γὰρ ἐν τῷ πατρὶ. 39 ἐξήλθον οὖν πάλιν αὐτόν· πιάσαι· καὶ ἐξήλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

40 Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. 41 καὶ

πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημείον ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου ἀληθὴ ἦν. 42 καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν ἐκεῖ.

Chapter 11

1 Ἦν δὲ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. 2 ἦν δὲ Ἰακώβου καὶ αἰμαλίας τοῦ κύριου μύρῳ καὶ ἐκμάχασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἡσθένει. 3 ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι· Κύριε, ἵδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. 4 ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι' αὐτῆς. 5 ἡγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. 6 ὥς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν τῷ ἦν τότε δύο ἡμέρας· 7 ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· Ἀγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. 8 λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Ῥαββί, νῦν ἐξήλθον σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; 9 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Οὐχὶ δώδεκα ὥραι εἰσιν τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει. 10 ἐὰν δὲ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. 11 ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται, ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. 12 εἶπαν οὖν οἱ μαθηταί· Ῥαββί, καὶ κεκοίμηται σωθήσεται. 13 εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμή-

σεως τοῦ ὕπνου λέγει. 14 τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λάζαρος ἀπέθανεν, 15 καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἦμην ἐκεῖ· ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. 16 εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς· Ἀγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθά-νωμεν μετ' αὐτοῦ.

17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὔρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. 18 ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὥς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε. 19 πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Ἰακώβου ἵνα παραμυθίσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ. 20 ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῷ· Ἰακώβου δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. 21 εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Κύριε, εἰ ἦς ὥδε οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου. 22 καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεὸν δώσει σοι ὁ θεός. 23 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. 24 λέγει αὐτῷ ἡ Μάρθα· Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 25 εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ καὶ ἀποθάνῃ ζήσεται, 26 καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα· πιστεύεις τοῦτο; 27 λέγει αὐτῷ· Naί, κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.

28 Καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν Ἰακώβου τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρᾳ εἰποῦσα· Ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ σε. 29 ἐκείνη δὲ ὡς ἤκουσεν ἡγήρεθαι ταχὺ καὶ ἦρχετο πρὸς αὐτόν· 30 οὐπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ἔτι ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῷ ἡ Μάρθα. 31

οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰ-

κία καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν Ἐμαρίᾱ ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ ὁδῶντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. 32 ἡ οὖν Ἐμαρίᾱ ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν Ἰησοῦς ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ ἑπὶ τοὺς πόδας, λέγουσα αὐτῷ· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε οὐκ ἂν μοι ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. 33 Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτήν κλαίουσαν καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν, 34 καὶ εἶπεν· Ποῦ τεθείκατε αὐτόν; λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. 35 ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. 36 ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. 37 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπαν· Οὐκ ἐδύνατο οὗτος ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;

38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ σπηλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. 39 λέγει ὁ Ἰησοῦς· Ἀρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφή τοῦ τετελευτηκότος Μάρθα· Κύριε, ἥδη ὅζει, τεταρταῖος γάρ ἐστιν. 40 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὅψῃ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ; 41 ἦραν οὖν τὸν λίθον. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρην τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπεν· Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου, 42 ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 43 καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν· Λάzaρε, δεῦρο ἔξω. 44 ἔξῃλθεν ὁ τεθνηκώς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄ-

φετε αὐτὸν ὑπάγειν.

45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Ἐμαρίᾱ καὶ θεασάμενοι ὅ ἔποίησεν, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. 46 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπαν αὐτοῖς ὅ ἔποίησεν Ἰησοῦς. 47 συνήγαγον οὖν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον· Τί ποιοῦμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ σημεῖα; 48 ἐὰν ἀφώμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. 49 εἷς δὲ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, 50 οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόλῃται. 51 τοῦτο δὲ ἂν ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου ἐπροφῆτευσεν ὅτι ἐμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, 52 καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ δεισκορπιζόμενα συναγάγῃ εἰς ἓν. 53 ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας ἔβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν.

54 Ὁ οὖν Ἰησοῦς οὐκέτι παρηρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κάκεῖ ἔμεινεν μετὰ τῶν μαθητῶν.

55 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτούς. 56 ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες· Τί δοκεῖ ὑμῖν; ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἐορτήν; 57 δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι

ἔντολὰς ἵνα ἕαν τις γυνῶ ποῦ ἐστὶν μηνύση,
ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

Chapter 12

1 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ πά-
σχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Ἰάζαρος,
ὃν ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦς. 2 ἐποίησαν
οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκό-
νει, ὁ δὲ Ἰάζαρος εἷς ἦν ἔκ τῶν ἀνακειμέ-
νων σὺν αὐτῷ. 3 ἡ οὖν Μαριὰμ λαβοῦσα λί-
τραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου ἡλει-
ψεν τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν ταῖς
θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐ-
πληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου. 4 λέγει ὁ
Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης εἷς τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι. 5 Διὰ τί
τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δι-
ναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; 6 εἶπεν δὲ τοῦτο
οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ'
ὅτι κλέπτῃς ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων τὰ
βαλλόμενα ἐβάσταζεν. 7 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς·
Ἄφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφια-
σμοῦ μου τηρήσῃ αὐτό. 8 τοὺς πτωχοὺς γὰρ
πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
ἔχετε.

9 Ἔγνω ὁ οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰου-
δαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστὶν, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰη-
σοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδω-
σιν ὃν ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν. 10 ἐβουλεύσαντο
δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτεί-
νωσιν, 11 ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν
Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος πολὺς ὁ ἐλ-

θὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται

ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, 13 ἔλαβον τὰ βα-
ῖτα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν
αὐτῷ, καὶ ἔκραύγαζον· Ὡσαννά, εὐλογημέ-
νος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, ἔκαὶ ὁ
βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. 14 εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς
ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστὶν γε-
γραμμένον. 15 Μὴ φοβοῦ, θυγάτηρ Σιών· ἰ-
δοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ
πῶλον ὄνου. 16 ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ
οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη
Ἰησοῦς τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐ-
τῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. 17
ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτε
τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ
ἡγείρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 18 διὰ τοῦτο καὶ
ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος ὅτι ἠκούσαν τοῦ-
το αὐτὸν πεποικέναι τὸ σημεῖον. 19 οἱ οὖν
Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς ἑαυτούς· Θεωρεῖτε ὅ-
τι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν· ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω
αὐτοῦ ἀπῆλθεν.

20 Ἦσαν δὲ Ἕλληνές τινες ἐκ τῶν ἀ-
ναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορ-
τῇ. 21 οὗτοι οὖν προσήλθον Φιλίππῳ τῷ ἀ-
πὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἡρώτων αὐ-
τὸν λέγοντες· Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰ-
δεῖν. 22 ἔρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀν-
δρέᾳ· ἔρχεται Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος καὶ λέ-
γουσιν τῷ Ἰησοῦ. 23 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνε-
ται αὐτοῖς λέγων· Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δο-
ξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. 24 ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ἕαν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσῶν
εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἕαν
δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει. 25 ὁ φι-
λὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολλύει αὐτήν, καὶ ὁ
μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ
εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. 26 ἕαν ἐμοί

ῥις διακονῇ) ἔμοι ἀκολουθεῖτω, καὶ ὅπου εἰ-

μὶ ἐγὼ ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· ῥᾶν
τις ἐμοὶ διακονῇ τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ.

27 Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται, καὶ τί
εἶπω; πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης.
ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην.
28 πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. ἦλθεν οὖν
φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Καὶ ἐδόξασα καὶ πᾶ-
λιν δοξάσω. 29 ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς καὶ ἀ-
κούσας ἔλεγεν βροντὴν γεγενῆσθαι· ἄλλοι ἔ-
λεγον· Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. 30 ἀπεκρί-
θη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Οὐ δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ αὐ-
τῇ γέγονεν ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. 31 νῦν κρίσις ἐ-
στὶν τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κό-
σμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω. 32 κἀγὼ ῥᾶν
ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς
ἐμαυτόν. 33 τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων ποίῳ
θανάτῳ ἡμελλεν ἀποθνήσκειν. 34 ἀπεκρίθη
ὁ οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος· Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ
νόμου ὅτι ὁ χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ
πῶς ῥέγεις σὺ; Ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου; 35 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὡς
μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἔν ὑμῖν ἐστιν. περι-
πατεῖτε ῥᾶν τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς
καταλάβῃ, καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ
οἶδεν ποῦ ὑπάγει. 36 ῥᾶν τὸ φῶς ἔχετε, πι-
στεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γενήσθε.

Ταῦτα ῥᾶλῃσεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν
ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. 37 τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ ση-
μεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπί-
στευον εἰς αὐτόν, 38 ἵνα ὁ λόγος Ὁσαῖου τοῦ
προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπεν· Κύριε, τίς ἐπί-
στευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίον κυρί-
ου τίνι ἀπεκαλύφθη; 39 διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύ-
ναντο πιστεύειν ὅτι πάλιν εἶπεν Ὁσαῖας 40

Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ῥᾶν

πώρρωσεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν
τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ καὶ
στραφῶσιν, καὶ ῥιάσονται αὐτοῦς. 41 ταῦτα
εἶπεν Ὁσαῖας ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ
ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. 42 ὅμως μέντοι καὶ ἐκ
τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν,
ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν ἵ-
να μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται, 43 ἡγάπη-
σαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον
ἢπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

44 Ὅσοι δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν· Ὁ πι-
στεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλὰ εἰς
τὸν πέμψαντά με, 45 καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θε-
ωρεῖ τὸν πέμψαντά με. 46 ἐγὼ φῶς εἰς τὸν
κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐ-
μὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. 47 καὶ ἕαν τις μου
ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ ῥυλαξῇ, ἐγὼ
οὐ κρίνω αὐτόν, οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν
κόσμον ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. 48 ὁ ἀ-
θετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου
ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα
ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 49
ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμ-
ψας με πατήρ αὐτός μοι ἐντολὴν ῥᾶδωκεν τί
εἶπω καὶ τί λαλήσω. 50 καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ
αὐτοῦ ζωὴ αἰωνίου ἐστιν. ἃ οὖν ῥᾶν λαλῶ,
καθὼς εἶρηκέν μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ.

Chapter 13

1 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς
ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μετα-
βῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα
ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ εἰς

τέλος ἠγάπησεν αὐτούς. 2 καὶ δείπνου ἴγινω-
 μένου, τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν
 καρδίαν ἵνα παραδοῖ αὐτὸν Ἰούδας Σίμων-
 νος Ἰσκαριώτου, 3 εἰδὼς ὅτι πάντα ἔδω-
 κεν αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ
 θεοῦ ἐξηλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει, 4 ἐ-
 γείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια
 καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν· 5 εἶτα
 βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νί-
 πτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσ-
 σειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. 6 ἔρχεται
 οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον. λέγει αὐτῷ· Κύ-
 ριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας; 7 ἀπεκρίθη
 Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ
 οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. 8 λέγει αὐ-
 τῷ Πέτρος· Οὐ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας· εἰς
 τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ· Ἐὰν μὴ
 νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. 9 λέγει αὐ-
 τῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου
 μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν.
 10 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ λελουμένος οὐκ
 ἔχει χρεῖαν· εἰ μὴ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ'
 ἔστιν καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστέ,
 ἀλλ' οὐχὶ πάντες. 11 ἦδει γὰρ τὸν παραδι-
 δόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι Οὐχὶ πάν-
 τες καθαροὶ ἐστέ.

12 Ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν
 καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀνέπεσεν,
 πάλιν εἶπεν αὐτοῖς· Γινώσκετε τί πεποιήκα
 ὑμῖν; 13 ὑμεῖς φωνεῖτέ με Ὁ διδάσκαλος καὶ
 Ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε, εἰμὶ γάρ. 14 εἰ
 οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ
 ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων
 νίπτειν τοὺς πόδας· 15 ὑπόδειγμα γὰρ ἔδω-
 κα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑ-
 μεῖς ποιῆτε. 16 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔ-
 στιν δοῦλος μεῖζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ οὐδὲ ἀ-

πόστολος μεῖζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. 17 εἰ

ταῦτα οἴδατε, μακάριοι ἐστέ ἂν ποιῆτε αὐτά.
 18 οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα τί-
 νας ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ·
 Ὁ τρώγων μου τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν
 πτέρναν αὐτοῦ. 19 ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ
 τοῦ γενέσθαι, ἵνα πιστεύσητε ὅταν γένηται
 ὅτι ἐγὼ εἰμι. 20 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμ-
 βάνων ἅν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ
 λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ
 πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀ-
 μὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.
 22 ἔβλεπον εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ἀπο-
 ρούμενοι περὶ τίνος λέγει. 23 ἦν ἀνακείμενος
 εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ
 Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς· 24 νεύει οὖν τού-
 τῳ Σίμων Πέτρος πυθέσθαι τίς ἂν εἴῃ· πε-
 ρὶ οὗ λέγει. 25 ἀναπεσὼν ἐκεῖνος οὕτως ἐπὶ
 τὸ στήθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ· Κύριε, τίς
 ἐστιν; 26 ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς· Ἐκεῖνός ἐ-
 στιν ᾧ ἐγὼ βράσω τὸ ψωμίον καὶ δώσω αὐ-
 τῷ· βράσας οὖν τὸ ψωμίον δίδωσιν Ἰούδα
 Σίμωνος Ἰσκαριώτου. 27 καὶ μετὰ τὸ ψωμί-
 ον τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. λέγει
 οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ ποιεῖς ποιήσον τάχι-
 ον. 28 τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων
 πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ· 29 τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐ-
 πεί τὸ γλωσσόκομον εἶχεν Ἰούδας, ὅτι λέγει
 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχο-
 μεν εἰς τὴν ἐορτήν, ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῶ.
 30 λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος ἐξηλθεν εὐ-
 θύς· ἦν δὲ νύξ.

31 Ὅτε οὖν ἐξηλθεν λέγει Ἰησοῦς·
 Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ
 θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ· 32 εἰ ὁ θεὸς ἐδοξά-

σθη ἐν αὐτῷ,¹ καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν

αὐτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. 33 τεκνία, ἔ-
τι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι· ζητήσετέ με, καὶ κα-
θὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ἔγω ὑ-
πάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθειν, καὶ ὑμῖν λέ-
γω ἄρτι. 34 ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα
ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς ἵ-
να καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. 35 ἐν τούτῳ
γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστέ, ἐὰν
ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.

36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε,
ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ὅπου ὑ-
πάγω οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ἁ-
κολουθήσεις δὲ ὕστερον¹. 37 λέγει αὐτῷ ὁ
Πέτρος· Κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ἁκο-
λουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σοῦ θή-
σω. 38 Ἀποκρίνεται Ἰησοῦς· Τὴν ψυχὴν σου
ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ
ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἁρνήσῃ με τρίς.

Chapter 14

1 Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά· πι-
στεύετε εἰς τὸν θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. 2
ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαὶ εἴ-
σιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν ὅτι πορεύομαι
ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν· 3 καὶ ἐὰν πορευθῶ
ἁκαὶ ἐτοιμάσω ἁτόπον ὑμῖν¹, πάλιν ἔρχομαι
καὶ παραλήμψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα
ὅπου εἰμι ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ἦτε. 4 καὶ ὅπου ἐγὼ
ὑπάγω οἴδατε τὴν ὁδόν¹. 5 λέγει αὐτῷ Θω-
μᾶς· Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· ἁπῶς
ἁδυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι¹; 6 λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ
ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα ἐμὴ δι¹

ἐμοῦ. 7 εἰ ἁἐγνώκετέ με, καὶ τὸν πατέρα μου

ἁἂν ἦδeite¹. ἁἂπ' ἁρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἁ-
ωράκατε ἁαυτόν.

8 Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον
ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. 9 λέγει αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς· ἁΤοσοῦτῳ χρόνῳ¹ μεθ' ὑμῶν εἰμι
καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἁεωρακῶς ἐμὲ
ἁεώρακεν τὸν πατέρα· ἁπῶς σὺ λέγεις· Δεῖξον
ἡμῖν τὸν πατέρα; 10 οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν
τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ ἐστιν; τὰ ἁρή-
ματα ἁἃ ἐγὼ ἁλέγω ὑμῖν ἁἂπ' ἐμαυτοῦ οὐ λα-
λῶ, ὁ δὲ ἁπατὴρ ἐν ἐμοὶ ἁμένων ποιεῖ τὰ ἁεργα
ἁαυτοῦ. 11 πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πα-
τρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἁεργα
αὐτὰ ἁπιστεύετε. 12 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ
πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἁεργα ἁἃ ἐγὼ ποιῶ ἁκάκει-
νος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι
ἐγὼ πρὸς τὸν ἁπατέρα πορεύομαι. 13 καὶ ὁ
τι ἁἂν αἰτήσῃτε ἐν τῷ ὀνόματί μου τούτο ποι-
ήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ¹. 14 ἐὰν
τι αἰτήσῃτε ἁμε ἐν τῷ ὀνόματί μου ἁἐγὼ ποι-
ήσω.

15 Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς
ἐμὰς ἁτηρήσετε· 16 καγὼ ἁερωτήσω τὸν πατέ-
ρα καὶ ἁἄλλον παρακλήτονα δώσει ὑμῖν ἵνα ἁἦ
μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν ἁαἰῶνα, 17 τὸ πνεῦμα τῆς
ἀληθείας, ὁ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι
οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ ἁγινώσκει· ἁὑμεῖς γινώ-
σκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν
ἁἔσται.

18 Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχο-
μαι πρὸς ὑμᾶς. 19 ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος
με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἁ-
γὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ἁζήσετε. 20 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέ-
ρᾳ ἁγνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου

καὶ ὑμεῖς ἐν ἑμοὶ κἀγὼ ἐν ὑμῖν. 21 ὁ ἔχων τὰς

ἐντολὰς μου καὶ τηρῶν αὐτὰς ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου, κἀγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἑμαυτόν. 22 λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης· Κύριε, ᾧ γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; 23 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐάν τις ἀγαπᾷ με τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα. 24 ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός.

25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων· 26 ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὃ πέμψει ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. 27 εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία μηδὲ δειλιάτω. 28 ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἠγαπᾶτέ με ἐχάρητε ἂν, ὅτι πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι ὁ πατήρ μείζων μου ἐστίν. 29 καὶ νῦν εἶρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε. 30 οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων· καὶ ἐν ἑμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν, 31 ἀλλ' ἵνα γινῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἔνετειλατο μοι ὁ πατήρ οὕτως ποιῶ. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

Chapter 15

1 Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστιν· 2 πᾶν κλῆμα ἐν ἑμοὶ μὴ φέρον καρπὸν αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον καθαίρει αὐτό ἵνα ἄκαρπὸν πλείονα φέρῃ. 3 ἤδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν· 4 μέναιτε ἐν ἑμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἄφ' ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ ἡμένη ἐν τῇ ἀμπελῷ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἑμοὶ ἡμένητε. 5 ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἑμοί κἀγὼ ἐν αὐτῷ οὗτος φέρεει καρπὸν πολὺν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. 6 ἐὰν μὴ τις ἡμένη ἐν ἑμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν καὶ καίεται. 7 ἐὰν μένητε ἐν ἑμοί καὶ τὰ ῥήματατά μου ἐν ὑμῖν μένη, ὃ ἐὰν θέλητε ἁγιάσασθε καὶ γενήσεται ὑμῖν· 8 ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου ἵνα καρπὸν πολὺν φέρετε καὶ γένησθε ἐμοὶ μαθηταί. 9 καθὼς ἠγάπησέν με ὁ πατήρ, κἀγὼ ὑμᾶς ἠγάπησα, μέναιτε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. 10 ἐὰν τὰς ἐντολὰς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρός μου τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. 11 ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ἢ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ.

12 Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς· 13 μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. 14 ὑμεῖς φίλοι μου ἐστε ἐὰν ποιῇτε ᾧ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. 15 οὐκέτι λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δούλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἶρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. 16

οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξά-

μην ὑμᾶς, καὶ ἔθika ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη, ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δῶ ὑμῖν. 17 ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσχετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ἠμίσηκεν. 19 εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφιλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 20 μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ· εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. 21 ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν (εἰς ὑμᾶς) διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν πέμψαντά με. 22 εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχουσιν· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. 23 ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ. 24 εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχουσιν· νῦν δὲ καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. 25 ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος ὅτι Ἐμίσησάν με δωρεάν.

26 Ὃταν ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ· 27 καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστέ.

1 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδα-

λισθῇτε. 2 ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ θεῷ. 3 καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. 4 ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα ἡ αὐτῶν μνημονεύητε ἡ αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν.

Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην. 5 νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με· Ποῦ ὑπάγεις; 6 ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. 7 ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀληθείαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν Ἦ γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος (οὐ μὴ ἔλθῃ) πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. 8 καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως· 9 περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· 10 περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν Ἰατέρα ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· 11 περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἀρχὼν τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

12 Ὃτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἅρτι· 13 ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς ἐν τῇ ἀληθείᾳ πάσῃ, οὐ γὰρ λαλήσει ἄφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἰακούσει λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 14 ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 15 πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατήρ ἐμά ἐστιν· διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

Chapter 16

16 Μικρὸν καὶ Ἰουκέτι θεωρεῖτέ με, καὶ

πάλιν μικρὸν καὶ ὤψεσθέ Ἰμε. 17 εἶπαν οὖν

ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· Τί ἐστιν τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν· Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὤψεσθέ με; καί· Ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα; 18 ἔλεγον οὖν· Ὅτι ἐστὶν τοῦτο· ὃ λέγει μικρὸν; οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ. 19 Ἐγὼν Ἰησοῦς ὅτι ἠθέλον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον· Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὤψεσθέ με; 20 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρήσεται· Ὑμεῖς λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. 21 ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. 22 καὶ ὑμεῖς οὖν ὡς νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὥσμοι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν. 23 καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι αἰτήσητε τὸν πατέρα ὅπως δώσῃ ὑμῖν ἐν τῷ ὀνόματί μου. 24 ἕως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη.

25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἁπαγγελῶ ὑμῖν. 26 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν· 27 αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. 28 ἐξῆλθον ἔκ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πα-

τέρα.

29 Λέγουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ὅτι νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. 30 νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας πάντα καὶ οὐ χρεῖαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ· ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες. 31 ἀπεκρίθη αὐτοῖς Ἰησοῦς· Ἄρτι πιστεύετε; 32 ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ ἐλήλυθεν ἵνα σκορπισθῇτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια καὶ ἐμὲ μόνον ἀφήτε· καὶ οὐκ εἰμι μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστιν. 33 ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε· ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε, ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

Chapter 17

1 Ταῦτα ἔλαλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα ὁ υἱὸς δοξάσῃ σέ, 2 καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. 3 αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ ἵνα γινώσκωσι σέ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. 4 ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἡ τελειώσας ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· 5 καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.

6 Ὁφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ ἦσαν καὶ μοι αὐτοὺς ἔδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετήρηκαν. 7 νῦν ἔγνωσαν ὅτι πάντα ὃσα ἔδωκάς μοι παρὰ σοῦ εἰσιν· 8 ὅτι τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ

αὐτοὶ ἔλαβον καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σου ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 9 ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσιν, 10 καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστίν καὶ τὰ σὰ ἐμὰ, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. 11 καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἄνθρωποι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσίν, καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. πᾶτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὥσιν ἐν ἡμῖν. 12 ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἡ καὶ ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. 13 νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν ἑαυτοῖς. 14 ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσιν ἐκ τοῦ κόσμου καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. 15 οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. 16 ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσιν καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. 17 ἁγιάσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθεια ἐστίν. 18 καθὼς ἐμέ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. 19 καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω ἑαυτόν, ἵνα ὥσιν καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.

20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, 21 ἵνα πάντες ἐν ὧσιν, καθὼς σύ, ἡ πᾶτερ, ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν σοὶ, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ὥσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 22 καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὥσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἔν, 23 ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί,

ἵνα ὥσιν τετελειωμένοι εἰς ἓν, ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμέ ἡγάπησας. 24 ἡ πᾶτερ, ὁ δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κακεῖνοι ὥσιν μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν δέδωκάς μοι, ὅτι ἡγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου.

25 ἡ πᾶτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δὲ σε ἔγνω, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας, 26 καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἡγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἡ καὶ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς.

Chapter 18

1 Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ Κεδρὼν ὅπου ἦν κήπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 2 ἦδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 3 ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπιῆραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ ἐκ τῶν Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φωνῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. 4 Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν ἐξῆλθεν, καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνα ζητεῖτε; 5 ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ εἰμι. εἰστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. 6 ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ εἰμι, ἀπήλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσαν χαμαί. 7 πάλιν οὖν ἐπηρώτησεν αὐτούς· Τίνα ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. 8 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι· εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους

ὑπάγειν· 9 ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν ὁ-

τι Οὗς δέδωκάς μοι οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. 10 Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἴλκυσεν αὐτήν καὶ ἔπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως δούλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ῥοτάριον τὸ δεξιόν. ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. 11 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· Βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ οὐ μὴ πῖω αὐτό;

12 Ἡ οὖν σπέιρα καὶ ὁ χιλίαςρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδωσαν αὐτὸν 13 καὶ ἤγαγον πρὸς Ἄνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου· 14 ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλευσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἓνα ἄνθρωπον ἄποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

15 Ἡκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος ἑκαὶ ἄλλος μαθητής. ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ καὶ συνεισηλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, 16 ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. ἔξηλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος ὁ γνωστὸς τοῦ ἀρχιερέως καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ καὶ εἰσηγάγεν τὸν Πέτρον. 17 λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρός· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκεῖνος· Οὐκ εἰμί. 18 εἰστήκεισαν δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποικηκότες, ὅτι ψυχὸς ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν ἑστὼς καὶ θερμαίνόμενος.

19 Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. 20 ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς· Ἐγὼ παρηρησία ἔλεάληκα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ

πάντοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱ-

ερῷ, ὅπου ἑ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν· 21 τί με ἐρωτᾷς; ἐρώτησον τοὺς ἀκηκοῦτας τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι οἷδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. 22 ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἷς παρεστηκὼς τῶν ὑπηρετῶν ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπόν· Οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ; 23 ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς· Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις; 24 ἀπέστειλεν Ἰοῦν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα.

25 Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστὼς καὶ θερμαίνόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἠρνήσατο ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· Οὐκ εἰμί. 26 λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ ὠτίον· Οὐκ ἐγὼ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; 27 πάλιν οὖν ἠρνήσατο Πέτρος· καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

28 Ἀγούσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρῶτ' καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσηλθόντες εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἄλλα φάγωσιν τὸ πάσχα. 29 ἔξηλθεν οὖν ὁ Πιλάτος ἔξω πρὸς αὐτοὺς καὶ ἠρώτησεν· Τίνα κατηγορίαν φέρετε ἑκατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; 30 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· Εἰ μὴ ἦν οὗτος ἑκακὸν ποιῶν, οὐκ ἂν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. 31 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. Ἐἶπον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα· 32 ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἡμελλεν ἀποθνήσκειν.

33 Εἰσῆλθεν οὖν ἄλιν εἰς τὸ πραι-

τώριον¹ ὁ Πιλάτος καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 34 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἀπὸ σεαυτοῦ² σὺ τοῦτο λέγεις ἢ ἄλλοι· εἰπὸν σοι³ περὶ ἐμοῦ; 35 ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Μήτι ἐγὼ Ἰουδαϊὸς εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας; 36 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται οἱ ἐμοὶ ἡγωνίζοντο ἄν⁴, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. 37 εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. 38 λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Τί ἐστὶν ἀλήθεια;

Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἄλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ οὐδεμίαν ἐύρισκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν⁵. 39 ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἓνα ἀπολύσω ὑμῖν⁶ ἐν τῷ πᾶσχα· βούλεσθε οὖν ἀπολύσω ὑμῖν⁷ τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 40 ἐκραύγασαν οὖν ἄλιν λέγοντες· Μὴ τοῦτον ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

Chapter 19

1 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν. 2 καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν

περιέβαλον αὐτόν, 3 καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐ-

τὸν καὶ⁸ ἔλεγον· Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ῥαπίσματα. 4 καὶ ἐξῆλθεν ἄλιν ἔξω ὁ Πιλάτος καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ⁹. 5 ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος. 6 ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται ἐκραύγασαν λέγοντες· Σταύρωσον¹⁰ σταύρωσον. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. 7 ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι υἱὸν θεοῦ ἐαυτὸν ἐποίησεν.

8 Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, 9 καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον ἄλιν καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· Πόθεν εἶ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. 10 λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω σταυρώσαι¹¹ σε; 11 ἀπεκρίθη ἄλιν Ἰησοῦς· Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐδεμίαν¹² εἰ μὴ ἦν δεδομένον σοι¹³ ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. 12 ἐκ τούτου ὁ Πιλάτος ἐζήτη¹⁴ ἀπολύσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραύγασαν λέγοντες· Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλέα ἐαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.

13 Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας τῶν λόγων τούτων¹⁵ ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθα. 14 ἦν

δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα ἣν ὥς ἔκτη.

καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· Ὡδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. 15 ἔκραύγασαν οὖν ἐκεῖνοι· Ἄρον ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. 16 τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ.

Παρέλαβον ὁὖν τὸν Ἰησοῦν· 17 καὶ βαστάζων αὐτῷ τὸν σταυρὸν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου Τόπον, ὃ λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθα, 18 ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. 19 ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένος· Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 20 τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστί, Ῥωμαῖστί, Ἑλληνιστί. 21 ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· Μὴ γράφῃ· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων εἰμί. 22 ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Ὁ γέγραφα γέγραφα. 23 οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιῳτῇ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντός δι' ὅλου· 24 εἶπαν οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἥ λέγουσα· Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.

25 Εἰσθήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ

τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρίας ἡ Μαγδαληνῆ. 26 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα λέγει τῇ μητρί· Γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου· 27 εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· Ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια.

28 Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦδη πάντα τετέλεστοι ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ λέγει· Διψῶ. 29 Ἰσκεὺς ἔκειτο ὄξους μεστόν· σπόγγον οὖν μεστόν τοῦ ὄξους ὑσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. 30 ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Τετέλεστοι, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ πνεῦμα.

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου, ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθώσιν. 32 ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ· 33 ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἑλθόντες, ὡς εἶδον ἥδη αὐτὸν τεθνῆκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, 34 ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἐνυξεν, καὶ ἐξῆλθεν εὐθὺς αἷμα καὶ ὕδωρ. 35 καὶ ὁ ἐωρακὼς μαρτύρηκεν, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστίν ἡ μαρτυρία, καὶ ἐκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύητε. 36 ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· Ὅσοι οὖν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ. 37 καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει· Ὅψοντα εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.

λᾶτον Ἰωσήφ ἄπο Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλᾶτος. ἦλθεν οὖν καὶ ἦρεν τὸ σῶμα ἑαυτοῦ. 39 ἦλθεν δὲ καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν πρὸς ἑαυτὸν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων ῥίμιγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν. 40 ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν ἑαυτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. 41 ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἦν τεθειμένος· 42 ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

Chapter 20

1 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρῶτὴ σκοτίας ἐτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. 2 τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 3 ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, καὶ ἦρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. 4 ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, 5 καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. 6 ἔρχεται οὖν ὁ καὶ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, 7 καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ

τυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον· 8 τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν· 9 οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 10 ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί.

11 Μαρία δὲ εἰσῆλκει πρὸς τῷ μνημείῳ ἔξω κλαίουσα· ὡς οὖν ἔκλαιεν παρέκλυεν εἰς τὸ μνημεῖον, 12 καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἓνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· Γύναι, τί κλαίεις; λέγει αὐτοῖς ὅτι Ἦραν τὸν κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 14 ταῦτα εἰπούσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. 15 λέγει ἑαυτῇ Ἰησοῦς· Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρὸς ἐστίν λέγει αὐτῷ· Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκες αὐτόν, καὶ γὰρ αὐτὸν ἀρῶ. 16 λέγει ἑαυτῇ Ἰησοῦς· Μαριάμ. στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ Ἑβραϊστὶ· Ραββουνι (ὃ λέγεται Διδάσκαλε). 17 λέγει ἑαυτῇ Ἰησοῦς· Μὴ μου ἅπτου, οὐπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπέ αὐτοῖς· Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ θεὸν ὑμῶν. 18 ἔρχεται Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ ἁγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι Ἐώρακα τὸν κύριον καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

19 Οὔσης οὖν ὁψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταί διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη

εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν.

20 καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν ἑαυτοῖς. ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον. 21 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πάλιν· Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπεσταλκέν με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς. 22 καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε πνεῦμα ἅγιον· 23 ἃν τινὼν ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ἁφένονται αὐτοῖς· ἃν τινὼν κρατῆτε κεκράτηνται.

24 Θωμᾶς δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν Ἰησοῦς. 25 ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· Ἐώρακαμεν τὸν κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω ἑμὺ τὴν χεῖρα ἑνὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.

26 Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστιν εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ὑμῖν. 27 εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. 28 Ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. 29 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ἐώρακάς με πεπίστευκας; μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.

30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν, ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· 31 ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα

πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Chapter 21

1 Μετὰ ταῦτα ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφάνερωσεν δὲ οὕτως. 2 ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. 3 λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· Ὑπάγω ἀλιεύειν· λέγουσιν αὐτῷ· Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν.

4 Πρωῖας δὲ ἦδη γενομένης ἔστιν Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ᾔδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. 5 λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Παιδιά, μή τι προσφάγιον ἔχετε; ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Οὐ. 6 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρήσετε. ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἴσχυον ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. 7 λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· Ὁ κύριός ἐστιν. Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ κύριός ἐστιν, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ γυμνός, καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν· 8 οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιοαρίῳ ἦλθον, οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλὰ ὥς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.

9 Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. 10 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-

σοῦς· Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιά-
σατε νῦν. 11 ἀνέβη Γοῦν Σίμων Πέτρος καὶ
εἴλκυσε τὸ δίκτυον εἰς τὴν γῆν μεστὸν ἰ-
χθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν·
καὶ τοσούτων ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον.
12 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε ἀριστήσα-
τε. οὐδεὶς γὰρ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι
αὐτόν· Σὺ τίς εἶ; εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν.
13 Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρ-
τον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοί-
ως. 14 τοῦτο ἦδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς
τοῖς μαθηταῖς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.

15 Ὅτε οὖν ἡρίστησαν λέγει τῷ Σίμωνι
Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Γ'Ιωάννου, ἀγαπᾷς
με πλέον τούτων; λέγει αὐτῷ· Ναί, κύριε, σὺ
οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ· Βόσκει τὰ ἀρ-
νία μου. 16 λέγει αὐτῷ πάλιν δευτέρον· Σί-
μων Γ'Ιωάννου, ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ· Ναί,
κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ· Ποί-
μαινε τὰ πρόβατά μου. 17 λέγει αὐτῷ τὸ τρί-
τον· Σίμων Γ'Ιωάννου, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ
Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· Φιλεῖς με;
καὶ Γ'εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ
γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Βόσκει τὰ πρόβατά μου. 18 ἀμὴν ἀμὴν λέγω
σοι, ὅτε ἥς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ
περιεπάτεες ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς,
ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώ-
σει καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. 19 τοῦτο δὲ εἶ-
πεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν θε-
όν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ· Ἀκολουθεῖ
μοι.

20 Ἐπιστραφεὶς ὁ Πέτρος βλέπει τὸν
μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα,
ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στήθος
αὐτοῦ καὶ εἶπεν· Κύριε, τίς ἐστιν ὁ παραδι-
δούς σε; 21 τοῦτον Γοῦν ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει

τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, οὗτος δὲ τίς; 22 λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι,
τί πρὸς σέ; σὺ μοι ἀκολουθεῖ. 23 ἐξῆλθεν
οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ
μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει. οὐκ εἶπεν
δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει ἀλλ·
Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς
σέ;

24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν
περὶ τούτων καὶ ὁ γράψας ταῦτα, καὶ οἶδα-
μεν ὅτι ἀληθὴς αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστίν. 25
ἐστὶν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰη-
σοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν, οὐδ' αὐτὸν
οἶμαι τὸν κόσμον χωρήσειν τὰ γραφόμενα
βιβλία.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Chapter 1

1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην περὶ πάντων, ὧ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν 2 ἄχρι ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου οὓς ἐξελέξατο ἀνελήμφθη· 3 οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσεράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· 4 καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μου· 5 ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ ἐν πνεύματι βαπτισθήσεσθε· ἅγιον οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.

6 Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραὴλ; 7 εἶπεν ὁ δὲ πρὸς αὐτούς· Οὐχ ὑμῶν ἐστιν γινώσκειν χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, 8 ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. 9 καὶ ταῦτα εἰπὼν βλέπόντων αὐτῶν ἐπήρθη καὶ νεφέλῃ ὑπέλαβεν αὐ-

τὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 10 καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἑσθήσεσι λευκαῖς, 11 οἱ καὶ εἶπαν· Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οὕτως ἐλεύσεται ὁν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.

12 Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὁρῶν τοῦ καλουμένου Ἑλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ σαββάτου ἔχον ὁδόν. 13 καὶ ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ ὑπερῶν ἀνέβησαν· οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ ζηλωτὴς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. 14 οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ σὺν γυναιξὶν καὶ Μαρίας τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν εἶπεν (ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἵκοσι)· 16 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ἣν προεῖπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν Ἰησοῦν, 17 ὅτι κατηριθμημένος ἦν ἐν ἡμῖν καὶ ἔλαχεν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης.— 18 Οὗτος

μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησεν μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχχνα αὐτοῦ. 19 καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμάχ, τοῦτ' ἔστιν Χωρίον Αἵματος.— 20 γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· Γενηθήτω ἡ ἑπαυλις αὐτοῦ ἔρημος καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καὶ Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ Ἰαβέτω ἕτερος. 21 δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ὧς εἰσῆλθεν καὶ ἐξεῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς, 22 ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἣς ἀνελήμφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ σὺν ἡμῖν γενέσθαι ἕνα τούτων. 23 καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰουῆτος, καὶ Μαθθίαν. 24 καὶ προσευξάμενοι εἶπαν Σὺ κύριε καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω, ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα, 25 λαβεῖν τὸν τόπον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ὅς ἐστις παρὲβη Ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. 26 καὶ ἔδωκαν κλήρους ὅς αὐτοῖς, καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς ἐπὶ Μαθθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων.

Chapter 2

1 Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν πάντες ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό, 2 καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἥχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι, 3 καὶ ὥφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὥσπερ πυρός, καὶ ἐκάθισεν ἡ ἐφ' ἑ-

να ἕκαστον αὐτῶν, 4 καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου ἀποφθέγγεσθαι αὐτοῖς.

5 Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· 6 γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν· 7 ἐξίσταντο ὁ δὲ καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες· Οὐχ ἰδοὺ ἅπαντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; 8 καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; 9 Πάρθοι καὶ Μηδοὶ καὶ Ἑλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, 10 Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, 11 Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, Κρήτες καὶ Ἀραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ. 12 ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες· Τί θέλει τοῦτο εἶναι; 13 ἕτεροι δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον ὅτι Γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσίν.

14 Σταθεῖς δὲ ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγγετο αὐτοῖς· Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. 15 οὐ γὰρ ὥς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτῃ τῆς ἡμέρας, 16 ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ· 17 Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ

πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύουσιν οἱ υἱοὶ

ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνιασθήσονται· 18 καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύουσιν. 19 καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ· 20 ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα πρὶν ἢ ἔλθῃν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῇ. 21 καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἔαν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται.

22 Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους. Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδεδειγμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις οἷς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς καὶ αὐτοὶ οἴδατε, 23 τοῦτον τῇ ὀρίσμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ θεοῦ ἔκδοτον διὰ χειρὸς ἀνόμων προσπῆξαντες ἀνείλατε, 24 ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησεν λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ· 25 Δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν· Προορώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν ἵνα μὴ σαλευθῶ. 26 διὰ τοῦτο ἠψφράνθη ἡ καρδία μου καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι· 27 ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδην, οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. 28 ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.

29 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔξον εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου

Δαυὶδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ

μῆμα αὐτοῦ ἐστὶν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης· 30 προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καθίσει ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, 31 προῖδων ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ χριστοῦ ὅτι 'οὔτε ἐγκατελείφθη' εἰς ἄδην· οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. 32 τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. 33 τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψωθείς τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ 'πνεύματος τοῦ ἁγίου' λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξέχεεν τοῦτο ὃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. 34 οὐ γὰρ Δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, λέγει δὲ αὐτός· Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, 35 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. 36 ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ κύριον αὐτὸν καὶ χριστὸν ἐποίησεν ὁ θεός, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.

37 Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τὴν καρδίαν, εἰπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους· Τί ποιήσωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί; 38 Πέτρος δὲ πρὸς αὐτούς· Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθῆτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν, καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος· 39 ὑμῖν γὰρ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν ὅσους ἂν προσκαλέσῃται κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 40 ἑτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρατο, καὶ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων· Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. 41 οἱ μὲν οὖν ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προστετέθησαν ἑν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὥσει τρισχίλια. 42

ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν

ἀποστόλων καὶ τῇ ἑκοινωνίᾳ, τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς.

43 Ἐγίνετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολ-
λά ἔτε τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστό-
λων ἐγίνετο. 44 πάντες δὲ οἱ ἑπιστεύοντες ἦ-
σαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἔχον ἅπαντα κοινά,
45 καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρα-
σκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσιν καθότι ἂν
τις χρεῖαν εἶχεν· 46 καθ' ἡμέραν τε προσκαρ-
τεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε
κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἁ-
γαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, 47 αἰνοῦν-
τες τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν
λαόν. ὁ δὲ κύριος προσετίθει τοὺς σφωζομέ-
νους καθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸ αὐτό'.

Chapter 3

1 Πέτρος δὲ καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον
εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν
ἐνάτην, 2 καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μη-
τρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν
καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λε-
γομένην Ὠραίαν τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην πα-
ρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν, 3 ὃς
ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέ-
ναι εἰς τὸ ἱερὸν ἡρώτα ἐλεημοσύνην ἑλαβεῖν.
4 ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰω-
άννῃ εἶπεν· Βλέψον εἰς ἡμᾶς. 5 ὁ δὲ ἐπέτεχεν
αὐτοῖς προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. 6
εἶπεν δὲ Πέτρος· Ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ
ὑπάρχει μοι, ὃ δὲ ἔχω τοῦτο σοι δίδωμι· ἐν
τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου
ἑκτερίζεται. 7 καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς

χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν· παραχρῆμα δὲ ἑστερε-

ώθησαν αἱ βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ σφυδρά,
8 καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ
εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν
καὶ ἀλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν θεόν. 9 καὶ εἶ-
δεν ἅς ὁ λαὸς αὐτόν περιπατοῦντα καὶ αἰ-
νοῦντα τὸν θεόν, 10 ἐπεγίνωσκον ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθή-
μενος ἐπὶ τῇ Ὠραίᾳ Πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐ-
πλήσθησαν θαμβοὺς καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ
συμβεβηκότι αὐτῷ.

11 Κρατοῦντος δὲ αὐτοῦ τὸν Πέτρον
καὶ τὸν Ἰωάννην συνέδραμεν ἅς ὁ λαὸς
πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σο-
λομῶντος ἑκθαμβοί. 12 ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος ἀ-
πεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν· Ἄνδρες Ἰσραηλι-
ται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενί-
ζετε ὥς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιοηκόσιν
τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; 13 ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡ-
μῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν
ὑμεῖς ἡμεῖς παρεδώκατε καὶ ἡρνήσασθε κα-
τὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀ-
πολύειν· ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον
ἡρνήσασθε καὶ ἡτήσασθε ἄνδρα φονέα χα-
ρισθῆναι ὑμῖν, 15 τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς
ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ
ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. 16 καὶ ἐπὶ τῇ πίστει
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ
οἴδατε ἑστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πί-
στις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν
ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν.

17 Καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἁ-
γνοίαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑ-
μῶν· 18 ὁ δὲ θεὸς ἂν προκατήγγειλεν διὰ στό-
ματος πάντων τῶν προφητῶν παθεῖν τὸν

χριστὸν ἑαυτοῦ ἐπλήρωσεν οὕτως. 19 μετα-

νοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε ἑπὶ τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, 20 ὅπως ἂν ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν χριστὸν Ἰησοῦν, 21 ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ' αἰῶνος αὐτοῦ προφητῶν. 22 Μωϋσῆς ἔμεν εἶπεν ὅτι Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. 23 ἔσται δὲ πᾶσα ψυχὴ ἥτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. 24 καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. 25 ὑμεῖς ἐστε οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο ὁ θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ· Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἔνενυλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. 26 ὑμῖν πρῶτον ἀναστήσας ὁ θεὸς τὸν παῖδα ἑαυτοῦ ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

Chapter 4

1 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, 2 διαπινοῦμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν, 3 καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὐριον, ἣν γὰρ

ἐσπέρα ἦδη. 4 πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων

τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡς χιλιάδες πέντε.

5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὐριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ 6 (καὶ Ἄννας ὁ ἀρχιερεὺς καὶ Καϊάφας καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος) καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ, 7 καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο· Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς; 8 τότε Πέτρος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι, 9 εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωσται, 10 γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ θεὸς ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. 11 οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδόμων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. 12 καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία, οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.

13 Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρησίαν καὶ Ἰωάννου καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν, 14 τὸν γὰρ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἔσῳτα τὸν τεθεραπευμένον οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. 15 κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν συνέβαλον πρὸς ἀλλήλους 16 λέγοντες· Τί ποιήσωμεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ

γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν πᾶσιν

τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἄρνεῖσθαι· 17 ἄλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἡ ἀπειλη-σώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδὲν ἀνθρώπων. 18 καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρήγγειλαν ἡ τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. 19 ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες εἶπον πρὸς αὐτούς·· Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ, κρίνατε, 20 οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἂ εἶδαμεν καὶ ἠκούσαμεν μὴ λαλεῖν. 21 οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ πῶς ἡκολάσωνται αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι· 22 ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν ἡ γέ-γόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως.

23 Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδί-ους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρ-χιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν. 24 οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἶπαν· Δέσποτα, ἡ σὺ ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, 25 ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν ὁ διὰ ἡ πνεύματος ἁγίου ὁ στόματος Δαυὶδ παι-δός σου εἰπὼν· Ἰναὶ ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ λα-οὶ ἐμελέτησαν κενά· 26 παρέστησαν οἱ βασι-λεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χρι-στοῦ αὐτοῦ. 27 συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἡ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, ἡ Ἡρώδης τε καὶ Πόντι-ος Πιλάτος σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ, 28 ποιήσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή προ-ώρισεν γενέσθαι. 29 καὶ τὰ νῦν, κύριε, ἐπιδε

ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν καὶ δὸς τοῖς δούλοις

σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λό-γον σου, 30 ἐν τῷ τὴν χεῖρά ἡ σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴσιν καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ. 31 καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαν-τες τοῦ ἁγίου πνεύματος, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας.

32 Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων ἡ αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἄλλ' ἦν αὐτοῖς ἡ πάντα κοινά. 33 καὶ ἡ δυνάμει με-γάλη ἡ ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι ἡ τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. 34 οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ἦν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἡ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφε-ρον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων 35 καὶ ἐ-τίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· δι-εδίδετο δὲ ἐκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶ-χεν. 36 ἡ Ἰωσήφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρναβᾶς ἀ-πὸ τῶν ἀποστόλων, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμε-νον υἱὸς παρακλήσεως, Λευίτης, Κύπριος τῷ γένει, 37 ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ πωλήσας ἦνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν ἡ παρὰ τοὺς πό-δας τῶν ἀποστόλων.

Chapter 5

1 ἡ Ἀνὴρ δὲ τις ἡ Ἀνανίας ὀνόματι σὺν Σαπ-φίρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησεν κτῆμα 2 καὶ ἐνοσφίσαστο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυῖς καὶ τῆς ἡ γυναικός, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. 3 εἶπεν δὲ ὁ

Πέτρος· Ἀνανία, διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ Σατα-

νᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ Ἦνοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; 4 οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενον καὶ πρᾶθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἄνθρώποις ἀλλὰ τῷ θεῷ. 5 ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους πεσὼν ἐξέψυξεν· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας. 6 ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν.

7 Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός εἰσῆλθεν. 8 ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτήν· Ὁ Πέτρος· Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; ἡ δὲ εἶπεν· Ναί, τοσούτου. 9 ὁ δὲ Ὁ Πέτρος πρὸς αὐτήν· Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ καὶ ἐξοίσουσίν σε. 10 ἔπρεσεν δὲ παραχρῆμα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὔρον αὐτήν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. 11 καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα πολλὰ ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ Στοᾷ Σολομῶντος· 13 τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός, 14 μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ κυρίῳ πλήθι ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν· 15 ὥστε καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλιναρίων καὶ κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιά ἐπισκιάσῃ τινὲς αὐτῶν. 16 συν-

ἦρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν περὶ τὴν πόλεω

Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου 18 καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. 19 ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ νυκτὸς ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς ἐξαγαγὼν τε αὐτοὺς εἶπεν· 20 Πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. 21 ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον.

Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ παῖσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμοτῆριον ἀχθῆναι αὐτούς. 22 οἱ δὲ παραγενόμενοι ὑπηρεταὶ οὐχ εὔρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν 23 λέγοντες ὅτι Ὁ δεσμοτῆριον εὔρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ἐστῶτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀνοιξαν δὲ ἔσω οὐδένα εὔρομεν. 24 ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν περὶ αὐτῶν τί ἂν γένοιτο τοῦτο. 25 παραγενόμενος δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι Ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. 26 τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρεταῖς ἤγαγεν αὐτούς, οὐ μετὰ βίας, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, μὴ λιθασθῶσιν.

27 Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ

συνεδρίῳ. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιε-

ρεὺς 28 Ἰλέγων· Παραγγελία παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ, καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν Ἰερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. 29 ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν· Πειθαρχεῖν δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. 30 ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἡγείρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· 31 τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσεν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ἵνα τοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· 32 καὶ ἡμεῖς ἔσμεν μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ.

33 Οἱ δὲ ἰακούσαντες διεπρίοντο καὶ ἐβούλοντο ἀνελεῖν αὐτούς. 34 ἀναστὰς δὲ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἕξω ἱβραχὺ τοὺς ἀνθρώπους ποιῆσαι, 35 εἰπὲν τε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες Ἰσραηλίται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν. 36 πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεοδᾶς, λέγων εἶναί τινα ἑαυτόν, ὃν ἱ προσεκλήθη ἰ ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὡς ἰ τετρακοσίων· ὃς ἀνηρέθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπέειθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. 37 μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησε Ἰαλὸν ὀπίσω αὐτοῦ· κακῆϊνος ἀπώλετο καὶ πάντες ὅσοι ἐπέειθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. 38 καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόσπῃτε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἴαφετε αὐτούς· (ὅτι ἐὰν ἴ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλή ἰ αὐτῇ ἡ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται, 39 εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἔστιν, οὐ ἴ δυνήσεσθε καταλῦ-

σαι ἰ αὐτούς·) μήποτε καὶ θεομάχοι εὐρεθῇτε.

ἐπέισθησαν δὲ αὐτῷ, 40 καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους δείραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἰ ἀπέλυσαν. 41 οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου ὅτι ἰ κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ἰ ἀτιμασθῆναι· 42 πᾶσαν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι ἰ τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.

Chapter 6

1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἰελληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἰεβραίους ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἰ χῆραι αὐτῶν. 2 προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπαν· Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διακοπεῖν τραπέζαις· 3 ἐπισκέψασθε ἰ δέ, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρομένους ἐπὶ τῇ πλήρει πνεύματος καὶ σοφίας, οὓς ἰ καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· 4 ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. 5 καὶ ἦρσαν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλῆθους, καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα ἰ πλήρης πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχείας, 6 οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας.

7 Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἠῤῥξανεν, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἰερου-

σαλήμ σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων

ὑπῆκουον τῇ πίστει.

8 Στέφανος δὲ πλήρης ἡ χάριτος καὶ δυνάμειος ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. 9 ἀνέστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ, 10 καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. 11 τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν θεόν· 12 συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον, 13 ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας· Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται ἡλαλῶν ῥήματα· κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου, 14 ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθνη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. 15 καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὥσει πρόσωπον ἁγγέλου.

Chapter 7

1 Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς· Ἐἰ ταῦτα οὕτως ἔχει; 2 ὁ δὲ ἔφη· Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε· Ὁ θεὸς τῆς δόξης ὥφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, 3 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ἐξέλθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν ἂν σοι δείξω. 4 τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαί-

ων κατῴκησεν ἐν Χαρράν. κακεῖθεν μετὰ τὸ

ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετῴκησεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε, 5 καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγέλατο δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. 6 ἐλάλησεν ὁ δὲ οὕτως ὁ θεὸς ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια· 7 καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἔαν ὁ δουλεύσουσιν κρινῶ ἐγώ, ὁ θεὸς εἶπεν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσίν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. 8 καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἡ καὶ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, ἡ καὶ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας.

9 Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσήφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ, 10 καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον ἡ καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. 11 ἦλθεν δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον καὶ Χανάν καὶ θλίψις μεγάλη, καὶ οὐχ ἠύρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν· 12 ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα ἰσιτία εἰς Αἴγυπτον ἔξαπέστειλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον· 13 καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος Ἰωσήφ. 14 ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἡ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα πέντε, 15 ἡ καὶ κατέβη Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον. καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες

ἡμῶν, 16 καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ καὶ ἐ-

τέθησαν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἑμμώρ ἐν Συχέμ.

17 Καθὼς δὲ ἡγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ᾧ μολόγησεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραὰμ, ἡῤῥησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ, 18 ἄχρι οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος ἐπ' Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. 19 οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας τοῦ ποιεῖν τὰ βρέφη ἔκθετα αὐτῶν εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. 20 ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωϋσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ θεῷ· ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς· 21 ἔκτεθέντος δὲ αὐτοῦ ἀνείλατο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. 22 καὶ ἐπαυδαίθη ἡ Μωϋσῆς πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων, ἣν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ.

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρεκονταετὴς χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. 24 καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον ἡμύνατο καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονομένῳ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον. 25 ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφούς ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν ἰσχυρίαν αὐτοῖς, οἳ δὲ οὐ συνῆκαν. 26 τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὥφθη αὐτοῖς μαχομένοις καὶ συνήλλασσεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών· Ἄνδρες, ἀδελφοί ἔστε· ἵνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; 27 ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών· Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; 28 μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνέλες ἕχθρὸς τὸν Αἰγύπτιον; 29 ἔφυγεν δὲ Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ

Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο.

30 Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσαράκοντα ὥφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου· 31 ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν ἐθαύμασεν τὸ ὄραμα. προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι ἐγένετο φωνὴ κυρίου· 32 Ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωϋσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. 33 εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος· Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος ἐφ' ᾧ ἔστηκας γῇ ἁγία ἐστίν. 34 ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτοῦ ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε εἰς Αἴγυπτον.

35 Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν, ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες· Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν, τοῦτον ὁ θεὸς καὶ ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. 36 οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἐρυθρᾷ Θαλάσσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα. 37 οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἵπας τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὁ θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ. 38 οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο ἰσχυρίαν δοῦναι ἡμῖν, 39 ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, 40 εἰπόντες τῷ Ἀαρών· Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί ἐγένε-

το αὐτῷ. 41 καὶ ἔμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώ-
λῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρ-
ῶν αὐτῶν. 42 ἔστρεψεν δὲ ὁ θεὸς καὶ παρέ-
δωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐ-
ρανοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προ-
φητῶν·

Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκα-
τέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος
Ἰσραὴλ; 43 καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ
Μολὼχ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ Ἑθεῦ Ῥαιφάν,
τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐ-
τοῖς. καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.

44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πα-
τράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο
ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν
τύπον ὃν ἐώρακει, 45 ἦν καὶ εἰσήγαγον δι-
αδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν
τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῴσεν ὁ θε-
ὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν ἕως
τῶν ἡμερῶν Δαυίδ· 46 ὃς εὗρεν χάριν ἐνώ-
πιον τοῦ θεοῦ καὶ ἡγήσατο εὐρεῖν σκῆνωμα
τῷ Ἑθεῖ Ἰακώβ. 47 Σολομὼν δὲ οἰκοδόμησεν
αὐτῷ οἶκον. 48 ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν ἁερο-
ποιήτοις κατοικεῖ· καθὼς ὁ προφήτης λέγει·
49 Ὁ οὐρανὸς μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπό-
διον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰκοδομή-
σετέ μοι, λέγει κύριος, ἢ τίς τόπος τῆς κατα-
παύσεώς μου; 50 οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησεν
ταῦτα πάντα;

51 Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι ἁκαρ-
δίαις καὶ τοῖς ὤσιν, ὑμεῖς αἱ τῷ πνεύματι τῷ
ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὥς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑ-
μεῖς. 52 τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ
πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκα-

ταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαί-
ου οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς ἔγενε-
σθε, 53 οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διατα-
γὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.

54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς
καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας
ἐπ' αὐτόν. 55 ὑπάρχων δὲ πλήρης πνεύμα-
τος ἁγίου ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδεν δό-
ξαν θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ
θεοῦ, 56 καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρα-
νοὺς ῥιζινομένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ θεοῦ. 57 κράξαν-
τες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα αὐ-
τῶν, καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν, 58
καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν.
καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν
παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύ-
λου. 59 καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον ἐπι-
καλούμενον καὶ λέγοντα· Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι
τὸ πνεῦμά μου· 60 θεὸς δὲ τὰ γόνατα ἔκρα-
ξεν φωνῇ μεγάλῃ· Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς
ἑαυτὴν τὴν ἁμαρτίαν· καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοι-
μήθη.

Chapter 8

1 Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέ-
σει αὐτοῦ.

Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς
μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύ-
μοις· πάντες δὲ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώ-
ρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας πλὴν τῶν ἁ-
ποστολῶν. 2 συνεκρίναν δὲ τὸν Στέφανον
ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἔποιήσαν κοπετὸν μέ-
γαν ἐπ' αὐτῷ. 3 Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν

ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος,

σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακὴν.

4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διήλθον εὐ-αγγελιζόμενοι τὸν λόγον. 5 Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας ἐκήρυ-σεν αὐτοῖς τὸν χριστόν. 6 προσεῖχον ὁ δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει· 7 ὅτι πολλοὶ γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ ἔξηρχοντο, πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν· 8 ἔγένετο δὲ ἡ πολλὴ χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ.

9 Ἄνῃρ δὲ τις ὀνόματι Σίμων προὔπῃρ-χεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἑξιστάνων τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναι τινα ἑαυ-τὸν μέγαν, 10 ὃν προσεῖχον ὅτι πάντες ἀπὸ μι-κροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ἡ Δύναμις τοῦ θεοῦ ἡ καλουμένη Μεγάλη. 11 προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἰκανῶς χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξοστακέναι αὐτούς. 12 ὅτε δὲ ἐπί-στευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰη-σοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυ-ναῖκες. 13 ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίπ-πῳ, θεωρῶν τε ὅτι σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγά-λας γινομένας ἐξίστατο.

14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀ-πόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, 15 οἵτινες καταβάντες προσή-ξαντο περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσιν πνεῦμα ἁ-γίον· 16 οὐδέπω γὰρ ἦν ἐπ' αὐτῶν ἐ-

πιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρ-

χον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 17 τότε ἔπετίθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμ-βανον πνεῦμα ἅγιον. 18 Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστό-λων δίδεται τὸ πνεῦμα προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα 19 λέγων· Δότε καὶ μοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ὅταν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμβά-νῃ πνεῦμα ἅγιον. 20 Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀ-πώλειαν ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. 21 οὐκ ἔστιν σοι με-ρίς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, ἡ γὰρ καρδιά σου οὐκ ἔστιν εὐθεία ἔναντι τοῦ θε-οῦ. 22 μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ κυρίου εἰ ἄρα ἀφε-θήσεται σοὶ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· 23 εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὁ-ρῶ σε ὄντα. 24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν· Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον ὅ-πως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὥν εἰρήκατε.

25 Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λα-λήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα, πολλὰς τε κώμας τῶν Σα-μαριτῶν εὐηγγελίζοντο.

26 Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον λέγων· Ἀνάστηθι καὶ πορεύου κα-τὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνου-σαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρημος. 27 καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυνάστης Κανδάκης βασιλείσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, 28 ἦν ὅτε ὑποστρέφων καὶ κα-θήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ καὶ ἀνεγί-νωσκεν τὸν προφήτην Ἠσαΐαν. 29 εἶπεν δὲ

τὸ πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ· Πρόσελθε καὶ κολ-

λήθητι τῷ ἄρματι τούτῳ. 30 προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος Ἡσαΐαν τὸν προφήτην¹ καὶ εἶπεν· Ἄρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; 31 ὁ δὲ εἶπεν· Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην ἔαν μὴ τις ᾠδηγήσει με; παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. 32 ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἦν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη· Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἄμνός ἐναντίον τοῦ ῥέαντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. 33 ἐν τῇ ῥαταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη· ῥατὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. 34 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν· Δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει ῥατούτο; περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός; 35 ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. 36 ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἤλθον ἐπὶ τι ὕδωρ, καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος· Ἰδοὺ ὕδωρ, τί κωλύει με ῥαπτισθῆναι; 38 καὶ ἐκέλευσεν στήναι τὸ ἄρμα, καὶ κατέβησαν ἀμφοτέροι εἰς τὸ ὕδωρ ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. 39 ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα κυρίου ἤρπασεν τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος, ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. 40 Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς Ἀζωτον, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας ἕως τοῦ ἔλθειν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

Chapter 9

1 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ

φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυρίου, προσελ-

θὼν τῷ ἀρχιερεὶ 2 ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅπως ἔαν τινὰς εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ. 3 ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίξιν τῇ Δαμασκῷ, ἑξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν ῥαῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 4 καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; 5 εἶπεν δὲ· Τίς εἰ, κύριε; ὁ δὲ· Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις· 6 ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι ὃ τί σε δεῖ ποιεῖν. 7 οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἰστήκεισαν ἑνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς μὴδένα δὲ θεωροῦντες. 8 ἡγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεωγμένων ῥα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὁὐδὲν ἔβλεπεν· χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. 9 καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν.

10 Ἦν δὲ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ῥα ἐν ὁράματι ὁ κύριος· Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ, κύριε. 11 ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτόν· ῥα Αναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθεῖαν καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα, ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται, 12 καὶ εἶδεν ἄνδρα ἐν ὁράματι Ἀνανίαν ὀνόματι ῥα εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ ῥα χεῖρας ὅπως ἀναβλέψῃ. 13 ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας· Κύριε, ῥα ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρός τούτου, ὅσα κακὰ ῥα τοῖς ἁγίοις σου ἐποίησεν ῥα ἐν Ἱερουσαλὴμ· 14 καὶ ὥδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δησαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. 15 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος· Πορεύου, ὅτι σκευὸς ἐκλο-

γῆς ἔστιν μοι ὁ ὄτος τοῦ βασιτάσαι τὸ ὄνομα

μου ἐνώπιον ἑθνῶν ἔτε καὶ βασιλέων υἱῶν
τε Ἰσραὴλ, 16 ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅ-
σα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν.
17 ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσηλθεν εἰς τὴν
οἰκίαν, καὶ ἐπιθείς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶ-
πεν· Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με,
Ἰησοῦς ὁ ὀφθεῖς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἤρχου, ὅ-
πως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς πνεύματος ἁγί-
ου. 18 καὶ εὐθέως ἀπέπεσαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
ὀφθαλμῶν ἥ ὥς λεπίδες, ἀνέβλεψεν τε καὶ ἀ-
ναστάς ἐβαπτίσθη, 19 καὶ λαβὼν τροφὴν ἔν-
ισχυσεν.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μα-
θητῶν ἡμέρας τινὰς, 20 καὶ εὐθέως ἐν ταῖς
συναγωγαῖς ἐκήρυσεν τὸν Ἰησοῦν ὅτι οὗ-
τός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. 21 ἐξίσταντο δὲ
πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός
ἐστιν ὁ πορθήσας ἔν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐ-
πικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς
τοῦτο ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγά-
γῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; 22 Σαῦλος δὲ μᾶλλον
ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυνεν τοὺς Ἰουδαί-
ους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβι-
βάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός.

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί,
συνεβουλευσάντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν·
24 ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν.
ἑπαρηγόρησαν δὲ καὶ τὰς πύλας ἡμέρας τε
καὶ νυκτὸς ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν· 25 λαβόν-
τες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς διὰ τοῦ τεί-
χους καθῆκαν αὐτόν ὑπὸ χαλάσαντες ἐν σφυρί-
δι.

26 Παραγενόμενος δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ
ἐπέειράζεν κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς· καὶ πάν-

τες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐ-

στὶν μαθητῆς. 27 Βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβόμενος
αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ δι-
ηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν κύ-
ριον καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ καὶ πῶς ἐν Δα-
μασκῷ ἐπαρηγοιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ
Ἰησοῦ. 28 καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος
καὶ ἐκπορευόμενος εἰς Ἱερουσαλὴμ, παρ-
ρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου, 29
ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνι-
στάς· οἱ δὲ ἐπεχείρουν ἀνελεῖν αὐτόν. 30 ἐ-
πιγινόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτόν
εἰς Καισάρειαν καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτόν εἰς
Ταρσόν.

31 Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία καθ' ὅλης τῆς
Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχεν
εἰρήνην οἰκοδομουμένη, καὶ πορευομένη τῷ
φόβῳ τοῦ κυρίου καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁ-
γίου πνεύματος ἐπληθύνετο.

32 Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ
πάντων κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς
κατοικοῦντας Λύδδα. 33 εὔρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρω-
πὸν τινα ὀνόματι Αἰνέαν ἕξ ἐτῶν ὀκτώ κα-
τακείμενον ἐπὶ κρεβάττου, ὃς ἦν παραλελυ-
μένος. 34 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· Αἰνέα, ἰᾶ-
ταί σε Ἰησοῦς Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρώ-
σον σεαυτῷ· καὶ εὐθέως ἀνέστη. 35 καὶ εἶδαν
αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδα καὶ τὸν
Ἰαρώνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον.

36 Ἐν Ἰόππῃ δὲ τις ἦν μαθήτρια ὀνόμα-
τι Ταβιθά, ἥ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς·
αὕτη ἦν πλήρης ἔργων ἀγαθῶν καὶ ἐλεη-
μοσυνῶν ὧν ἐποίει. 37 ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡ-
μέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθα-
νεῖν· λούσαντες δὲ ἔθηκαν αὐτὴν ἐν υπερῶ-

φ. 38 ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδας τῇ Ἰόππῃ οἱ

μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἀπέστειλαν ἑξήκοντα δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες· Μὴ ὀκνήσῃς διελθεῖν ἕως ἡμῶν· 39 ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνῆγαγον εἰς τὸ ὑπερῶν, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὕσα ἡ Δορκάς· 40 ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος ἔκειτο ἐπὶ τὰ γόνατα προσηύξατο, καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν· Ταβιθά, ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισεν· 41 τοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρας ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν· 42 γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν κύριον· 43 ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς ἡμεῖναι ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

Chapter 10

1 Ἀνὴρ δὲ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, 2 εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ἑταίρων ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ διὰ παντός, 3 εἶδεν ἐν ὁράματι φανερώς ὥστε ἑταίρῳ ὡραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Κορνήλιε· 4 ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμβορος γενόμενος εἶπεν· Τί ἐστίν, κύριε; εἶπεν δὲ αὐτῷ· Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ· 5 καὶ νῦν πέμψον

ἄνδρας εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα

ἑταίρῳ ὅς ἐπικαλεῖται Πέτρος· 6 οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ὃς ἐστὶν οἰκία παρά θάλασσαν· 7 ὥς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν καὶ στρατιωτῶν εὐσεβῶν τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ 8 καὶ ἐξηγησάμενος ἅπαντα αὐτοῖς ἠπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην.

9 Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὥραν ἑκτῇ· 10 ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἠθέλην γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις, 11 καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον καὶ καταβαῖνον σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἄρχαϊς καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, 12 ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα καὶ ἑρπετὰ τῆς γῆς καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ· 13 καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν· Ἀναστὰς, Πέτρε, θύσον καὶ φάγε· 14 ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· Μηδαμῶς, κύριε, ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἀκάθαρτον· 15 καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν· Ἄ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοῖνου· 16 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ εὐθὺς ἀνελήμφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν.

17 Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα ὃ εἶδεν, ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα, 18 καὶ φωνήσαντες ἔπεινθάνοντο εἰς Σίμωνα ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται· 19 τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμούμενου περὶ τοῦ ὁράματος εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα· Ἰδοὺ ἄνδρες ζητοῦντές σε· 20 ἀλλὰ ἀναστὰς κατάβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐ-

τοῖς μηδὲν διακρινόμενος, ὅτι ἐγὼ ἀπέσταλ-

κα αὐτούς. 21 καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν· Ἴδου ἐγὼ εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι' ἣν πάρεστε; 22 οἱ δὲ εἶπαν· Κορνήλιος ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαι σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. 23 εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν.

Τῇ δὲ ἐπαύριον Ἰάναστας ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. 24 τῇ δὲ ἐπαύριον εἰσῆλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν. ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτοὺς συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. 25 ὥς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας προσεκύνησεν. 26 ὁ δὲ Πέτρος ἤγειρεν αὐτὸν λέγων· Ἀνάστηθι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. 27 καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθεν, καὶ εὗρίσκει συνεληλυθότας πολλούς, 28 ἔφη τε πρὸς αὐτούς· Ὑμεῖς ἐπίστασθε ὥς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἄλλοφύλῳ· κάμοι ὁ θεὸς ἔδειξεν μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον· 29 διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμφθεὶς πυνθάνομαι οὖν τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με.

30 Καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη· Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἦμην τὴν ἑνάτην προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθίῃ λαμπρᾷ 31 καὶ φησί· Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχή καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 32 πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην

καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέ-

τρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν. 33 ἑξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρὸς σέ, σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα τὰ προσηταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Ἰακωβίου.

34 Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν· Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήπτης ὁ θεός, 35 ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ἐστιν. 36 τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· οὗτός ἐστιν πάντων κύριος. 37 ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἄρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, 38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ὃς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ. 39 καὶ ἡμεῖς μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ Ἱερουσαλὴμ· ὃν καὶ ἀνεῖλαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. 40 τοῦτον ὁ θεὸς ἤγειρεν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, 41 οὐ παντὶ τῷ λαῷ ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς προκεχειροτημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 42 καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι ὁ οὗτός ἐστιν ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. 43 τούτῳ πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν.

ματα ταῦτα ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. 45 καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συνῆλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται. 46 ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν. τότε ἀπεκρίθη Πέτρος. 47 Μήτι τὸ ὕδωρ δύνатаи κωλύσαι τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον ὥς καὶ ἡμεῖς; 48 προσέταξεν ὁ δὲ αὐτοὺς ἔν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

Chapter 11

1 Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἄδελφοί οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. 2 ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱερουσαλὴμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς 3 λέγοντες ὅτι Ἐισῆλθες πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. 4 ἀρξάμενος ὁ δὲ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων. 5 Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὄραμα, καταβαῖνον σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ. 6 εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετα καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. 7 ἤκουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγούσης μοι Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον καὶ φάγε. 8 εἶπον δὲ Μηδαμῶς, κύριε, ὅτι κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. 9 ἀπεκρίθη δὲ φωνῇ

θάρισεν σὺ μὴ κοῖνου. 10 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ ἄνεσπάσθη πάλιν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. 11 καὶ ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἦμεν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρὸς με. 12 εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμά μοι συνελθεῖν αὐτοῖς μηδὲν διακρίναντα. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἕξ ἀδελφοί οὗτοι, καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. 13 ἀπήγγειλεν ὁ δὲ ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα Ἀποστείλον εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, 14 ὃς λαλήσει ῥήματα πρὸς σὲ ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. 15 ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαι με λαλεῖν ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς ὥσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. 16 ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήματος τοῦ κυρίου ὡς ἔλεγεν· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. 17 εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἔγὼ τίς ἤμην δυνατὸς κωλύσαι τὸν θεόν; 18 ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν καὶ ἔδοξασαν τὸν θεὸν λέγοντες· Ἐὰρ καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν ἔδωκεν.

19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διῆλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. 20 ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν κύριον Ἰησοῦν. 21 καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ' αὐτῶν, πολὺς τε ἀριθμὸς ὁ πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύριον. 22

ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας
τῆς Ῥούσης ἐν Ἱερουσαλὴμ περὶ αὐτῶν, καὶ
ἐξαπέστειλαν Ἐρναβὰν ἕως Ἀντιοχείας· 23
ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τὴν
τοῦ θεοῦ, ἐχάρη καὶ παρεκάλει πάντας τῇ
προθέσει τῆς καρδίας ᾧ προσμένειν τῷ κυρίῳ,
24 ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης πνεύμα-
τος ἁγίου καὶ πίστεως, καὶ προσετέθη ὄχλος
ἱκανὸς τῷ κυρίῳ. 25 ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ἰαπό-
νιον ἀναζητῆσαι Σαῦλον, 26 καὶ εὗρὼν ἤγαγεν
εἰς Ἀντιόχειαν. ἐγένετο δὲ αὐτοῖς καὶ ἑνί-
αυτον ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ δι-
δάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίζοντες τὸ πρῶτον
ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς.

27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον
ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν·
28 ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαθος
ἐσήμανεν διὰ τοῦ πνεύματος λιμὸν μέγαλην
μέλλειν ἔσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ἦ-
τις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου. 29 τῶν δὲ μαθητῶν
καθὼς εὐπορεῖτο τις ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν
εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ
Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· 30 ὃ καὶ ἐποίησαν ἀπο-
στείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χει-
ρὸς Βαρναβᾶ καὶ Σαύλου.

Chapter 12

1 Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβα-
λεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶ-
σαι τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. 2 ἀνείλεν
δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρη.
3 Ἰδὼν δὲ ὅτι ἀρεστόν ἐστιν τοῖς Ἰουδαίοις
προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον (ἦσαν γὰρ
ἡμέραι τῶν ἀζύμων), 4 ὃν καὶ πιάσας ἔθετο

εἰς φυλακὴν, παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδί-
οις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμε-
νος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λα-
ῳ. 5 ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐπηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ·
προσευχὴ δὲ ἦν ἔκτενως γινομένη ὑπὸ τῆς
ἐκκλησίας πρὸς τὸν θεὸν ᾧ περὶ αὐτοῦ.

6 Ὅτε δὲ ἤμελλεν ᾧ προαγαγεῖν αὐτόν
ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοι-
μώμενος μετὰ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος
ἀλύσεισιν δυσίν, φυλάκες τε πρὸ τῆς θύρας ἐ-
τήρουν τὴν φυλακὴν. 7 καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυ-
ρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήμα-
τι· πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγει-
ρεν αὐτόν λέγων· Ἀνάστα ἐν τάχει· καὶ ἐξέ-
πescan αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. 8 εἶ-
πεν γὰρ ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· Ζῶσαι καὶ
ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου· ἐποίησεν δὲ οὕ-
τως. καὶ λέγει αὐτῷ· Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν
σου καὶ ἀκολουθεῖ μοι. 9 καὶ ἐξελθὼν ἠκο-
λούθει, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστὶν τὸ γινώ-
μενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὄραμα βλέ-
πειν. 10 διελθόντες δὲ πρῶτην φυλακὴν καὶ
δευτέραν ἦλθαν ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρὰν
τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις αὐτομάτη
ἠνοίγη αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύ-
μην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐ-
τοῦ. 11 καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἑαυτῷ γενόμενος
εἶπεν· Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν ὁ
κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλατό με ἐκ
χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας
τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων.

12 Συνιδὼν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν
τῆς Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπι-
καλουμένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνη-
θροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. 13 κρούσαν-
τος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος προσ-

ἦλθε παιδίσκη ὑπακοῦσαι ὀνόματι Ῥόδη, 14

καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἠνοιξεν τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἑστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. 15 οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν· Μαίνη. ἡ δὲ διίσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον· Ὁ ἄγγελός ἐστιν αὐτοῦ. 16 ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδαν αὐτὸν καὶ ἐξέστησαν. 17 κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν διηγῆσατο αὐτοῖς πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς, εἶπέν τε· Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον.

18 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. 19 Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὐρὼν ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς Καισάρειαν διέτριβεν.

20 Ἦν γὰρ δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ἡτοῦντο εἰρήνην διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. 21 τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν ἔκαθισας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς· 22 ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει· Ὁ θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. 23 παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ θεῷ, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν.

24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ἤϋξανεν καὶ ἐπληθύνετο. 25 Βαρναβᾶς δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν, εἰς Ἱερουσαλὴμ πληρώσαντες τὴν

διακονίαν, ἑσπαραλαβόντες Ἰωάννην τὸν

ἐπικληθέντα Μᾶρκον.

Chapter 13

1 Ἦσαν γὰρ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὔσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι ὅτε Βαρναβᾶς καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναὴν τε Ἡρώδου τοῦ τετραάρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. 2 λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· Ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν Βαρναβᾶν ἔτι καὶ Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. 3 τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν.

4 Αὐτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος κατήλθον εἰς Σελεύκειαν, ἐκεῖθεν τε ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον, 5 καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. 6 διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὑρον ἄνδρα τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον ὄνομα Βαρισοῦ, 7 ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον ἐπέζητησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· 8 ἀντίστατο δὲ αὐτοῖς Ἑλύμας ὁ μάγος, οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. 9 Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς αὐτὸν 10 εἶπεν· Ὡς πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δι-

καιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ῥόδους

κυρίου τὰς εὐθείας; 11 καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. παραχρήμα δὲ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐξήτει χειραγωγούς. 12 τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονός ἐπίστευσεν ἐκπλησσύμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ κυρίου.

13 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ ἄνθρωποι περὶ Παῦλον ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. 14 αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. 15 μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες· Ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ τίς ἐστὶν ἐν ὑμῖν λόγος παρὰ κλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. 16 ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τὴν χεὶρ εἶπεν· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν, ἀκούσατε. 17 ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαόν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, 18 καί, ὡς τεσσαράκοντα ἐτὶ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, 19 καὶ καθελὼν ἔθνη ἐπτά ἐν γῇ Χανάν κατεκληρονόμησεν τὴν γῆν αὐτῶν 20 ὥς ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα. καὶ μετὰ ταῦτα ἔδωκεν κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. 21 ἀκαθεῖθεν ἡτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς, ἀνδρὰ ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσσαράκοντα· 22 καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἡγείρεν τὸν Δαυὶδ αὐτοῖς εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπεν μαρ-

τυρήσας· Εὗρον Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄν-

δρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. 23 τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἡγάγεν τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν, 24 προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας ἑκάστῳ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ. 25 ὡς δὲ ἐπλήρου Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγεν· Τί ἐμὲ ὑπονοεῖτε εἶναι; οὐκ εἰμὶ ἐγώ· ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμὲ οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι.

26 Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραὰμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν, ἡμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἔξαπεστάλη. 27 οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν, 28 καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες ἡτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν· 29 ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. 30 ὁ δὲ θεὸς ἡγείρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 31 ὃς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, οἵτινες νῦν εἰσὶ μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. 32 καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην 33 ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκτεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις ἡμῶν ἀναστήσας Ἰησοῦν, ὡς καὶ ἐν τῷ ᾠσμῷ γέγραπται τῷ δευτέρῳ· Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. 34 ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἶρηκεν ὅτι Δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαυὶδ τὰ πιστά. 35 διότι καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· Οὐ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν δια-

φθοράν· 36 Δαυὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρε-

τήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προσ-
ετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδεν δια-
φθοράν, 37 ὃν δὲ ὁ θεὸς ἡγείρεν οὐκ εἶδεν δι-
αφθοράν. 38 γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες
ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτι-
ῶν καταγγέλλεται, καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ
ἠδυνήθητε ἔν νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι
39 ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται. 40
βλέπετε οὖν μὴ ἔπελθῃ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς
προφήταις· 41 Ἵδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ
θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἔργα-
ζομαι ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον δὲ οὐ
μὴ πιστεύσητε ἕάν τις ἐκδιηγῇται ὑμῖν.

42 Ἐξιόντων δὲ τῶν αὐτῶν παρεκάλουν
εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ
ρήματα ταῦτα. 43 λυθείσης δὲ τῆς συναγω-
γῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ
τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ
τῷ Βαρναβᾷ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς
ἔπειθον· αὐτοὺς ἁποσπένειν τῇ χάριτι τοῦ
θεοῦ.

44 Τῷ δὲ ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχε-
δὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λό-
γον τοῦ κυρίου. 45 ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖ-
οι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἀντέ-
λεγον τοῖς ὑπὸ Παύλου ἡλαλούμενοις βλα-
σφημοῦντες. 46 παρρησιασάμενοί τε ὁ Παῦ-
λος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπαν· Ὑμῖν ἦν ἀναγ-
καῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θε-
οῦ· ἔπειδὴ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους
κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρε-
φόμεθα εἰς τὰ ἔθνη· 47 οὕτως γὰρ ἐντέταται
ἡμῖν ὁ κύριος· Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν τοῦ
εἶναι σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. 48
ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον

τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι

ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· 49 διεφέ-
ρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ κυρίου δι' ὅλης τῆς χώ-
ρας. 50 οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σε-
βομένας γυναῖκας τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς
πρώτους τῆς πόλεως καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν
ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ Βαρναβάν, καὶ ἐξέβα-
λον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. 51 οἱ δὲ
ἐκτιναζάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ'
αὐτοὺς ἦλθον εἰς Ἰκόνιον, 52 οἱ τε μαθηταὶ
ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.

Chapter 14

1 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐ-
τὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν
Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦ-
σαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆ-
θος. 2 οἱ δὲ ἀπειθήσαντες Ἰουδαῖοι ἐπή-
γειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν
κατὰ τῶν ἀδελφῶν. 3 ἱκανὸν μὲν οὖν χρό-
νον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ κυρί-
ῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐ-
τοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ
τῶν χειρῶν αὐτῶν. 4 ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος
τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰου-
δαίοις οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. 5 ὥς δὲ
ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν
τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆ-
σαι αὐτούς, 6 συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς
πόλεις τῆς Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην
καὶ τὴν περίχωρον, 7 ἀκεῖ εὐαγγελιζόμενοι
ἦσαν.

8 Καὶ τις ἀνὴρ ἀδύνατος ἐν Λύστροις
τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς

Ἐαυτοῦ, ὃς οὐδέποτε ἑπεριεπάτησεν. 9 οὗτος

ἤκουσεν τοῦ Παύλου λαλοῦντος· ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει πίστιν· τοῦ σωθῆναι 10 εἶπεν ἑμεγάλῃ φωνῇ· Ἀνάσθητι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός· καὶ ἤλατο καὶ περιεπάτει. 11 οἱ ἄλλοι ἰδόντες ὃ ἑποίησεν Παῦλος ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες· Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς 12 ἐκάλουν τε ἑτὸν Βαρναβᾶν Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. 13 ὁ ἑτερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας σὺν τοῖς ὅλοις ἤθελεν θύειν. 14 ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρναβᾶς καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔξεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον κρίζοντες 15 καὶ λέγοντες· Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ ἑθεὸν ζῶντα ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· 16 ὃς ἐν ταῖς παρωχημέναις γενεαῖς εἶασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· 17 ἑκαίτοι οὐκ ἁμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν ἑαγαθουργῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλὼν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν. 18 καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς.

19 Ἐπῆλθαν δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως, ἑνομίζοντες αὐτὸν τεθνηκέναι. 20 κυκλωσάντων δὲ τῶν μαθητῶν αὐτὸν ἑανάστας εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. καὶ τῇ ἐπαύριον

ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρναβᾷ εἰς Δέρβην.

21 Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ εἰς Ἀντιόχειαν, 22 ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 23 χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς ἑκατ' ἐκκλησίαν πρεσβυτέρους ἑπροσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. 24 καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἤλθον εἰς τὴν Παμφυλίαν, 25 καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον κατέβησαν εἰς Ἀτάλειαν, 26 ἑκάκειθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. 27 παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν ἑἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν καὶ ὅτι ἠνοῖξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. 28 διέτριβον ἑδὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

Chapter 15

1 Καὶ τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι Ἐὰν μὴ ἑπεριτμηθῇτε τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. 2 γενομένης ἑδὲ στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ πρὸς αὐτοὺς ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν καὶ τινες ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. 3 οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν ἑΦοινίκην καὶ Σα-

μάρειαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν

ἔθνων, καὶ ἐποιοῦν χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς. 4 παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα ἑπαρδέχθησαν ἅπτο τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. 5 ἐξανέστησαν δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως.

6 Συνήχθησάν ἑτε οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. 7 πολλῆς δὲ ζήτησεως γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀπ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν ἐξελέξατο ὁ θεὸς διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι, 8 καὶ ὁ καρδιογνώστης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς ἔδους τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, 9 καὶ οὐθεν διέκρινεν μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει καθάρισας τὰς καρδίας αὐτῶν. 10 νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; 11 ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' ὃν τρόπον κἀκεῖνοι.

12 Ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρναβᾶ καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. 13 μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. 14 Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἔθνων λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 15 καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, κα-

θὼς γέγραπται· 16 Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω

καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν καὶ τὰ ἑκατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν, 17 ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει ὁ κύριος ποιῶν ταῦτα 18 γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος. 19 διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἔθνων ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν, 20 ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος· 21 Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος.

22 Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾶ, Ἰούδαν τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σιλᾶν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, 23 γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν· Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἔθνων χαίρειν. 24 ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἔξελθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν οἷς οὐ διεστείλαμεθα, 25 ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν ἐκλεξαμένοις ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρναβᾶ καὶ Παύλῳ, 26 ἀνθρώποις παραδεδοκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 27 ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. 28 ἔδοξεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ καὶ ἡμῖν μη-

δὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τού-
των τῶν ἐπάναγκες¹, 29 ἀπέχεσθαι εἰδωλο-
θύτων καὶ αἵματος καὶ ἁπνικτῶν καὶ πορνεί-
ας· ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε.
ἔρρωσθε.

30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἁγίασθησαν
εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος
ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν· 31 ἀναγνόντες δὲ
ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. 32 Ἰούδας τε
καὶ Σιλᾶς, καὶ αὐτοὶ προφηταὶ ὄντες, διὰ λό-
γου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ
ἐπεστήριξαν· 33 ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀπε-
λύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς
τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς· 35 Παῦλος δὲ
καὶ Βαρναβᾶς διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ διδά-
σκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἐτέρων
πολλῶν τὸν λόγον τοῦ κυρίου.

36 Μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας εἶπεν ἑκαστὸς
Βαρναβᾶν Παῦλος· Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπι-
σκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ πόλιν πᾶ-
σαν· ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ κυ-
ρίου, πῶς ἔχουσιν. 37 Βαρναβᾶς δὲ ἐβούλε-
το συμπαραλαβεῖν καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν κα-
λούμενον Μάρκον· 38 Παῦλος δὲ ἡξίου, τὸν
ἀποστάνα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ
μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμ-
παραλαμβάνειν τοῦτον. 39 ἐγένετο δὲ παρο-
ξυσμὸς ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλ-
λήλων, τὸν τε Βαρναβᾶν παραλαβόντα τὸν
Μάρκον ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον, 40 Παῦλος
δὲ ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν ἐξῆλθεν παραδοθεὶς
τῇ χάριτι τοῦ κυρίου ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν, 41
διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Κιλικίαν ἐ-
πιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

Chapter 16

1 Κατήντησεν δὲ καὶ εἰς Δέρβην καὶ εἰς
Λύστραν. καὶ ἰδοὺ μαθητὴς τις ἦν ἐκεῖ ὀνό-
ματι Τιμόθεος, υἱὸς ἑβραίου Ἰουδαίας πι-
στῆς, πατρὸς δὲ Ἑλλήνος, 2 ὃς ἐμαρτυρεῖτο
ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν·
3 τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξ-
ελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς
Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις,
ἥδειςαν γὰρ ἅπαντες ὅτι Ἑλλήν ὁ πατὴρ
αὐτοῦ ὑπῆρχεν. 4 ὥς δὲ διεπορεύοντο τὰς
πόλεις, παρεδίδουσιν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ
δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων
καὶ πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. 5 αἱ
μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει καὶ
ἐπερίσσευν τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν.

6 Διήλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ Γαλατι-
κὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύ-
ματος λαλήσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, 7 ἐλ-
θόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπείραζον εἰς
τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι καὶ οὐκ εἶασεν αὐ-
τοὺς τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ· 8 παρελθόντες δὲ τὴν
Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρωάδα. 9 καὶ ὄρα-
μα διὰ νυκτὸς τῷ Παύλῳ ὥφθη, ἀνὴρ Μα-
κεδῶν τις ἦν ἐστὼς καὶ παρακαλῶν αὐτὸν
καὶ λέγων· Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον
ἡμῖν. 10 ὥς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν, εὐθέως ἐξη-
τήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, συμβιβά-
ζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ θεὸς εὐαγ-
γελίσασθαι αὐτούς.

11 Ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ Τρωάδος εὐ-
θυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ δὲ ἐπι-
ούσῃ εἰς Νέαν Πόλιν, 12 κακείθεν εἰς Φι-
λίππους, ἧτις ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος Μα-
κεδονίας πόλις, κολωνία. ἤμεν δὲ ἐν ταύτῃ
τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς. 13 τῇ

τε ἡμέρα τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς

Γ'ύλης παρὰ ποταμὸν οὗ ἔνομιζομεν προσευχὴν εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναιξίν. 14 καὶ τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων σεβομένη τὸν θεόν, ἤκουεν, ἥς ὁ κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. 15 ὥς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν λέγουσα· Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου Γ'μενετε· καὶ παρεβίβασατο ἡμᾶς.

16 Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσευχὴν παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Γ'πύθωνα Γ'ύπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. 17 αὕτη Γ'κατακολουθοῦσα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν Γ'ὑμῖν ὁδὸν σωτηρίας. 18 τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, διαπονηθεὶς Γ'δὲ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπεν· Παραγγέλλω σοι Γ'ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς· καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.

19 Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, 20 καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπαν· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουν ἡμῶν τὴν πόλιν Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, 21 καὶ καταγγέλλουσιν ἔθνη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παρδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις οὖσιν. 22 καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρῆξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐ-

κέλευον ῥαβδίζειν, 23 πολλὰς Γ'τε ἐπιθέντες

αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγεῖλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς. 24 ὃς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας ἡσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον.

25 Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σιλᾶς προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν θεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμοι. 26 ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου, ἠνεώχθησαν Γ'δὲ παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. 27 ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἤμελλεν ἐαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. 28 ἐφώνησεν δὲ φωνῇ μεγάλη ὁ Παῦλος λέγων· Μηδὲν πράξης σεαυτῷ κακόν, ἅπαντες γὰρ ἐσμεν ἐνθάδε. 29 αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾶ, 30 καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη· Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; 31 οἱ δὲ εἶπαν· Πίστευσον ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. 32 καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Γ'κυρίου Γ'σὺν πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 33 καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ Γ'πάντες παραχρῆμα, 34 ἀναγαγὼν τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον παρέθηκεν τράπεζαν καὶ Γ'ἡγαλιάσατο πανοικεῖ πεπιστευκῶς τῷ θεῷ.

35 Ἡμέρας δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες· Από-

λυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. 36 ἀπήγ-
γειλεν δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους· τού-
τους πρὸς τὸν Παῦλον, ὅτι Ἀπέσταλκαν οἱ
στρατηγοὶ ἵνα ἀπολυθῇτε· νῦν οὖν ἐξελθόν-
τες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. 37 ὁ δὲ Παῦλος ἔφη
πρὸς αὐτοὺς· Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατα-
κρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας,
ἔβαλαν εἰς φυλακὴν· καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκ-
βάλλουσιν; οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡ-
μᾶς ἐξαγαγέτωσαν. 38 Ἀπήγγειλαν δὲ τοῖς
στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ ῥήματα ταῦτα·
ἔφοβήθησαν δὲ ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰ-
σιν, 39 καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς,
καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἄπελθεῖν ἀπὸ τῆς
πόλεως. 40 ἐξελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς φυλακῆς
εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν, καὶ ἰδόντες ἡ-
ρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐξῆλθαν.

Chapter 17

1 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ
τὴν Ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην,
ὅπου ἦν συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. 2 κατὰ
δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσῆλθεν πρὸς αὐ-
τοὺς καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέξατο αὐτοῖς
ἀπὸ τῶν γραφῶν, 3 διανοίγων καὶ παρατι-
θέμενος ὅτι τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀ-
ναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
χριστός, ὃν Ἰησοῦς ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν.
4 καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπίστησαν καὶ προσ-
εκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾷ, τῶν
τε σεβομένων Ἑλλήνων πλῆθος πολὺν γυ-
ναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. 5 ἤξη-
λῶσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ προσλαβόμενοι
τῶν ἀγοραίων ἄνδρας τινὰς πονηροὺς καὶ
ὀχλοποιήσαντες ἔθорύβουν τὴν πόλιν, καὶ

ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς
προαγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον· 6 μὴ εὐρόντες δὲ
αὐτοὺς ἔσυρον Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς
ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες ὅτι Οἱ τὴν οἰ-
κουμένην ἀναστατώσαντες οὗτοι καὶ ἐνθά-
δε πάρεσιν, 7 οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ
οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καί-
σαρος πράσσουσι, βασιλέα ἕτερον λέγον-
τες εἶναι Ἰησοῦν. 8 ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον
καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα, 9 καὶ
λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ
τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτούς.

10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς
ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς
Βέροϊαν, οἵτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν συν-
αγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν· 11 οὗ-
τοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλο-
νίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης
προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς
γραφὰς εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. 12 πολλοὶ μὲν
οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνί-
δων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν
οὐκ ὀλίγοι. 13 ὥς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς
Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ
κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ θε-
οῦ, ἦλθον ἀκεῖ σαλεύοντες καὶ ταρασσον-
τες τοὺς ὄχλους. 14 εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦ-
λον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ἕ-
ως ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμεινάν τε ὅ τε Σι-
λᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. 15 οἱ δὲ ῥαθιστα-
νοντες τὸν Παῦλον ἤγαγον ἕως Ἀθηνῶν, καὶ
λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν
Τιμόθεον ἵνα ὥς τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς αὐ-
τὸν ἐξήεσαν.

16 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐ-
τοὺς τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐ-

τοῦ ἐν αὐτῷ ῥωροῦντος κατείδωλον οὔσαν

τὴν πόλιν. 17 διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. 18 τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων ἔκαὶ Στοϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες ἔλεγον· Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ δὲ Ἑνῶν δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι· ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο. 19 ἐπιλαβόμενοι ἔτε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἀρειὸν Πάγον ἤγαγον, λέγοντες· Δυνάμεθα γινῶναι τίς ἡ καινὴ αὐτῇ ἢ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχὴ; 20 ξενίζοντα γὰρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν· βουλόμεθα οὖν γινῶναι ὅτινα θέλει ταῦτα εἶναι. 21 Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον ἠγκαίρουν ἢ λέγειν τι ἢ ἀκούειν τι καινότερον.

22 Σταθεῖς ἔδὲ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔφη· Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ· 23 διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὔρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο· Ἀγνώστῳ θεῷ. ὃ οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτο ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. 24 ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων κύριος· οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ 25 οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπίνων θεραπεύεται προσδεόμενός τις, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα· 26 ἐποίησέν τε ἐξ ἑνὸς πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ ἑκτονὸς προσώπου· τῆς γῆς, ὅρισας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, 27 ζητεῖν τὸν θεὸν εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὔροιεν, καὶ γε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα.

28 ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐ-

σμέν, ὡς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν· Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. 29 γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. 30 τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ θεὸς τὰ νῦν ἑκπαγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις ἑκπᾶντας πανταχοῦ μετανοεῖν, 31 ἑκατότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισεν, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

32 Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον οἱ δὲ εἶπαν Ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ πάλιν. 33 οὕτως ὁ Παῦλος ἐξηλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν· 34 τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

Chapter 18

1 Μετὰ ταῦτα ἑκπᾶντες ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς Κόρινθον. 2 καὶ εὐρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐκλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, 3 καὶ διὰ τὸ ὁμοτέχον εἶναι ἔμενον παρ' αὐτοῖς καὶ ἡργάζετο, ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ (τῇ τέχνῃ). 4 διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἑπειθέν τε Ἰουδαίους καὶ Ἑλλήνας.

ας ὃ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ ἱερωῇ ὁ Παῦλος, διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις εἶναι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν. 6 ἀντιπασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια εἶπεν πρὸς αὐτούς· Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. 7 καὶ μεταβὰς ἐκέθην εἰσηλθὼν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Τιτίου Ἰούστου σεβομένου τὸν θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. 8 Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν τῷ κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. 9 εἶπεν δὲ ὁ κύριος ἐν νυκτὶ δι' ὁράματος τῷ Παύλῳ· Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσης, 10 διότι ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι τοῦ κακῶσαί σε, διότι λαὸς ἐστὶ μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. 11 ἐκάθισεν ὁ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἑξάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.

12 Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, 13 λέγοντες ὅτι Παρὰ τὸν νόμον ἀναπείθει οὗτος τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν θεόν. 14 μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Εἰ μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥαδιούργημα πονηρόν, ὧ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἀνεσχόμεν ὑμῶν. 15 εἰ δὲ ζητήματά ἐστιν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὥψεσθε αὐτοί· ἱεροῦ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. 16 καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. 17 ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ

18 Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος ἐν Κεγχρεαῖς τὴν κεφαλὴν, εἶχεν γὰρ εὐχήν. 19 κατήντησαν δὲ εἰς Ἐφεσον, κακείνους κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν διέλεξαστο τοῖς Ἰουδαίοις. 20 ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μέναι οὐκ ἐπένευσεν, 21 ἀλλὰ ἀποταξάμενος καὶ εἰπὼν· Πάριν ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς τοῦ θεοῦ θέλοντος ἀνήχθῃ ἀπὸ τῆς Ἐφέσου, 22 καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν, 23 καὶ ποιήσας χρόνον τινα ἐξῆλθεν, διερχόμενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, ἱστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.

24 Ἰουδαῖος δὲ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἐφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. 25 οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου. 26 οὗτος τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ· ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας προσελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ. 27 βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν· ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος. 28 εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.

Chapter 19

1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερι-
κὰ μέρη ἡλθεῖν εἰς Ἑφεσον καὶ εὐρεῖν τινας
μαθητάς, 2 εἶπεν ἑπὶ τοὺς αὐτούς· Εἰ πνεῦμα
ἅγιον ἔλαβετε πιστεύσαντες· οἱ δὲ πρὸς αὐ-
τόν· Ἄλλ' οὐδ' εἰ πνεῦμα ἅγιον ἔστιν ἠκούσα-
μεν. 3 εἶπεν ἑπὶ· Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε· οἱ δὲ
εἶπαν· Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. 4 εἶπεν δὲ
Παῦλος· Ἰωάννης ἐβάπτισεν βάπτισμα με-
τανοίας, τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ'
αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν, τοῦτ' ἔστιν εἰς τὸν
Ἰησοῦν. 5 ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς
τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ· 6 καὶ ἐπιθέντος
αὐτοῖς τοῦ Παύλου χειρὰς ἦλθε τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις
καὶ ἐπροφήτευον. 7 ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες
ὥσει ἑξήδεκα.

8 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐ-
παρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος
καὶ πείθων περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. 9
ὥς δὲ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπειθουν κα-
κολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους,
ἀποστάς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητάς,
καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τι-
μάρων. 10 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἑπτὰ δύο, ὥστε
πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκού-
σαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου, Ἰουδαίους τε καὶ
Ἕλληνας.

11 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ὁ θε-
ὸς ἐποίει· διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, 12 ὥστε
καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἀποφέρεισθαι ἀ-
πὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίν-
θια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νό-

σους, τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐκπορεύε-

σθαι. 13 ἐπεχείρησαν δὲ τινες καὶ τῶν περι-
ερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν
ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ
ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ λέγοντες· Ὁρκίζω
ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν Παῦλος κηρύσσει. 14 ἤ-
σαν δὲ τινος Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐ-
πὶ τὰ υἱοὶ τοῦτο ποιοῦντες. 15 ἀποκριθὲν δὲ
τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν αὐτοῖς· Τὸν
Ἰησοῦν γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι,
ὑμεῖς δὲ τίνας ἐστέ· 16 καὶ ἐφαλόμενος ὁ ἄν-
θρωπος ἐπ' αὐτούς· ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ
πονηρὸν κατακυριεύσας ἀμφοτέρων ἴσχυ-
σεν κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυμα-
τισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. 17
τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε
καὶ Ἕλλησιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἑφεσον,
καὶ ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ
ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 18
πολλοὶ τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξο-
μολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πρά-
ξεις αὐτῶν. 19 ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περιέργα
πραξάντων συνενέγκαντες τὰς βίβλους κα-
τέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν
τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριά-
δας πέντε. 20 οὕτως κατὰ κράτος τοῦ κυρίου
ὁ λόγος ἠῤῥαυεν καὶ ἴσχυεν.

21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ
Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι διελθὼν τὴν Μακε-
δονίαν καὶ Ἀχαΐαν πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσό-
λυμα, εἰπὼν ὅτι Μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ
δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. 22 ἀποστείλας δὲ εἰς
τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐ-
τῷ, Τιμόθεον καὶ Ἐραστον, αὐτὸς ἐπέσχεν
χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.

23 Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον

τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. 24 Δημή-

τριος γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν
ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς τε-
χνίταις 'οὐκ ὀλίγην ἐργασίαν', 25 οὓς συν-
αθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας
εἶπεν· Ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς
ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῖν ἐστίν, 26 καὶ θεω-
ρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου ἀλ-
λὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος
πέισας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι
οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. 27 οὐ
μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς
ἀπελεγμὸν ἔλθειν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης
θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐθέν λογισθῆναι,
μέλλειν ἔτε καὶ καθαιρεῖσθαι 'τῆς μεγαλειό-
τητος' αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη
σέβεται.

28 Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλή-
ρεις θυμοῦ ἔκραζον λέγοντες· Μεγάλη ἡ Ἄρ-
τεμις Ἐφεσίων. 29 καὶ ἐπλήσθη ἡ ἑ πόλις τῆς
συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ
θέατρον συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρ-
χον Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. 30 Παύ-
λου δὲ βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον
οὐκ εἶων αὐτὸν οἱ μαθηταί· 31 τινὲς δὲ καὶ
τῶν Ἀσιαρχῶν, ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαν-
τες πρὸς αὐτὸν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυ-
τὸν εἰς τὸ θέατρον. 32 ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο
τι ἔκραζον, ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμέ-
νη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος ἕνεκα
συνεληλύθεισαν. 33 ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου ἑ συνεβί-
βασαν Ἀλέξανδρον προβαλόντων αὐτὸν τῶν
Ἰουδαίων, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασεισας τὴν
χεῖρα ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. 34 ἐπι-
γνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν φωνὴ ἐγένετο
μία ἐκ πάντων ὥς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων·
Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. 35 καταστείλας

δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον ᾠησίν· Ἄνδρες

Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἄνθρώπων ὃς οὐ γι-
νώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὔσαν
τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ διοπετοῦς;
36 ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων δέον ἐ-
στὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μη-
δὲν προπετὲς πράσσειν. 37 ἡγάγετε γὰρ τοὺς
ἄνδρας τούτους οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλα-
σφημοῦντας τὴν θεὸν ἡμῶν. 38 εἰ μὲν οὖν
Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται ἔχουσιν
πρὸς τινα λόγον, ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀν-
θύπατοί εἰσιν, ἐγκαλεῖωσαν ἀλλήλοις. 39 εἰ
δέ τι ἑ περαιτέρω ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκ-
κλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. 40 καὶ γὰρ κινδυνεύ-
ομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς σήμερον
μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος περὶ οὗ οὐ δυνη-
σόμεθα ἄποδοῦναι λόγον ἑ περὶ τῆς συστρο-
φῆς ταύτης. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσεν τὴν
ἐκκλησίαν.

Chapter 20

1 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον
ἑ μεταπεμψάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ
ἑ παρακαλέσας, ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν ἑ πο-
ρεύεσθαι εἰς Μακεδονίαν. 2 διελθὼν δὲ τὰ
μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ
πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα 3 ποιήσας τε
μῆνας τρεῖς· γενομένης ἑπιβουλῆς αὐτῷ ὑ-
πὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν
Συρίαν ἐγένετο ἑ γνώμης τοῦ ὑποστρέφειν δι-
ὰ Μακεδονίας. 4 συνείπετο δὲ αὐτῷ Σώπα-
τρος Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ
Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερ-
βαῖος καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικὸς καὶ
Τρόφιμος· 5 οὗτοι ἑ δὲ ἑ προσελθόντες ἕμενον

ἡμᾶς ἐν Τρωάδι· 6 ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν με-

τὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα ἄχρι ἡμερῶν πέντε, ὃὺ διετρίψαμεν ἡμέρας ἐπτά.

7 Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων συνηγμένων ἡμῶν κλάσαι ἄρτον ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον, παρέτεινεν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. 8 ἤσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῷ οὗ ἤμεν συνηγμένοι· 9 ἑκαθεζόμενος δὲ τις νεανίας ὀνόματι Εὐτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὑπνῷ βαθεῖ διαλεγόμενου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ ἤρθη νεκρός. 10 καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμπεριλαβὼν εἶπεν· Μὴ θορυβεῖσθε, ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. 11 ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ γευσάμενος ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρι αὐγῆς, οὕτως ἐξηλήθεν. 12 ἡγάγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως.

13 Ἡμεῖς δὲ ἑπροελθόντες ἑπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν ἐπὶ τὴν Ἀσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον, οὕτως γὰρ ἑδιατεταγμένος ἦν ἑμέλλων αὐτὸς πεζεύειν. 14 ὥς δὲ συνέβαλλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἀσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην, 15 κακεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἑάντικρυς Χίου, τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμιον, τῇ δὲ ἑχομένῃ ἤλθομεν εἰς Μίλητον· 16 ἑκεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος ἀπαπλεύσαι τὴν Ἐφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἔσπευδεν γὰρ εἰ δυνατόν εἶναι αὐτῷ τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκο-

στῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα.

17 Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἐφεσον μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. 18 ὥς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐπίστασθε ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν πῶς μετ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, 19 δουλεύων τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης ἑκαὶ δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων· 20 ὥς οὐδὲν ὑπεστείλαμην τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἶκους, 21 διαμαρτνρόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν τὴν ἑεὶς θεὸν μετάνοιαν καὶ ἑπίστιν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἑἸησοῦν. 22 καὶ νῦν ἰδοὺ ἑδεδεμένος ἐγὼ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά μοι μὴ εἰδώς, 23 πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται μοι λέγον ὅτι δεσμὰ ἑκαὶ θλίψεις με ἑμένουσιν· 24 ἀλλ' οὐδενὸς λόγου ἑποιοῦμαι τὴν ἑψυχὴν τιμίαν ἐμαυτῷ ὥς ἑτελειῶσαι τὸν δρόμον μοι καὶ τὴν διακονίαν ἡν ἑλαβον παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ.

25 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες ἐν οἷς διἑλήθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν. 26 διότι μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σῆμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρὸς εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων, 27 οὐ γὰρ ὑπεστείλαμην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ἑπᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ὑμῖν. 28 ἑπροσέχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ, ἡν περιποιήσατο διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἰδίου. 29 ἐγὼ οἶδα ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἑφξίν μου λύ-

κοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνί-

ου, ³⁰ καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω ἑαυτῶν· ³¹ διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύνων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. ³² καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ οἰκοδομῆσαι καὶ δοῦναι τὴν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. ³³ ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα· ³⁴ αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς οὐσι μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὐται. ³⁵ πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτως κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ὅτι αὐτὸς εἶπεν Μακάριόν ἐστιν μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν.

³⁶ Καὶ ταῦτα εἰπὼν θεὸς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσήύξατο. ³⁷ ἰκάνως δὲ ἑκταυτῶν ἐγένετο πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν, ³⁸ ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

Chapter 21

¹ Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἦλθομεν εἰς τὴν Κῶν, τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κάκεῖθεν εἰς Πάταρα· ² καὶ εἰρόντες πλοῖον διαπερὼν εἰς Φοινίκην ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. ³ Ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον

καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν

εἰς Συρίαν, καὶ ἑκατήλθομεν εἰς Τύρον, ἐκεῖσε γὰρ τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. ⁴ Ἄνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτὰ, οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος μὴ ἐπιβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. ⁵ ὅτε δὲ ἐγένετο ἑξαρτίσαι ἡμᾶς τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσευξάμενοι ⁶ ἀπησπασάμεθα ἀλλήλους, καὶ ἑνέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἱδία.

⁷ Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφούς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. ⁸ τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες ἦλθομεν εἰς Καισάρειαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. ⁹ τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες τέσσαρες παρθένοι προφητεύουσαι. ¹⁰ ἐπιμενόντων δ' ἡμέρας πλείους κατήλθεν τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἄγαβος, ¹¹ καὶ ἔλθων πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου δήσας ἑαυτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν· Τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστὶν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτως δήσουσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἔθνων. ¹² ὥς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹³ τότε ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος· Τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐτοιμῶς ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόμα-

τος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 14 μὴ πειθομένου δὲ

αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες· Τοῦ κυρίου τὸ θέλημα Ἦ γινέσθω.

15 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα·
16 συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ ξενισθώμεν Μνάσωνι τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ.

17 Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀσμένως ἤ ἀπεδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. 18 τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῆι οὗ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. 19 καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. 20 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν θεόν, εἰπόν τε· αὐτῷ· Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν ἐν τοῖς Ἰουδαίοις τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν· 21 κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα μηδὲ τοῖς ἔθεσιν περιπατεῖν. 22 τί οὖν ἐστίν; πάντως ἠκούσονται ὅτι ἐλήλυθας. 23 τοῦτο οὖν ποίησον ὃ σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἡμῶν· 24 τοὺς παραλαβὼν ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς ἵνα ἔξυρήσονται τὴν κεφαλὴν, καὶ γνῶσονται πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδὲν ἐστίν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς φυλάσσω τὸν νόμον. 25 περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἤ ἀπεστείλαμεν κρίναντες φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τὸ τε εἰδωλόθυτον καὶ αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ πορνείαν. 26 τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ

σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεὶς εἰσῆι εἰς τὸ ἱερόν, δι-

αγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ ἕως οὗ προσηνέχθῃ ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἢ προσφορά.

27 Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, 28 κράζοντες· Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας ἡπανταχῇ διδάσκων, ἔτι τε καὶ Ἕλληνας εἰσῆγαγεν εἰς τὸ ἱερόν καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἅγιον τόπον τούτον. 29 ἦσαν γὰρ προεωρακοὶ Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερόν εἰσῆγαγεν ὁ Παῦλος. 30 ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου εἶλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. 31 ζητούντων ἔτι αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης ὅτι ὅλη συγχύννεται Ἰερουσαλήμ, 32 ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχας κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς, οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον. 33 τότε ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσε δεθῆναι ἀλύσει δις, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἴη καὶ τί ἐστὶν πεποικῶς. 34 ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἔπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυναμένου δὲ αὐτοῦ γινῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. 35 ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου, 36 ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρά-

ζοντες· Αἶρε αὐτόν.

37 Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ· Εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν Ἦτι πρὸς σέ; ὁ δὲ ἔφη· Ἑλληνιστὶ γινώσκεις· 38 οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἔξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχίλους ἄνδρας τῶν σικαρίων· 39 εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος· Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος, Ταρσεὺς τῆς Κιλικίας, οὐκ ἀσήμερον πόλεως πολίτης· δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλήσαι πρὸς τὸν λαόν. 40 ἐπitrέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος ἐστῶς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ, πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης Ἦ προσεφώνησεν τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ λέγων

Chapter 22

1 Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας.

2 Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν· καὶ φησὶν· 3 Ἐγὼ εἰμι ἄνθρωπος Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῷου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ θεοῦ καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον, 4 ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδούς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, 5 ὥς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφούς εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἱε-

ρουσαλὴμ ἵνα τιμωρηθῶσιν.

6 Ἐγένετο δὲ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἰκάνον περὶ ἐμέ, 7 ἔπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι· Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις· 8 ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· Τίς εἶ, κύριε; εἶπέν τε πρὸς ἐμέ· Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὃν σὺ διώκεις. 9 οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἑθεάσαντο τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. 10 εἶπον δέ· Τί ποιήσω, κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶπεν πρὸς με· Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν, κάκει σοὶ λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακτά σοι ποιῆσαι. 11 ὥς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτός ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν.

12 Ἀνανίας δὲ τις ἀνὴρ εὐλαβὴς κατὰ τὸν νόμον μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, 13 ἐλθὼν πρὸς ἐμέ καὶ ἐπιστὰς εἶπέν μοι· Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον· κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. 14 ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γινῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, 15 ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἐώρακας καὶ ἤκουσας. 16 καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλousai τὰς ἁμαρτίας σου ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα Ἰησοῦ.

17 Ἐγένετο δὲ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει 18 καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι· Σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλὴμ, διότι οὐ παραδέξονται Ἰουδαίῳ μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. 19 κἀγὼ εἶπον· Κύριε,

αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων

καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ· 20 καὶ ὅτε ἔξεχύννεται τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφροσύνης καὶ συνευδοκῶν· καὶ φυλάσσω τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. 21 καὶ εἶπεν πρὸς με· Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε.

22 Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες· Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον, οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. 23 Ἐκραυγάζοντων ἔτι αὐτῶν καὶ ῥιππούντων τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἄερα, 24 ἐκέλευσεν ὁ χιλιάρχος εἰσάγεσθαι αὐτόν· εἰς τὴν παρεμβολήν, ἔειπας μάλιστα ἀνετάζεσθαι αὐτόν· ἵνα ἐπιγνῶ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. 25 ὥς δὲ προέτειναν αὐτόν τοῖς ἱμαῖσιν εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα ἐκατόνταρχον ὁ Παῦλος· Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; 26 ἀκούσας δὲ ὁ ἐκατοντάρχης προσελθὼν τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλεν λέγων· Τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν. 27 προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν αὐτῷ· Λέγε μοι, ἢ σὺ Ῥωμαῖός εἶ; ὁ δὲ ἔφη· Ναί. 28 ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλιάρχος· Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. 29 εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτόν ἀνετάζειν· καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς.

30 Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γινώσκειν τὸ ἀσφαλές τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἔλυσεν αὐτόν, καὶ ἐκέλευσεν συναλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πᾶν τὸ συνέδριον,

καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτοῦς.

Chapter 23

1 ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ· εἶπεν· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. 2 ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξεν τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. 3 τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτόν εἶπεν· Τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθεμιν κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι; 4 οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπαν· Τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς; 5 ἔφη τε ὁ Παῦλος· Οὐκ ᾔδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεὺς· γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.

6 Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων ἔκραζεν ἐν τῷ συνεδρίῳ· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίων· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. 7 τοῦτο δὲ αὐτοῦ Ἰαλοῦντος ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων, καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. 8 Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν μήτε ἄγγελον μήτε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφοτέρω. 9 ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες τινὲς τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες· Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἄνθρωπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος— 10 πολλῆς δὲ γινομένης στάσεως φοβηθεὶς ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπὸ αὐτῶν ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα κα-

ταβὰν ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἅγειν

Ἦτε εἰς τὴν παρεμβολήν.

11 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν· Ἐθάρσει, ὥς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι.

12 Γενομένης δὲ ἡμέρας ποιήσαντες ἑστροφήν οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον. 13 ἦσαν δὲ πλείους τεσσεράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν ποιησάμενοι. 14 οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν· Ἀναθέματι ἀνεθεμάτισαμεν ἑαυτοὺς μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. 15 νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ ὅπως καταγάγῃ αὐτὸν εἰς ἡμᾶς ὥς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν ἑτοιμοὶ ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν.

16 Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέδραν παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. 17 προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἓνα τῶν ἑκατονταρχῶν ἔφη· Τὸν νεανίαν τοῦτον ἄπαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον, ἔχει γὰρ ἀπαγγεῖλαί τι αὐτῷ. 18 ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλιάρχον καὶ φησίν· Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι. 19 ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο· Τί ἐστίν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; 20 εἶπεν δὲ ὅτι Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαι σε ὅπως αὔριον τὸν Παῦλον καταγάγῃς

εἰς τὸ συνέδριον ὥς ἔμελλον τι ἀκριβέστερον

εὑρεῖν περὶ αὐτοῦ. 21 σὺ οὖν μὴ πεισθῆς αὐτοῖς, ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσεράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ νῦν εἰσὶν ἑτοιμοὶ προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. 22 ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος ἀπέλυσε τὸν γενέσκον παραγγείλας μηδενὶ ἐκκαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς ἑμέ.

23 Καὶ προσκαλεσάμενός τις δὺο τῶν ἑκατονταρχῶν εἶπεν· Ἐτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἵππεῖς ἑβδομήκοντα καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός, 24 κτήνῃ τε παραστήσαι ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, 25 γράψας ἐπιστολὴν ἔχουσαν τὸν τύπον τοῦτον· 26 Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. 27 τὸν ἄνδρα τοῦτον συλλημφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι ἔξειλάμην, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν, 28 βουλόμενός Ἦτε ἐπιγνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατήγαγον εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν. 29 ὃν εὔρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν ἄξιον θανάτου ἢ δέσμων ἔχοντα ἔγκλημα. 30 μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα ἔσεσθαι ἔξαυτῆς ἔπεμψα πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγόροις λέγειν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ.

31 Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἤγαγον διὰ νυκτός εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα. 32 τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἵππεῖς ἀπερ-

χεσθαι σὺν αὐτῷ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· 33 οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. 34 ἀναγνοὺς ὁ δὲ καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἑπαρχείας ἐστὶν καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, 35 Διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται· ἑκελεύσας ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι αὐτόν.

Chapter 24

1 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ ῥεσβυτέρων τινῶν καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. 2 κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τερτυλλος λέγων· Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ ἰδιορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας 3 πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φίλιξε, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. 4 ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. 5 εὐρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τούτον λοιμὸν καὶ κινούντα ῥστάσεις πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἰρέσεως, 6 ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπέειπεν βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἑκρατήσαμεν, 8 παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. 9 συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν.

10 Ἀπεκρίθη ὁ τε ὁ Παῦλος νεύσαντος

αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν· Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος ἑυθύμως τὰ περὶ ἑμαυτοῦ ἀπολογουμαι, 11 δυναμένου σου ἐπιγνῶναι, ὅτι οὐ πλείους εἰσὶν μοι ἡμέραι ὀδώδεκα ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλὴμ, 12 καὶ οὐτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν με πρὸς τινὰ διαλεγόμενον ἢ ἐπίστασιν ποιοῦντα ὄχλου οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς οὔτε κατὰ τὴν πόλιν, 13 οὐδὲ παραστήσαι δύνανταί σοι περὶ ὧν γυνὴ κατηγοροῦσίν μοι. 14 ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἦν λέγουσιν αἵρεσιν οὕτως λατρεύω τῷ πατρίῳ θεῷ, πιστεύων πασι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, 15 ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν θεόν, ἦν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσσεσθαι δικαίων τε καὶ ἀδίκων· 16 ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκήσας ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχων πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός. 17 δι' ἐτῶν δὲ πλείονων ἑλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσφοράς, 18 ἐν ταῖς εὐρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, 19 τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχοιεν πρὸς ἐμέ, 20 ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν τί ἑῦρον ἀδίκημα στάντος μοι ἐπὶ τοῦ συνεδρίου 21 ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς ἧς ἐέκραξα ἐν αὐτοῖς ἐστῶς ὅτι Περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἔφ' ὑμῶν.

22 Ἀνεβάλετο δὲ αὐτοὺς ὁ Φίλιξ, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπας· Ὅταν Λυσίας ὁ χιλιάρχος καταβῇ διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς 23 διαταξάμενος τῷ ἐκατοντάρχει τηρεῖσθαι αὐτὸν ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ιδίων αὐτοῦ ὑπη-

ρετεῖν αὐτῷ.

24 Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ οὔσῃ Ἰουδαίᾳ μετεπέμψατο τὸν Παῦλον καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν πίστεως. 25 διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη· Τὸ νῦν ἔχον πορεύου, κайρὸν δὲ μεταλαβὼν μετακαλέσομαί σε· 26 ἅμα καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου· διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος ὠμίλει αὐτῷ.

27 Διετίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβεν διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον· θέλων τε ἡ χάριτα καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε τὸν Παῦλον δεδεμένον.

Chapter 25

1 Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχείᾳ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας, 2 ἐνεφάνισάν τε αὐτῷ· οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν 3 αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ ὅπως μεταπέμψῃται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. 4 ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον· εἰς Καισάρειαν, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι· 5 Οἱ οὖν ἐν ὑμῖν, φησίν, δυνατοὶ συγκαταβάντες εἰ τί ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ ἄτοπον κατηγορεῖωσαν αὐτοῦ.

6 Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας· οὐ

πλείους ὀκτῶ ἢ δέκα, καταβὰς εἰς Καισάρειαν,

τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. 7 παραγενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιώματα καταφέροντες ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι, 8 τοῦ Παύλου ἀπολογουμένου· ὅτι Οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἥμαρτον. 9 ὁ Φῆστος δὲ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν· Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι ἐπ' ἐμοῦ; 10 εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος· Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρος ἐστώς εἰμι, οὐ με δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἡδίκησα, ὥς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. 11 εἰ μὲν οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδὲν ἐστὶν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδεὶς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. 12 τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη· Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ.

13 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον. 14 ὥς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον λέγων· Ἄνὴρ τίς ἐστὶν καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, 15 περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ καταδικῆναι· 16 πρὸς οὓς ἀπεκρίθη· ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι τινα ἄνθρωπον πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχῃ τοὺς κατηγοροὺς· τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. 17

συνελθόντων Ἰοὺν ἐνθάδε ἀναβολὴν μηδεμί-

αν ποιησάμενος τῇ ἐξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· 18 περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἔφερον ὧν ἐγὼ ὑπενούουν· Ἦσην, 19 ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισισδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. 20 ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτων ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα κάκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. 21 τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν ἕως οὗ ἡ ἀναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. 22 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον· Ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκούσαι. Ἀῦριον, φησὶν, ἀκούσῃ αὐτοῦ.

23 Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σὺν ἑτεροῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν τῆς πόλεως καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου ἦχθη ὁ Παῦλος. 24 καὶ φησὶν ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα βασιλεῦ καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ ἄπαν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἑνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, βροῶντες μὴ δεῖν αὐτὸν ζῆν· μηκέτι. 25 ἐγὼ δὲ κατελαβόμεν μὴδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου· πεπραχέναι, αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστὸν ἔκρινα ἡρέπειν. 26 περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω· διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τί γράψω. 27 ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ ἐμπέποντα δέσμιον μὴ καὶ τὰς κατ' αὐ-

τοῦ αἰτίας σημᾶναι.

Chapter 26

1 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐπιτρέπεται σοι ἡ ἐπεὶ σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο· 2 Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγήμαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων ἡ σήμερον ἀπολογεῖσθαι, 3 μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἔθων τε καὶ ζητημάτων· διὸ δέομαι μακροθύμως ἀκοῦσαί μου.

4 Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν ἑτεροῖς Ἱεροσολύμοις ἴσασι πάντες Ἰουδαῖοι, 5 προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἴρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος. 6 καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἔστηκα κρινόμενος, 7 εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενεῖα νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῖον ἐλπίζει καταστήσασθαι· περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ. 8 τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει;

9 Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι· 10 ὁ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς ἑτεροῦ τῶν ἁγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβὼν, ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον, 11 καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς

ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, περισσῶς τε ἔμμαι-
νόμενος αὐτοῖς ἐδίδωκεν ἕως καὶ εἰς τὰς ἑξῶ
πόλεις.

12 Ἐν τοῖς πορευόμενοις εἰς τὴν Δαμα-
σκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς τῶν
ἀρχιερέων 13 ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶ-
δον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρό-
τητα τοῦ ἡλίου περιλάμπαν με φῶς καὶ τοὺς
σὺν ἐμοὶ πορευομένους· 14 πάντων ἔτε-
ταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἤκουσα φω-
νὴν ἡλέγουσαν πρὸς ἡμεῖς τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέ-
κτῳ· Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; σκληρόν
σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. 15 ἐγὼ δὲ εἶπα·
Τίς εἰ, κύριε; ὁ δὲ ἡ κύριος εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι Ἰη-
σοῦς ὃν σὺ διώκεις· 16 ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ
στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤ-
φθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπὲρ πάντων
μάρτυρα ὧν τε εἶδες ἡμεῖς ὧν τε ὀφθήσομαί σοι,
17 ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ τῶν
ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω σε· 18 ἀνοί-
ξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ
σκοτεινῶν εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατα-
νᾶ ἐπὶ τὸν θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν καὶ κληρὸν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πί-
σται τῇ εἰς ἐμέ.

19 Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἔγε-
νόμεν ἄπειθής τῇ οὐρανίῳ ὁπτασίᾳ, 20 ἀλ-
λὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτόν ἔτε καὶ Ἱεροσο-
λύμοις, ἡ πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας,
καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἡ ἀπήγγελλον μετανοεῖν καὶ
ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεόν, ἅξια τῆς μετανοίας
ἔργα πράσσοντας. 21 Ἔνεκα τούτων ἡμεῖς Ἰου-
δαῖοι ἡ συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρώοντο
διαχειρίσασθαι. 22 ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς
ἡ ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔστη-
κα μαρτυρούμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐ-

δὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν
μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς, 23 εἰ πα-
θητὸς ὁ χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως
νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ ἡ λαῷ
καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου ὁ
Φῆστος μεγάλη τῇ φωνῇ φησιν· Μαίην, Παῦ-
λε· τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περι-
τρέπει. 25 ὁ δὲ ἡ Παῦλος· Οὐ μαίνομαι, φησίν,
κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφρο-
σύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. 26 ἐπίσταται
γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν ἡ καὶ
παρρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν γὰρ ἡ αὐ-
τὸν τούτων οὐ πείθομαι ἡ οὐθέν, οὐ γὰρ ἔστιν
ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. 27 πιστεύεις,
βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι
πιστεύεις. 28 ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν ἡ Παῦ-
λον· Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν ἡ ποιῆ-
σαι. 29 ὁ δὲ ἡ Παῦλος· Εὐξαίμην ἂν τῷ θεῷ
καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν ἡ μεγάλῳ οὐ μόνον σὲ ἀλ-
λὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον
γενέσθαι τοιούτους ὅποιος καὶ ἐγὼ εἰμι πα-
ρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων.

30 ἡ Ἀνέστη ἡ τε ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγε-
μὼν ἡ τε Βερνίκη καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐ-
τοῖς, 31 καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς
ἀλλήλους λέγοντες ὅτι Οὐδὲν θανάτου ἡ δε-
σμῶν ἄξιον ἡ τι πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος.
32 Ἀγρίππας δὲ τῷ Φῆστῳ ἔφη· Ἀπολελύ-
σθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἰ μὴ ἐπεκέ-
κλητο Καίσαρα.

Chapter 27

1 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς

τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδουν τόν τε Παῦλον καὶ
τινας ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ ὀνόμα-
τι Ἰουλίῳ σπείρης Σεβαστῆς. 2 ἐπιβάντες
δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῷ ἔμελλοντι πλεῖν ἑῖς
τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν ὄν-
τος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνοιο Θεσ-
σαλονικέως. 3 τῇ τε ἐτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σι-
δῶνα, φιλανθρωπῶς τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύ-
λῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς τοὺς φίλους
ἵπορευθέντι ἐπιμελείας τυχεῖν. 4 κάκειθεν ἀ-
ναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ
τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους, 5 τό τε πέλα-
γος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν δι-
απλεύσαντες κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυ-
κίας. 6 κάκεῖ εὐρὼν ὁ ἑκατοντάρχης πλοῖ-
ον Ἀλεξανδρινὸν πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐν-
εβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. 7 ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡ-
μέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι
κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀ-
νέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλ-
μώνην, 8 μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλ-
θομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λι-
μένας ὃ ἐγγὺς ἦν πόλιν Ἰασην.

9 Ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ
ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοῦς διὰ τὸ καὶ
τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρήνει ὁ
Παῦλος 10 λέγων αὐτοῖς· Ἄνδρες, θεωρῶ ὅ-
τι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον
τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυ-
χῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσθαι τὸν πλοῦν. 11 ὁ
δὲ ἑκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυ-
κλήρῳ· μᾶλλον ἐπιείθετο ἢ τοῖς ὑπὸ Παύ-
λου λεγομένοις. 12 ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος
ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείο-
νες ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι ἑκείθεν, εἴ πως
δύναιντο καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παρα-

χειμάσαι, λιμένας τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ
λίβα καὶ κατὰ χώρον.

13 Ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες
τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι ἄραντες ἄσπον
παρελέγοντο τὴν Κρήτην. 14 μετ' οὐ πολὺ δὲ
ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς ὁ κα-
λούμενος Εὐρακύλων. 15 συναρπασθέντος
δὲ τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλ-
μεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. 16 νη-
σίον δέ τι ὑποδραμόντες καλούμενον Ἰαῦδα
ἵσχυσαμεν μόλις περικρατεῖς γενέσθαι τῆς
σκάφης, 17 ἣν ἄραντες βοθηαῖς ἐχρῶντο ὑ-
ποζωννύντες τὸ πλοῖον· φοβούμενοί τε μὴ εἰς
τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσιν, χαλάσαντες τὸ σκεῦ-
ος, οὕτως ἐφέροντο. 18 σφοδρῶς δὲ χειμα-
ζομένων ἡμῶν τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο, 19
καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοί-
ου ἔρριψαν. 20 μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων
ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός
τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖ-
το ἑλπίς πᾶσα τοῦ σῶζεσθαι ἡμᾶς.

21 Πολλῆς ἔτε ἀσιτίας ὑπαρχούσης τό-
τε σταθεῖς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν·
Ὡδεῖ μὲν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι μὴ
ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης κερδησαί τε τὴν
ὑβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. 22 καὶ τὰ νῦν
παραίνῳ ὑμᾶς εὐθυμεῖν, ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς
οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. 23
παρέστη γάρ μοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ τοῦ θεοῦ, οὗ
εἶμι, ὃ καὶ λατρεύω, ἄγγελος 24 λέγων· Μὴ
φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ παραστήναι,
καὶ ἰδοὺ κεχάρισται σοι ὁ θεὸς πάντας τοὺς
πλέοντας μετὰ σοῦ. 25 διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες·
πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν
τρόπον λεγόμεναί μοι. 26 εἰς νῆσον δὲ τινα

δεῖ ἡμᾶς ἔκπεσεῖν.

27 Ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ νύξ ἐγένετο διαφορομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρία, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. 28 καὶ βολίσαντες εὖρον ὀργυιὰς εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστήσαντες καὶ πάλιν βολίσαντες εὖρον ὀργυιας δεκαπέντε· 29 φοβούμενοί τε ἡμῶν κατὰ τὰ τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας ἤρχοντο ἡμέραν γενέσθαι. 30 τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν προφάσει ὥς ἐκ πρῶρης ἀγκύρας μελλόντων ἐκτείνειν, 31 εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις· Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. 32 τότε ἀπέκοψαν οἱ στρατιῶται τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ εἴασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν.

33 Ἀχρι δὲ οὗ ἡμέρα ἡμελλεν γίνεσθαι παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων· Τεσσαρεσκαίδεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μὴθὲν προσλαβόμενοι· 34 διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς μεταλαβεῖν τροφῆς, τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρῖξ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀπολεῖται. 35 εἶπας δὲ ταῦτα καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. 36 εὐθυμοὶ δὲ γινόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς. 37 ἡμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ ἐν τῷ πλοίῳ διακόσται ἐβδομήκοντα ἕξ. 38 κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν.

39 Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ

ἐπεγίνωσκον, κόλπον δὲ τινα κατενόουν ἔ-

χοντα αἰγιαλὸν εἰς ὃν ἔβουλεύοντο εἰ δύναιντο ἔξῳσαι τὸ πλοῖον. 40 καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἶον εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμωνα τῇ πνεύσει κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. 41 περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἔπέκειλαν τὴν ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας. 42 τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλή ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν, μή τις ἐκκολυμβήσας διαφύγῃ· 43 ὁ δὲ ἑκατοντάρχης βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν ἀπορίψαντας πρῶτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξίεναι, 44 καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σάνισιν οὓς δὲ ἐπὶ τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου· καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

Chapter 28

1 Καὶ διασωθέντες τότε ἔπεγνῶμεν ὅτι Ἐλπίη ἡ νῆσος καλεῖται. 2 οἱ γὰρ τε βάρβαροι παρείχον οὐ τὴν τυχούσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν, ἄψαντες γὰρ πυρὰν προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ἕτερον τὸν ἐφεστώτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος. 3 συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων τι πλῆθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θερμῆς ἔξελθοῦσα καθῆψε τῆς χειρὸς αὐτοῦ. 4 ὥς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον· Πάντως φονεὺς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἶασεν.

5 ὁ μὲν οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν· 6 οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. ἐπὶ πολλῷ δὲ αὐτῶν προσδοκῶντων καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, ἁ μεταβαλόμενοι ἔλεγον ᾠαυτὸν εἶναι θεόν·.

7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς ἑρεῖς ἡμέρας· φιλοφρόνως ἐξένισεν. 8 ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ ἁδυσεντερίῳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν καὶ προσευξάμενος ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν. 9 τούτου ἁδε γενομένου καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἑν τῇ νήσῳ ἔχοντες ἁσθενείας· προσήρχοντο καὶ ἑθεραπεύοντο, 10 οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς ἁς χρεῖας·.

11 Μετὰ δὲ ἑρεῖς μῆνας ἁνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότη ἐν τῇ νήσῳ Ἀλεξανδρίνῳ, παρασήμῳ Διοσκούροις. 12 καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας ἐπεμείναμεν ἡμέρας ἑρεῖς, 13 ὅθεν ἁπεριελόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον. καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτεραῖοι ἦλθομεν εἰς Ποτιόλους, 14 οἱ εὐρόντες ἁδελφοὺς παρεκλήθημεν ἁπαρ αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἐπτά· καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἦλθαμεν. 15 κάκειθεν οἱ ἁδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἦλθαν εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἁχρι Ἀππίου Φόρου καὶ Τριῶν Ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ θεῷ ἔλαβε θάρσος.

16 Ὅτε δὲ εἰσῆλθομεν εἰς Ῥώμην, ἑ-

πετράπη τῷ Παύλῳ· μένειν καθ' ἑαυτὸν σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ.

17 Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας ἑρεῖς συγκαλέσασθαι αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελθόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτοὺς· Ἐγώ, ἁνδρες ἁδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἑθεσι τοῖς πατρώοις δέσμιος ἐξ Ἰεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, 18 οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολύσαι διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί· 19 ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων ἡναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὥς τοῦ ἑθνους μου ἔχων τι ἁκατηγορεῖν. 20 διὰ ταῦτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι, ἑνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἁλυσιν ταύτην περικείμεαι. 21 οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν· Ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἑδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε παραγενομένος τις τῶν ἁδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. 22 ἁξιούμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἁ φρονεῖς, περὶ μὲν γὰρ τῆς αἰρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἐστίν· ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται.

23 Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἥκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἱς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ πείθων τε αὐτοὺς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τε τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν ἀπὸ πρῶτῃ ἑως ἐσπέρας. 24 καὶ οἱ μὲν ἐπειθόντο τοῖς λεγομένοις οἱ δὲ ἡπίστουν, 25 ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἐν ὅτι Καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἁγιον ἐλάλησεν διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν 26 ἁλέγων· Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον

καὶ εἰπόν· Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε,
καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε· 27 ἐ-
παχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ
τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν· μήποτε ἴδωσιν τοῖς
ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ
καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἰά-
σομαι αὐτούς. 28 γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν¹
ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη ἡ τοῦτο τὸ σωτήρι-
ον τοῦ θεοῦ· αὐτοὶ καὶ ἁκούσονται.

30 Ἐνέμεινεν ἡ δὲ διέτιαν ὅλην ἐν ἰδίῳ
μισθώματι, καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσ-
πορευομένους πρὸς αὐτόν, 31 κηρύσσων τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ
τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης παρ-
ρησίας ἀκωλύτως.

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

Chapter 1

1 Παῦλος δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλη-
τὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον
θεοῦ 2 ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν
αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις 3 περὶ τοῦ υἱοῦ αὐ-
τοῦ, τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυὶδ κατὰ
σάρκα, 4 τοῦ ὀρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνά-
μει κατὰ πνεῦμα ἁγίωσύνης ἐξ ἀναστάσεως
νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, 5
δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑ-
πακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, 6 ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς
κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, 7 πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν
Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς θεοῦ, κλητοῖς ἁγίοις· χάρις
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ
κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅτι περὶ πάντων ὑμῶν, ὅ-
τι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ
κόσμῳ. 9 μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ θεός, ὃν
λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγε-
λίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνεῖαν
ὑμῶν ποιοῦμαι 10 πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευ-
χῶν μου, δεόμενος εἴ πως ἤδη ποτὲ εὐδοωθή-
σομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ ἔλθεῖν πρὸς ὑ-
μᾶς. 11 ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μετα-
δῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στήρι-

χθῆναι ὑμᾶς, 12 τοῦτο δὲ ἐστὶν συμπαρακλη-
θῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως
ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. 13 οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνο-
εῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν
πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵ-
να τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς καὶ
ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. 14 Ἑλλησίν τε καὶ
βαρβάρους, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης
εἰμί· 15 οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν
τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι.

16 Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ ἑὺαγγέ-
λιον, δύναμις γὰρ θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν
παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ
Ἑλληνι· 17 δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀ-
ποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς
γέγραπται· Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.

18 Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ θεοῦ ἀπ'
οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσεβειαν καὶ ἀδικίαν ἀν-
θρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατε-
χόντων, 19 διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανε-
ρὸν ἐστὶν ἐν αὐτοῖς, ὁ θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφα-
νέρωσεν. 20 τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτί-
σεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοούμενα κα-
θοράται, ἢ τε ἄτιδος αὐτοῦ δύναμις καὶ θει-
ότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους, 21
διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν
ἢ ἠνυχάριστησαν, ἀλλὰ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς
διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνε-
τος αὐτῶν καρδιά· 22 φάσκοντες εἶναι σοφοὶ
ἐμωράνθησαν, 23 καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ

ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνας φθα-

τοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων
καὶ ἐρπετῶν.

24 Ἐπεὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν
ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκα-
θαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν
ἐν ἑαυτοῖς, 25 οἵτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθει-
αν τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν
καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα,
ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

26 Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θε-
ὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· αἱ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν
μετέλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν πα-
ρὰ φύσιν, 27 ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρσενες ἀφέν-
τες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύ-
θησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρ-
σενες ἐν ἄρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργα-
ζόμενοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλά-
νης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες.

28 Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν θεὸν
ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς
εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα,
29 πεπληρωμένους πάσῃ ἁδικίᾳ πονηρίᾳ
πλεονεξίᾳ κακίᾳ, μεστοὺς φθόνου φόνου ἔρι-
δος δόλου κακοηθείας, ψιθυριστάς, 30 κατα-
λάλους, θεοστυγεῖς, ὕβριστάς, ὑπερηφάνους,
ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπει-
θεῖς, 31 ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἁστόργους,
ἀνελεήμονας· 32 οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ θε-
οῦ ἐπιγνόντες, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες
ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν
ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσουσιν.

Chapter 2

1 Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς
ὁ κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σε-
αυτὸν κατακρίνεις, τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ
κρίνων· 2 οἶδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ θε-
οῦ ἐστὶν κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα
πράσσοντας. 3 λογίξῃ δὲ τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε
ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ
ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θε-
οῦ; 4 ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ
καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας κατα-
φρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς
μετάνοιάν σε ἄγει; 5 κατὰ δὲ τὴν σκληρότη-
τά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις
σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἁποκα-
λύψεως δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ, 6 ὃς ἀποδώ-
σει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· 7 τοῖς μὲν
καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τι-
μὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν ζωὴν αἰώνιον· 8
τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας καὶ ἁπειθοῦσι τῇ ἀληθείᾳ
πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ ὀργὴ καὶ θυμὸς, 9
θλίψις καὶ στενοχωρία, ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀν-
θρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰου-
δαίου τε πρῶτον καὶ Ἑλλήνου· 10 δόξα δὲ
καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ
ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι· 11
οὐ γὰρ ἐστὶν προσωποληψία παρὰ τῷ θεῷ.

12 Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως
καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον,
διὰ νόμου κριθήσονται· 13 οὐ γὰρ οἱ ἀκρο-
αταὶ ἡ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ θεῷ, ἀλλ' οἱ
ποιηταὶ ἡ νόμου δικαιωθήσονται. 14 ὅταν γὰρ
ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου
ᾗ ποιῶσιν, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰ-
σιν νόμος· 15 οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον
τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν,
συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνεδήσεως καὶ

μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγοροῦν-

των ἢ καὶ ἀπολογουμένων, 16 ἐν ἡμέρᾳ ὅτε ἡ κρίνει ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ Ἰησοῦ.

17 Ἐἰ δὲ σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ νόμῳ καὶ καυχᾶσαι ἐν θεῷ 18 καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, 19 πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, 20 παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ— 21 ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκει; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις; 22 ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἰδῶλα ἱεροσυλεῖς; 23 ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζεις; 24 τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καθὼς γέγραπται.

25 Περιτομή μὲν γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν νόμον πράσσης· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς, ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. 26 ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσῃ, ἡ οὐχ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομήν λογισθήσεται; 27 καὶ κρίνει ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον τελοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου. 28 οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομή· 29 ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομή καρδίας ἐν πνεύματι οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ.

Chapter 3

1 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἡ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς; 2 πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. πρῶτον μὲν ἡ γὰρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. 3 τί γάρ; εἰ ἡπίστησάν τινες, μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταργήσει; 4 μὴ γένοιτο· γινέσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, ἡ καθὼς γέγραπται· Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. 5 εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν, τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. 6 μὴ γένοιτο· ἐπεὶ πῶς κρίνει ὁ θεὸς τὸν κόσμον; 7 εἰ δὲ ἡ ἀλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἔμφῳ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι καὶ γὰρ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι, 8 καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθὼς φασίν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι Ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ; ὧν τὸ κρίμα ἐνδικόν ἐστιν.

9 Τί οὖν; προεχόμεθα; οὐ πάντως, προηπιστάμεθα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι, 10 καθὼς γέγραπται ὅτι Οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς, 11 οὐκ ἔστιν ἡ συνίων, οὐκ ἔστιν ἡ ἐκζητῶν τὸν θεόν· 12 πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἡχρεώθησαν· οὐκ ἔστιν ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός. 13 τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλῶσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν, 14 ὧν τὸ στόμα ἁρᾶς καὶ πικρίας γέμει· 15 ὅς εἰς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα, 16 σύντριμμα καὶ τλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, 17 καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν. 18 οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

19 Οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει

τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ

καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ·
20 διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται
πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ γὰρ νόμου ἐ-
πίγνωσις ἁμαρτίας.

21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη θε-
οῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νό-
μου καὶ τῶν προφητῶν, 22 δικαιοσύνη δὲ
θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἑπὶ-
πας τοὺς πιστεύοντας, οὐ γὰρ ἐστὶν διαστο-
λή. 23 πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται
τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, 24 δικαιούμενοι δωρεὰν
τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 25 ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἰλα-
στήριον ἡ διὰ πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι εἰς
ἐνδείξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πά-
ρσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων 26 ἐν
τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ, πρὸς τὴν ἐνδείξιν τῆς δι-
καιουσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶ-
ναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πί-
στεως Ἰησοῦ.

27 Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; ἐξεκλείσθη. διὰ
ποίου νόμου; τῶν ἔργων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νό-
μου πίστεως. 28 λογιζόμεθα ἡ γὰρ ἡ δικαιοῦ-
σθαι πίστει ἡ ἀνθρώπον χωρὶς ἔργων νόμου.
29 ἡ Ἰουδαίων ὁ θεὸς μόνον; ἡ οὐχὶ καὶ ἔθνων;
ναὶ καὶ ἔθνων, 30 εἴπερ εἷς ὁ θεός, ὃς δικαι-
ώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν
διὰ τῆς πίστεως. 31 νόμον οὖν καταργοῦμεν
διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο, ἀλλὰ νόμον ἡ-
στάνομεν.

Chapter 4

1 Τί οὖν ἐροῦμεν ἡ εὐρηκέναι Ἀβραάμ

τὸν ἡ προπάτορα ἡ ἡμῶν κατὰ σάρκα; 2 εἰ γὰρ
Ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα·
ἀλλ' οὐ ἡ πρὸς θεόν, 3 τί γὰρ ἡ γραφή λέγει;
ἡ Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραάμ τῷ θεῷ καὶ ἐλογίσθη
αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 4 τῷ δὲ ἐργαζομένῳ
ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν ἀλλὰ κατὰ
ὀφείλημα· 5 τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύον-
τι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται
ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην, 6 καθάπερ
καὶ Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώ-
που ὃ ὁ θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς
ἔργων· 7 Μακάριοι ὡς ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι
καὶ ὡς ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι, 8 μακά-
ριος ἀνὴρ ἡ οὐ μὴ λογίσῃται κύριος ἁμαρ-
τίαν.

9 Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν πε-
ριτομὴν ἡ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; λέγομεν
ἡ γὰρ ἡ Ἐλογίσθη τῷ Ἀβραάμ ἡ πίστις εἰς δι-
καιοσύνην. 10 πῶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν περι-
τομῇ ὄντι ἡ ἐν ἀκροβυστίᾳ; οὐκ ἐν περιτο-
μῇ ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ. 11 καὶ σημεῖον ἔ-
λαβεν περιτομῆς, σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης
τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι
αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι'
ἀκροβυστίας, εἰς τὸ ἡ λογισθῆναι αὐτοῖς τὴν
δικαιοσύνην, 12 καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς
οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοι-
χοῦσιν τοῖς ἡ χνεσιν τῆς ἡ ἀκροβυστία πί-
στεως ἡ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.

13 Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ
Ἀβραάμ ἡ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονό-
μον αὐτὸν εἶναι κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιο-
σύνης πίστεως· 14 εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρο-
νόμοι, κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήργηται ἡ
ἐπαγγελία· 15 ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργά-

ζεται, οὐ γὰρ οὐκ ἔστιν νόμος, οὐδὲ παράβα-
σις.

16 Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χά-
ριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παν-
τὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον
ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ (ὅς ἐστιν
πατὴρ πάντων ἡμῶν, 17 καθὼς γέγραπται
ὅτι Πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε), κα-
τέναντι οὐκ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζῳοποιοῦν-
τος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα
ὡς ὄντα· 18 ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπί-
στευσεν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολ-
λῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον· Οὕτως ἔσται
τὸ σπέρμα σου· 19 καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ ἰ-
στίᾳ κατενόησεν τὸ ἑαυτοῦ ἰσχύον· 20 εἰς δὲ τὴν
ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ
ἀλλὰ ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δούς δόξαν τῷ
θεῷ 21 καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπήγγελται
δυνατὸς ἐστιν καὶ ποιῆσαι. 22 διὸ ἐλογίσθη
αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 23 Οὐκ ἐγράφη δὲ δι'
αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, 24 ἀλλὰ καὶ
δι' ἡμᾶς οἷς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύ-
ουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν κύριον
ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, 25 ὃς παρεδόθη διὰ τὰ πα-
ραπτώματα ἡμῶν καὶ ἡγέρθη διὰ τὴν δικαί-
ωσιν ἡμῶν.

Chapter 5

1 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην
ἔχομεν πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, 2 δι' οὗ καὶ τὴν προσαγω-
γὴν ἐσχίκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύ-
την ἐν ἣ ἑστήκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπί-

δι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ· 3 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ

καὶ ἡ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι
ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, 4 ἡ δὲ ὑ-
πομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα. 5 ἡ δὲ
ἐλπίς οὐ κατασχύνει· ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ
ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύμα-
τος ἀγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν.

6 Ὅτι γὰρ ἡμεῖς Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀ-
σθενῶν ἔτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέ-
θανεν. 7 μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀπο-
θανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ
τολμᾷ ἀποθανεῖν· 8 συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυ-
τοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ θεὸς ὅτι ἔτι ἁμαρτω-
λῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθα-
νεν. 9 πολλῶν οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν
ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀ-
πὸ τῆς ὀργῆς. 10 εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλ-
λάγημεν τῷ θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ, πολλῶν μᾶλλον καταλλαγέντες σωθη-
σόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ· 11 οὐ μόνον δέ, ἀλ-
λὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλ-
λαγὴν ἐλάβομεν.

12 Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώ-
που ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν καὶ
διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς
πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν ἐφ' ᾧ
πάντες ἥμαρτον— 13 ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρ-
τία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία δὲ οὐκ ἔλλογεῖ-
ται μὴ ὄντος νόμου, 14 ἀλλὰ ἐβασίλευσεν ὁ
θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ
τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς
παραβάσεως Ἀδὰμ, ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλ-
λοντος.

15 Ἀλλ' οὐχ ὥς τὸ παράπτωμα, οὕτως

καὶ τὸ χάρισμα· εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παρα-
πτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῶ μάλ-
λον ἡ χάρις τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάρι-
τι τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς
τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. 16 καὶ οὐχ ὡς
δι' ἐνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ
κρίμα ἔξ ἐνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα
ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. 17
εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος
ἐβασίλευσεν διὰ τοῦ ἐνός, πολλῶ μᾶλλον οἱ
τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς
τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασι-
λεύσουσιν διὰ τοῦ ἐνός Ἰησοῦ Χριστοῦ.

18 Ἄρα οὖν ὡς δι' ἐνὸς παραπτώματος
εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτως
καὶ δι' ἐνὸς δικαίωματος εἰς πάντας ἀνθρώ-
πους εἰς δικαίωσιν ζωῆς. 19 ὥσπερ γὰρ διὰ
τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνός ἀνθρώπου ἁμαρτω-
λοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτως καὶ δι-
ὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνός δίκαιοι κατασταθή-
σονται οἱ πολλοί. 20 νόμος δὲ παρεισήλθεν
ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὗ δὲ ἐπλε-
όνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χά-
ρις, 21 ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν
τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ δι-
ὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ
Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Chapter 6

1 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ἐπιμένωμεν τῇ ἁμαρ-
τίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; 2 μὴ γένοιτο· οἵτι-
νες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν
ἐν αὐτῇ; 3 ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν
εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐ-

βαπτίσθημεν; 4 συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ

τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ
ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ
πατρὸς, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς
περιπατήσωμεν.

5 Εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοί-
ωματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνα-
στάσεως ἐσόμεθα· 6 τοῦτο γινώσκοντες ὅτι ὁ
παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα
καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι
δουλεῖν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ, 7 ὁ γὰρ ἀποθα-
νὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. 8 εἰ δὲ
ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ
συζήσομεν αὐτῷ· 9 εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερ-
θεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος
αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει· 10 ὁ γὰρ ἀπέθανεν,
τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὁ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ
θεῷ. 11 οὕτως καὶ ἡμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς
'εἶναι νεκροὺς μὲν' τῇ ἁμαρτίᾳ ζῶντας δὲ τῷ
θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

12 Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ
θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν ταῖς ἐ-
πιθυμίαις αὐτοῦ, 13 μὴδὲ παριστάνετε τὰ μέ-
λη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ πα-
ραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὥσει ἐκ νεκρῶν
ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης
τῷ θεῷ. 14 ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει,
οὐ γὰρ ἐστε ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν.

15 Τί οὖν; Ἡ ἁμαρτήσωμεν ὅτι οὐκ ἐσμέν
ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν; μὴ γένοιτο· 16
οὐκ οἶδατε ὅτι ὃ παριστάνετε ἑαυτοὺς δού-
λους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ὃ ὑπακούετε,
ἤτοι ἁμαρτίας εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δι-
καιосύνην; 17 χάρις δὲ τῷ θεῷ ὅτι ἦτε δοῦ-
λοι τῆς ἁμαρτίας ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας

εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδασχῆς, 18 ἔλευ-

θερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ· 19 ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν· ὥσπερ γὰρ παρσεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν.

20 Ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. 21 τίνα οὖν καρπὸν εἶχετε τότε ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος· 22 νυνὶ δέ, ἔλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας δουλωθέντες δὲ τῷ θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. 23 τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

Chapter 7

1 Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, γινώσκουσιν γὰρ νόμον λαλῶ, ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ; 2 ἡ γὰρ ὑπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, κατήγγηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. 3 ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίζει ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρῳ.

4 Ὡστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανάτωθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἐτέρῳ, τῷ ἐκ νε-

κρῶν ἐγερθέντι ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ θε-

ῷ. 5 ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ· 6 νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος.

7 Τί οὖν ἐροῦμεν; ὁ νόμος ἁμαρτία; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνωμεν εἰ μὴ διὰ νόμον, τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειμεν εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν· Οὐκ ἐπιθυμήσεις· 8 ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἡμῶν πᾶσαν ἐπιθυμίαν, χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά. 9 ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν, 10 ἐγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὑρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς ζωὴν αὕτη εἰς θάνατον· 11 ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. 12 ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή.

13 Τὸ οὖν ἀγαθὸν ἡμῶν ἔγένετο θάνατος; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία, ἵνα φανῇ ἁμαρτία διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον· ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.

14 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ δὲ σὰρκινός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. 15 ὁ γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὁ θέλω τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο ποιῶ. 16 εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός. 17 νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἡμῶν ἁμαρτία. 18 οἶδα γὰρ ὅ-

τι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἔστιν ἐν τῇ σαρκί

μου, ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν Ἰού· 19 οὐ γὰρ ὁ θέλω ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλὰ ὁ οὐ θέλω κακὸν τοῦτο πράσσω. 20 εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοί ἁμαρτία.

21 Εὐρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλὸν ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται· 22 συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, 23 βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσίν μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με ἔν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσίν μου. 24 ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου;

25 Ὑπόσχομαι τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοῷ δουλεύω νόμῳ θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

Chapter 8

1 Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 2 ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. 3 τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί, 4 ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρω-

θῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦ-

σιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα· 5 οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. 6 τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη· 7 διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς θεόν, τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται· 8 οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται.

9 Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλὰ ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. 10 εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. 11 εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας ἑκ νεκρῶν Χριστὸν Ἰησοῦν ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τὸ ἐνοικοῦν αὐτοῦ πνεῦμα ἐν ὑμῖν.

12 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμέν, οὐ τῇ σαρκὶ τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν, 13 εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε μέλλετε ἀποθνήσκειν, εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε. 14 ὅσοι γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται, οὗτοι υἱοὶ εἰσιν θεοῦ. 15 οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλὰ ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας ἐν ᾧ κράζομεν· Ἀββα ὁ πατήρ· 16 αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμέν τέκνα θεοῦ.

17 εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συμπάσχομεν ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν.

θήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. 19 ἡ γὰρ ἀποκαταδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται· 20 τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἔκουσα ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, ἔφ' ἐλπίδι 21 ὅτι καὶ αὕτη ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ. 22 οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν· 23 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ 'καὶ αὐτοὶ' τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες 'ἡμεῖς καὶ' αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν, υἰοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. 24 τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπίς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς, ὃ γὰρ βλέπει 'τίς ἐλπίζει; 25 εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα.

26 Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται 'τῇ ἀσθενείᾳ' ἡμῶν· τὸ γὰρ τί 'προσευξώμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἶδαμεν, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει στεναγμοῖς ἀλαλήτοις, 27 ὃ δὲ ἐραυνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος, ὅτι κατὰ θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων.

28 Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν θεὸν πάντα ἑσυνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. 29 ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισεν συμμόρφους τῆς εἰκόνης τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς· 30 οὓς δὲ προώρισεν, τούτους καὶ ἐκάλεσεν· καὶ οὓς ἐκάλεσεν, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ ἐδόξασεν.

ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; 32 ὃς γε τοῦ ιδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται; 33 τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν θεοῦ; θεὸς ὁ δικαίων· 34 τίς ὁ ἑκατακρινῶν; Χριστὸς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον ἢ δὲ ἔγερθείς, ὃς ἑκαὶ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν· 35 τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; 36 καθὼς γέγραπται ὅτι Ἐνεκεν σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. 37 ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. 38 πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε ἑνεστώτα οὔτε μέλλοντα οὔτε δυνάμεις· 39 οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἐτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

Chapter 9

1 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν πνεύματι ἁγίῳ, 2 ὅτι λύπη μοὶ ἐστὶν μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὁδύνη τῇ καρδίᾳ μου· 3 ἡνυχόμην γὰρ ἀνάθεμα εἶναι αὐτὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, 4 οἵτινες εἰσιν Ἰσραηλῖται, ὧν ἡ υἰοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθήκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, 5 ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὧν ἐ-

πὶ πάντων, θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας·
ἀμήν.

6 Οὐχ οἶον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λό-
γος τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ,
οὔτοι Ἰσραὴλ· 7 οὐδ' ὅτι εἰσὶν σπέρμα Ἀβρα-
άμ, πάντες τέκνα, ἀλλ'· Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσε-
ταί σοι σπέρμα. 8 τοῦτ' ἔστιν, οὐ τὰ τέκνα τῆς
σαρκὸς ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα
τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα· 9 ἐ-
παγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος· Κατὰ τὸν και-
ρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱ-
ός· 10 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἐνὸς
κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· 11
μήπω γὰρ γεννηθέντων μηδὲ πραξάντων τι
ἀγαθὸν ἢ ἠφάυλον, ἵνα ἢ κατ' ἐκλογὴν πρό-
θεσις τοῦ θεοῦ μένη, 12 οὐκ ἐξ ἔργων ἀλλ'
ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη αὐτῇ ὅτι Ὁ μείζων
δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι· 13 Ἐκθὼς γέγρα-
πται· Τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἡσαὺ ἐ-
μίσησα.

14 Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδικία παρὰ τῷ
θεῷ; μὴ γένοιτο· 15 τῷ Ῥωῦσῇ γὰρ λέγει·
Ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτιρήσω ὃν ἂν οἰ-
κτίρω. 16 ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ
τρέχοντος ἀλλὰ τοῦ ἐλεῶντος θεοῦ. 17 λέγει
γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραῶ ὅτι Εἰς αὐτὸ τοῦτο
ἐξήγειρά σε ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύ-
ναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου
ἐν πάσῃ τῇ γῇ. 18 ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ, ὃν
δὲ θέλει σκληρύνει.

19 Ἐρεῖς μοι οὖν· Τί ἡ οὖν ἔτι μέμφε-
ται; τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστη-
κεν; 20 ὦ ἄνθρωπε, μενοῦνγε· σὺ τίς εἶ ὁ
ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ πλά-
σμα τῷ πλάσαντι Τί με ἐποίησας οὕτως; 21
ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ ἐκ

τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὁ μὲν εἰς τι-

μὴν σκεῦος ὁ δὲ εἰς ἀτιμίαν; 22 εἰ δὲ θέλων ὁ
θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ
δυνατὸν αὐτοῦ ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμί-
ᾳ σκευὴ ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν,
23 ἢ καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης
αὐτοῦ ἐπὶ σκευὴ ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς
δόξαν, 24 οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ
Ἰουδαίων ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν;— 25 ὥς καὶ ἐν
τῷ Ὡσηὲ λέγει· Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λα-
όν μου καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην·
26 καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη ἑαυτοῖς·
Οὐ λαός μου ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ θε-
οῦ ζῶντος.

27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσρα-
ήλ· Ἐὰν ᾗ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὥς ἡ
ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλειμμα σωθή-
σεται· 28 λόγον γὰρ συντελῶν καὶ ἑσυντέ-
μνων ποιήσει κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. 29 καὶ κα-
θὼς προεῖρηκεν Ἡσαΐας· Εἰ μὴ κύριος Σαβα-
ὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὥς Σόδομα ἂν
ἐγενήθημεν καὶ ὥς Γόμορρα ἂν ὁμοιωθήμεν.

30 Τί οὖν ἐροῦμεν; ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώ-
κοντα δικαιοσύνην κατέλαβεν δικαιοσύνην,
δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως· 31 Ἰσραὴλ δὲ
διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς ἑνὸς νόμον οὐκ ἔ-
φθασεν. 32 διὰ τί ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως ἀλλ' ὥς
ἐξ ἔργων· Προσέκοψαν τῷ λίθῳ τοῦ προσ-
κόμματος, 33 καθὼς γέγραπται· Ἰδοὺ τίθη-
μι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος καὶ πέτραν
σκανδάλου, ἢ καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ κα-
τασχηθήσεται.

Chapter 10

1 Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρ-

δίας καὶ ἡ ῥέσις πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ ᾧ τῶν εἰς σωτηρίαν. 2 μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον θεοῦ ἔχουσιν· ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν, 3 ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν ζητοῦντες στήσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν· 4 τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι.

5 Μωϋσῆς γὰρ γράφει ὅτι τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου ὁ ποιήσας ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτῇ. 6 ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει· Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου· Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν καταγαγεῖν· 7 ἢ· Τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. 8 ἀλλὰ τί λέγει; Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τοῦτ' ἔστιν τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. 9 ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἠγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· 10 καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν· 11 λέγει γὰρ ἡ γραφή· Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ κατασχυνθήσεται. 12 οὐ γὰρ ἐστὶν διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνου, ὁ γὰρ αὐτὸς κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν· 13 Πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται.

14 Πῶς οὖν ἐπικαλέσωνται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ πιστεύσωσιν οὐ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσωσιν χωρὶς κηρύσσοντος; 15 πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσιν; καθὼς γέγραπται· Ὡς ὠραῖοι οἱ

πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων ῥὰ ἀγαθά. 16

ἀλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ· Ἡσαΐας γὰρ λέγει· Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; 17 ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Χριστοῦ.

18 Ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἤκουσαν; μενοῦνγε· Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. 19 ἀλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω;· πρῶτος Μωϋσῆς λέγει· Ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ ὑμᾶς. 20 Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει· Εὐρέθην ἔν τοις ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανὴς ἔγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν. 21 πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει· Ὁλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

Chapter 11

1 Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλῆτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. 2 οὐκ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω. ἡ οὐκ οἶδατε ἐν Ἠλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ; 3 Κύριε, τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν, ῥὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, καγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχὴν μου. 4 ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; Κατέλιπον ἑμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαψαν γόνυ τῇ Βάαλ. 5 οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν· 6 εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται

ἡ χάρις.

7 τί οὖν; ὁ ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, 8 ὥσπερ γέγραπται· Ὁδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανώξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. 9 καὶ Δαυὶδ λέγει· Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀναπαύδομα αὐτοῖς, 10 σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκαμψον.

11 Λέγω οὖν, μὴ ἔπαισαν ἵνα πέσωσιν; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνουσιν, εἰς τὸ παραζηλώσαι αὐτούς. 12 εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλουτοῦς κόσμου καὶ τὸ ἥτημα αὐτῶν πλουτοῦς ἔθνων, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν.

13 Ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς ἔθνουσιν. ἐφ' ὅσον μὲν Ἦ οὖν εἰμι ἐγὼ ἔθνων ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου δοξάζω, 14 εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. 15 εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσλημψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; 16 εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι.

17 Εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, 18 μὴ κατακαυθῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ κατακαυθᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστάξεις ἀλλὰ ἡ ῥίζα σέ. 19 ἐρεῖς οὖν· Ἐξεκλάσθησαν κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρίσθω. 20 καλῶς τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἑστηκας. μὴ ὑψηλὰ φρο-

νει, ἀλλὰ φοβοῦ· 21 εἰ γὰρ ὁ θεὸς τῶν κατὰ

φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, ὅθεν σοὺ φέσσεται. 22 ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἁποτομία, ἐπὶ δὲ σὲ ἡ χρηστότης θεοῦ, ἐὰν ἐπιμένῃς τῇ χρηστότητι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃς. 23 κἀκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμένωσι τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρίσθονται· δυνατὸς γὰρ ἔστιν ὁ θεὸς ἄλλοτε πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. 24 εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρίσθονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ.

25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ᾔτῃς ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πώρως ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ, 26 καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται· καθὼς γέγραπται· Ὁ ἕξ ἐκ Σιών ὁ ῥυόμενος, ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ. 27 καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. 28 κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας· 29 ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλήσις τοῦ θεοῦ. 30 ὥσπερ γὰρ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, 31 οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν τῷ ὑμῶν ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ ἡμετέρως ἡλεῶσιν· 32 συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπειθείαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ.

33 Ὡς βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ· ὥς ἀνεξεραύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. 34 Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; 35 ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ

ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ; 36 ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ

δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

Chapter 12

1 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ παραστήσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν 'εὐάρεστον τῷ θεῷ', τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν· 2 καὶ μὴ 'συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ 'μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ 'νοός, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον.

3 Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως. 4 καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι 'πολλὰ μέλη' ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, 5 οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σώμα ἔσμεν ἐν Χριστῷ, 'τὸ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη. 6 ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα, εἴτε προφητεῖαν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, 7 εἴτε διακονίαν ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, 8 εἴτε ὁ παρακαλῶν ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μεταδίδους ἐν ἀπλότητι, ὁ προϊστάμενος ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν ἐν ἰλαρότητι.

9 Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλῶμενοι τῷ ἀγαθῷ· 10 τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, 11 τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ κυρίῳ δου-

λεύοντες, 12 τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει

ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, 13 ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. 14 εὐλογεῖτε τοὺς 'διώκοντας, εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. 15 χαίρειν μετὰ 'χαιρόντων, κλαίειν μετὰ κλαίωντων. 16 τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες, μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. 17 μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες· προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων· 18 εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες· 19 μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ, γέγραπται γάρ· 'Εμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει κύριος. 20 'ἀλλὰ ἐὰν' πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ ποιῶν ἄνθρωπος πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 21 μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

Chapter 13

1 Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω, οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ θεοῦ, αἱ δὲ 'οὔσαι 'ὑπὸ θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. 2 ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήμψονται. 3 οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβος 'τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ' ἀλλὰ 'τῷ κακῷ'. θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ, καὶ ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· 4 θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκὴ τὴν μάχαιραν φορεῖ· θεοῦ γὰρ διά-

κονός ἐστιν, ἔκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν

πράσσουντι. 5 διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συν-εἶδησιν, 6 διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖ-τε, λειτουργοὶ γὰρ θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. 7 Ἐπόδοτε πᾶσι τὰς ὀ-φειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον, τῷ τὴν τι-μὴν τὴν τιμὴν.

8 Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἅλ-λῆλους ἀγαπᾶν. ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν. 9 τὸ γάρ· Οὐ μοιχεύ-σεις, Οὐ φονεύσεις, Οὐ κλέψεις, Οὐκ ἐπιθυ-μήσεις, καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή, ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ἄνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ Ἄγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 10 ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη.

11 Καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥ-ρα ἦδη ὑμᾶς ἔξ ὕπνου ἐγερθῆναι, νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύ-σαμεν. 12 ἡ νύξ προέκοπεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγ-γικεν. Ἐποβαλόμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκό-τους, ἔνδυσώμεθα δὲ τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. 13 ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγεί-αις, μὴ ἔριδι καὶ ζηλῷ, 14 ἀλλὰ ἐνδύσασθε τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίαν.

Chapter 14

1 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσ-λαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν.

2 ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθε-νῶν λάχανα ἐσθίει. 3 ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθί-οντα μὴ ἐξουθενείτω, ὁ δὲ μὴ ἐσθίων τὸν ἐ-σθιοντα μὴ κρινέτω, ὁ θεὸς γὰρ αὐτὸν προσ-ελάβετο. 4 σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέ-την; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθήσε-ται δέ, ἔδυνατεῖ γὰρ ὁ κύριος στήσαι αὐτόν.

5 Ὃς ἂν κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν· ἕκαστος ἐν τῷ ἰ-δίῳ νοῦ πληροφορεῖσθω. 6 ὁ φρονῶν τὴν ἡ-μέραν κυρίῳ φρονεῖ. καὶ ὁ ἐσθίων κυρίῳ ἐ-σθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθί-ων κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ.

7 Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῆ, καὶ οὐ-δεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει. 8 ἐάν τε γὰρ ζῶ-μεν, τῷ κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐ-άν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ κυρίου ἐσμέν. 9 εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς ἑπέθανεν καὶ ἔζησεν ἵ-να καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ.

10 Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἡ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; πάν-τες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Θε-οῦ, 11 γέγραπται γάρ· Ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψι πᾶν γόνυ, καὶ ἑκάστη γλῶσ-σα ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ. 12 Ἄρα ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον ἑδώσει.

13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν· ἀλ-λά τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρό-σκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. 14 οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοι-νὸν δι' ἑαυτοῦ· εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοι-νὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. 15 εἰ γὰρ διὰ βρῶ-μα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀ-

γάπην περιπατεῖς. μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖ-

νον ἀπόλλυε ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν. 16 μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. 17 οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίῳ. 18 ὁ γὰρ ἐν τούτῳ δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ θεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. 19 ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. 20 μὴ ἔνεκεν βρώματος κατὰ-λυε τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. πάντα μὲν καθαρὰ, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. 21 καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἢ ἀσθενεῖ. 22 σὺ πίστιν ἦν ἔχεις κατὰ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. 23 ὁ δὲ διακρινόμενος ἐὰν φάγῃ κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἔστιν.

Chapter 15

1 Ὅφειλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. 2 ἕκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. 3 καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν· ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ. 4 ὅσα γὰρ προεγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. 5 ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶν ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Ἰησοῦν, 6 ἵνα ὁ-

μοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν θεόν

καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7 Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς, εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ. 8 λέγω γὰρ Ἰησοῦν διὰ-κονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, 9 τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεόν· καθὼς γέγραπται· Διὰ τοῦτο ἔξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι, καὶ τῷ ὀνοματί σου ψαλῶ. 10 καὶ πάλιν λέγει· Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 11 καὶ πάλιν· Αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν κύριον, καὶ ἑπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί. 12 καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει· Ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσοῦ, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν· ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν. 13 ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρῶσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου.

14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι ἰσχύος γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἄλλήλους νουθετεῖν. 15 Ἰστοῦν ἡμεῖς ἕνα ἄλλήλους, ὡς ἐπαναμνησκῶν ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ 16 εἰς τὸ εἶναι με λειτουργὸν Ἰησοῦ τοῦ κυρίου, εἰς τὰ ἔθνη, ἱε-ρουργούντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. 17 ἔχω οὖν τὴν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν θεόν· 18 οὐ γὰρ τολμήσω τί λαλεῖν ὧν οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, 19 ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει πνεύματος· ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρι-

κοῦ πεπληρωκένοι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χρι-

στοῦ, 20 οὕτως δὲ ῥ'φιλοτιμούμενον εὐαγγελί-
ζεσθαι οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ
ἐπ' ἄλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, 21 ἀλλὰ
καθὼς γέγραπται· Ὅἱς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ
αὐτοῦ ὄψονται, καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν συνή-
σουσιν.

22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ
ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς· 23 νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔ-
χων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔ-
χων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ ῥ'ικανῶν ἐτῶν,
24 ὥς ῥ'ἂν πορεύωμαι εἰς τὴν ῥ'σπανίαν, ἐλπί-
ζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ
ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ ἔαν ὑμῶν πρῶ-
τον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ— 25 νυνὶ δὲ πο-
ρεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ διακονῶν τοῖς ἀγί-
οις. 26 εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχα-
ΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτω-
χοὺς τῶν ἀγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. 27 εὐ-
δόκησαν γάρ, καὶ ὀφείλεται ῥ'εἰσὶν αὐτῶν·
εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινωνή-
σαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκι-
κοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. 28 τοῦτο οὖν ἐπι-
τέλεσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρ-
πὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν ῥ'εἰς Σπα-
νίαν· 29 οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν
πληρώματι ῥ'εὐλογίας Χριστοῦ ἐλεύσομαι.

30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀ-
γάπης τοῦ πνεύματος συναγωνίσασθαι μοι
ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν θε-
όν, 31 ἵνα ῥ'ύσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν
τῇ Ἱουδαίᾳ ῥ'καὶ ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἱερου-
σαλὴμ εὐπρόσδεκτος ῥ'τοῖς ἀγίοις γένηται, 32
ἵνα ἐν χαρᾷ ῥ'ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος
ῥ'θεοῦ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. 33 ὁ δὲ θεὸς τῆς

εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν· ἀμήν.

Chapter 16

1 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελ-
φὴν ἡμῶν, οὕσαν ῥ'καὶ διάκονον τῆς ἐκκλησί-
ας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς, 2 ἵνα ῥ'αὐτὴν προσδέ-
ξησθε' ἐν κυρίῳ ἄξίως τῶν ἀγίων, καὶ πα-
ραστήτε αὐτῇ ἐν ῥ' ἂν ὑμῶν χρήρῃ πράγμα-
τι, καὶ γὰρ αὐτὴ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη
καὶ ῥ'ἐμοῦ αὐτοῦ'.

3 Ἀσπάσασθε Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν
τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 4 οἵ-
τινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τρά-
χηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχα-
ριστῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐ-
θνῶν, 5 καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλη-
σίαν. ἀσπάσασθε ῥ'Επαίνετον τὸν ἀγαπητόν
μου, ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς ῥ'Ἀσίας εἰς Χριστόν.
6 ἀσπάσασθε ῥ'Μαριάμ, ἥτις πολλὰ ἐκοπί-
ασεν εἰς ῥ'ὑμᾶς. 7 ἀσπάσασθε ῥ'Ἀνδρόνικον
καὶ ῥ'Ιουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συν-
αιχμαλώτους μου, οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν
τοῖς ἀποστόλοις, οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ ῥ'γέγοναν
ἐν Χριστῷ. 8 ἀσπάσασθε ῥ'Ἀμπλιᾶτον τὸν ἀ-
γαπητόν μου ἐν κυρίῳ. 9 ἀσπάσασθε Οὐρ-
βανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ
Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. 10 ἀσπάσασθε
ῥ'Ἀπελλὴν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσα-
σθε τοὺς ἐκ τῶν ῥ'Ἀριστοβούλου. 11 ἀσπάσα-
σθε ῥ'Ηρῳδίωνα τὸν ῥ'συγγενὴ μου. ἀσπάσα-
σθε τοὺς ἐκ τῶν ῥ'Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν
κυρίῳ. 12 ἀσπάσασθε ῥ'Τρύφαιναν καὶ Τρυ-
φῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε
ῥ'Περσίδα τὴν ἀγαπητὴν, ἥτις πολλὰ ἐκοπί-
ασεν ἐν κυρίῳ. 13 ἀσπάσασθε ῥ'Ρούφον τὸν

ἐκλεκτὸν ἐν κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ
ἐμοῦ. 14 ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγον-
τα, Ἑρμῆν, Πατροβᾶν, Ἑρμᾶν καὶ τοὺς σὺν
αὐτοῖς ἀδελφούς. 15 ἀσπάσασθε Φιλόλογον
καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ,
καὶ Ὀλυμπᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἀ-
γίους. 16 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι
ἀγίῳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι Ἰᾶσαι
τοῦ Χριστοῦ.

17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκο-
πεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα
παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦν-
τας, καὶ ἑκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν. 18 οἱ γὰρ τοι-
οῦτοι τῷ κυρίῳ ἡμῶν Χριστῷ οὐ δουλεύου-
σιν ἀλλὰ τῇ ἐαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρη-
στολογίας καὶ εὐλογίας ἑξαπατῶσι τὰς καρ-
δίας τῶν ἀκάκων. 19 ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς
πάντας ἀφίκετο· ἔφ' ὑμῖν οὖν χαίρω, θέλω
δὲ ὑμᾶς ἴσοφους εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραί-
ους δὲ εἰς τὸ κακόν. 20 ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρή-
νης συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας
ὑμῶν ἐν τάχει. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.

21 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συν-
εργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σω-
σίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. 22 ἀσπάζομαι
ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν
ἐν κυρίῳ. 23 ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάιος ὁ ξένος
μου καὶ ὅλης τῆς ἐκκλησίας. ἀσπάζεται ὑ-
μᾶς Ἑραστός ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ
Κούαρτος ὁ ἀδελφός.

24 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α

Chapter 1

1 Παῦλος κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Σωσθένους ὁ ἀδελφὸς 2 τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡ κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ ἑαυτῶν καὶ ἡμῶν· 3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ἡμῶν πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 5 ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, 6 καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, 7 ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· 8 ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 9 πιστὸς ὁ θεὸς δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἢ ἐν ὑμῖν

σχίσματα, ἥτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ

νοῦ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. 11 ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. 12 λέγω δὲ τοῦτο ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, Ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. 13 μεμέρισται ὁ Χριστός; μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἡ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; 14 εὐχαριστῶ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, 15 ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἔβαπτίσθητε· 16 ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. 17 οὐ γὰρ ἀπέστειλέν με Χριστὸς βαπτίζειν ἀλλὰ εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

18 Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστίν. 19 γέγραπται γάρ· Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν συνέσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. 20 ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεὺς; ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανε ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου; 21 ἐπεὶ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. 22 ἐπεὶ καὶ Ἰουδαῖοι ἱσημεῖα αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν· 23 ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰου-

δαίοις μὲν σκάνδαλον ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, 24

αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν, Χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. 25 ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων.

26 Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς· 27 ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα καταισχύνη τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα καταισχύνη τὰ ἰσχυρά, 28 καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, 29 ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 30 ἔξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡ σοφία ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις, 31 ἵνα καθὼς γέγραπται· Ὁ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω.

Chapter 2

1 Καγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἤλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ θεοῦ. 2 οὐ γὰρ ἔκρινά 'τι εἰδέναι' ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον· 3 καγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, 4 καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖ σοφίας ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως, 5 ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις,

σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων· 7 ἀλλὰ λαλοῦμεν ἑοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν· 8 ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν, εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν· 9 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· Ὁ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ὅσα ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. 10 ἡμῖν γὰρ ἀπεκάλυψεν ὁ θεὸς διὰ τοῦ πνεύματος, τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ. 11 τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. 12 ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν· 13 ἃ καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες.

14 Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ, μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γινῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται· 15 ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει τὰ πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπὸ οὐδενὸς ἀνακρίνεται. 16 τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου, ὃς συμβιβάζει αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

Chapter 3

1 Καγὼ, ἀδελφοί, οὐκ ἡδυνήθην λα-

λῆσαι ὑμῖν¹ ὡς πνευματικοῖς ἀλλ' ὡς ἑσαρ-

κίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. 2 γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, ἑγὼ βρώμα, οὐπω γὰρ ἐδύνασθε. ἀλλ' οὐδὲ ἔτι νῦν δύνασθε, 3 ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε. ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; 4 ὅταν γὰρ λέγῃ τις· Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ· Ἐγὼ Ἀπολλῶν, οὐκ ἄνθρωποι² ἐστε;

5 Ἦ τί οὖν ἐστὶν Ἀπολλῶς; τί δέ ἐστιν Παῦλος³; ἡ δὲ ἀκρόασις δι' ὧν ἐπιτεύσατε, καὶ ἐκάστῳ ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν. 6 ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλὰ ὁ θεὸς ἡύξανεν· 7 ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστὶν τι οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων θεός. 8 ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἐν εἰσιν, ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον, 9 θεοὺ γὰρ ἐσμεν συνεργοί· θεοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομή ἐστε.

10 Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθηκε, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἕκαστος δὲ βλέπων πῶς ἐποικοδομεῖ· 11 θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός. 12 εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον ἑλκυστόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, 13 ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται, ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει· ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστιν τὸ πῦρ αὐτὸ δοκιμάσει. 14 εἴ τις τὸ ἔργον μενεῖ ὁ ἐποικοδόμησεν, μισθὸν λήμψεται· 15 εἴ τις τὸ ἔργον κατακαίσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

16 Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε καὶ τὸ

πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν⁴; 17 εἴ τις τὸν

ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

18 Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός, 19 ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ θεῷ ἐστίν· γέγραπται γάρ· Ὁ δραστήσιμος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν· 20 καὶ πάλιν· Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἰσὶν μάταιοι. 21 ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστίν, 22 εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος εἴτε ἐνεστώτα εἴτε μέλλοντα, πάντα ὑμῶν, 23 ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ θεοῦ.

Chapter 4

1 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος ὡς ὑπηρετὰς Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων θεοῦ. 2 Ὡς δὲ λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστὸς τις εὑρεθῇ. 3 ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν, ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνῃς ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἑμαυτὸν ἀνακρίνω· 4 οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ σύννοδα, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαιώμαι, ὁ δὲ ἀνακρίνων με κύριός ἐστιν. 5 ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκοτεινοῦ καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

6 Ταῦτα δὲ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς

ἐμαυτὸν καὶ Ἐπολλῶν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν

μάθητε τό· Μὴ ὑπὲρ ἧ' ἡ γέγραπται, ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. 7 τίς γὰρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβῶν;

8 Ὅτι κεκορεσμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλου-
τήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὄφε-
λόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμ-
βασιλεύσωμεν. 9 δοκῶ ἄρα, ὁ θεὸς ἡμᾶς
τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐ-
πιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κό-
σμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. 10 ἡμεῖς
μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χρι-
στῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς
ἐνδοξοί, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. 11 ἄχρι τῆς ἄρτι
ῥάσας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνι-
τεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν 12
καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν·
λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνε-
χόμεθα, 13 ὁ δὲ δυσφημούμενοι παρακαλοῦμεν·
ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν,
πάντων περίφημα ἕως ἄρτι.

14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦ-
τα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ ἡ νουθετῶν·
15 ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν
Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας, ἐν γὰρ
Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς
ἐγέννησα. 16 παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί
μου γίνεσθε. 17 διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμό-
θεον, ὃς ἐστὶν ἡμῶν τέκνον· ἀγαπητὸν καὶ πι-
στὸν ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς
μου τὰς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καθὼς πανταχοῦ
ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. 18 ὡς μὴ ἐρχο-
μένου δὲ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες·
19 ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύ-
ριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν

πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν, 20 οὐ γὰρ

ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει.
21 τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν
ἀγάπῃ πνεύματι τε πραΰτητος;

Chapter 5

1 Ὅπως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ
τοιαύτη πορνεία ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν,
ὥστε γυναικὰ τινὰ τοῦ πατρὸς ἔχειν. 2 καὶ
ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐ-
πενθήσατε, ἵνα ἄρθῃ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔρ-
γον τοῦτο ἡ ποιήσας;

3 Ἐγὼ μὲν γάρ, ἁπλῶν τῷ σώματι πα-
ρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν
τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον 4 ἐν τῷ ὀ-
νόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ, συναχθέν-
των ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ ду-
νάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ, 5 παραδοῦ-
ναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾶ εἰς ὄλεθρον τῆς
σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
κυρίου.

6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἶ-
δατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; 7
ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέ-
ον φύραμα, καθὼς ἐστε ἄζυμοι. καὶ γὰρ τὸ
πάσχα ἡμῶν ἐτίθη Χριστός· 8 ὥστε ἐορτά-
ζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ μηδὲ ἐν ζύμῃ κακί-
ας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας
καὶ ἀληθείας.

9 Ἐγράψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συν-
αναμίγνυσθαι πόρνοις, 10 οὐ πάντως τοῖς
πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεον-

έκταις Ἦ καὶ ἄρπαξιν ἢ εἰδωολάτραις, ἐπεὶ

Ἦ ὠφεῖλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. 11 νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἑάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ εἰδωολάτρης ἢ λοιδορὸς ἢ μέθυσος ἢ ἄρπαξ, τῷ τοιοῦτῳ μὴδὲ συνεσθίειν. 12 τί γάρ Ἦ μοι τοὺς ἔξω κρίνετε; οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε, 13 τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρίνει; Ἦ ἐξάρατε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

Chapter 6

1 Τολμᾷ τις ὑμῶν πράγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; 2 Ἦ οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινούσιν; καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοι ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; 3 οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν, μήτιγε βιωτικά; 4 βιωτικά μὲν οὖν κριτήρια ἑάν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τοὺτους καθίζετε; 5 πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. οὕτως οὐκ ἐνὶ ἐν ὑμῖν ὀυδεὶς σοφὸς ὅς δυνήσεται διακρίνα ἀνὰ μέσον τοῦ ἁδελφοῦ αὐτοῦ, 6 ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; 7 ἢ δὴ μὲν Ὁὖν ὅλως ἡττημα ὑμῖν ἐστὶν ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν· διὰ τί οὐχὶ μάλλον ἀδικεῖσθε; διὰ τί οὐχὶ μάλλον ἀποστερεῖσθε; 8 ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ Ἦ τοῦτο ἀδελφούς.

9 Ἦ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι Ἦ τοῦ βασιλείαν ὀὐ κληρονομήσουσιν; μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωολάτραι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενικοῖται 10 οὔτε Ἦ κλέπται οὔτε πλεονέκται Ἦ, Ἦ οὐ μέθυσοι, οὐ λοιδοροὶ, οὐχ ἄρπαγες βασιλείαν Ἦ τοῦ κληρο-

νομήσουσιν. 11 καὶ ταῦτά τινες ἤτε· ἀλλὰ Ἦ

πελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλὰ ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἦ τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

12 Πάντα μοι ἔξεστιν· ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. πάντα μοι ἔξεστιν· ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος. 13 τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι· 14 ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον ἡγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. 15 οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν; ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; μὴ γένοιτο. 16 Ἦ οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἐν σῶμά ἐστιν; Ἦ ἔσονται γάρ, φησὶν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. 17 ὁ δὲ κολλώμενος τῷ κυρίῳ ἐν πνευμᾷ ἐστὶν. 18 φεύγετε τὴν πορνείαν· πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἑάν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματος ἐστὶν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. 19 ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος ἐστὶν, ὃ ἔχετε ἀπὸ τοῦ θεοῦ; καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν, 20 ἡγοράσθητε γὰρ τιμῇ· δοξάσατε δὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι Ἦ ὑμῶν.

Chapter 7

1 Περὶ δὲ ὧν Ἦ ἐγράψατε, καλὸν ἀνθρώπων γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι· 2 διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔχτω, καὶ ἕκαστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἔχτω. 3 τῇ γυναικὶ ὁ ἄνθρωπος τὴν Ἦ τοῦ ἁποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. 4 ἡ γυνὴ τοῦ ἁδίου σώμα-

τος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλὰ ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως δὲ

καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλὰ ἡ γυνή. 5 μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μὴτι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν ἵνα ἴσχω- λάσγητε τῇ προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἦτε, ἵνα μὴ πειράξῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκрасίαν ὑμῶν. 6 τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγ- γνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγὴν. 7 θέλω ἱδεῖ πάν- τας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλὰ ἕκαστος ἴδιον ἔχει χάρισμα ἔκ θεοῦ, ὁ μὲν οὕτως, ὁ δὲ οὕτως.

8 Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χή- ραις, καλὸν αὐτοῖς ἐὰν μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ· 9 εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν, κρεῖττον γάρ ἐστιν ἡ γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι.

10 Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω, οὐκ ἐγὼ ἀλλὰ ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι— 11 ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, με- νέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω— καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι.

12 Τοῖς δὲ λοιποῖς ἡ λέγω ἐγώ, οὐχ ὁ κύριος· εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπι- στον, καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν· 13 καὶ γυνὴ εἴ τις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ οὗτος συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω τὸν ἄνδρα. 14 ἡ γίγια- σται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡ γίγιασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀδελφῷ· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἁγία ἐστιν. 15 εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω· οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀ- δελφὴ ἐν τοῖς τοιοῦτοις, ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. 16 τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖ- κα σώσεις;

17 Εἰ μὴ ἕκαστος ὡς ἑμέρισεν ὁ κύριος,

ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ θεός, οὕτως περιπα- τεῖτω· καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. 18 περιτετμημένος τις ἐκλήθη; μὴ ἐπισπάσθω· ἐν ἀκροβυστίᾳ κέκληταί τις; μὴ περιτεμένεσθω. 19 ἡ περιτομὴ οὐδὲν ἐστίν, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδὲν ἐστίν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ. 20 ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει ἣ ἐ- κλήθη ἐν ταύτῃ μενέτω.

21 Δοῦλος ἐκλήθη; μὴ σοι μελέτω· ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. 22 ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος κυρίου ἐστίν· ὁμοίως ὁ ἐλεύθε- ρος κληθεὶς δοῦλός ἐστιν Χριστοῦ. 23 τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. 24 ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ θεῶ.

25 Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυ- ρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἡλεημέ- νος ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. 26 νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀ- νάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. 27 δέδεσθαι γυναικί; μὴ ζητεῖ λύσιν· λέλυσθαι ἀπὸ γυναικός; μὴ ζητεῖ γυναῖκα· 28 ἐὰν δὲ καὶ ἡ γαμήσις, οὐχ ἡμαρτες. καὶ ἐὰν γῆμη ἡ παρθένος, οὐχ ἡμαρτεν. θλίψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἔ- ξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. 29 τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλ- μένος ἐστίν· τὸ λοιπὸν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ᾧσιν, 30 καὶ οἱ κλαί- οντες ὡς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες ὡς μὴ κα- τέχοντες, 31 καὶ οἱ χρώμενοι τὸν κόσμον ὡς μὴ καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου.

32 Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμους εἶναι. ὁ

ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἰάρεση τῷ κυρίῳ· 33 ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἰάρεση τῇ γυναικί, 34 ἱ καὶ μεμέρισται. καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἄγαμος καὶ ἡ παρθένος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ἡ ἁγία καὶ τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἰάρεση τῷ ἀνδρί. 35 τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν ἱσὺμφορον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον καὶ εὐπάρεδρον τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως.

36 Εἰ δὲ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει ἐὰν ἡ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὁ θέλει ποιεῖτω· οὐχ ἀμαρτάνει· γαμείτωσαν. 37 ὅς δὲ ἔστηκεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐδραῖος ἡ μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ, ἱ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ἱ ποιήσει· 38 ὥστε καὶ ὁ ἱγαμίζων τὴν παρθένον ἑαυτοῦ καλῶς ποιεῖ, καὶ ὁ ἡ μὴ ἱγαμίζων κρεῖσσον ἱ ποιήσει.

39 Γυνὴ ἱδέδεται ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν ἱδὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρᾳ ἔστιν ἡ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν κυρίῳ· 40 μακαριωτέρα δὲ ἔστιν ἐὰν οὕτως μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, δοκῶ ἱδὲ ἀγῶ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Chapter 8

1 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι πάντες γινῶσιν ἔχοντες. ἡ γινῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ

ἀγάπη οἰκοδομεῖ. 2 ἱ εἴ τις δοκεῖ ἱγινῶκεναι

τι, ἱοῦπω ἱγινῶ καθὼς δεῖ γινῶναι· 3 εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὗτος ἱγινῶσται ὑπ' αὐτοῦ.

4 Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἰδωλὸν ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς εἰ μὴ εἷς. 5 καὶ γὰρ εἰπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς, ὥσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι πολλοί, 6 ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς κύριος ἱησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.

7 Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γινῶσις· τινὲς δὲ τῇ συνηθείᾳ ἱῶς ἄρτι τοῦ εἰδωλοῦ ὥς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὕσα μολύνεται. 8 βρώμα δὲ ἡμᾶς οὐ ἱπαραστήσῃ τῷ θεῷ· οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν, περισσεύομεν, οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν, ὑστερούμεθα. 9 βλέπετε δὲ μὴ πῶς ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἱασθενέσιν. 10 ἐὰν γὰρ τις ἱδὲ σὲ τὸν ἔχοντα γινῶσιν ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθута ἐσθίειν; 11 ἱἀπόλλυται γὰρ ὁ ἀσθενῶν ἐν τῇ σῇ γνώσει, ἱὸ ἀδελφός δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. 12 οὕτως δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἀμαρτάνετε. 13 διόπερ εἰ βρώμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

Chapter 9

1 Οὐκ εἰμὶ ῥεῦθερος; οὐκ εἰμὶ ἀπόστο-

λος; οὐχὶ Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἑώρακα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; 2 εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι, ἡ γὰρ σφραγὶς μου τῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ.

3 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν ἔστιν αὕτη. 4 μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πίνειν; 5 μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα περιάγειν, ὥς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου καὶ Κηφᾶς; 6 ἡ ἰμόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἡμῶν ἐργάζεσθαι; 7 τίς στρατεύεται ἰδίῳ ὀψωνίῳ ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει;

8 Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ ἢ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει; 9 ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται· Οὐ κημώσεις βοῦν ἀλοῶντα, μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ θεῷ, 10 ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ὀφείλει ἐπ' ἐλπίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἀλοῶν ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν. 11 εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; 12 εἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἐξουσίας μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς;

Ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν ἵνα μὴ τίνα ἐγκοπὴν δώμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. 13 οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ παρδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; 14 οὕτως καὶ ὁ κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέ-

λιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν.

15 Ἐγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐδενὶ τούτων. οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί, καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ— τὸ καύχημά μου οὐδεὶς κενώσει. 16 ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι καύχημα, ἀνάγκη γάρ μοι ἐπικεῖται· οὐαὶ γὰρ μοι ἐστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίσωμαι. 17 εἰ γὰρ ἐκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. 18 τίς οὖν μοι ἐστιν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον, εἰς τὸ μὴ καταχρησασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

19 Ῥεῦθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδοῦλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω. 20 καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὥς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὥς ὑπὸ νόμον, ἡμῶν αὐτὸς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω. 21 τοῖς ἀνόμοις ὥς ἄνομος, μὴ ὢν ἄνομος θεοῦ ἀλλ' ἔννομος Χριστοῦ, ἵνα κερδάω τοὺς ἀνόμους. 22 ἐγενόμην τοῖς ἁσθενέσιν ἁσθενής, ἵνα τοὺς ἁσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσιν γέγονα πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. 23 πάντα δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι.

24 Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. 25 πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκείνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἁφθαρτον. 26 ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὥς οὐκ ἀδήλως, οὕτως πυκτεύω ὥς οὐκ ἀέρα δέρων· 27 ἀλλὰ ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μὴ πως ἄλλοις κη-

Chapter 10

1 Οὐ θέλω Ἦ γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον, 2 καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἑβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ, 3 καὶ πάντες τὸ αὐτὸ ἑνευματικὸν βρῶμα ἔφαγον 4 καὶ πάντες τὸ αὐτὸ ἑνευματικὸν ἔπιον πόμα, ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἡ πέτρα δὲ ἦν ὁ Χριστός. 5 ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν ἠυδόκησεν ὁ θεός, κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

6 Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κακεῖνοι ἐπεθύμησαν. 7 μὴ δὲ εἰδωλόλατραι γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν ὥσπερ γέγραπται· Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πίνειν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν. 8 μὴ δὲ πορνεύωμεν, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἔπεσαν μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσι τρεῖς χιλιάδες. 9 μὴ δὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Χριστόν, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπείρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν ὄψεων ἁπώλλυντο. 10 μὴ δὲ γογγύζετε, καθάπερ τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἁπώλλυντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. 11 ταῦτα ἡμεῖς ὑποκειμένως συνάβαινεν, ἐκεῖνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων καθήνηται. 12 ὥστε ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ, 13 πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἑάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσῃ σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ ἁγίου ὡς ἔστιν ἐκείνη.

τὸ τῆς εἰδωλολατρίας. 15 ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὅ φημι. 16 τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὁ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία ἐστὶν τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ; τὸν ἄρτον ὃν κλωμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστὶν; 17 ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν σώμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν, οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν. 18 βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχ οἱ ἐσθιόντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσιν; 19 τί οὖν φημι; ὅτι εἰδωλόθυτὸν τί ἐστὶν, ἢ ὅτι εἰδωλὸν τί ἐστὶν; 20 ἀλλ' ὅτι ἅ ἑθνοῦσιν, δαιμονίοις καὶ οὐ θεῷ θύουσιν, οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. 21 οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. 22 ἢ παραζηλοῦμεν τὸν κύριον; μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν;

23 Ἐάν τις ἐξ ἐσθιόντων καὶ ἐπιδυνάμενων ἁγίου, οὐ πάντα συμφέρει. Ἐάν τις ἐξ ἐσθιόντων καὶ ἐπιδυνάμενων ἁγίου, οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. 24 μὴ δὲ τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἁγίου. 25 πᾶν τὸ ἐν μακρόχρῳ πωλούμενον ἐσθίετε μὴ δὲ ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν, 26 τοῦ κυρίου γὰρ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. 27 εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε μὴ δὲ ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. 28 ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Τοῦτο ἡ ἐρώθυτον ἐστὶν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μὴ νύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν. 29 συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν τοῦ ἐτέρου· ἵνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; 30 εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ;

31 Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι

ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. 32 ἀ-
πρόσκοποι 'καὶ Ἰουδαίοις γίνεσθε' καὶ Ἑλ-
λησιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ, 33 καθὼς
καγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἐ-
μαυτοῦ 'σύμφορον ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα
σωθῶσιν.

Chapter 11

1 μιμηταὶ μου γίνεσθε, καθὼς καγὼ Χρι-
στοῦ.

2 Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς ὅτι πάντα μου μέ-
μνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς πα-
ραδόσεις κατέχετε. 3 θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅ-
τι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστὸς ἐστίν,
κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ
Χριστοῦ ὁ θεός. 4 πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ
προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 5 πᾶσα δὲ γυνὴ προσ-
ευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτῳ τῇ
κεφαλῇ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ᾧ αὐτῆς, ἐν
γὰρ ἐστίν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. 6 εἰ γὰρ
οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω· εἰ
δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι,
κατακαλύπτέσθω. 7 ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφεί-
λει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ
δόξα θεοῦ ὑπάρχων· ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρὸς
ἐστίν. 8 οὐ γὰρ ἐστίν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς, ἀλ-
λὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρὸς. 9 καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη
ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄν-
δρα. 10 διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν
ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. 11
πλὴν οὔτε ἡ γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς οὔτε ἀνὴρ χω-
ρὶς γυναικὸς ἐν κυρίῳ. 12 ὥσπερ γὰρ ἡ γυνὴ
ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυ-
ναικὸς· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. 13 ἐν ὑμῖν
αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστὶν γυναῖκα ἀκα-

τακάλυπτον τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; 14 οὐ-

δὲ ἡ φύσις αὐτῇ διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν
ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν, 15 γυνὴ δὲ ἐ-
ὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστίν; ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ
περιβολαίου ἡδέδοται. 16 εἰ δὲ τις δοκεῖ φι-
λόνεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ
ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

17 Τοῦτο δὲ ἡ παραγγέλλων οὐκ ἐπαι-
νῶ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖσσον ἀλλὰ εἰς τὸ ἡσ-
σον συνέχεσθε. 18 πρῶτον μὲν γὰρ συνερ-
χομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα
ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. 19
δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα ἡ καὶ
οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. 20 συν-
ερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἐστίν
κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν, 21 ἕκαστος γὰρ τὸ
ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ
ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ μεθύει. 22 μὴ γὰρ οἰκί-
ας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἢ τῆς
ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ κατα-
σχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; τί εἶπω ὑμῖν; ἐπαι-
νέσω ὑμᾶς; ἐν τούτῳ οὐκ ἐπαινῶ.

23 Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ κυρί-
ου, ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς
ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ ἡ παρεδίδετο ἔλαβεν ἄρτον 24 καὶ
εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν· Τοῦτό μού
ἐστίν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν· τοῦτο ποιεῖτε
εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 25 ὡσαύτως καὶ τὸ
ποτήριον μετὰ τὸ δειπνήσαι, λέγων· Τοῦτο
τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ
αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις ἔαν πίνετε, εἰς
τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 26 ὡσάκις γὰρ ἔαν ἐ-
σθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον πί-
νητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε,
ἄχρι οὗ ἔλθῃ.

27 Ὡστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον ἢ πί-

νῃ τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἄναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. 28 δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω· 29 ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα. 30 διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. 31 εἰ δὲ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα· 32 κρινόμενοι δὲ ὑπὸ κυρίου παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.

33 Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. 34 Ἐἴ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχῃσθε. Τὰ δὲ λοιπὰ ὥς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

Chapter 12

1 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. 2 οἴδατε ὅτι ὅτε ἔξηγεσθε πρὸς τὰ εἰδῶλα τὰ ἄφωνα ὥς ἂν ἡγεσθε ἀπαγόμενοι. 3 διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει· Ἀνάθεμα Ἰησοῦς, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν· Κύριος Ἰησοῦς· εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

4 Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· 5 καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος· 6 καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ δὲ αὐτὸς θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. 7 ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἢ φανέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. 8 ὃ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως κατὰ

τὸ αὐτὸ πνεῦμα, 9 ἑτέρω πίστις ἐν τῷ αὐτῷ

πνεύματι, ἄλλω χαρίσματα ἱαμάτων ἐν τῷ ἑνὶ πνεύματι, 10 ἄλλω ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλω προφητεία, ἱάλλω διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρω γένῃ γλωσσῶν, ἑάλλω ἐρμηνεῖα γλωσσῶν· 11 πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.

12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἐστίν καὶ μέλη ἑοικέν, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος πολλὰ ὄντα ἐν ἐστίν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός· 13 καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ ἑπάντες ἐν πνεύμα ἐποτίσθημεν.

14 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἐστίν ἐν μέλος ἀλλὰ πολλά. 15 ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς· Ὅτι οὐκ εἰμὶ χεῖρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἐστίν ἐκ τοῦ σώματος; 16 καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς· Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἐστίν ἐκ τοῦ σώματος· 17 εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὀσφρησις; 18 νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἑκάστων αὐτῶν, ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. 19 εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; 20 νῦν δὲ πολλὰ ἑμὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. 21 οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ· Χρεῖάν σου οὐκ ἔχω, ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν· Χρεῖάν ὑμῶν οὐκ ἔχω· 22 ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖα ἐστίν, 23 καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, 24 τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρεῖαν ἔχει. ἀλ-

λά ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὕστε-
ροῦντι περισσοτέραν δούς τιμὴν, 25 ἵνα μὴ
ᾗ ἡ σῆμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ
ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη. 26 καὶ εἴτε πά-
σχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε
δοξάζεται ἡ μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη.

27 Ὑμεῖς δὲ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ
μέλη ἐκ μέρους. 28 καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θε-
ὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύ-
τερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα
δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντι-
λήμψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. 29 μὴ
πάντες ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ
πάντες διδασκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; 30
μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ
πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; μὴ πάντες διερ-
μηνεύουσιν; 31 ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ
ῥεῖζονα. καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν
δείκνυμι.

Chapter 13

1 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων
λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω,
γέγονα χαλκὸς ἡχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον.
2 ῥκαὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυ-
στήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, ῥκαὶ
ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὅρη ῥμεθι-
στάναί, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. 3 ῥκαὶ
ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, ῥκαὶ
ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου, ἵνα ῥκαυθίσωμαι,
ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.

4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται ἡ
ἀγάπη, οὐ ζηλοῖ ἡ ἀγάπη, οὐ περπερεύει

ται, οὐ φυσιοῦται, 5 οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζη-
τεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται
τὸ κακόν, 6 οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαί-
ρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· 7 πάντα στέγει, πάντα πι-
στεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

8 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ῥπίπτει. εἴτε δὲ
προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλώσσαι,
παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. 9
ἐκ μέρους ῥγὰρ γινώσκουμεν καὶ ἐκ μέρους
προφητεύουμεν· 10 ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, ῥτὸ
ἐκ μέρους καταργηθήσεται. 11 ὅτε ἡμῖν νή-
πιος, ῥἐλάλουν ὡς νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νή-
πιος, ἐλογιζόμεν ὡς νήπιος· ὅτε γέγονα ἄ-
νήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. 12 βλέπομεν
γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ
πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω
ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ
ἐπεγνώσθην. 13 νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς,
ἀγάπη· τὰ τρία ταῦτα, μέζων δὲ τούτων ἡ ἀ-
γάπη.

Chapter 14

1 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ
πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. 2
ὁ γὰρ λαλῶν γλώσσῃ οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ
ῥἀλλὰ θεῷ, οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ
λαλεῖ μυστήρια· 3 ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώ-
ποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ
παραμυθίαν. 4 ὁ λαλῶν γλώσσῃ ἑαυτὸν οἰ-
κοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκο-
δομεῖ. 5 θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσ-
σαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μέζων ῥδὲ
ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς
εἰ μὴ ῥδιερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομῇ

λάβη.

6 Ἦν δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει ἢ ἐν γνωσσει ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ ἐν διδαχῇ; 7 ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ ἴδῃ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; 8 καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον ἴσῃ φωνὴν σάλπιγξ ἴδῃ, τίς παρασκευάζεται εἰς πόλεμον; 9 οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὐσημον λόγον δώτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. 10 τοσαῦτα εἰ τύχοι γένῃ φωνῶν ἴσιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ἄφωνον· 11 ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. 12 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταὶ ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε.

13 Ἐὰν οὖν λαλῶν γλώσσῃ προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. 14 ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. 15 τί οὖν ἐστιν; προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοῖ· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοῖ· 16 ἐπεὶ ἐὰν ἔνδοξος ἴσῃ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἐρεῖ τὸ Ἀμήν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδεν· 17 σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. 18 εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ, πάντων ὑμῶν μᾶλλον ἡ γλώσσῃς ἡ λαλῶ· 19 ἀλλὰ ἐν ἐκκλησίᾳ θελω πέντε λόγους ἢ τῷ νοῖ μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ.

20 Ἀδελφοί, μὴ παιδίᾳ γίνεσθε ταῖς φρε-

σιν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε. 21 ἐν τῷ νόμῳ γεγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χεῖλεσιν ἑτέρων λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται μου, λέγει κύριος. 22 ὥστε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖον εἰσιν οὐ τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. 23 ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες ἡγαθῶς γλώσσῃς, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; 24 ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, 25 τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερά γίνονται, καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι Ὡς οὕτως ὁ θεὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν.

26 Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, ἢ ἀποκάλυψιν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω. 27 εἴτε γλώσσῃ τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἷς διερμηνεύτω· 28 ἐὰν δὲ μὴ ἴσῃ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ Θεῷ. 29 προφητῇ δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν· 30 ἐὰν δὲ ἄλλος ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. 31 δύνασθε γὰρ καθ' ἓνα πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μαθησώμεθα καὶ πάντες παρακαλῶμεθα 32 (καὶ πνεύματα προφητῶν προφηταῖς ὑποτάσσεται, 33 οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ θεὸς ἀλλὰ εἰρήνης), ὥς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

34 Αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σι-

γάτωσαν, οὐ γὰρ ἔπιτρέπεται αὐταῖς λα-
λεῖν· ἀλλὰ ὑποτασέσθωσαν, καθὼς καὶ ὁ
νόμος λέγει. 35 εἰ δέ τι ἱμαθεῖν θέλουσιν, ἐν
οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν, αἰ-
σχρὸν γάρ ἐστιν γυναικὶ ἁλαεῖν ἐν ἐκκλησί-
ᾳ. 36 ἡ ἁψ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξηλθεν,
ἡ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήνησεν;

37 Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευ-
ματικός, ἐπιγινώσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν ὅτι κυ-
ρίου ἔστιν· 38 εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἁγνοεῖται.
39 ὥστε, ἀδελφοί ἱμου, ζηλοῦτε τὸ προφητεῦ-
ειν, καὶ τὸ λαλεῖν ἡμῶν κωλύετε γλώσσαις· 40
πάντα ἡδε εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέ-
σθω.

Chapter 15

1 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέ-
λιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβε-
τε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, 2 δι' οὗ καὶ σώζεσθε,
τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε, ἐ-
κτὸς εἰ μὴ εἰκὴ ἐπιστεύσατε.

3 Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ
καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ
τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς, 4 καὶ
ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρί-
τῃ κατὰ τὰς γραφάς, 5 καὶ ὅτι ὥφθη Κηφᾶ,
εἶτα τοῖς δώδεκα· 6 ἔπειτα ὥφθη ἐπάνω πεν-
τακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ ἱπλείο-
νες μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς ἡδε ἐκοιμήθησαν·
7 ἔπειτα ὥφθη Ἰακώβῳ, εἶτα τοῖς ἀποστό-
λοις πᾶσιν· 8 ἔσχατον δὲ πάντων ὥσπερ ἐν
τῷ ἐκτρώματι ὥφθη κάμοι. 9 ἐγὼ γὰρ εἰμι ὁ
ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμι ἰκα-

νὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν
ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ· 10 χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὃ
εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐ-
γενήθη, ἀλλὰ περισσώτερον αὐτῶν πάντων
ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλλὰ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ
ἡ σὺν ἐμοί. 11 εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕ-
τως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νε-
κρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τι-
νες ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; 13 εἰ δὲ
ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς
ἐγήγερται· 14 εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται,
κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, ἡ κενὴ καὶ ἡ πί-
στις ὑμῶν, 15 εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρ-
τυρες τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ
θεοῦ ὅτι ἡγείρεν τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἡγείρεν
εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. 16 εἰ γὰρ
νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγε-
ρται· 17 εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία
ἡ πίστις ὑμῶν, ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑ-
μῶν. 18 ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ
ἀπώλονται. 19 εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἐν Χριστῷ
ἡλπικότες ἐσμέν ἡ μόνον, ἔλεεινότεροι πάντων
ἀνθρώπων ἐσμέν.

20 Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νε-
κρῶν, ἀπαρχὴ τῶν ἡκεκοιμημένων. 21 ἐπειδὴ
γὰρ δι' ἀνθρώπου ἡ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώ-
που ἀνάστασις νεκρῶν· 22 ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ
Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν
τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. 23 ἔ-
καστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χρι-
στός, ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσί-
ᾳ αὐτοῦ· 24 εἶτα τὸ τέλος, ὅταν ἡ παραδιδοῖ
τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὅταν κα-
ταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν
καὶ δύναμιν, 25 δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεῦειν ἄ-

χρη ὁὐ θῆ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πό-
δας αὐτοῦ. 26 ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ
θάνατος, 27 πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς
πόδας αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα ὑπο-
τέτακται, δηλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος
αὐτῷ τὰ πάντα. 28 ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ
τὰ πάντα, τότε αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται
τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ὁ θεὸς
πάντα ἐν πᾶσιν.

29 Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι
ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγεί-
ρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν; 30 τί
καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; 31 καθ'
ἡμέραν ἀποθνήσκω, νῆ τὴν ὑμετέραν καύχη-
σιν, ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.
32 εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέ-
σῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρον-
ται, Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀπο-
θνήσκομεν. 33 μὴ πλανᾶσθε· φθείρουσιν ἡθὴ
χρηστὰ ὁμιλίας κακαί. 34 ἐκνήψατε δικαίως
καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινες
ἔχουσιν· πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν Ἰαλαῶ.

35 Ἀλλὰ ἐρεῖ τις· Πῶς ἐγείρονται οἱ νε-
κροί, ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται; 36 ἄφρων,
οὐ ὁ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθά-
νῃ· 37 καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησό-
μενον σπείρεις ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ τύχοι
σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν· 38 ὁ δὲ θεὸς δίδω-
σιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκά-
στῳ τῶν σπερμάτων ἴδιον σῶμα. 39 οὐ πᾶ-
σα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώ-
πων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ σὰρξ
πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων. 40 καὶ σώματα ἐ-
πουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· ἀλλὰ ἑτέρα
μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἡ τῶν
ἐπιγείων. 41 ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δό-

ξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων, ἀστὴρ
γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ.

42 Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν.
σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσί-
α· 43 σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ·
σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει·
44 σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα
πνευματικόν. Εἰ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν
καὶ πνευματικόν. 45 οὕτως καὶ γέγραπται·
Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυ-
χὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζῶ-
σποιοῦν. 46 ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν
ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. 47
ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτε-
ρος ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ. 48 οἷος ὁ χοϊκός,
τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνι-
ος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι· 49 καὶ καθὼς
ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσο-
μεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου.

50 Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ
αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσῃ οὐ δύ-
ναται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρο-
νομεῖ. 51 ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω· πάντες
οὐ κοιμηθησόμεθα πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα,
52 ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ
σάλπιγγι· σαλπίζει γὰρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερ-
θήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμε-
θα. 53 δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι
ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι
ἀθανασίαν. 54 ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐν-
δύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐν-
δύσῃται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος
ὁ γεγραμμένος· Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖ-
κος. 55 ποῦ σου, θάνατε, τὸ νῖκος; ποῦ σου,
θάνατε, τὸ κέντρον; 56 τὸ δὲ κέντρον τοῦ θα-
νάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ

νόμος· 57 τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ
νῆκος διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

58 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐ-
δραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες
ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ
κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν κυρίῳ.

Chapter 16

1 Περὶ δὲ τῆς λογείας τῆς εἰς τοὺς ἀγί-
ους, ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γα-
λατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. 2 κατὰ μί-
αν ἑβδομάτην ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτοῦ τι-
θέτω θησαυρίζων ὅ τι ἔαν εὐδοῶται, ἵνα μὴ
ὅταν ἔλθω τότε λογεῖται γίνωνται. 3 ὅταν δὲ
παραγένωμαι, οὓς ἔαν δοκιμάσητε δι' ἐπι-
στολῶν, τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χά-
ριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ· 4 ἔαν δὲ ἄξιον ᾗ
τοῦ κάμει πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται.

5 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακε-
δονίαν διέλθω, Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι, 6
πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν ἑκπαρεμῶ ἢ καὶ πα-
ραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε οὗ ἔαν
πορεύωμαι. 7 οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν πα-
ρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω γὰρ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖ-
ναι πρὸς ὑμᾶς, ἔαν ὁ κύριος ἑπιτρέψῃ. 8 Ἐ-
πιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς· 9
θύρα γάρ μοι ἀνέῳγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής,
καὶ ἀντικείμενοι πολλοί.

10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵ-
να ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς, τὸ γὰρ ἔργον
κυρίου ἐργάζεται ὡς ἑγώ· 11 μὴ τις οὖν
αὐτὸν ἐξουθενήσῃ, προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν

εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς ἑμεῖς, ἐκδέχομαι γὰρ αὐ-
τὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν.

12 Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, πολ-
λὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς
μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλη-
μα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρή-
σῃ.

13 Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀν-
δρίζεσθε, κραταιοῦσθε. 14 πάντα ὑμῶν ἐν ἀ-
γάπῃ γινέσθω.

15 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἶδα-
τε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς
Ἀχαΐας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγίοις ἔταξαν
ἑαυτοὺς· 16 ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς
τοιούτοις καὶ παντὶ τῷ συνεργῶντι καὶ κο-
πιῶντι. 17 χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στε-
φανᾶ καὶ Φορτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ
ἑμέτερον ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν, 18
ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν.
ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.

19 Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς
Ἀσίας. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ Ἀκύ-
λας καὶ Πρίσκα σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν
ἐκκλησίᾳ. 20 ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ
πάντες. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι
ἀγίῳ.

21 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου.
22 εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν κύριον, ἦτω ἀνάθεμα.
Ἐμάρνα θά'. 23 ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ
μεθ' ὑμῶν. 24 ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑ-
μῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

Chapter 1

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὔσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ· 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως, 4 ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ. 5 ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. 6 εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας· εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως· 7 τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν, 7 καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ἡμῶν· εἰδότες ὅτι ὥς κοινωνοὶ ἐστέ τῶν παθημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως.

8 Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς ἡμετέρας·

νῆς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ὑπὲρ δύναμιν ἐβάρηθημεν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν· 9 ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀποκριμα τοῦ θανάτου ἐσχέκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς· 10 ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύσεται, εἰς ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, 11 συννυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν.

12 Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁγιότητι καὶ εἰλικρινείᾳ τοῦ θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ, ἀνестράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς· 13 οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε, 14 καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ καὶ ἡμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ.

15 Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην ἑπρότερον πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν, ἵνα δευτέραν χάριν σχήτε, 16 καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. 17 τοῦτο οὖν βουλόμενος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἢ ἂν βουλεύομαι κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ἢ παρ'

ἐμοὶ τὸ Ναὶ ναὶ καὶ τὸ Οὐ οὐ; 18 πιστὸς δὲ

ὁ θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἔ-
στιν Ναὶ καὶ Οὐ. 19 ὁ τοῦ θεοῦ γὰρ υἱὸς
Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυ-
χθεὶς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου,
οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ Οὐ, ἀλλὰ Ναὶ ἐν αὐ-
τῷ γέγονεν. 20 ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν
αὐτῷ τὸ Ναί· διὸ καὶ δι' αὐτοῦ τὸ Ἀμὴν τῷ
θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. 21 ὁ δὲ βεβαιῶν
ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς
θεός, 22 ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς
τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδί-
αις ἡμῶν.

23 Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦ-
μαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν
οὐκέτι ἤλθον εἰς Κόρινθον. 24 οὐχ ὅτι κυριεύ-
ομεν ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν
τῆς χαρᾶς ὑμῶν, τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε.

Chapter 2

1 ἔκρινα ἱγὰρ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πά-
λιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. 2 εἰ γὰρ ἐγὼ
λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ ὁ
λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; 3 καὶ ἔγραψα τοῦτο αὐ-
τὸ ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην ἱσχῶ ἀφ' ὧν ἔδει με
χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐ-
μὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. 4 ἐκ γὰρ πολ-
λῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑ-
μῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε,
ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἥν ἔχω περισ-
σοτέρως εἰς ὑμᾶς.

5 Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπη-
κεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάν-
τας ὑμᾶς. 6 ἱκανὸν τῷ τοιοῦτῳ ἡ ἐπιτιμία αὐ-

τῇ ἢ ὑπὸ τῶν πλειόνων, 7 ὥστε τούναντίον

ἱμᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι,
μὴ πῶς τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ
τοιοῦτος. 8 διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς
αὐτὸν ἀγάπην· 9 εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα
ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑ-
πήκοοί ἐστε. 10 ὧρ δέ τι χαρίζεσθε, καγὼ καὶ
γὰρ ἐγὼ ὁ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, δι'
ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, 11 ἵνα μὴ πλε-
ονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, οὐ γὰρ αὐτοῦ
τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν.

12 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐ-
αγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ θύρας μοι ἀνεῳ-
γμένης ἐν κυρίῳ, 13 οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ
πνεύματί μου τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελ-
φόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξήλθον
εἰς Μακεδονίαν.

14 Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμ-
βεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς
γνώσεως αὐτοῦ φανερουντὶ δι' ἡμῶν ἐν παν-
τὶ τόπῳ· 15 ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ
ἐν τοῖς σφωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις,
16 οἷς μὲν ὁσμὴ ἱεκ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς
δὲ ὁσμὴ ἱεκ ζωῆς εἰς ζωὴν. καὶ πρὸς ταῦτα
τίς ἱκανός; 17 οὐ γὰρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ
καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ
εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ ἱκατέναντι θεοῦ
ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

Chapter 3

1 Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς ἱσυνιστά-
ναι; ἡ μὴ χρῆζομεν ὡς τινες συστατικῶν ἐ-
πιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἡ ἐξ ἱύμῶν; 2 ἡ ἐπι-

στολή ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς

καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινω-
σκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων· 3 φανε-
ρούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακο-
νηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι
ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξίν
λίθιναις ἀλλ' ἐν πλαξίν καρδίαις σαρκίνας.

4 Πεποίθῃσιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ
τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν. 5 οὐχ ὅτι ἄφ'
ἑαυτῶν ἱκανοὶ ἐσμεν' λογίσασθαί τι ὡς ἐξ
ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ, 6
ὃς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς δι-
αθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος, τὸ
γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωο-
ποιεῖ.

7 Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν
ῥαύμασιν ἔντετυπωμένη λίθοις ἐγενήθη ἐν
δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς
Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν
δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργου-
μένην, 8 πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ
πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; 9 εἰ γὰρ τῇ δια-
κονίᾳ τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῶ μᾶλλον
περισσεύει ἡ διακονία τῆς ῥαυτισμένης δό-
ξης. 10 καὶ γὰρ οὐ δεδοξασται τὸ δεδοξασμέ-
νον ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἵνεκεν τῆς ὑπερβαλ-
λούσης δόξης. 11 εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον
διὰ δόξης, πολλῶ μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ.

12 Ἐχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ
παρρησίᾳ χρώμεθα, 13 καὶ οὐ καθάπερ Μω-
ϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ῥαυ-
τοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσρα-
ὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. 14 ἀλλὰ
ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς
σήμερον ῥαυτὸς κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀ-
ναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει μὴ ἀ-

νακαλυπτόμενον, ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖ-

ται, 15 ἀλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα ῥαυτὸ ἀναγι-
νώσκειται Μωϋσῆς κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδί-
αν αὐτῶν κεῖται· 16 ἡνίκα δὲ ἔαν' ἐπιστρέ-
ψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. 17
ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὐ δὲ τὸ πνεῦ-
μα ῥαυτοῦ, ἐλευθερία. 18 ἡμεῖς δὲ πάντες ἀ-
νακαλυπτόμενοι προσώπῳ τὴν δόξαν κυρίου
κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορ-
φούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ
κυρίου πνεύματος.

Chapter 4

1 Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύ-
την καθὼς ἡλεήθημεν, οὐκ ῥαυτοῦμεν, 2
ἀλλὰ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης,
μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦν-
τες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει
τῆς ἀληθείας ὁμιλοῦντες ἑαυτοὺς πρὸς
πάσαν συνειδήσιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ. 3 εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγ-
γέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κε-
καλυμμένον, 4 ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τού-
του ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς
τὸ μὴ ῥαυτῆσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγε-
λίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν
τοῦ θεοῦ. 5 οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλ-
λὰ ῥαυτῶντες τὸν κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δού-
λους ἡμῶν διὰ Ἰησοῦν. 6 ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπών·
Ῥαυτῶντες τὸν φῶς ῥαυτῶντες, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς
καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως
τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπῳ Χριστοῦ.

7 Ἐχοντες δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὁ-
στροκίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυ-

νάμεως ἢ τοῦ θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· 8 ἐν παν-
 τὶ θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀ-
 πορούμενοι ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι, 9 δι-
 ωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλείπόμενοι, κατα-
 βαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, 10 πάν-
 τοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώμα-
 τι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν
 τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ· 11 αἱ γὰρ ἡμεῖς
 οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰη-
 σοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν
 τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. 12 ὥστε ὁ θάνατος ἐν
 ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν.

13 Ἐχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πί-
 στεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον· Ἐπίστευσα, διὸ
 ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λα-
 λοῦμεν, 14 εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Ἰησοῦν
 καὶ ἡμᾶς ἁπλῶς Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει
 σὺν ὑμῖν. 15 τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χά-
 ρις πλεονάσῃ διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχα-
 ριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

16 Διὸ οὐκ ἔγκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ
 ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ
 ἔσω ἡμῶν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα.
 17 τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως
 ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώ-
 νιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, 18 μὴ
 σκοποῦντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ
 βλεπόμενα, τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα,
 τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

Chapter 5

1 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν
 οἰκία τοῦ σκήνου καταλυθῇ, οἰκοδομην ἐκ

θεοῦ ἔχομεν οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν
 τοῖς οὐρανοῖς. 2 καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζο-
 μεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπεν-
 δύσασθαι ἐπιποθοῦντες, 3 εἴ γε καὶ ἔνδυ-
 σάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθισόμεθα. 4 καὶ γὰρ
 οἱ ὄντες ἐν τῷ σκηνεῖ στενάζομεν βαρούμενοι
 ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ' ἐπενδύσα-
 σθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς.
 5 ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο
 θεός, ὁ δὸς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύ-
 ματος.

6 Θαρροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδό-
 τες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν
 ἀπὸ τοῦ κυρίου, 7 διὰ πίστεως γὰρ περιπα-
 τοῦμεν, οὐ διὰ εἰδους— 8 θαρροῦμεν δὲ καὶ
 εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώμα-
 τος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν κύριον· 9 διὸ
 καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκ-
 δημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. 10 τοὺς γὰρ
 πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ
 βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσῃται ἕκαστος
 τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ᾧ ἔπραξεν, εἴτε ἀ-
 γαθὸν εἴτε φαῦλον.

11 Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου
 ἀνθρώπους πείθομεν, θεῷ δὲ πεφανερῶμεθα·
 ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πε-
 φανερωσθαι. 12 οὐ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστά-
 νομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυ-
 χήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν
 προσώπῳ καυχωμένους καὶ μὴ ἐν καρδί-
 α. 13 εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, θεῷ· εἴτε σωφρο-
 νοῦμεν, ὑμῖν. 14 ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ
 συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο ὅτι εἰς ὑπὲρ
 πάντων ἀπέθανεν· ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον·
 15 καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες
 μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀ-

ποθανόντι καὶ ἐγερθέντι.

16 Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἰ-
δαμεν κατὰ σάρκα· Ἐἵ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ
σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκο-
μεν. 17 ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις·
τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονεν ἑαυτῷ· 18
τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος
ἡμᾶς ἑαυτῷ· διὰ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν
διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, 19 ὥς ὅτι θεὸς ἦν
ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ
λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν,
καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλα-
γῆς. 20 ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὥς
τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα
ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ. 21 Ἐτὸν
μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐ-
ποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θε-
οῦ ἐν αὐτῷ.

Chapter 6

1 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν
μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ δεῖξασθαι ὑ-
μᾶς· 2 λέγει γάρ· Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά
σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι·
ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡ-
μέρα σωτηρίας· 3 μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόν-
τες προσκοπὴν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία,
4 ἀλλ' ἐν παντὶ ἑσυνιστάνοντες ἑαυτοὺς ὡς
θεοῦ διάκονοι· ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψε-
σιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, 5 ἐν πλη-
γαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κό-
ποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, 6 ἐν ἀγνό-
τητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστό-
τητι, ἐν πνεύματι ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρί-
τῳ, 7 ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ· διὰ

τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ

ἀριστερῶν, 8 διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσ-
φημίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς,
9 ὡς ἀγνοοῦμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς
ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευ-
όμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, 10 ὡς λυπού-
μενοι αἰεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολλοὺς
δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα
κατέχοντες.

11 Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέφωγεν πρὸς ὑ-
μᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτνται·
12 οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε
δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν· 13 τὴν δὲ αὐ-
τὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνθη-
τε καὶ ὑμεῖς.

14 Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις·
τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνης καὶ ἀνομίας, ἢ τίς
κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; 15 τίς δὲ συμ-
φώνησις Ἐκκεντοῦ πρὸς Βελιάρ, ἢ τίς μερίς
πιστῷ μετὰ ἀπίστου; 16 τίς δὲ συγκατάθε-
σις ναῶ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ἡμεῖς γὰρ ναὸς
θεοῦ ἐσμεν· ζῶντος· καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι
'Ενοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω, καὶ
ἔσομαι αὐτῶν θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονται Ἰου-
δαῖοι. 17 διὸ ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ
ἀφορίσθητε, λέγει κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ
ἅπτεσθε· καὶ ἐγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς· 18 καὶ ἔ-
σομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι
εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει κύριος παντο-
κράτωρ.

Chapter 7

1 ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας,
ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παν-

τὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτε-
λοῦντες ἀγιοσύνην ἐν φόβῳ θεοῦ.

2 Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἡδίκησα-
μεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτή-
σαμεν. 3 Ἐπὶ τὸν κατάκρισιν οὐ λέγω, προ-
εἶρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἔστε
εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. 4 πολλή μοι
παρηρσία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑ-
πὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑ-
περπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει
ἡμῶν.

5 Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδο-
νίαν οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ σὰρξ ἡμῶν,
ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι— ἔξωθεν μάχαι, ἔ-
σωθεν φόβοι— 6 ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς τα-
πεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ πα-
ρουσίᾳ Τίτου· 7 οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ
αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἣ παρεκ-
λήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐ-
πιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆ-
λον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆσαι. 8
ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ
μεταμέλομαι· εἰ καὶ μετεμελόμην (βλέπω ὅτι
ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἰ καὶ πρὸς ὥραν ἐλύπη-
σεν ὑμᾶς), 9 νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε,
ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν, ἐλυπήθητε
γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡ-
μῶν. 10 ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς
σωτηρίαν ἀμεταμέλητον ἔργάζεται· ἡ δὲ τοῦ
κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. 11 ἡ
δοῦ γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν ἔλυπηθῆναι
πόσην κατειργάσατο ὑμῖν σπουδὴν, ἀλλὰ ἀ-
πολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον,
ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ἐκδίκη-
σιν· ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἄγνους
εἶναι τῷ πράγματι. 12 ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα
ὑμῖν, οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, ὁ οὐδὲ ἔ-

νεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ' ἵνα ἕνεκεν τοῦ φα-

νερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν
πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 13 διὰ τοῦτο
παρακεκλήμεθα.

Ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν περισσο-
τέρως μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου,
ὅτι ἀναπέπαιται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάν-
των ὑμῶν. 14 ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κε-
καύχημαι, οὐ κατησχύνθη, ἀλλ' ὡς πάντα ἐν
ἀληθείᾳ ἐλάλησαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύ-
χησις ἡμῶν ἡ ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. 15
καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑ-
μᾶς ἔστιν ἀναμνησκομένου τὴν πάντων ὑ-
μῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐ-
δέξασθε αὐτόν. 16 χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ
ἐν ὑμῖν.

Chapter 8

1 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χά-
ριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησί-
αις τῆς Μακεδονίας, 2 ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ
θλίψεως ἡ περισσειὰ τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ
κατὰ βάθους πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν
εἰς τὸ πλοῦτος τῆς ἀπλότητος αὐτῶν. 3 ὅ-
τι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ἡ παρὰ δύνα-
μιν, αὐθαίρετοι 4 μετὰ πολλῆς παρακλήσεως
δεόμενοι ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν
τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους— 5 καὶ οὐ
καθὼς ἡλπίσαμεν ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶ-
τον τῷ κυρίῳ καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ,
6 εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον ἵνα καθὼς
προενήρξατο οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς
καὶ τὴν χάριν ταύτην· 7 ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ
περισσεύετε, πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ

πάση σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν ἁγά-

πη, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε.

8 Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζω· 9 γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. 10 καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλαιν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι· 11 νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλαιν οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. 12 εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὼς ἂν ἔχῃ εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὼς οὐκ ἔχει. 13 οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ἡμῖν θλίψις· ἀλλ' ἐξ ἰσότητος 14 ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσότης· 15 καθὼς γέγραπται· Ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασεν, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἡλαττόνησεν.

16 Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ ἰδιδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, 17 ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. 18 συνεπέψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν— 19 οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν— 20 στελλόμενοι τοῦτο μή τις ἡμᾶς μωμήσῃται ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν, 21 προνοοῦμεν γὰρ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων.

22 συνεπέψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡ-

μῶν ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλαῖς σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. 23 εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. 24 τὴν οὖν ἐνδείξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἐνδεικνύμενοι εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

Chapter 9

1 Περί μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσόν μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν, 2 οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἢν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν ὅτι Ἀχαΐα παρεσκευάσται ἀπὸ πέρυσι, καὶ τὸ ὑμῶν ζῆλος ἡρέθισε τοὺς πλείονας. 3 ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον παρεσκευασμένοι ᾦτε, 4 μὴ πως ἂν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὗρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους κατὰ σχυνθόμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ. 5 ἀναγκαῖον οὖν ἡγήσασθαι παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προεπηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὥς εὐλογίαν καὶ μὴ ὥς πλεονεξίαν.

6 Τοῦτο δέ, ὁ σπεύρων φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπεύρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. 7 ἕκαστος καθὼς προήρηται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ

ἐξ ἀνάγκης· ἱλαρὸν γὰρ δότιν ἀγαπᾷ ὁ θεός. 8 Ὁ δὲ θεὸς παῖσαν χάριν περισσεύσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε παῖσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν· 9 (καθὼς γέγραπται· Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα· 10 ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν ἱσπὸρον τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπὸρον ὑμῶν καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν·) 11 ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς παῖσαν ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ θεῷ— 12 ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ θεῷ— 13 διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπλότῃ τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας, 14 καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούντων ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. 15 Ὁ χάρις τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγῇ αὐτοῦ δωρεᾷ.

Chapter 10

1 Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραΰτητος καὶ ἐπεικειᾶς τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς· 2 δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρῆσαι τῇ πεποιθῇ ἢ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπὶ τινὰς τοὺς λογιζόμενους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. 3 ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα— 4 τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρα-

τείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ

πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων— λογισμοὺς καθαιροῦντες 5 καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, 6 καὶ ἐν ἐτοιμῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι παῖσαν παρακοήν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή.

7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε. εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἐφ' ἑαυτοῦ ὅτι καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ οὕτως καὶ ἡμεῖς. 8 ἐάν τε γὰρ περισσότερόν τι καυχῆσθαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκεν ὁ κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, 9 ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν· 10 ὅτι Αἱ ἐπιστολαὶ μὲν, φησὶν, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενὴς καὶ ὁ λόγος ἐξουθενήμενος. 11 τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἱοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ.

12 Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρίναι ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιάσιν. 13 ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρον, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν— 14 οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτοὺς, ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ— 15 οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες αὐξανόμενης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς

περισσεΐαν, 16 εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγ-
γελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ
ἔτοιμα καυχήσασθαι. 17 Ὁ δὲ καυχώμενος ἐν
κυρίῳ καυχάσθω· 18 οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν ἴσυνι-
στάνων, ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλὰ ὃν ὁ κύ-
ριος συνίστησιν.

Chapter 11

1 Ὁφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ἱά-
φροσύνης· ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. 2 ζηλῶ
γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζηλῶ, ἡρμოსάμην γὰρ ὑμᾶς
ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἀγνὴν παραστήσαι τῷ
Χριστῷ· 3 φοβοῦμαι δὲ μή πως, ὥς ὁ ὄφης
ἔξηπάτησεν Εὐάν· ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ,
ἴφθαρῃ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος
καὶ τῆς ἀγνότητος· τῆς εἰς τὸν Χριστόν. 4 εἰ
μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσ-
σει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμ-
βάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ
οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἴανέχεσθε. 5 λογίζομαι
γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀπο-
στόλων· 6 εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ'
οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ ἴφανερῶσαντες
ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς.

7 Ἡ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἑμαυτὸν ταπει-
νῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ θε-
οῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν· 8 ἄλλας
ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὁψώνιον πρὸς τὴν
ὑμῶν διακονίαν, 9 καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ
ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐθενός· τὸ γὰρ
ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ
ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ ἐν παντὶ ἁ-
βαρῇ ἑμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. 10
ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοὶ ὅτι ἡ καύχησις

αὕτη οὐ φραγίσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασι
τῆς Ἀχαΐας. 11 διὰ τί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς;
ὁ θεὸς οἶδεν.

12 Ὁ δὲ ποιῶ καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκό-
ψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμὴν, ἵ-
να ἐν ᾧ καυχῶνται εὐρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡ-
μεῖς. 13 οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐρ-
γάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀπο-
στόλους Χριστοῦ· 14 καὶ οὐ ἰθαῦμα, αὐτὸς
γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγε-
λον φωτός· 15 οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ διάκονοι
αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαι-
οσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐ-
τῶν.

16 Πάλιν λέγω, μή τις με δόξῃ ἄφρο-
να εἶναι— εἰ δὲ μή γε, κὰν ὡς ἄφρονα δέξα-
σθέ με, ἵνα καγὼ μικρόν τι καυχήσωμαι· 17
ὃ λαλῶ οὐ κατὰ κύριον λαλῶ, ἀλλ' ὡς ἐν
ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχή-
σεως. 18 ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ σάρ-
κα, καγὼ καυχήσομαι. 19 ἡδέως γὰρ ἀνέχε-
σθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες· 20 ἀνέχε-
σθε γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κα-
τεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ
τις εἰς πρόσωπον ὑμᾶς δέρει. 21 κατὰ ἁ-
τιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἴσθενήκαμεν· ἐν
ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολ-
μῶ καγὼ. 22 Ἑβραῖοί εἰσιν; καγὼ. Ἰσραηλι-
ταί εἰσιν; καγὼ. σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν; κα-
γὼ. 23 διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν; παραφρονῶν
λαλῶ, ὑπὲρ ἐγὼ ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν
ἴφυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερ-
βαλλόντως, ἐν θανάτοις πολλάκις· 24 ὑπὸ
Ἰουδαίων πεντάκις τεσερακοντα παρὰ μί-
αν ἔλαβον, 25 τρεῖς ἐραβδίσθην, ἅπαξ ἐλι-
θάσθην, τρεῖς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ
βυθῷ πεποίηκα· 26 ὁδοιπορίαις πολλάκις,

κινδύνους ποταμῶν, κινδύνους ληστῶν, κιν-

δύνους ἐκ γένους, κινδύνους ἐξ ἐθνῶν, κινδύνους ἐν πόλει, κινδύνους ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνους ἐν θαλάσῃ, κινδύνους ἐν ψευδαδέλφοις, 27 Ἕκτορ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι· 28 χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἢ ἐπίστασις Ἕμοι ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. 29 τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;

30 Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχῶμαι. 31 ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ οἶδεν, ὃν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. 32 ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι Ἕμε, 33 καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

Chapter 12

1 Καυχᾶσθαι Ἕδεῖ· οὐ Ἕσυμφέρον μὲν, ἐλεύσομαι Ἕδε εἰς ὀπτασίαν καὶ ἀποκαλύψεις κυρίου. 2 οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων— εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν— ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. 3 καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον— εἴτε ἐν σώματι εἴτε Ἕχωρὶς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν— 4 ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. 5 ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου καυχῶμαι, ὑπὲρ δὲ Ἕμαυτοῦ οὐ καυχῶμαι εἰ μὴ ἐν ταῖς Ἕασθενείαις.

6 ἕαν γὰρ θελήσω καυχῆσασθαι, οὐκ ἕσο-

μαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἕρῳ· φέδομαι δὲ, μή τις εἰς ἕμε λογίσσεται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει Ἕτι ἐξ ἕμου, 7 καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων. Ἕδιὸ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος ἝΣατανᾶ, ἵνα με κολαφίσξῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. 8 ὑπὲρ τούτου τρεῖς τὸν κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἕμου· 9 καὶ εἶρηκέν μοι· Ἀρκεῖ σοι ἢ χάρις μου· ἢ γὰρ Ἕδύναμις ἐν ἀσθενείᾳ Ἕτελεῖται. ἢδιστα οὖν μᾶλλον καυχῶμαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις Ἕμου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἕμε ἢ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. 10 διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς Ἕκαὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατὸς εἰμι.

11 Γέγονα Ἕἄφρων· ὕμεις με ἡναγκάσατε· ἐγὼ γὰρ ὤφειλον ὑφ' ὕμων συνίστασθαι. οὐδὲν γὰρ ὕστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδὲν εἰμι· 12 τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθην ἐν ὕμιν ἐν πάσῃ Ἕπομονῇ, σημείοις Ἕτε καὶ τέρασιν καὶ δυνάμεσιν. 13 τί γὰρ ἕστιν ὃ ἤσσωθήτε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὕμων; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην.

14 Ἰδοὺ τρίτον Ἕτοῦτο ἐτοίμως ἕχω ἕλθεῖν πρὸς ὕμας, καὶ οὐ Ἕκαταναρκήσω· οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὕμων ἀλλὰ ὕμας, οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν, ἀλλὰ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. 15 ἐγὼ δὲ ἢδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὕμων. Ἕεἰ περισσοτέρως ὕμας Ἕἀγαπῶν, ἤσσον ἀγαπῶμαι; 16 ἕστω δὲ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὕμας· ἀλλὰ ὕπαρχων πανοῦργος δόλω ὕμας ἕλαβον. 17 μή τινα ὥν ἀπέσταλ-

κα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς;

18 παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν;

19 Ὑποκρίεσθε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα; Ὑποκρίεσθε θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν. τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς, 20 φοβοῦμαι γὰρ μή πως ἐλθὼν οὐχ οἴους θέλω εὐρῶ ὑμᾶς, κἀγὼ εὐρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μή πως ἔρις, ζήλος, θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλῖαι, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι· 21 μὴ πάλιν ἐλθόντος μου Ὑποκρίεσθε ὅτι θεὸς μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενήθω πολλοὺς τῶν προσημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ἣ ἔπραξαν.

Chapter 13

1 Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. 2 προείρηκα καὶ προλέγω ὡς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν Ὑμῖν, τοῖς προσημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι, 3 ἐπεὶ δοκίμην ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ· ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν, 4 καὶ Ὑποκρίεσθε ὅτι ἐσταυρώθη ἕξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ. καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς.

5 Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε

ἑαυτοὺς ὅτι Ὑποκρίεσθε Χριστὸς ἐν ὑμῖν; εἰ μή-

τι ἀδόκιμοί ἐστε. 6 ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμέν ἀδόκιμοι. 7 Ὑποκρίεσθε δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδὲν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῇτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. 8 οὐ γὰρ δυνάμεθα τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. 9 χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾔητε· τοῦτο καὶ ἐυχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. 10 διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρῆσθωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ὁ κύριος ἔδωκεν μοι, εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν.

11 Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. 12 ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες. 13 ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ὑποκρίεσθε Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων Ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

Chapter 1

1 Παῦλος ἀπόστολος, οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, 2 καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας· 3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 4 τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ὥπως ἐξέλῃται ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἵωνος τοῦ ἐνεστώτος ἡμῶν κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, 5 ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.

6 Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, 7 ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο· εἰ μὴ τινὲς εἰσιν οἱ ταρασσόντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. 8 ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἡ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. 9 ὥς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω.

10 Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; ἢ εἰ ἔτι ἀν-

θρώποις ἡρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην.

11 Γνωρίζω γὰρ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον· 12 οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτό, ἢ οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.

13 Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν, 14 καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. 15 ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ 16 ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, 17 οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν.

18 Ἐπειτα μετὰ ἔτη τρία ἠνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι Κηφᾶν, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε· 19 ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου. 20 ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. 21 ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. 22 ἤμην δὲ ἀγνοοούμενος τῷ

προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς

ἐν Χριστῷ, 23 μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν ὅτι Ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἣν ποτε ἐπόρθει, 24 καὶ ἐδόξαζον ἐν ἑμοὶ τὸν θεόν.

Chapter 2

1 Ὡς περὶ διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρναβᾶ συμπαράβων καὶ Τίτον· 2 ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν· καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν, μή πως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. 3 ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἑμοί, Ὑλλην ὢν, ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι· 4 διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπεῖσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς ῥα καταδουλώσουσιν— 5 οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἵξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. 6 ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναι τι— ὅποιοι ποτε ἦσαν οὐδὲν μοι διαφέρει· πρόσωπον ῥα τοῦ ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει— ἑμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο, 7 ἀλλὰ τοῦναντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς, 8 ὃ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἑμοὶ εἰς τὰ ἔθνη, 9 καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στυλοὶ εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἑμοὶ καὶ Βαρναβᾶ κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν· 10 μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι.

11 Ὅτε δὲ ἦλθεν ῥα Κηφᾶς εἰς Ἀντιόχει-

αν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένοι ἦν· 12 πρὸ τοῦ γὰρ ἔλθεῖν τινὰς ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιν· ὅτε δὲ ῥα ἦλθον, ὑπέστελλεν καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. 13 καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ ῥα καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρναβᾶς συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. 14 ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ ῥα Κηφᾷ ἔμπροσθεν πάντων· Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς καὶ ῥα οὐκ Ἰουδαϊκῶς ζῇς, ῥα πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις Ἰουδαῖζειν;

15 Ὑμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρτωλοί, 16 εἰδότες ῥα δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως ῥα Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεῦσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, ὅτι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιοθήσεται ῥα πᾶσα σὰρξ. 17 εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἄρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; μὴ γένοιτο· 18 εἰ γὰρ ῥα κατέλυσεν αὐτὰ πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν ῥα συνιστάνω. 19 ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον ἵνα θεῷ ῥα ζήσω· Χριστῷ συνεσταύρωμαι· 20 ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἑμοί Χριστός· ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ ῥα υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἑμοῦ. 21 οὐκ ἄθετῶ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

Chapter 3

1 Ὡς ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἔβασκανεν, οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἑσταυρωμένος; 2 τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν, ἐξ ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 3 οὕτως ἀνόητοί ἐστε; ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; 4 τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ; εἴ γε καὶ εἰκῇ. 5 ὁ οὖν ἐπιχρηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 6 καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

7 Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι (υἱοὶ εἰσιν) Ἀβραάμ. 8 προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοὶ τὰ ἔθνη ὁ θεὸς προευγγελίσαστο τῷ Ἀβραάμ ὅτι Ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. 9 ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ.

10 Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσιν ὑπὸ κατάραν εἰσιν, γέγραπται γὰρ ὅτι Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἔμμενει πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά. 11 ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιούται παρὰ τῷ θεῷ δῆλον, ὅτι Ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται, 12 ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ' Ὁ ποιήσας αὐτὰ ζήσεται ἐν αὐτοῖς. 13 Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα, ὅτι γέγραπται· Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμιάμενος ἐπὶ ξύλου, 14 ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.

15 Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω· ὅ-

μως ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. 16 τῷ δὲ Ἀβραάμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· οὐ λέγει· Καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἐνός· Καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστιν Χριστός. 17 τοῦτο δὲ λέγω· διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὁ μετὰ τέτρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γεγινώς νόμος οὐκ ἄκυροί, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. 18 εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκ ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραάμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ θεός.

19 Τί οὖν ὁ νόμος; τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπηγγέλται, διαταγείς δι' ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου· 20 ὁ δὲ μεσίτης ἐνός οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ θεὸς εἷς ἐστιν.

21 Ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ; μὴ γένοιτο· εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἐκ νόμου ἂν ἦν ἡ δικαιοσύνη. 22 ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.

23 Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. 24 ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν· 25 ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν. 26 πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 27 ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε· 28 οὐκ ἐν Ἰουδαίῳ οὐδὲ Ἑλλήνι, οὐκ ἐν δοῦλῳ οὐδὲ ἐλεύθερῳ, οὐκ ἐν ἄρσεν καὶ θή-

λυ· ἁ πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ. 29 εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἅρα τοῦ Ἀβραὰμ
σπέρμα ἐστέ, ἁ κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

Chapter 4

1 Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρο-
νόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου
κύριος πάντων ὢν, 2 ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους
ἐστὶ καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ
πατρός. 3 οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι,
ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἦμεθα δεδου-
λωμένοι· 4 ὅτε δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρό-
νου, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γε-
νόμενον ἐκ γυναικός, γερόμενον ὑπὸ νόμον,
5 ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἱ-
οθεσίαν ἀπολάβωμεν. 6 ὅτι δὲ ἐστε υἱοί, ἐξ-
απέστειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, κρᾶζον· Ἀββὰ ὁ πα-
τήρ. 7 ὥστε οὐκέτι εἰ δοῦλος ἀλλὰ υἱός· εἰ δὲ
υἱός, καὶ κληρονόμος ἁ διὰ θεοῦ.

8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεὸν ἐδου-
λεύσατε τοῖς ἁ φύσει μὴ ὡσὶ θεοῖς· 9 νῦν δὲ
γνόντες θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θε-
οῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ
πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν ἁ δουλεύ-
ειν θέλετε; 10 ἡμέρας παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας
καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς, 11 φοβοῦμαι ὑμᾶς
μή πως εἰκὴ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς.

12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι καγὼ ὡς ὑμεῖς,
ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. οὐδὲν με ἡδικήσατε· 13
οἶδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθενείαν τῆς σαρκὸς εὐηγ-
γελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον, 14 καὶ τὸν πει-
ρασμὸν ἁ ὑμῶν ἐν τῇ σαρκὶ μου οὐκ ἐξουθενή-

σατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλὰ ὡς ἁγγελον θε-

οῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. 15 ἁ τοῦ
ἁ οὖν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν
ὅτι εἰ δυνατόν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἁ ἐξορύ-
ξαντες ἐδώκατέ μοι. 16 ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέ-
γονα ἀληθεύων ὑμῖν; 17 ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ
καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλῆσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα
αὐτοὺς ζηλοῦτε. 18 καλὸν ἁ δὲ ζηλοῦσθαι ἐν
καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναι
με πρὸς ὑμᾶς, 19 ἁ τέκνα μου, οὐς πάλιν ὡ-
δίνω ἁ μέχρις οὔ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν· 20
ἦθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἁ ἄρτι, καὶ ἀλ-
λάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν.

21 Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες
εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε; 22 γέγραπται
γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς
παιδίσκης καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας· 23 ἀλλ'
ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννη-
ται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας ἁ δι' ἐπαγγελίας. 24
ἁ τίνα ἐστὶν ἀλληγορούμενα· αὐταὶ γὰρ εἰσιν
δύο διαθήκαι, μία μὲν ἀπὸ ὅρους Σινᾶ, εἰς
δουλείαν γεννώσα, ἥτις ἐστὶν Ἀγάρ, 25 τὸ ἁ δὲ
Ἀγὰρ Σινᾶ ὅρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοι-
χεῖ δὲ τῇ νῦν ἁ Ἱερουσαλὴμ, δουλεύει ἁ γὰρ με-
τὰ τῶν τέκνων αὐτῆς· 26 ἁ δὲ ἁ ἄνω ἁ Ἱερουσα-
λὴμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶν ἁ μήτηρ ἁ ἡμῶν·
27 γέγραπται γὰρ· Εὐφράνθητι, στείρα ἁ οὐ
τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον, ἁ οὐκ ὡδίνου-
σα· ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἁ
τῆς ἐχούσης τὸν ἁ ἄνδρα. 28 ἁ ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί,
κατὰ ἁ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα ἐστέ· 29 ἀλλ'
ὡσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκε
τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτως καὶ νῦν. 30 ἀλλὰ τί
λέγει ἁ γραφή; ἁ Ἐκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ
τὸν υἱὸν αὐτῆς, οὐ γὰρ μὴ ἁ κληρονομήσει ὁ
υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέ-
ρας. 31 ἁ διό, ἀδελφοί, οὐκ ἐσμέν παιδίσκας

τέκνα ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

Chapter 5

1 τῇ ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χριστὸς ἡλευθέρωσεν· στήκετε οὖν καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε.

2 Ἴδε ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. 3 μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. 4 κατηργήθητε ἄπο Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξέπεσате. 5 ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. 6 ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.

7 Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν ἡ τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; 8 ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. 9 μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. 10 ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε· ὁ δὲ ταρασσὼν ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα, ὅστις ἔστι ἡ. 11 ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; ἄρα κατηργηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. 12 ὅφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς.

13 Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. 14 ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ πεπλήρωται, ἐν τῷ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 15 εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀ-

ναλωθῆτε.

16 Λέγω δέ, πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. 17 ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος, τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς, ταῦτα ἄλληλοις ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἂν θέλητε ταῦτα ποιῆτε. 18 εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστέ ὑπὸ νόμον. 19 φανερὰ δὲ ἐστὶν τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς, ἅτινά ἐστιν πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, 20 εἰδωλολατρία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρις, ζῆλος, θυμοί, ἐριθείαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις, 21 φθόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν ὡς καθὼς προεῖπον ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.

22 Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, 23 πραῦτης, ἐγκράτεια· κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἐστὶν νόμος. 24 οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. 25 εἰ ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. 26 μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλήλους φθονοῦντες.

Chapter 6

1 Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλημφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραύτητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. 2 ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἡ ἀναπληρώσετε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ. 3 εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναι τι μὴδὲν ὦν, ἡ φρεναπατᾷ ἑαυτόν. 4 τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ

δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον, 5 ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει.

6 Κοινωνεῖτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. 7 μὴ πλανᾶσθε, θεὸς οὐ μυκτηρίζεται· ὁ γὰρ ἔὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει· 8 ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. 9 τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἔγκακῶμεν, καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι. 10 ἄρα οὖν ὥς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως.

11 Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. 12 ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμεσθαι, μόνον ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ Ἐκλεκτοῦ μὴ διώκωνται· 13 οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμεσθαι ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχῶσινται. 14 ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται ἡ καὶ ἐγώ κόσμος. 15 οὔτε γὰρ ἡ περιτομή τί ἐστίν οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. 16 καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ.

17 Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω, ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω.

18 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ

Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ

Chapter 1

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν [ἐν Ἐφέσῳ] καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·
2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἔπουρανίοις ἐν Χριστῷ, 4 καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, 5 προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, 6 εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἧς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ, 7 ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ (τὸ πλοῦτος) τῆς χάριτος αὐτοῦ 8 ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει 9 γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ 10 εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ἐν αὐτῷ, 11 ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέν-

τες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, 12 εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ· 13 ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, 14 ὅ ἐστιν ἄρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.

15 Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, 16 οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἡμεῖς ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δὴ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, 18 πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, 19 καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ 20 ἣν ἐνήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανοῖς 21 ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· 22 καὶ πάντα

νασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν

μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ, 5 ὁ ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ὥς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι, 6 εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, 7 οὗ ἔγενήθη διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ— 8 ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὐτή— τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ, 9 καὶ φωτίσαι ἅπαντας τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι, 10 ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποικίλος σοφία τοῦ θεοῦ, 11 κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, 12 ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. 13 διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἔγκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

14 Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα, 15 ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, 16 ἵνα ὁ δὲ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῇ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἕσω ἄνθρωπον, 17 κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ· ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, 18 ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μήκος καὶ ὕψος καὶ βάθος, 19 γυνῶνα

τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην

τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῇτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ.

20 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, 21 αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Chapter 4

1 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἣς ἐκλήθητε, 2 μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραύτητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, 3 σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης· 4 ἐν σῶμα καὶ ἐν πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν· 5 εἷς κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· 6 εἷς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν.

7 Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. 8 διὸ λέγει· Ἀναβὰς εἰς ὕψος ἠχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις. 9 τὸ δὲ Ἀνέβη τί ἐστὶν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; 10 ὁ καταβάς αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβάς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. 11 καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφῆτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, 12 πρὸς τὸν κα-

ταρτισμόν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς

οἰκοδομήν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, 13 μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, 14 ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδεῖαν τῆς πλάνης, 15 ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, Ὁ Χριστός, 16 ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβασζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐκάστου μέρους τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομήν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

17 Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καὶ ἡ τὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοῦς αὐτῶν, 18 ἔσκοτῶμενοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, 19 οἵτινες ἀπηλλαγκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. 20 ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, 21 εἴ γε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐστὶν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, 22 ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, 23 ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοῦς ὑμῶν, 24 καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

25 Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀ-

λήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμέν ἀλλήλων μέλη. 26 ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδιέτω ἑπὶ παροργισμόν ὑμῶν, 27 μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. 28 ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος ἰταῖς ἰδίαις χερσὶν τὸ ἀγαθόν, ἵνα ἔχη μεταδιδόναι τῷ χреῖαν ἔχοντι. 29 πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλὰ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομήν τῆς χреῖας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. 30 καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. 31 πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἅψ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ. 32 Ὦ γίνεσθε εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὖσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ ἔχαρίσατο ἡμῖν.

Chapter 5

1 γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά, 2 καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.

3 Πορνεία δὲ καὶ ἀκαθαρσία πᾶσα ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις, 4 καὶ αἰσχροῦς καὶ μωρολογίας ἢ εὐτραπείας, ἃ οὐκ ἀνήκεν, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστίας. 5 τοῦτο γὰρ ἴστε γινώσκοντες ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ.

διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. 7 μὴ οὖν γίνεσθε συμμετοχοὶ αὐτῶν· 8 ἦτε γὰρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ· ὥς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε, 9 ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ ἑωτὸς ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ, 10 δοκιμάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ κυρίῳ· 11 καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάριοις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε, 12 τὰ γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπὲρ αὐτῶν αἰσχρόν ἐστιν καὶ λέγειν· 13 τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦνται, 14 πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. διὸ λέγει· Ὁ καθεύδων, ὁ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφάνει σοι ὁ Χριστός.

15 Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς πῶς ὑμεῖς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοί, 16 ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν. 17 διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου· 18 καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστὶν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, 19 λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ, 20 εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί, 21 ὑποτάσσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ.

22 Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίῳις ἄνδράσιν ὡς τῷ κυρίῳ, 23 ὅτι ἀνὴρ ἐστὶν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸς σωτὴρ τοῦ σώματος. 24 ἀλλὰ ὡς ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἀνδράσιν ἐν παντί.

καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, 26 ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, 27 ἵνα παραστήσῃ ἑαυτῷ ἕνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος. 28 οὕτως ὀφείλουσιν καὶ οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα· ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ, 29 οὐδεὶς γὰρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλὰ ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν, 30 ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ. 31 ἀντὶ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. 32 τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. 33 πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἑνα ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

Chapter 6

1 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν κυρίῳ, τοῦτο γὰρ ἐστὶν δίκαιον· 2 τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, 3 ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.

4 Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλὰ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ κυρίου.

5 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς ᾠκατὰ σάρ-

κα κυρίοις¹ μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἀπλό-
τητι τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ Χριστῷ, 6 μὴ
κατ' ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι ἀλλ'
ὡς ᾠδοῦλοι Χριστοῦ ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ
θεοῦ, ἐκ ψυχῆς 7 μετ' εὐνοίας δουλεύοντες, ὡς
τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 8 εἰδότες ὅτι
ᾠέκαστος, ὃ ἀν' ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο ᾠκομί-
σεται ᾠπαρὰ κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθε-
ρος.

9 Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς
αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ
ᾠαυτῶν καὶ ὑμῶν¹ ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς,
καὶ προσωπολημψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.

10 ᾠτοῦ λοιποῦ¹ ἐνδυναμοῦσθε ἐν κυ-
ρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. 11
ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ
δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδεῖας
τοῦ διαβόλου· 12 ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλῃ
πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς,
πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτο-
ρας τοῦ ᾠσκότους τούτου, πρὸς τὰ πνευματι-
κὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. 13 δι-
ὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ,
ἵνα δυνηθῇτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πο-
νηρᾷ καὶ ᾠπαντα κατεργασάμενοι στήναι. 14
στήτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν
ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δι-
καιοσύνης, 15 καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας
ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, 16
ᾠἐν πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστε-
ως, ἐν ᾧ δυνησεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ ᾠπο-
νηροῦ πεπυρωμένα σβέσαι· 17 καὶ τὴν πε-
ρικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου ᾠδέξασθε, καὶ τὴν
μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὃ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ,
18 διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως, προσ-
ευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ

εἰς ᾠαὐτὸ ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτε-

ρήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἀγίων, 19
καὶ ὑπὲρ ἑμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει
τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ
μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου 20 ὑπὲρ οὗ πρε-
σβεύω ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσω-
μαι ὡς δεῖ με λαλήσαι.

21 ᾠνα δὲ εἰδῇτε καὶ ὑμεῖς¹ τὰ κατ' ἐμέ,
τί πράσσω, πάντα ᾠγνωρίσει ὑμῖν¹ Τυχικός
ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν
κυρίῳ, 22 ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦ-
το ἵνα γνωῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ
τὰς καρδίας ὑμῶν.

23 Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη με-
τὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου ᾠη-
σοῦ Χριστοῦ. 24 ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀ-
γαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν ᾠησοῦν Χριστὸν
ἐν ᾠἀφθαρσίᾳ.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

Chapter 1

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Ἰησοῦ τοῦ Ἰησοῦ πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις· 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν 4 πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος, 5 ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, 6 πεποιθώς αὐτὸ τοῦτο ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας Ἰησοῦ τοῦ Ἰησοῦ· 7 καθὼς ἐστὶν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου συγκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας· 8 μάρτυς γάρ ἡμεῖς ὁ θεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Ἰησοῦ τοῦ Ἰησοῦ· 9 καὶ τοῦτο προσεύχομαι ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, 10 εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ᾗτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, 11 πεπληρωμένοι καρπὸν δικαιοσύνης τὸν διὰ Ἰη-

σοῦ Χριστοῦ εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον θεοῦ.

12 Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, 13 ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, 14 καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον λαλεῖν.

15 Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν· 16 οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κείμεθα, 17 οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἄνως, οἰόμενοι θλίψιν ἐγείρειν τοῖς δεσμοῖς μου· 18 τί γάρ; πλὴν ὅτι παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω· ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι, 19 οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, 20 κατὰ τὴν ἀποκαταδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ ὡς πάντοτε καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. 21 ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. 22 εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου—καὶ τί αἰρήσομαι οὐ γνωρίζω· 23 συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι, πολλῶν γὰρ

μᾶλλον κρεῖσσον, 24 τὸ δὲ ἐπιμένειν ἔν τῃ

σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι' ὑμᾶς. 25 καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα ὅτι μενῶ καὶ ἱ παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, 26 ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς.

27 Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὼν ἱ ἀκούω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου, 28 καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων (ἥτις ἔστιν αὐτοῖς ἔνδειξις ἀπωλείας, ἱ ὑμῶν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ θεοῦ, 29 ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν), 30 τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον εἴδετε ἐν ἐμοὶ καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

Chapter 2

1 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, 2 πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμφυχοι, τὸ ἐν φρονοῦντες, 3 μηδὲν κατ' ἐριθείαν ἱ μηδὲ κατὰ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν, 4 μὴ τὰ ἑαυτῶν ἔκαστοι ἱ σκοποῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἔκαστοι. 5 τοῦτο ἱ φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὁ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 6 ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, 7 ἀλλὰ ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου

λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος·

καὶ στήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος 8 ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ· 9 διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ἱ τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, 10 ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, 11 καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσῃται ὅτι κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς.

12 Ὡστε, ἀγαπητοὶ μου, καθὼς πάντοτε ὑπήκουσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε, 13 ἱ θεὸς γὰρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας.

14 Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, 15 ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα θεοῦ ἱ ἄμωμα μέσον ἱ γενεᾶς σκολίας καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ 16 λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα. 17 ἀλλὰ εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν· 18 τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ μοι.

19 Ἐλπίζω δὲ ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα καγὼ εὐψυχῶ γνοῦς τὰ περὶ ὑμῶν. 20 οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει, 21 οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 22 τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἐμοὶ ἐ-

δούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. 23 τοῦτον μὲν

οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ἀφίδω τὰ περὶ ἐμὲ
ἕξαιτης· 24 πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ ὅτι καὶ αὐ-
τὸς ταχέως ἐλεύσομαι.

25 Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην Ἐπαφρό-
διτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρα-
τιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουρ-
γὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, 26 ἐ-
πειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδη-
μονῶν διότι ἠκούσατε ὅτι ἡσθένησεν. 27 καὶ
γὰρ ἡσθένησεν παραπλήσιον ἑαυτῷ· ἀλ-
λὰ ὁ θεὸς ἠλέησεν αὐτόν, οὐκ αὐτὸν δὲ μό-
νον ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύπην
σχῶ. 28 σπουδαιότερως οὖν ἔπεμψα αὐτὸν
ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν χαρῇτε καὶ γὰρ ἀλυ-
πότερος ὢ. 29 προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν κυ-
ρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους
ἐντίμους ἔχετε, 30 ὅτι διὰ τὸ ἔργον Ἰησοῦ
μέχρι θανάτου ἠγγίσεν, ἑαυτοῦ ἀποδοῦναι
τῇ ψυχῇ ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα
τῆς πρὸς με λειτουργίας.

Chapter 3

1 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν
κυρίῳ. τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀ-
κνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές.

2 Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κα-
κοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν. 3 ἡ-
μεῖς γὰρ ἔσμεν ἡ περιτομή, οἱ πνεύματι θεοῦ
λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες, 4 καίπερ
ἐγὼ ἔχων πεποιθήσιν καὶ ἐν σαρκί.

Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρ-

κί, ἐγὼ μᾶλλον· 5 περιτομὴ ὀκταήμερος, ἐκ
γένους Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμίν, Ἑβραῖος ἐξ
Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, 6 κατὰ Ἑβ-
ραίων διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύ-
νην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος.

7 Ἀλλὰ ἅτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἡ-
γημαὶ διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. 8 ἀλλὰ ἡμε-
νοῦνγε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι δι-
ὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ
τοῦ κυρίου μου δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην,
καὶ ἡγοῦμαι ἑαυτὸν ὡς Χριστὸν κερδήσω
9 καὶ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαι-
οσύνην τὴν ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως
Χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πί-
στει, 10 τοῦ γινῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν
τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ κοινωνίαν πα-
θημάτων αὐτοῦ, ἑαυτοῦ συμμορφιζόμενος τῷ θανά-
τῳ αὐτοῦ, 11 εἴ πως καταστήσω εἰς τὴν ἑξα-
νάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν.

12 Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον ἢ ἤδη τετελεί-
ωμαι, διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ
κατελήμφθην ὑπὸ Χριστοῦ. 13 ἀδελφοί, ἐ-
γὼ ἑαυτὸν οὐ λογίζομαι κατεληφέναι· ἐν
δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμ-
προσθεν ἐπεκτεινόμενος, 14 κατὰ σκοπὸν δι-
ώκω ἵνα εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ
θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 15 ὅσοι οὖν τέλει-
οι, τοῦτο φρονῶμεν· καὶ εἴ τι ἐτέρως φρονεῖτε,
καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει· 16 πλὴν
εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν.

17 Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοί,
καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτω περιπατοῦντας κα-
θὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς· 18 πολλοὶ γὰρ περι-
πατοῦσιν οὕς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ

καὶ κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ

τοῦ Χριστοῦ, 19 ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. 20 ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, 21 ὃς μετασχηματίζει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ πάντα.

Chapter 4

1 ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτως στήκετε ἐν κυρίῳ, ἀγαπητοί.

2 Εὐδοίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ. 3 ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, ὅτι γνήσιε σύζυγε, συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς.

4 Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. 5 τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ κύριος ἐγγύς· 6 μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετ' εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωρίζεσθω πρὸς τὸν θεόν· 7 καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

8 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφρημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις

ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε· 9 ἃ καὶ ἐμάθετε

καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.

10 Ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν, ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε ἡκαιρεῖσθε δέ. 11 οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω, ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι· 12 οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι, καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι· 13 πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί μου. 14 πλὴν καλῶς ἐποιοῦσατε συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει.

15 Οἴδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππίσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκωνώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήμψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι, 16 ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δις εἰς τὴν χρεῖαν μοι ἐπέμψατε. 17 οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλὰ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. 18 ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω· πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν, ὅσμην εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον τῷ θεῷ. 19 ὁ δὲ θεὸς μου πληρώσει πᾶσαν χρεῖαν ὑμῶν κατὰ τὸ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 20 τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

21 Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. 22 ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. 23

ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ
πνεύματος ἁγίου.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ

Chapter 1

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς 2 τοῖς ἐν Ῥολλοσσαῖς ἀγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν.

3 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε ἑπεὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, 4 ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην ἣν ἔχετε εἰς πάντας τοὺς ἀγίους 5 διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου 6 τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ ἐστὶν καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ· 7 καθὼς ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ἡμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, 8 ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.

9 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῇτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σο-

φίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ, 10 ἑπιπατῆσαι ἀξίως τοῦ κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι τῇ ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ, 11 ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς, 12 εὐχαριστοῦντες τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ὑμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί, 13 ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκοτοῦ καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, 14 ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· 15 ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, 16 ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἐκτίσται· 17 καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν, 18 καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας· ὃς ἐστὶν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, 19 ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι 20 καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, [δι' αὐτοῦ]· εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· 21 καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς— 22 νυνὶ δὲ ἁποκατηλλάγητε ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς

αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου— παραστήσαι ὑμᾶς

ἀγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ, 23 εἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν ἁπάσῃ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος.

24 Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ ἐκκλησία, 25 ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, 26 τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν,— ἡ νῦν δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ, 27 οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τί τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὃ ἐστὶν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης· 28 ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νοθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ· 29 εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

Chapter 2

1 Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλικὸν ἀγῶνα ἔχω ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ ὅσοι οὐχ ἐόρακαν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί, 2 ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἁρμυνομένης ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς

ἁπλῶς τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως,

ὡς, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ, Χριστοῦ, 3 ἐν ᾧ εἰσιν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀπόκρυφοι. 4 τοῦτο λέγω ἵνα ἡμῶς παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ. 5 εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν.

6 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, 7 ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ ἁρμυνομένοι τῇ πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, ἁρμυνομένοι ἐν εὐχαριστίᾳ.

8 Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν· 9 ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, 10 καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, 11 ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῃ ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, 12 συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ ἁρμυνῷ, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 13 καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ἑν τοῖς παραπτώμασιν καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωποποίησεν ὑμᾶς σὺν αὐτῷ· ἁρμυνομένοι ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα, 14 ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἥρκεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ· 15 ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύ-

σας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ.

16 Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νομηνίας ἢ σαββάτων, 17 ἃ ἔστιν σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. 18 μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἃ ἑώρακεν ἐμβατεύων, εἰκῇ φυσιοῦμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 19 καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον αὖξει τὴν αὔξησιν τοῦ θεοῦ.

20 Εἰ ἀπεθάνετε σὺν Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὥς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε; 21 Μὴ ἄψῃ μηδὲ γεύσῃ μηδὲ θίγῃς, 22 ἃ ἔστιν πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρῆσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; 23 ὅτινᾶ ἔστιν λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκίᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

Chapter 3

1 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος· 2 τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, 3 ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ θεῷ· 4 ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ.

5 Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν ἣτις ἔστιν εἰ-

δωλολατρία, 6 δι' ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ

ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας· 7 ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε ὅτε ἐζήτε ἐν τοῦτοις· 8 νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· 9 μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους· ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, 10 καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, 11 ὅπου οὐκ ἔνι Ἑλλήν καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός.

12 Ἐνδύσασθε οὖν ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ, ἅγιοι καὶ ἡγαπημένοι, σπλαγχνὰ οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραύτητα, μακροθυμίαν, 13 ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἕαν τις πρὸς τινα ἔχη μομφήν· καθὼς καὶ ὁ κύριος ἐχαρίσατο ὑμῖν οὕτως καὶ ὑμεῖς· 14 ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἧς ἔστιν σύνδεσμος τῆς τελειότητος, 15 καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ βραβεύετω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἐνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. 16 ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ἐν πάσῃ σοφίᾳ· διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς ᾠδαῖς, ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἔνι χάριτι, ᾄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ θεῷ· 17 καὶ πᾶν ὅ τι ἔαν ποιῇτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ πατρὶ δι' αὐτοῦ.

18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν κυρίῳ. 19 οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραίνεσθε

πρὸς αὐτάς.

20 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ εὐάρεστόν ἐστιν ἔν κυρίῳ. 21 οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. 22 οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλίαις, ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότῃ καρδίας, φοβούμενοι τὸν Ἰ κύριον. 23 Ὁ ἐὰν ποιῇτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 24 εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου ἂπολήμψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας. Ἐ τῷ κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε. 25 Ὁ γὰρ ἀδικῶν κομίζεται ὁ ἡδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσωποληψία.

Chapter 4

1 οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν Ἰ οὐρανῷ.

2 Τῇ προσευχῇ προσκατερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ, 3 προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι, 4 ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

5 Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. 6 ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἡρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποκρίνεσθαι.

7 Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν κυρίῳ, 8 ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο ἵνα Ἰ γνωῖτε τὰ περὶ

Ἰ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, 9

σὺν Ὁνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωρίσουσιν τὰ ὧδε.

10 Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναχμάλωτός μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ (περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς δέξασθε αὐτόν), 11 καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι μόνον συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. 12 ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Ἰησοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα Ἰ σταθῇτε τέλει· οἱ καὶ Ἰ πεπληροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. 13 μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει Ἰ πολὺν πόνον ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν Ἰεραπόλει. 14 ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἱατρὸς ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. 15 ἀσπᾶσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφούς καὶ Ἰ Νύμφαν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῆς Ἰ ἐκκλησίαν. 16 καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Ἰ Λαοδικέῳ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. 17 καὶ εἵπατε Ἀρχίππῳ· Βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς.

18 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνημονεύετε μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μετ' ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α

Chapter 1

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη.

2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν ἡμεῖς ποιοῦμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ὑμῶν, ἀδιαλείπτως 3 μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ὑμῶν, 4 εἰδότες, ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, 5 ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ὑμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ ἡμεῖς πληροφορία πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἱ ἐγενήθημεν ἔν ὑμῖν δι' ὑμᾶς· 6 καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ὑμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς πνεύματος ἁγίου, 7 ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἔν τῇ Ἀχαΐᾳ. 8 ἅψ ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ, ἁλλ' ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἐξελέλυθεν, ὥστε μὴ χρεῖαν ἔχειν ἡμεῖς λαλεῖν τι· 9 αὐτοὶ γὰρ περὶ ὑμῶν ἀπαγ-

γέλλουσιν ὁποῖαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, 10 καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἡγείρεν ἐκ τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἔκ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

Chapter 2

1 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ὑμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, 2 ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες καθὼς οἴδατε ἐν Φιλίπποις ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ ὑμῶν λαλήσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. 3 ἡ γὰρ παράκλησις ὑμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας οὐδὲ ἐν δόλῳ, 4 ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες ἀλλὰ ἡμεῖς τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ὑμῶν. 5 οὔτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας, θεὸς μάρτυς, 6 οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἅψ ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων, 7 δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι· ἀλλὰ ἐγενήθημεν ἡπιοὶ ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς εἰς τροφὸς θάλπη τὰ ἐαυτῆς τέκνα· 8 οὕτως ὁμιροῦμενοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς ἐαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγα-

πητοὶ ἡμῖν ἔγενήθητε.

9 Μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· ἡ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ. 10 ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ θεός, ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, 11 καθάπερ οἴδατε ὡς ἓνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ 12 παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι καὶ μαρτυρόμενοι, εἰς τὸ ἑπιπατεῖν ὑμᾶς ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.

13 Ἐκὼς διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ἄληθῶς ἐστὶν ὁ λόγον θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. 14 ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων 15 τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς προφῆτας καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων, 16 κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. ἔφθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος.

17 Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας, προσώπων οὐ καρδία, περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. 18 Ἐποιοῦντες ἡμεῖς ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἅπαξ καὶ δῖς, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς

ὁ Σατανᾶς. 19 τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπίς ἢ χαρὰ ἢ

στέφανος καυχήσεως— ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς— ἐμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; 20 ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρὰ.

Chapter 3

1 Διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, 2 καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ ἑταίρον τοῦ θεοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι ὑπὲρ τῆς πίστεως ὑμῶν 3 τὸ μηδένα σαίνεισθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις. αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα· 4 καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. 5 διὰ τοῦτο καὶ γὰρ μηκέτι στέγων ἔπεμψα εἰς τὸ γινῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μή πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν.

6 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ὑμᾶς ἀφ' ὑμῶν καὶ εὐαγγελισσαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μείναν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε ἐπιποθοῦντες ὑμᾶς ἰδεῖν καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, 7 διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως, 8 ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς στήκετε ἐν κυρίῳ. 9 τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ἢ χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἐμπροσθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν, 10 νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον

καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως
ὑμῶν;

11 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς κατευθύνει τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς· 12 ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, 13 εἰς τὸ στηριῖξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων Ἰακώβου.

Chapter 4

1 Λοιπὸν ὁὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, ἵνα καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν θεῷ, καθὼς καὶ περιπατεῖτε, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. 2 οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 3 τοῦτο γάρ ἐστιν θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, 4 εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, 5 μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν θεόν, 6 τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἕκδικος ὁ κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. 7 οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. 8 τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεὸν τὸν καὶ ἰδόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ὑμᾶς.

9 Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν

ἔχετε γράφειν ὑμῖν, αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδί-

δακτοὶ ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· 10 καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον, 11 καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ἰαίς χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, 12 ἵνα περιπατῇτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἕξω καὶ μηδενὸς χρεῖαν ἔχητε.

13 Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κοιμημένων, ἵνα μὴ λυπήσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. 14 εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. 15 τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας· 16 ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ, καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον, 17 ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἅμα σὺν αὐτοῖς ἄρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυρίου εἰς ἀέρα· καὶ οὕτως πάντοτε σὺν κυρίῳ ἐσόμεθα. 18 ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

Chapter 5

1 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρεῖαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι, 2 αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. 3 Ὅταν

λέγωσιν· Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδι-

ος αὐτοῖς ἐφίσταται ὁλεθρος ὥσπερ ἡ ὥδιν
τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν.
4 ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ
ἡμέρα ὑμᾶς ὥς ἡ κλέπτῃς καταλάβῃ, 5 πάν-
τες ἡμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέ-
ρας. οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους· 6 ἄρα
οὐ μὴ καθεύδωμεν ὥς οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ γρη-
γορώμεν καὶ νήφωμεν. 7 οἱ γὰρ καθεύδοντες
νυκτὸς καθεύδουσιν, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυ-
κτὸς μεθύουσιν· 8 ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νή-
φωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀ-
γάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας·
9 ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργὴν ἀλ-
λὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 10 τοῦ ἀποθανόντος
ἡμεῖς ἵνα εἴτε γρηγορώμεν εἴτε καθεύ-
δωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. 11 διὸ παρα-
καλεῖτε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἷς τὸν ἕνα,
καθὼς καὶ ποιεῖτε.

12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι
τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους
ὑμῶν ἐν κυρίῳ καὶ νοουθετοῦντας ὑμᾶς, 13 καὶ
ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὡς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ
διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς.
14 παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νοουθε-
τεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλι-
γοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακρο-
θυμεῖτε πρὸς πάντας. 15 ὁρᾶτε μή τις κακὸν
ἀντὶ κακοῦ τινὶ ἀποδῶ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀ-
γαθὸν ἡμιώκετε εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας.
16 πάντοτε χαίρετε, 17 ἀδιαλείπτως προσ-
εύχεσθε, 18 ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ
θέλημα θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. 19 τὸ
πνεῦμα μὴ σβέννυτε, 20 προφητείας μὴ ἐξ-
ουθενεῖτε· 21 πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν
κατέχετε, 22 ἀπὸ παντὸς εἵδους πονηροῦ ἀ-

πέχεσθε.

23 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιά-
σαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ
πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως
ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ τηρηθῇ. 24 πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς
καὶ ποιήσει.

25 Ἀδελφοί, ἡ προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν.
26 ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφούς πάντας ἐν φι-
λήματι ἁγίῳ. 27 Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν κύριον
ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσιν ἡτοῖς ἀ-
δελφοῖς. 28 ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ μετ' ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β

Chapter 1

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ ἡ πατρὸς καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους, 4 ὥστε ἑαυτοὺς ἡμᾶς ἐν ὑμῖν ἔγκauχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε, 5 ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε, 6 εἶπερ δικαίον παρὰ θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλίψιν 7 καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἀνεσιν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμει αὐτοῦ 8 ἐν ῥῳγῇ πυρός, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ, 9 οἵτινες δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, 10 ὅταν ἔλθῃ ἐν-

δοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 11 εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, 12 ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Chapter 2

1 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν, 2 εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοῦς ἢ μηδὲ θροεῖσθαι μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ ἡ κυρίου. 3 μὴ τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον· ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁνομίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, 4 ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καθίσει ἀποδεικνύοντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶν θεός. 5 οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὢν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; 6 καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυ-

φθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ· 7 τὸ γὰρ

μυστήριον ἥδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας· μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται. 8 καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ κύριος Ἰησοῦς ἄνελεί τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, 9 οὗ ἔστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασιν ψεύδους 10 καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ ἡ ἀδικίας τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἔδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς· 11 καὶ διὰ τοῦτο ἡ πέμπτει αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, 12 ἵνα κριθῶσιν ὅτι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλὰ εὐδοκῆσαντες τῇ ἀδικίᾳ.

13 Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ κυρίου, ὅτι εἵλατο ὑμᾶς ὁ θεὸς ἡ ἀπαρχὴν εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας, 14 εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 15 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν.

16 Αὐτοὺς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ θεὸς ὁ πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δούς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, 17 παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίξαι ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἡ ἀγαθῷ.

Chapter 3

1 Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, πε-

ρὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζεται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, 2 καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων, οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. 3 πιστὸς δὲ ἔστιν ὁ κύριος, ὃς στηρίξει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. 4 πεποιθήμεν δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἂν παραγγέλλομεν καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. 5 ὁ δὲ κύριος κατευθῆναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.

6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρελάβοσαν παρ' ἡμῶν. 7 αὐτοὶ γὰρ οἶδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακῆσαμεν ἐν ὑμῖν 8 οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ ἡ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἔργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν· 9 οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δώμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. 10 καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι μηδὲ ἐσθιέτω. 11 ἀκούομεν γὰρ τινὰς περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ περιεργαζομένους· 12 τοῖς δὲ τοιοῦτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθιώσιν. 13 ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐγκακήσητε καλοποιοῦντες.

14 Εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε, μὴ συναναμίγνυσθαι αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ· 15 καὶ μὴ ὥς ἔχθρον ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε

ὥς ἀδελφόν.

16 Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δώη
ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ.
ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.

17 Ὁ ἁσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὃ
ἐστὶν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτως γρά-
φω. 18 ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α

Chapter 1

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ κατ' ἐπιταγὴν θεοῦ σωτὴρ ἡμῶν καὶ Ἰησοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν 2 Τιμοθέω γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

3 Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τοῖς μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν 4 μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ἐκζητήσεις παρέχουσι μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν θεοῦ τὴν ἐν πίστει— 5 τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, 6 ὧν τινες ἀστοχίσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, 7 θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἂ λέγουσιν μήτε περὶ τίνων διαβεβαίουνται.

8 Οἶδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται, 9 εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμῳ οὐ κείται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατρολῳαῖς καὶ μητρολῳαῖς, ἀνδροφόνοις, 10 πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι

ἕτερον τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, 11 κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ.

12 Ἐχάρην ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο θέμενος εἰς διακονίαν, 13 τὸ πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὕβριστήν· ἀλλὰ ἡλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, 14 ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 15 πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἠλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι· ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ, 16 ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς τὴν ἄπασαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. 17 τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, Ἰμὼν θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

18 Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαι σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, 19 ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἣν τινες ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν· 20 ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ Σατανᾷ ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

Chapter 2

1 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποι-
εῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχα-
ριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, 2 ὑπὲρ
βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄν-
των, ἵνα ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν
ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. 3 Ὁ τοῦτο κα-
λὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡ-
μῶν θεοῦ, 4 ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σω-
θῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. 5
εἷς γὰρ θεός, εἷς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώ-
πων ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, 6 ὁ δοὺς ἐ-
αυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύρι-
ον καιροῖς ἰδίους· 7 εἰς ὃ ἐτέθη ἐγὼ κήρυξ
καὶ ἀπόστολος— ἀλήθειαν ἔλεγω, οὐ ψεύδο-
μαι— διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀλη-
θείᾳ.

8 Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄν-
δρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας ὁσίους χεῖ-
ρας χωρὶς ὀργῆς καὶ ὁμιλοῦσιν. 9 ὡσαύ-
τως ἡ γυναῖκα ἐν καταστολῇ κοσμίᾳ με-
τὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς,
μηδὲ ἐν πλέγμασιν ἡ χρυσίῳ ἢ μαργαρίταις
ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, 10 ἀλλ' ὃ πρέπει γυ-
ναιξὶ ἐπαγγελλομέναις θεοσεβείαν, δι' ἔρ-
γων ἀγαθῶν. 11 γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω
ἐν πάσῃ ὑποταγῇ· 12 ὁ δὲ διδάσκει δὲ γυναικὶ
οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ ἀυθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ'
εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. 13 Ἄδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλά-
σθη, εἴτα Εὐά· 14 καὶ Ἄδὰμ οὐκ ἡπατήθη, ἡ
δὲ γυνὴ ἔξαπατηθεῖσα ἐν παραβάσει γέγονεν.
15 σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας,
ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγια-
σμῷ μετὰ σωφροσύνης.

Chapter 3

1 Πιστὸς ὁ λόγος· εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀ-
ρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. 2 δεῖ οὖν τὸν
ἐπίσκοπον ἀνεπίλημπτον εἶναι, μιᾶς γυναι-
κὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φι-
λόξενον, διδακτικόν, 3 μὴ πάροινον, μὴ ὁμι-
λητὴν, ἀλλὰ ἐπεικῆν, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, 4
τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, τέκνα
ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμνότητος· 5
(εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶ-
δεν, πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται;) 6 μὴ
νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρίμα ἐμπίσῃ
τοῦ διαβόλου. 7 δεῖ ὁ δὲ καὶ μαρτυρίαν καλὴν
ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμόν
ἐμπίσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου.

8 Διακόνους ὡσαύτως σεμνοὺς, μὴ δι-
λόγους, μὴ οἶνῳ πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰ-
σχροκερδεῖς, 9 ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πί-
στεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. 10 καὶ οὗτοι δὲ
δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἴτα διακονείτω-
σαν ἀνεγκλητοὶ ὄντες. 11 γυναῖκας ὡσαύτως
σεμνάς, μὴ διαβόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν
πᾶσιν. 12 διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς
ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν
ἰδίων οἴκων· 13 οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαν-
τες βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται καὶ
πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ.

14 Ταῦτά σοι γράφω, ἐλπίζων ἐλθεῖν
πρὸς σὲ ἐν τάχει, 15 ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵ-
να εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ θεοῦ ἀναστρέφε-
σθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ ζῶντος, στῦ-
λος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας· 16 καὶ ὁμο-
λογουμένως μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυ-
στήριον· ὁ ὅς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώ-
θη ἐν πνεύματι, ὥφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν

ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήμφθη ἐν
δόξῃ.

Chapter 4

1 Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέ-
ροις καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς πίστε-
ως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ δι-
δασκαλίαις δαιμονίων 2 ἐν ὑποκρίσει ψευδο-
λόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνεί-
δησιν, 3 κωλύόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρω-
μάτων ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάλημψιν με-
τὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι
τὴν ἀλήθειαν. 4 ὅτι πᾶν κτίσμα θεοῦ καλόν,
καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμ-
βανόμενον, 5 ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ
καὶ ἐντεύξεως.

6 Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς
καλὸς ἔση διάκονος 'Χριστοῦ Ἰησοῦ', ἐντρε-
φόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς κα-
λῆς διδασκαλίας ἣ παρηκολούθηκας, 7 τοὺς
δὲ βεβήλους καὶ γραῶδεις μύθους παραιτοῦ.
γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν· 8 ἡ γὰρ
σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέ-
λιμος, ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός
ἐστίν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ
τῆς μελλούσης. 9 πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης
ἀποδοχῆς ἅγιος, 10 εἰς τοῦτο 'γὰρ κοπιῶ-
μεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἠλπικαμεν ἐπὶ θεῷ
ζῶντι, ὅς ἐστιν σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων,
μάλιστα πιστῶν.

11 Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. 12
μηδεὶς σου τῆς νεότητος καταφρονεῖτω, ἀλλὰ
τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀνα-

στροφῇ, ἐν ᾧ ἀγάπῃ, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. 13

ἕως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ πα-
ρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. 14 μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν
σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας
μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερί-
ου. 15 ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου
ἡ προκοπὴ φανερά ᾖ πᾶσιν· 16 ἔπεχε σεαυ-
τῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ· ἐπίμενε αὐτοῖς· τοῦτο
γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀ-
κούοντάς σου.

Chapter 5

1 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξης, ἀλλὰ πα-
ρακάλει ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς,
2 πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀ-
δελφὰς ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ.

3 Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. 4 εἰ δέ
τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν
πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς
ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις, τοῦτο γὰρ ἐστίν
ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 5 ἡ δὲ ὄντως
χήρα καὶ μεμονωμένη ἡλπικεν ἐπὶ θεὸν καὶ
προσμένει ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς
νυκτὸς καὶ ἡμέρας· 6 ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα
τέθνηκεν. 7 καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀν-
επιλημπτοὶ ᾧσιν· 8 εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ
'μάλιστα οἰκείων οὐ ᾖ προνοεῖ, τὴν πίστιν ἥρ-
νεται καὶ ἐστὶν ἀπίστου χείρων.

9 Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν
ἑξήκοντα γεγονυῖα, ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, 10 ἐν
ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφη-
σεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἀγίων πόδας ἔνιψεν,
εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀ-

γαθῷ ἐπηκολούθησεν. 11 νεωτέρας δὲ χήρας

παραιτοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν, 12 ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν· 13 ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσιν, περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα.

14 βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν· 15 ἥδη γάρ τινες ἔξετράπησαν ὀπίσω τοῦ Σαταναῶ. 16 εἴ ᾤ τις πιστὴ ἔχει χήρας, ἔπαρκείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρεῖσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ.

17 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ· 18 λέγει γὰρ ἡ γραφή· Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις, καί· Ἄξιός ἐστι ἔργατης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. 19 κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων· 20 ᾤ τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. 21 διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ Ἰησοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. 22 χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἀμαρτίαις ἀλλοτρίαις· σεσαυτὸν ἄγνον τήρει.

23 μηκέτι ὑδροπότηι, ἀλλὰ οἶνῳ ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν ἱστόμαχον καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας.

24 Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἀμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν, προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν· 25 ὡσαύτως καὶ τὰ ἔρ-

γα τὰ καλὰ ἢ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα

κρυβῆναι οὐ δύνανται.

Chapter 6

1 Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότης πάσης τιμῆς ἀξιούς ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημηται. 2 οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότης μὴ καταφρονεῖτωσαν, ὅτι ἀδελφοὶ εἰσιν· ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοὶ εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι.

Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. 3 εἴ τις ἐτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις, τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, 4 τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίας, ὑπόνοιαι πονηραί, 5 διαπαραιτριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. 6 ἔστιν δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας· 7 οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα· 8 ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθισόμεθα. 9 οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐπιπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν· 10 ρίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὁ-

δύναις πολλαῖς.

Ἡ χάρις ᾧ μεθ' ὑμῶν'.

11 Σὺ δέ, ὃ ἄνθρωπε Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· δῶκε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, ἡραυπαθίαν. 12 ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰώνιου ζωῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης καὶ ὁμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. 13 παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἐξογνοῦντος τὰ πάντα καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, 14 τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἁσπιλον ἀνεπίλημπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 15 ἣν καιροῖς ἰδίους δεῖξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριευόντων, 16 ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ᾧ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον· ἀμήν.

17 Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν μηδὲ ἡλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότῃ, ἀλλ' ἐπὶ Θεῷ τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, 18 ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, 19 ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς.

20 Ὡς Τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, 21 ἣν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἡστόχησαν.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β

Chapter 1

1 Παῦλος ἀπόστολος ᾿Χριστοῦ ᾿Ιησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ ᾿Ιησοῦ 2 Τιμοθέρ ἀγαπητῷ τέκνῳ· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ ᾿Ιησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

3 Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου, νυκτὸς καὶ ἡμέρας 4 ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρύων, ἵνα χαρὰς πληρωθῶ 5 ὑπόμνησιν ᾿λαβῶν τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἣτις ἐνέγκησεν πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. 6 δι' ἣν αἰτίαν ἀναμνησκῶ σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου· 7 οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμει καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ.

8 Μὴ οὖν ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ, 9 τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγίᾳ, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κατὰ ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δο-

θεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ ᾿Ιησοῦ πρὸ χρόνων αἰώνιων, 10 φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ᾿Ιησοῦ Χριστοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον φωτίσαντος δὲ ζωῆν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, 11 εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ ᾿διδάσκαλος. 12 δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι, οἶδα γὰρ ᾧ πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστιν τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. 13 ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαίνοντων λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ ᾿Ιησοῦ· 14 τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν.

15 Οἶδας τοῦτο ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστὶν Φύγελος καὶ Ἑρμογένης. 16 δῶν ἔλεος ὁ κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξεν, καὶ τὴν ἄλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη· 17 ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ ᾿σπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ εὔρεν— 18 δῶν αὐτῷ ὁ κύριος εὐρεῖν ἔλεος παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ— καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διεκόνησεν, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

Chapter 2

1 Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ ᾿Ιησοῦ, 2 καὶ ἃ ἤκου-

σας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦ-

τα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἰκα-
νοὶ ἔσονται καὶ ἐτέρους διδάξαι. 3 ῥυγκα-
κοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ
Ἰησοῦ. 4 οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται
ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατο-
λογήσαντι ἀρέσῃ· 5 ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ
στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ· 6 τὸν
κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν
μεταλαμβάνειν. 7 νόει ὁ λέγων· ὁδώσει γάρ
σοι ὁ κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν.

8 Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξηγερ-
μένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυίδ, κατὰ
τὸ εὐαγγέλιόν μου· 9 ἐν ᾧ κακοπαθὼ μέχρι
δεσμῶν ὡς κακοῦργος. ἀλλὰ ὁ λόγος τοῦ θε-
οῦ οὐ δέδεται· 10 διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω
διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας
τύχωσιν τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰ-
ωνίου. 11 πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπεθά-
νομεν, καὶ συζήσομεν· 12 εἰ ὑπομένομεν, καὶ
συμβασιλεύσομεν· εἰ ἄρνησόμεθα, κἀκεῖνος
ἀρνήσεται ἡμᾶς· 13 εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος
πιστὸς μένει· ἄρνησασθαι ἐαυτὸν οὐ δύνα-
ται.

14 Ταῦτα ὑπομίμησκε, διαμαρτυρό-
μενος ἐνώπιον τοῦ ῥυρίου, μὴ λογομαχεῖν,
ῥέπ' οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀ-
κουόντων. 15 σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον
παραστήσαι τῷ θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυν-
τον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.
16 τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περιτίστα-
σο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας,
17 καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν
ἔξει· ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ Φίλητος, 18 οἵτι-
νες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἡστόχησαν, ῥέγοντες
ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσιν
τὴν τινῶν πίστιν. 19 ὁ μέντοι στερεὸς θεμέ-

λιος τοῦ θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα

ταύτην· Ὑγνω κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καί·
Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ
ὄνομα κυρίου.

20 Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστιν μό-
νον σκευὴ χρυσαῖα καὶ ἀργυρᾶ ἀλλὰ καὶ ξύ-
λινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν ἃ
δὲ εἰς ἀτιμίαν· 21 ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἐαυ-
τὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκευὸς εἰς τιμὴν, ἡ-
γιασμένον, ῥεύχρηστον τῷ δεσπότη, εἰς πᾶν
ἔργον ἀγαθὸν ἡτοίμασμένον. 22 τὰς δὲ νεω-
τερικὰς ἐπιθυμίας φεύγε, δίδωκε δὲ δικαιοσύ-
νην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπι-
καλουμένων τὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας.
23 τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις
παραίτου, εἰδὼς ὅτι γεννώσι μάχας· 24 δοῦ-
λον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλὰ ἡπιον
εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον,
25 ἐν πραύτητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθε-
μένους, μήποτε ὁδῶι αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν
εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, 26 καὶ ἀνανήψωσιν
ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἔξωγρημένοι
ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

Chapter 3

1 Τοῦτο δὲ γίνωσκε ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡ-
μέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποὶ· 2 ἔσον-
ται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι,
ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν
ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, 3 ἄστοργοι, ἄ-
σπονδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφι-
λάγαθοι, 4 προδόται, προπετεῖς, τετυφωμέ-
νοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, 5 ἔχον-
τες μὀρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐ-

τῆς ἡρνημένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπου. 6 ἕκ

τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκί-
ας καὶ ῥαίχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσω-
ρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποι-
κίλαις, 7 πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέπο-
τε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθεῖν δυνάμενα. 8
ὃν τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστη-
σαν Μωϋσεῖ, οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ
ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν,
ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. 9 ἄλλ' οὐ προκό-
ψουσιν ἐπὶ πλεῖον, ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἔκδη-
λος ἔσται πᾶσιν, ὥς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο.

10 Σὺ δὲ ῥαρηκολούθησάς μου τῇ δι-
δασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει,
τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, 11
τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγέ-
νετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, οἴ-
ους διωγμούς ὑπήνεγκα· καὶ ἐκ πάντων με
ἐρρύσατο ὁ κύριος. 12 καὶ πάντες δὲ οἱ θέ-
λοντες ῥῆν εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διω-
χθήσονται· 13 πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γό-
ητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες
καὶ πλανώμενοι. 14 σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες
καὶ ἐπιστάθης, εἰδὼς παρὰ ῥίνων ἔμαθες, 15
καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους ῥιερὰ γράμματα οἶδας,
τὰ δυνάμενά σε σοφίσει εἰς σωτηρίαν διὰ πί-
στεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 16 πᾶσα γραφὴ
θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλί-
αν, πρὸς ῥέλεγμόν, πρὸς ἐπανάρθωσιν, πρὸς
παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, 17 ἵνα ἄρτιος ᾖ
ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγα-
θὸν ἐξηρισμένος.

Chapter 4

1 ῥαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ

ῥριστοῦ Ἰησοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶν-
τας καὶ νεκρούς, ῥκαὶ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ
καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· 2 κήρυξον τὸν λό-
γον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγχον, ἐ-
πιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυ-
μίᾳ καὶ διδαχῇ. 3 ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑ-
γιαίνουσας διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλ-
λὰ κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας ἑαυτοῖς ἐπισω-
ρεύσουσιν διδασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκο-
ήν, 4 καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀ-
ποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπή-
σονται. 5 σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, κακοπάθη-
σον, ἔργον ποιήσον εὐαγγελιστοῦ, τὴν δια-
κονίαν σου πληροφόρησον.

6 Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ και-
ρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστηκεν. 7 τὸν
ῥκαλὸν ἀγῶνα ἠγωνίσμαι, τὸν δρόμον τετέ-
λεκα, τὴν πίστιν τητήρηκα· 8 λοιπὸν ἀπόκει-
ταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀπο-
δώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δί-
καιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ πᾶ-
σιν τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

9 Σπούδασον ἔλθεῖν πρὸς με ταχέως·
10 Δημᾶς γὰρ με ῥέγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν
νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην,
Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν·
11 Λουκᾶς ἐστὶν μόνος μετ' ἐμοῦ. Μᾶρκον ἀ-
ναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ, ἔστιν γὰρ μοι
εὐχρηστος εἰς διακονίαν, 12 Τυχικὸν δὲ ἀπέ-
στειλα εἰς Ἐφεσον. 13 τὸν φαιλόνην, ὃν ῥἀ-
πέλιπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος
φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας.
14 Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλὰ μοι κακὰ
ἐνεδείξατο— ῥἀποδώσει αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ
τὰ ἔργα αὐτοῦ— 15 ὃν καὶ σὺ φυλάσσου, λί-

αν γὰρ Ἐάντεστη τοῖς ἡμετέροις λόγοις.

16 Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδεὶς μοι Ἐπαρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με Ἐγκατέλιπον— μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν— 17 ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέν με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ καὶ Ἐακούσωσιν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρρύσθην ἐκ στόματος λέοντος. 18 Ἐρύσεται με ὁ κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

19 Ἀσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὀνησιφόρου οἶκον. 20 Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ Ἐπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. 21 Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεται σε Εὐβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

22 Ὁ Ἐκύριος μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ἡ χάρις μεθ' Ἑμῶν.

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

Chapter 1

1 Παῦλος δοῦλος θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν 2 ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων 3 ἐφάνερωσεν δὲ καιροῖς ἰδίους, τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, 4 τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν· χάρις ἡ καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Ἰησοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.

5 Τούτου χάριν ἠπέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διαταξάμην, 6 εἴ τίς ἐστιν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. 7 δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, 8 ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὁσιον, ἐγκρατῆ, 9 ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν.

10 Εἰσὶν γὰρ πολλοὶ ἡ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ τῆς περιτομῆς, 11 οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσιν διδάσκοντες ἅ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν. 12 εἶπέν τις ἐξ αὐτῶν, ἴδιος αὐτῶν προφήτης, Κρῆτες ἀεὶ ψεύσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί· 13 ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει, 14 μὴ προσέχοντες Ἰουδαίκοις μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν. 15 Ἐάντα καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμíanται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. 16 θεὸν ὁμολογοῦσιν εἶδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

Chapter 2

1 Σὺ δὲ λάλει ἅ πρέπει τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ. 2 πρεσβύτας νηφαλίους εἵναι, σεμνοὺς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ.

3 Πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστάματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους ἡ μὴ οἶνον πολλῶν δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, 4 ἵνα ἡ σωφρονίζωσι τὰς νέας φιλάνδρους εἰ-

ναι, φιλοτέκνους, 5 σώφρονας, ἀγνάς, ῥοῖ-
κουργούς, ἀγαθάς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδί-
οις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ βλα-
σφημηται.

6 Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει
σωφρονεῖν· 7 περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχό-
μενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ
ῥαφθορίαν, ῥσεμνότητα, 8 λόγον ὑγιῆ ἀκα-
τάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν
ἔχων ῥλέγειν περὶ ἡμῶν ῥφαῦλον.

9 Δούλους ἰδίους δεσπόταις ὑποτάσσε-
σθαι ἐν πᾶσιν, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέ-
γοντας, 10 μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ ῥπᾶσαν
πίστιν ῥἐνδεικνυμένους ἀγαθὴν, ἵνα τὴν δι-
δασκαλίαν ῥτὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ κο-
σμῶσιν ἐν πᾶσιν.

11 ῥΕπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ ῥθεοῦ σω-
τήριος πᾶσιν ἀνθρώποις 12 παιδεύουσα ἡ-
μᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς
κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως
καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, 13
προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐ-
πιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ
σωτῆρος ἡμῶν ῥἸησοῦ Χριστοῦ, 14 ὃς ἔδω-
κεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς
ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθάρσῃ ἑαυτῷ λα-
ὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.

15 Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔ-
λεγε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς· μηδεὶς σου πε-
ριφρονεῖτω.

Chapter 3

1 ῥΥπομίνησθε αὐτοὺς ῥἀρχαῖς ἐξουσί-

αις ὑποτάσσεσθαι πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔρ-
γον ἀγαθὸν ἐτοίμους εἶναι, 2 μηδένα βλα-
σφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπεικεῖς, πᾶσαν ἐν-
δεικνυμένους πραῦτητα πρὸς πάντας ἀνθρώ-
πους. 3 ἦμεν γὰρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀ-
πειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις
καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ
διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους. 4
ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπε-
φάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, 5 οὐκ ἐξ ἔρ-
γων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ῥᾱ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς
ἀλλὰ κατὰ ῥτὸ αὐτοῦ ἔλεος ῥἔσωσεν ἡμᾶς δι-
ὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσε-
ως πνεύματος ἀγίου, 6 οὗ ἐξέχεεν ἐφ ῥἡμᾶς
πλουσίως διὰ ῥἸησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος
ἡμῶν, 7 ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι
κληρονόμοι ῥγενηθῶμεν κατ ῥἐλπίδα ζωῆς αἰ-
ωνίου.

8 Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων
βούλομαι σε διαβεβαιουῖσθαι, ἵνα φροντίζω-
σιν καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευ-
κότες θεῷ. ταῦτά ῥἔστιν καλὰ καὶ ὠφέλιμα
τοῖς ἀνθρώποις· 9 μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γε-
νεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περι-
ῥῖστασο, εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. 10
αἰρετικὸν ἀνθρώπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν
νουθεσίαν παραιτοῦ, 11 εἰδὼς ὅτι ἐξέστρα-
πται ὁ τοιοῦτος καὶ ἀμαρτάνει, ὢν αὐτοκα-
τάκριτος.

12 ῥΌταν ἐπέμψω ῥΑρτεμᾶν πρὸς σὲ ἢ
Τυχικόν, σπουδάσον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νι-
κόπολιν, ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. 13
ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ ῥΑπολλῶν σπουδαίως
πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. 14 μαν-
θανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων

προϊστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα

μὴ ὦσιν ἄκαρποι.

15 Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάν-
τες. ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει.
ἡ χάρις μετὰ πάντων Ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ

Chapter 1

1 Παῦλος δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν 2 καὶ Ἀπφία τῇ ἁδελφῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ· 3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε μνείαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, 5 ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις ἡ πρὸς τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, 6 ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεως σου ἐνεργῆς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν εἰς Χριστόν· 7 ἡ χάριν γὰρ ἡ πολλὴν ἔσχον καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπνυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ.

8 Διό, πολλὴν ἐν Χριστῷ παρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοὶ τὸ ἀνῆκον, 9 διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ, τοιοῦτος ὢν ὡς Παῦλος πρεσβύτερος νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ— 10 παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς Ὀνήσιμον, 11 τὸν ποτὲ σοὶ ἄχρηστον νυνὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον, 12 ὃν ἀνέπεμψά σοι

αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα· 13 ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἑμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ ἡμοὶ διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, 14 χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθὸν σου ἢ ἀλλὰ κατὰ ἐκούσιον· 15 τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, 16 οὐκέτι ὡς δοῦλον ἀλλὰ ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν κυρίῳ.

17 Εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτόν ὡς ἐμέ. 18 εἰ δέ τι ἠδίκησέν σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἔλλογα· 19 ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί, ἐγὼ ἀποτίσω ἵνα μὴ λέγω σοὶ ὅτι καὶ σεαυτὸν μοι προσοφείλεις. 20 ναί, ἀδελφέ, ἐγὼ σου ὀναίμην ἐν κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Χριστῷ. 21 πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ἃ λέγω ποιήσεις. 22 ἅμα δὲ καὶ ἐτοίμαξέ μοι ξενίαν, ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν.

23 Ἀσπάζεται σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 24 Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκάς, οἱ συνεργοί μου.

25 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις 2 ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ ἑποίησεν τοὺς αἰῶνας· 3 ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως, ὁ αὐτοῦ καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος ἑκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, 4 τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα.

5 Τίνι γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων· Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε, καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν; 6 ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει· Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ. 7 καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει· Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· 8 πρὸς δὲ τὸν υἱόν· Ὁ θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, καὶ ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. 9 ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεός, ὁ θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου· 10 καὶ· Σὺ κατ' ἀρχάς, κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί· 11 αὐτοὶ ἀπολοῦνται,

σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, 12 καὶ ὥσεί περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, ὡς ἱμάτιον καὶ ἀλλαγήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. 13 πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἶρηκέν ποτε· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; 14 οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

Chapter 2

1 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μήποτε παραρῶμεν. 2 εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθοποδοσίαν, 3 πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας, ἥτις, ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, 4 συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν;

5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν· 6 διεμαρτύρατο δὲ πού τις λέγων· Τί ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μνησκήσῃ αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου;

που ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν; 7 ἡλάττωσας αὐ-

τὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξη καὶ τιμῇ ἐ-
στεφάνωσας αὐτόν, 8 πάντα ὑπέταξας ὑπο-
κάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ· ἐν τῷ γὰρ ὑπο-
τάξαι τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπό-
τακτον. νῦν δὲ οὕτω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάν-
τα ὑποτεταγμένα· 9 τὸν δὲ βραχύ τι παρ'
ἀγγέλους ἡλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ
τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξη καὶ τιμῇ ἐστε-
φανωμένον, ὅπως ἡχωρὶς θεοῦ ὑπὲρ παντὸς
γεύσεται θανάτου.

10 Ἐπρεπεν γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα
καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν
ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν
διὰ παθημάτων τελειῶσαι. 11 ὅ τε γὰρ ἀγι-
άζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες· δι'
ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφούς αὐτοὺς
καλεῖν, 12 λέγων· Ἀπαγγεῶ τὸ ὄνομά σου
τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνῆ-
σω σε· 13 καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς
ἐπ' αὐτῷ· καὶ πάλιν· Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά
ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θεός.

14 Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδιά κεκοινώνηκεν
αἵματος καὶ σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησί-
ως μετέσχεν τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου
καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανά-
του, τοῦτ' ἔστι τὸν διάβολον, 15 καὶ ἀπαλ-
λάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παν-
τὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. 16 οὐ γὰρ
δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρ-
ματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται. 17 ὅθεν ὥφει-
λεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι,
ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ
πρὸς τὸν θεόν, εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἁμαρ-
τίας τοῦ λαοῦ· 18 ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς
πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοή-

θῆσαι.

Chapter 3

1 Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπου-
ρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον
καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν,
2 πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν ὡς καὶ
Μωϋσῆς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. 3 πλείονος γὰρ
'οὗτος δόξης' παρὰ Μωϋσῆν ἡξίωται καθ'
ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατα-
σκευάσας αὐτόν· 4 πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευ-
άζεται ὑπὸ τίνος, ὁ δὲ πάντα κατασκευάσας
θεός. 5 καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ
οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τῶν
λαληθησομένων, 6 Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ
τὸν οἶκον αὐτοῦ· ὅς οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἔαν
τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος
κατάσχωμεν.

7 Διό, καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγι-
ον· Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσῃτε,
8 μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ
παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρα-
σμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, 9 οὗ ἡγερέσασαν οἱ πα-
τέρες ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ καὶ εἶδον τὰ ἔρ-
γα μου 10 τεσσεράκοντα ἔτη· διὸ προσώχθι-
σα τῇ γενεᾷ ταύτῃ καὶ εἶπον· Ἀεὶ πλανῶνται
τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς
μου· 11 ὡς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου· Εἰ εἰσελεύ-
σονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. 12 βλέπετε,
ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἐν τινὶ ὑμῶν καρδία
πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστήναι ἀπὸ θεοῦ
ζῶντος, 13 ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ'
ἐκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ τὸ Σήμερον καλεῖ-
ται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτη
τῆς ἁμαρτίας· 14 μέτοχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ

γεγόναμεν¹, ἔάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστά-
σεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. 15
ἐν τῷ λέγεσθαι· Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐ-
τοῦ ἀκούσητε, Μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑ-
μῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ. 16 τίνες γὰρ
ἀκούσαντες παρεπίκραναν; ἀλλ' οὐ πάντες
οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως; 17
τίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔτη; οὐ-
χὶ τοῖς ἀμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν
τῇ ἐρήμῳ; 18 τίσιν δὲ ὥμοσεν μὴ εἰσελεύσε-
σθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἀ-
πειθήσασιν; 19 καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἡδυνή-
θησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

Chapter 4

1 Φοβηθῶμεν οὖν μήποτε καταλειπομέ-
νης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυ-
σιν αὐτοῦ δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκεῖναι· 2
καὶ γὰρ ἔσμεν εὐηγγελισμένοι καθάπερ κα-
κεῖνοι, ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀ-
κοῆς ἐκείνους, μὴ ἱσυκεκερασμένους τῇ πί-
στει τοῖς ἀκούσασιν. 3 εἰσερχόμεθα γὰρ ἱεῖς
κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἶρηκεν·
Ὡς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, Εἰ εἰσελεύσονται
εἰς τὴν κατάπαυσίν μου, καίτοι τῶν ἔργων ἀ-
πὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων, 4 εἶρηκεν
γὰρ που περὶ τῆς ἐβδόμης οὕτως· Καὶ κα-
τέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ
πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, 5 καὶ ἐν τούτῳ
πάλιν· Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν
μου. 6 ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν
εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες
οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπέθειαν, 7 πάλιν τινα ὁ-
ρίζει ἡμέραν, Σήμερον, ἐν Δαυὶδ λέγων μετὰ
τοσοῦτον χρόνον, καθὼς ἱπροεῖρηται, Σήμε-

ρον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκλη-
ρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν· 8 εἰ γὰρ αὐτοῦς
Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλά-
λει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. 9 ἄρα ἀπολείπεται
σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ· 10 ὁ γὰρ εἰς-
ελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς
κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ὥσπερ ἀ-
πὸ τῶν ἰδίων ὁ θεός. 11 σπουδάσωμεν οὖν
εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ
ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπει-
θείας.

12 Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἐν-
εργῆς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν
δίστομον καὶ δίκνουμένος ἄχρι μερισμοῦ ψυ-
χῆς ἱκαὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν,
καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδί-
ας· 13 καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον
αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνά καὶ τετραχλησιμένα
τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος.

14 Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διελη-
λυθότα τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ
θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας· 15 οὐ γὰρ
ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθεῖσαι
ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, ἱπεπειρασμένον δὲ κα-
τὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. 16
προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρό-
νῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεος καὶ χάριν
εὕρωμεν εἰς εὐκαίρον βοήθειαν.

Chapter 5

1 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμ-
βανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ
πρὸς τὸν θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ

θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, 2 μετριοπαθεῖν δυ-

νάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις ἐ-
πεὶ καὶ αὐτὸς περικείται ἀσθένειαν, 3 καὶ ᾿δι᾿
αὐτὴν ᾿οφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτως
καὶ περὶ ᾿αὐτοῦ προσφέρειν ᾿περὶ ἁμαρτιῶν.
4 καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλ-
λὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ᾿καθώσπερ καὶ
᾿Λαρῶν.

5 Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐ-
δόξασεν γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ᾿ ὁ λαλήσας
πρὸς αὐτόν· Υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γε-
γέννηκά σε· 6 καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· Σὺ
ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχι-
σέδεκ, 7 ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐ-
τοῦ δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνά-
μενον σῶζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυ-
γῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρῶν προσενέγκας καὶ
εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, 8 καίπερ
ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ᾿ ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακο-
ήν, 9 καὶ τελειωθείς ἐγένετο ᾿πᾶσιν τοῖς ὑ-
πακούουσιν αὐτῷ ᾿αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου,
10 προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρχιερεὺς
κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ.

11 Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ
δυσερμηνευτός λέγειν, ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε
ταῖς ἀκοαῖς· 12 καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι δι-
δάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρεῖαν ἔχετε
τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς ᾿τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρ-
χῆς τῶν λογίων τοῦ θεοῦ, καὶ γεγόνατε χρεῖ-
αν ἔχοντες γάλακτος, ᾿οὐ στερεᾶς τροφῆς. 13
πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου
δικαιοσύνης, νήπιος γάρ ἐστιν· 14 τελειὼν δέ
ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἰ-
σθητήρια γεγυμνασμένα ἔχόντων πρὸς διά-
κρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

Chapter 6

1 Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χρι-
στοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ
πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀ-
πὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ θεόν, 2
βαπτισμῶν ᾿διδασχὴν ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀ-
ναστάσεώς ᾿τε νεκρῶν καὶ κρίματος αἰωνίου.
3 καὶ τοῦτο ᾿ποιήσομεν ἑάνπερ ἐπιτρέπη ὁ
θεός. 4 Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέν-
τας γευσασμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρα-
νίου καὶ μετόχους γενηθέντας πνεύματος ἀ-
γίου 5 καὶ καλὸν γευσασμένους θεοῦ ῥῆμα δυ-
νάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, 6 καὶ παραπε-
σόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀ-
νασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ
παραδειγματίζοντας. 7 γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν
ἐπ᾿ αὐτῆς ἔρχόμενον πολλακίς ᾿ύετόν, καὶ τί-
κτουσα βοτάνην εὐθετον ἐκείνοις δι᾿ οὓς καὶ
γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ
θεοῦ· 8 ἐκφέρουσα δὲ ἀκάθαρτα καὶ τριβόλους
ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἥς τὸ τέλος εἰς
καῦσιν.

9 Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἀγαπη-
τοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ
καὶ οὕτως λαλοῦμεν· 10 οὐ γὰρ ἄδικος ὁ θεὸς
ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν ᾿καὶ τῆς ἀγά-
πης ἥς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, δια-
κονήσαντες τοῖς ἀγίοις καὶ διακονοῦντες. 11
ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐν-
δείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν
τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους, 12 ἵνα μὴ νωθροὶ
γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μα-
κροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας.

13 Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ
θεός, ἐπεὶ κατ᾿ οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὁμό-

σαι, ὥμοσεν καθ' ἑαυτοῦ, 14 λέγων· Ἐγὼ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε· 15 καὶ οὕτως μακροθυμήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας. 16 Ἄνθρωποι γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσιν, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος· 17 ἐν ᾧ περισσότερο βουλόμενος ὁ θεὸς ἐπιδειῖναι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, 18 ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι Ἐθρόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος· 19 ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς, ἄσφαλὴ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, 20 ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

Chapter 7

1 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐλογήσας αὐτόν, 2 ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραὰμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ, ὃ ἐστὶν βασιλεὺς εἰρήνης, 3 ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές.

4 Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος ὧς δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ

πατριάρχης. 5 καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἐστὶν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραὰμ· 6 ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν Ἀβραὰμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. 7 χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. 8 καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. 9 καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, δι' Ἀβραὰμ καὶ Λευὶ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται, 10 ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήντησεν αὐτῷ Ὁ Μελχισέδεκ.

11 Εἰ μὲν οὖν τελείως διὰ τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης ἦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῆς ἱενομοθέτῃται, τίς ἔτι χρεῖα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; 12 μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετὰθεσις γίνεται. 13 ἐρ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα φυλῆς ἐτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ· 14 πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰουδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν ἑπεὶ ἱερέων οὐδὲν Μωϋσῆς ἐλάλησεν.

15 Καὶ περισσότερο ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισέδεκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, 16 ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς ἱσαρκίνης γέγονεν ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου, 17 μαρτυρεῖται γὰρ ὅτι Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. 18 ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενές καὶ ἀνωφελές, 19 οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος,

ἐπεισαγωγή δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγ-
γίζομεν τῷ θεῷ.

20 Καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσί-
ας (οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς
γεγονότες, 21 ὁ δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας διὰ τοῦ
λέγοντος πρὸς αὐτόν· Ὡμοσεν κύριος, καὶ
οὐ μεταμεληθήσεται, Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν ἁἰῶ-
να), 22 κατὰ τοσοῦτο κρείττονος διαθήκης
γένονεν ἔγγυος Ἰησοῦς.

23 Καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσιν γεγονότες
ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν·
24 ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἀ-
παράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην· 25 ὅθεν καὶ
σφάζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσε-
ρχομένους δι' αὐτοῦ τῷ θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς
τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν.

26 Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν Ἦ καὶ ἔπρεπεν ἄρ-
χιερεὺς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμέ-
νος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν
οὐρανῶν γενόμενος· 27 ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέ-
ραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἄρχιερεῖς, πρότερον
ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν,
ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ (τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐ-
φάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας)· 28 ὁ νόμος γὰρ
ἀνθρώπους καθίστησιν ἄρχιερεῖς ἔχοντας ἀ-
σθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς με-
τὰ τὸν νόμον υἱόν, εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμέ-
νον.

Chapter 8

1 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοι-
οῦτον ἔχομεν ἄρχιερά, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ
τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρα-

νοῖς, 2 τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκη-

νῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ κύριος, Ἦ οὐκ
ἄνθρωπος. 3 πᾶς γὰρ ἄρχιερεὺς εἰς τὸ προσ-
φέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται· ὅθεν
ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ.
4 εἰ μὲν Ἦ οὖν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς,
Ἦ ὄντων τῶν προσφερόντων κατὰ Ἦ νόμον τὰ
δῶρα· 5 (οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λα-
τρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχηρμά-
τισται Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν,
Ὡρα γάρ, φησὶν, ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν
τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει)· 6 Ἦ νυ-
νὶ δὲ διαφορωτέρας τέτυχεν λειτουργίας, ὅσῳ
καὶ κρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐ-
πὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθετήται.

7 Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος,
οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος· 8 μεμφόμε-
νος γὰρ Ἦ αὐτοὺς λέγει· Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχον-
ται, λέγει κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶ-
κον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰουδα διαθή-
κην καινὴν, 9 οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐ-
ποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπι-
λαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν
αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέ-
μειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, καὶ ἐγὼ ἡμέλησα αὐ-
τῶν, λέγει κύριος. 10 ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἦν
διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέ-
ρας ἐκείνας, λέγει κύριος, διδούς νόμους μου
εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐ-
τῶν ἐπιγράψω αὐτοὺς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς
θεόν καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν. 11 καὶ
οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ
καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων· Γνω-
θὶ τὸν κύριον, ὅτι πάντες εἰδήσουσιν με ἀπὸ
Ἦ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν. 12 ὅτι ἴλεως ἔ-
σομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτι-
ῶν Ἦ αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. 13 ἐν τῷ λέγειν

Καινὴν πεπταλῶκεν τὴν πρώτην, τὸ δὲ πα-
λαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

Chapter 9

1 Εἶχε μὲν ὁ οὖν ἡ πρώτη δικαιοῦματα
λατρείας τὸ τε ἅγιον κοσμικόν. 2 σκηνὴ γὰρ
κατεσκευάσθη ἡ πρώτη ἐν ᾗ ἡ τε λυχνία καὶ
ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις
λέγεται Ἄγια· 3 μετὰ δὲ τὸ δεύτερον κατα-
πέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη Ἑῶγια Ἀγίων, 4
χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβω-
τὸν τῆς διαθήκης περιεκαλυμμένην πάντο-
θεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος χρυσοῦ ἔχουσα τὸ
μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα
καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, 5 ὑπεράνω δὲ
αὐτῆς Χερουβὶν δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱ-
λαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κα-
τὰ μέρος.

6 Τούτων δὲ οὕτως κατεσκευασμένων,
εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διὰ παντὸς εἰσΐα-
σιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, 7 εἰς
δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἑνιαυτοῦ μόνος ὁ
ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑ-
πὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων,
8 τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου,
μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν ἔ-
τι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσιν, 9 ἥ-
τις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα,
καθ' ἣν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται
μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν
λατρεύοντα, 10 μόνον ἐπὶ βρώμασιν καὶ πό-
μασιν καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς, ἡ δικαιοῦμα-
τα σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικεί-
μενα.

11 Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιε-

ρεὺς τῶν ἑγενομένων ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζο-
νος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς οὐ χειροποιήτου,
τοῦτ' ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, 12 οὐδὲ δι'
αἵματος τράγων καὶ μόσχων διὰ δὲ τοῦ ἰδίου
αἵματος, εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰω-
νίαν λύτρωσιν εὐράμενος. 13 εἰ γὰρ τὸ αἷμα
τράγων καὶ ταύρων καὶ σποδοῦς δαμάλε-
ως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωνημένους ἁγιάζει
πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, 14 πόσω
μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ πνεύμα-
τος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἁμωμον τῷ
θεῷ, καθαριεὶ τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἀπὸ νε-
κρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι.

15 Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς μεσί-
της ἔστιν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπο-
λύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παρα-
βάσεων τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλη-
μένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. 16 ὅπου γὰρ
διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ δια-
θεμένου· 17 διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία,
ἐπεὶ ἡμίποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθεόμενος. 18
ὅθεν οὐδὲ ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνι-
σται· 19 λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ
τὸν νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λα-
βὼν τὸ αἷμα τῶν ἡμῶν μετὰ ὕδατος καὶ
ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσώπου αὐτό τε τὸ βι-
βλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐράντισεν, 20 λέ-
γων· Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετεί-
λατο πρὸς ὑμᾶς ὁ θεός· 21 καὶ τὴν σκηνὴν δὲ
καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας τῷ αἵ-
ματι ὁμοίως ἐράντισεν. 22 καὶ σχεδὸν ἐν αἵ-
ματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ
χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις.

23 Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν
ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρῖζεσθαι, αὐ-

τὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσι θυσίαις παρὰ ταύτας. 24 οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα 'εἰσῆλθεν ἅγια' Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν· 25 οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ, 26 ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· Ἔνυνι δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. 27 καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, 28 οὕτως καὶ ὁ Χριστός, ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

Chapter 10

1 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε ἴδυναι τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι· 2 ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ ἁγιασμένοι· 3 ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν, 4 ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας. 5 διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει· Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι· 6 ὅλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας. 7 τότε εἶπον· Ἰδοὺ ἡκω, ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ, τοῦ

ποιῆσαι, ὁ θεός, τὸ θέλημά σου. 8 ἀνώτερον λέγων ὅτι Ἐθυσίας καὶ προσφορὰς καὶ ὅλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας οὐδὲ εὐδόκησας, αἵτινες κατὰ νόμον προσφέρονται, 9 τότε εἶρηκεν· Ἰδοὺ ἡκω τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου· ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. 10 ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἔσμεν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ.

11 Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔστηκεν καθ' ἡμέραν λειτουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας. 12 Οὗτος δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, 13 τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ, 14 μιᾷ γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους. 15 μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, μετὰ γὰρ τὸ ἑιρηκέναι· 16 Αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει κύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, 17 καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ ἠμνησθῶμαι ἔτι· 18 ὅπου δὲ ἄφεςις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας.

19 Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, 20 ἦν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ' ἐστὶν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 21 καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, 22 προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ λελουσμένοι τὸ σῶμα ὕδατι κα-

θαρῶ· 23 κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπί-
δος ἀκλινῇ, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος· 24
καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν
ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, 25 μὴ ἐγκαταλεί-
ποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔ-
θος πισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσούτω
μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσιν τὴν ἡμέραν.

26 Ἐκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν
μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας,
οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, 27
φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς ζῆ-
λος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. 28
ἀθετήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρ-
μῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνή-
σκει· 29 πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται
τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καταπατήσας,
καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμε-
νος ἐν ᾧ ἡγιασθῇ, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάρι-
τος ἐνυβρίσας. 30 οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα·
Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἄνταποδώσω· καὶ πά-
λιν· Ἐκρινεῖ κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ. 31 φο-
βερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος.

32 Ἀναμimήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡ-
μέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑ-
πεμείνατε παθημάτων, 33 τοῦτο μὲν ὀνειδι-
σμοῖς τε καὶ θλίψεσιν θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ
κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενη-
θέντες· 34 καὶ γὰρ τοῖς Ἰδεσμίους συνεπαθή-
σατε, καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑ-
μῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες
ἔχειν ἑαυτοὺς κρείττονα ἢ ὑπαρξιν καὶ μένου-
σαν. 35 μὴ ἀποβάλλετε οὖν τὴν παρρησίαν ὑ-
μῶν, ἣτις ἔχει ἡμετέραν μισθαποδοσίαν, 36
ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν ἵνα τὸ θέλημα τοῦ
θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν·
37 ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἡ-

ξει καὶ οὐ χρονίσει· 38 ὁ δὲ δίκαιός Ἰμου ἐκ

πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείλῃται, οὐκ
εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ. 39 ἡμεῖς δὲ οὐκ
ἐσμέν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστε-
ως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

Chapter 11

1 Ὅστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπό-
στασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων·
2 ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτε-
ροι. 3 πιστεῖ νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶ-
νας ῥήματι θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὸ
βλεπόμενον ἡγεγόνει.

4 Πίστει πλείονα θυσίαν Ἰβελ παρὰ
Καῖν προσήνεγκεν τῷ θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη
εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις
αὐτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἐπὶ
Ἰλαεῖ. 5 Πίστει Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν
θάνατον, καὶ οὐχ ἠύρισκετο διότι μετέθηκεν
αὐτὸν ὁ θεός· πρὸ γὰρ τῆς ἡμετέρας με-
μαρτύρηται εὐαρεστηκέναι τῷ θεῷ, 6 χωρὶς
δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι, πιστεῦ-
σαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ θεῷ ὅτι
ἔστιν καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδό-
της γίνεται. 7 Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε πε-
ρὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων εὐλαβηθεὶς κα-
τεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου
αὐτοῦ, δι' ἧς κατέκρινεν τὸν κόσμον, καὶ τῆς
κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονό-
μος.

8 Ἰπίσκει καλούμενος Ἰβραάμ ὑπήκου-
σεν ἐξελεῖν εἰς Ἰτόπον ὃν ἡμελλεν λαμβάνειν
εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος
ποῦ ἔρχεται. 9 Πίστει παρῳήκην εἰς γῆν τῆς

ἐπαγγελίας ὡς ἄλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοι-

κήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συγκλη-
ρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς. 10 ἔξε-
δέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσιν πό-
λιν, ἣς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. 11 πί-
σται καὶ «αὐτῇ Σάρρα» δύναμιν εἰς καταβολὴν
σπέρματος ἔλαβεν καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας,
ἐπεὶ πιστὸν ἠγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. 12
διὸ καὶ ἀφ' ἐνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νε-
νεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ
τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἢ παρὰ τὸ χεῖλος
τῆς θαλάσσης ἢ ἀναρίθμητος.

13 Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάν-
τες, μὴ ἄβρόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρ-
ρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ
ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰ-
σιν ἐπὶ τῆς γῆς. 14 οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγον-
τες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. 15
καὶ εἰ μὲν ἐκεῖνης ἡμνημονεύουσιν ἀφ' ἧς ἔξ-
έβησαν, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι. 16 νῦν
δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἔπουρα-
νίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ θεὸς θε-
ὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν, ἡτοίμασεν γὰρ αὐ-
τοῖς πόλιν.

17 Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν
Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσ-
έφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, 18
πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται
σοι σπέρμα, 19 λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νε-
κρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ θεός· ὅθεν αὐτὸν καὶ
ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. 20 Πίστει ἡ καὶ πε-
ρὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ
καὶ τὸν Ἡσαΐ. 21 πίστει Ἰακώβ ἀποθνή-
σκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ εὐλόγησεν,
καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου
αὐτοῦ. 22 πίστει Ἰωσήφ τελευτῶν περὶ τῆς

ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσεν, καὶ

περὶ τῶν ὁστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο.

23 Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη
τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἴ-
δον ἀστεῖον τὸ παιδίον καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν
τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. 24 πίστει Μωϋ-
σῆς μέγας γενόμενος ἡρνήσατο λέγεσθαι υἱ-
ὸς θυγατρὸς Φαραῶ, 25 μᾶλλον ἐλόμενος συγ-
κακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ πρόσκαι-
ρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, 26 μείζονα
πλούτον ἠγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυ-
ρῶν τὸν ὀνειδισμόν τοῦ Χριστοῦ, ἀπέβλεπεν
γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. 27 πίστει κατέ-
λιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ
βασιλέως, τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὀρῶν ἐκατέ-
ρησεν. 28 πίστει πεποιήκεν τὸ πάσχα καὶ τὴν
πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων
τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν.

29 Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν Θά-
λασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς γῆς, ἧς πείραν λαβόν-
τες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. 30 πίστει τὰ
τείχη Ἰεριχὼ ἔψεσαν κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ
ἡμέρας. 31 πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώ-
λετο τοῖς ἀπειθήσασιν, δεξαμένη τοὺς κατα-
σκόπους μετ' εἰρήνης.

32 Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει ἡμεῖς γὰρ
διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεὼν, Βαράκ,
Ἑλκῶν, Ἰεφθά, Δαυὶδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ
τῶν προφητῶν, 33 οἱ διὰ πίστεως κατηγω-
νίσαντο βασιλείας, ἐργάσαντο δικαιοσύνην,
ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λε-
όντων, 34 ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον
στόματα ἡμαχίρης, ἔδυναμώθησαν ἀπὸ ἀ-
σθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, πα-
ρεμβολὰς ἔκλιναν ἄλλοτρίων· 35 ἔλαβον γυ-

ναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν·

ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· 36 ἔτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστιγῶν πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· 37 ἐλιθάσθησαν, ἔπρίσθησαν, ἐν φόβῳ ῥαχιαίης ἀπέθανον, περιήλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, 38 ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος ἔπι ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς· 39 ῥα πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, 40 τοῦ θεοῦ περὶ ἡμῶν κρείττον τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.

Chapter 12

1 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἀμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκειμένον ἡμῖν ἀγῶνα, 2 ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινεν σταυρὸν αἰσχίνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ κεκάθικεν.

3 Ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς ἔαυτοὺς ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. 4 οὕτω μέχρις αἵματος ἀντικατέσθιτε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, 5 καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥ τις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται, Υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐ-

τοῦ ἐλεγχόμενος· 6 ὃν γὰρ ἀγαπᾷ κύριος

παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται. 7 εἰς παιδείαν ὑπομένετε· ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεός· τίς γὰρ υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; 8 εἰ δὲ χωρὶς ἔσθε παιδεύας ἧς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἄρα νόθοι ῥα καὶ οὐχ υἱοὶ ἔσθε. 9 εἴτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς καὶ ἐντροπόμεθα· οὐ ῥα πολλὸν μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν; 10 οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαιδεύον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. 11 πάντα ῥα παιδεῖα πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρὰς εἶναι ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης.

12 Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε, 13 καὶ τροχίᾳ ὀρθὰς ῥα ποιεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ μᾶλλον.

14 Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἀγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν κύριον, 15 ἐπισκοποῦντες μὴ τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, μὴ τις ρίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ καὶ δι' αὐτῆς μιανθῶσιν πολλοί, 16 μὴ τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδετο τὰ πρωτοτόκια ἑαυτοῦ. 17 ἵστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομήσαι τὴν εὐλογίαν ἀπεδοκιμάσθη, μετανόιας γὰρ τόπον οὐχ εὔρεν, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν.

18 Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ῥα ψηλαφώμενον καὶ κεκαυμένον πυρὶ καὶ γνώφῳ καὶ ῥόφῳ καὶ θυέλλῃ 19 καὶ σάλπιγγος ἤχῳ καὶ

φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες παρητή-
σαντο ἢ μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον· 20 οὐκ
ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον· Κἂν θηρίον
θίγῃ τοῦ ὅρου, λιθοβοληθήσεται· 21 καί, οὐ-
τω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς
εἶπεν· Ἔκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος. 22 ἀλ-
λὰ προσεληλύθατε Σιών ὅρει καὶ πόλει θε-
οῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυ-
ριάσιν ἀγγέλων, πανηγύρει 23 καὶ ἐκκλησί-
α πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρα-
νοῖς, καὶ κριτῇ θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι
δικαίων τετελειωμένων, 24 καὶ διαθήκης νέας
μεσίτῃ Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρεῖττον
λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἀβελ.

25 Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λα-
λοῦντα· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔξέφυγον ἐπὶ
γῆς παραιτησάμενοι τὸν ἡχοῦντα, ἡ πό-
λιν μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν ἀπο-
στρεφόμενοι· 26 οὗ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλει-
ψεν τότε, νῦν δὲ ἐπιγγελαὶ λέγων· Ἔτι ἅ-
παξ ἐγὼ ἰστέω οὐ μόνον τὴν γῆν ἀλλὰ καὶ
τὸν οὐρανόν. 27 τὸ δὲ ἔτι ἅπαξ δηλοῖ τῶν
σαλευομένων ὑποστάσεων ὡς πεποιημένων, ἵ-
να μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. 28 διὸ βασιλείαν
ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν,
δι' ἧς ἡμεῖς λατρεύομεν εὐαρέστως τῷ θεῷ μετὰ
εὐλαβείας καὶ δέους, 29 καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡ-
μῶν πῦρ καταναλίσκων.

Chapter 13

1 Ἡ φιλαδελφία μενέτω. 2 τῆς φιλοξε-
νίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, διὰ ταύτης γὰρ ἔλα-
θόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. 3 μνησθή-
σθε τῶν δεσμιῶν ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κα-

κουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι.

4 τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀ-
μίαντος, πόρνους γὰρ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ
θεός. 5 ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος· ἀρκοῦμενοι
τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἶρηκεν· Οὐ μὴ σε
ἀνὼ οὐδ' οὐ μὴ σε ἔγκαταλίπω· 6 ὥστε θαρ-
ροῦντας ἡμᾶς λέγειν· Κύριος ἐμοὶ βοηθός, ὅτι
φοβηθήσομαι· τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;

7 Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν,
οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,
ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστρο-
φῆς μιμῆσθε τὴν πίστιν. 8 Ἰησοῦς Χριστὸς
ἐχθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός, καὶ εἰς τοὺς αἰῶ-
νας. 9 διδασκαίς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ πα-
ραφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι
τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφε-
λήθησαν οἱ περιπατοῦντες. 10 ἔχομεν θυσί-
αστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν
οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. 11 ὧν γὰρ εἰσφέρε-
ται ζῶων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια
διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατα-
καίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς· 12 διὸ καὶ Ἰη-
σοῦς, ἵνα ἁγιασθῇ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν
λαόν, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν. 13 τοίνυν ἐξερ-
χώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν
ὄνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες. 14 οὐ γὰρ ἔχομεν
ᾧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐ-
πιζητοῦμεν· 15 δι' αὐτοῦ ἡμεῖς ἀναφέρωμεν
θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ θεῷ, τοῦτ'
ἐστὶν καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνό-
ματι αὐτοῦ. 16 τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας
μὴ ἐπιλανθάνεσθε, τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐ-
αρεστεῖται ὁ θεός.

17 Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ
ὑπείκετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν
ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντας, ἵνα με-

τὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στενάζοντες,
ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο.

18 Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν, ἵπειθόμεθα
γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν
καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. 19 περισσο-
τέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι ἵνα τάχι-
ον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν.

20 Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγα-
γὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων
τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν
κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, 21 καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν
ἵπαντι ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐ-
τοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον
αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς
ἁἰῶνας ἀμήν.

22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέ-
χεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως, καὶ γὰρ
διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. 23 γινώσκετε
τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Τιμόθεον ἀπολελυμένον,
μεθ' οὗ ἐὰν τάχιον ἔρχηται ὄψομαι ὑμᾶς. 24
ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν
καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ
ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. 25 ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

ΙΑΚΩΒΟΥ

Chapter 1

1 Ἰάκωβος θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν.

2 Πᾶσαν χαρὰν ἠγάσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, 3 γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν· 4 ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ᾗτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.

5 Εἰ δέ τις ὑμῶνλείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ ἢ μὴ ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ· 6 αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος, ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπτιζομένῳ· 7 μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμψεται τι παρὰ τοῦ κυρίου· 8 ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

9 Κανχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, 10 ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. 11 ἀνέτειλεν γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσῳ καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν καὶ ἡ εὐπρέπεια

τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο· οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται.

12 Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δόκιμος γενόμενος λήμψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἔπηγγέιλτο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. 13 μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι Ἀπὸ θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ θεὸς ἀπείραστός ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. 14 ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος· 15 εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον. 16 μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί.

17 Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστιν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῇ ἀποσκίασμα. 18 βουλευθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.

19 Ἦστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. ἔστω ἡ δὲ πᾶς ἄνθρωπος ταχύς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν, 20 ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ οὐκ ἐργάζεται. 21 διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσεῖαν κακίας ἐνπραῦτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

22 Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ ᾿ά-

κροαταὶ μόνον ᾿ παραλογιζόμενοι ἑαυτοῦς. 23 ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιη-
τὴς, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρό-
σωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ, 24
κατενόησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν καὶ
εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. 25 ὁ δὲ παρα-
κύβας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας
καὶ παραμείνας, ᾿οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς
γενόμενος ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακά-
ριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται.

26 Εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς ᾿εῖναι μὴ χα-
λιναγωγὼν γλώσσαν ᾿αὐτοῦ ἀλλὰ ἀπατῶν
καρδίαν ᾿αὐτοῦ, τοῦτου μάταιος ἡ θρησκεία.
27 θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ ᾿τῷ
θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὁρ-
φανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπι-
λον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

Chapter 2

1 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψί-
αις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν ᾿Ιησοῦ
Χριστοῦ τῆς δόξης; 2 ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ ᾿εἰς
συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐ-
σθῆτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυ-
παρᾷ ἐσθῆτι, 3 ᾿ἐπιβλέψητε δὲ ᾿ ἐπὶ τὸν φο-
ροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ ᾿εἵπητε·
Σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἵπητε·
Σὺ στήθι ᾿ ἡ κάθου ἐκεῖ ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν
μου, 4 ᾿οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε
κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; 5 ἀκούσατε,
ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξα-
το τοὺς πτωχοὺς ᾿τῷ κόσμῳ ᾿ πλουσίους ἐν
πίστει καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἧς ἐ-

πηγγεῖλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; 6 ὑμεῖς δὲ

ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ πλούσιοι κα-
ταδυναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν
ὑμᾶς εἰς κριτήρια; 7 οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦ-
σιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ᾿ ὑμᾶς;

8 Εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κα-
τὰ τὴν γραφὴν ᾿Αγαπήσεις τὸν πλησίον σου
ὡς σεαυτόν, καλῶς ποιεῖτε· 9 εἰ δὲ προσω-
πολημπτεῖτε, ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμε-
νοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται. 10 ὅστις
γὰρ ὅλον τὸν νόμον ᾿τηρήσῃ, πταίσῃ δὲ ἐν
ἐνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος. 11 ὁ γὰρ εἰπὼν
Μὴ ᾿μοιχεύσῃς εἶπεν καὶ Μὴ ᾿φονεύσῃς· εἰ δὲ
οὐ ᾿μοιχεύεις φονεύεις ᾿ δέ, γέγονας παραβά-
της νόμου. 12 οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποι-
εῖτε ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρί-
νεσθαι. 13 ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποι-
ήσαντι ἔλεος· κατακαυχᾶται ᾿ ἔλεος κρίσεως.

14 ᾿Τί ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πί-
στιν λέγῃ τις ἔχειν ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύνα-
ται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; 15 ᾿ἐὰν ἀδελφὸς
ἡ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ ᾿λειπόμενοι
τῆς ἐφημέρου τροφῆς, 16 εἵπη δὲ τις αὐτοῖς
ἔξ ὑμῶν· ᾿Υπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ
χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια
τοῦ σώματος, ᾿τί ὄφελος; 17 οὕτως καὶ ἡ πί-
στις, ἐὰν μὴ ᾿ἔχῃ ἔργα ᾿, νεκρά ἐστὶν καθ᾿ ἐ-
αυτήν.

18 ᾿Ἄλλ ᾿ερεῖ τις· Σὺ πίστιν ἔχεις καγὼ
ἔργα ἔχω. δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου ᾿χωρὶς
τῶν ᾿ἔργων, καγὼ ᾿σοι δεῖξω ᾿ ἐκ τῶν ᾿ἔργων
μου τὴν ᾿πίστιν. 19 σὺ πιστεύεις ὅτι ᾿εἷς ἐστὶν
ὁ θεός ᾿; καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πι-
στεύουσιν καὶ φρίσσουσιν. 20 θέλεις δὲ γνῶ-
ναι, ᾿ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν

ἔργων Ἐργὴ ἐστίν· 21 Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν

οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· 22 βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη, 23 καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα· Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη. 24 Ὅρατε ὅτι ἐξ ἔργων δικαιούται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. 25 ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα· 26 ὥσπερ Ἦ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ἐστίν, οὕτως καὶ ἡ πίστις ἡ χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστίν.

Chapter 3

1 Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μεῖζον κρίμα ληψόμεθα· 2 πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες. εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγεῖν καὶ ὅλον τὸ σῶμα. 3 εἰ δὲ τῶν ἵππων τοὺς χαλινούς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν ἵεις τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. 4 ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ ἁνέμων σκληρῶν ἑλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου ὅπου ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βούλεται· 5 οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστίν καὶ ἡ μεγάλη αὐχεῖ.

Ἰδοὺ ἡλικὸν πῦρ ἡλικὴν ὕλην ἀνάπτει· 6 καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἁδικίας ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα

τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογιζομένη ὑ-

πὸ τῆς γεέννης. 7 πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν ἐρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ· 8 τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δαμάσαι δύναται ἀνθρώπων· ἁκατάστατον κακόν, μεστὴ τοῦ θανατηφόρου. 9 ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν κύριον καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ γεγονότας· 10 ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. οὐ χρή, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. 11 μὴ τὴν πηγὴν ἐκ τῆς αὐτῆς ὁπῆς βρῦναι τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν· 12 μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκὴ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα· οὔτε ἄλυκον γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.

13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ἑμῖν· δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραύτητι σοφίας. 14 εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. 15 οὐκ ἐστὶν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλὰ ἐπίγειος, ψυχικὴ, δαιμονιώδης· 16 ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἁκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. 17 ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστίν, ἔπειτα εἰρηνικὴ, ἐπεικὴς, εὐπειθής, μεστὴ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἁδιάκριτος, ἀνυπόκριτος· 18 καρπὸς δὲ δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπεύρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

Chapter 4

1 Πόθεν πόλεμοι καὶ πόθεν μάχαι ἐν ἡμῖν; οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν

στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; 2 ἐπι-

θυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε· φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε. οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· 3 αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. 4 ῥμοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ θεοῦ ἐστίν; ὃς ἂν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται. 5 ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει· Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ ῥκατῶρικεν ἐν ἡμῖν; 6 μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν· διὸ λέγει· Ὁ θεὸς ὑπερῃφάνοις ἀντιτάσσεται ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. 7 ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ· ἀντίστητε δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φευξεται ἀφ' ὑμῶν· 8 ἐγγίστατε τῷ θεῷ, καὶ ῥέγγιει ὑμῖν. καθαρίσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἀγνίστατε καρδίας, δίψυχοι. 9 ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε· ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος ῥμετατραπήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν· 10 ταπεινώθητε ἐνώπιον ῥκυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς.

11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί· ὁ καταλαλὼν ἀδελφοῦ ῥἢ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου ἀλλὰ κριτής. 12 εἷς ῥἐστιν νομοθέτης ῥκαὶ κριτής, ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς εἶ, ὁ κρίνων ῥτὸν ῥπλησίον;

13 Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες· Σήμερον ῥἡ αὔριον ῥπορευσόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ ῥποιήσομεν ἐκεῖ ῥἐνιαυτὸν καὶ ῥἐμπορευσόμεθα καὶ ῥκερδήσομεν· 14 οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε ῥτὸ τῆς αὔριον ῥποία ἡ ζωὴ ὑμῶν· ἀτμὶς γάρ ῥεστε ῥἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ῥῥεπτα καὶ ἀφανιζομένη· 15 ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς· Ἐὰν

ὁ κύριος ῥθελήσῃ, καὶ ῥζήσομεν καὶ ῥποιήσο-

μεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. 16 νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν· πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστίν. 17 εἰδοῖτι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῶν ἐστίν.

Chapter 5

1 Ἄγε νῦν οἱ πλοῦσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. 2 ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν, 3 ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἱὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν· ὥς πῦρ ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. 4 ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ῥἀφυστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαώθ ῥεἰσεληλύθασιν· 5 ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ῥυμῶν ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. 6 κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον. οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν;

7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' ῥαὐτῷ ἕως ῥλάβῃ προῖμον καὶ ὄψιμον. 8 μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στήριξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ κυρίου ἤγγικεν. 9 μὴ στενάζετε, ἀδελφοί, κατ' ἀλλήλων, ἵνα μὴ κριθήτε· ἰδοὺ ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. 10 ὑπόδειγμα λάβετε, ἀδελφοί, τῆς κακοπαθίας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἱ ἐλάλησαν ῥἐν τῷ ὄνοματι κυρίου. 11 ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ῥυπο-

μείναντας· τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ
τὸ τέλος κυρίου ἴδτε, ὅτι πολὺσπλαγχνός
ἐστὶν ὁ κύριος καὶ οἰκτίρων.

12 Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀ-
μνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε
ἄλλον τινὰ ὅρκον· ἦτω δὲ ὑμῶν τὸ Ναὶ ναὶ
καὶ τὸ Οὐ οὐ, ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσιν ᾖ πέσητε.

13 Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευχέ-
σθω· εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω. 14 ἄσθενεῖ τις
ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους
τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ’ αὐ-
τὸν ἀλείψαντες ἑαυτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι
τοῦ κυρίου· 15 καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώ-
σει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος·
καὶ ἁμαρτίας ἢ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐ-
τῷ. 16 ἔξομολογεῖσθε ὅσιν ἀλλήλοις ἑαυ-
τὰς ἁμαρτίας καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως
ἰαθῇτε. πολὺ ἰσχύει δέσις δικαίου ἐνεργου-
μένη. 17 Ἡλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡ-
μῖν, καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέ-
ξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς
τρεῖς καὶ μῆνας ἑξ· 18 καὶ πάλιν προσηύξατο,
καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκεν καὶ ἡ γῆ ἐβλά-
στησεν τὸν καρπὸν αὐτῆς.

19 Ἀδελφοί Γμου, εἰάν τις ἐν ὑμῖν πλανη-
θῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν,
20 ὁ γινώσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν
ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν αὐτοῦ
ἐκ θανάτου καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

ΠΕΤΡΟΥ Α

Chapter 1

1 Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ-
λεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου, Γα-
λατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυνίας,
2 κατὰ πρόγνωσην θεοῦ πατρός, ἐν ἁγια-
σμῷ πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν
αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρή-
νη πληθυνθεῖη.

3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πο-
λὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπί-
δα ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ
νεκρῶν, 4 εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀ-
μίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐ-
ρανοῖς εἰς ὑμᾶς 5 τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ φρου-
ρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἐτοιμὴν
ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. 6 ἐν ᾧ
ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι εἰ ἡ δέον λυπηθέν-
τες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, 7 ἵνα τὸ δοκίμι-
ον ὑμῶν τῆς πίστεως ἡ πολυτιμότερον χρυσί-
ου τοῦ ἀπολλυμένου διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζο-
μένου εὐρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ ἡ δόξαν καὶ τι-
μὴν ἃ ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. 8 ὃν οὐκ
ἴδόντες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὀρώντες πι-
στεύοντες δὲ ἡ ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ
καὶ δεδοξασμένῃ, 9 κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς
πίστεως ἡ ὑμῶν σωτηρίαν ψυχῶν.

10 Περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐ-

ξηραύνησαν προφηταὶ οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς
χάριτος προφητεύσαντες, 11 ἐραυνῶντες εἰς
τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦ-
μα Χριστοῦ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν
παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας· 12 οἷς
ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς ὑμῖν δὲ διηκό-
νουν αὐτά, ἀλλ' ἵνα ἀνηγγέλῃ ὑμῖν διὰ τῶν εὐ-
αγγελισαμένων ὑμᾶς πνεύματι ἀγίῳ ἀπο-
σταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ᾧ ἐπιθυμοῦσιν ἁγ-
γελοι παρακύψαι.

13 Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς
διανοίας ὑμῶν, νήφοντες τελείως, ἐλπίζατε ἐ-
πὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει
Ἰησοῦ Χριστοῦ. 14 ὥς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συ-
σχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ
ὑμῶν ἐπιθυμίαις, 15 ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαν-
τα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀ-
ναστροφῇ γενήθητε, 16 διότι γέγραπται ὅτι
Ἄγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιος.

17 Καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀ-
προσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου
ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρό-
νον ἀναστράφητε· 18 εἰδότες ὅτι οὐ φθαρμοῖς,
ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς μα-
ταίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, 19
ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἁμνοῦ ἁμώμου καὶ ἁ-
σπίλου Χριστοῦ, 20 προεγνωσμένου μὲν πρὸ
καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἡ-

σχάτου τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς 21 τοὺς δι' αὐ-
τοῦ Γπιστοὺς εἰς θεὸν τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ
νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πί-
στιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς θεόν.

22 Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑ-
πακοῇ τῆς Ἀληθείας εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπό-
κριτον Γἐκ καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκ-
τενῶς, 23 ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς
φθαρτῆς ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος
θεοῦ καὶ Γμένοντος· 24 διότι πᾶσα σὰρξ ὡς
χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα Γαὐτῆς ὡς ἄνθος χόρ-
του· ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ Γἄνθος ἐξέπε-
σεν· 25 τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.
τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς
ὑμᾶς.

Chapter 2

1 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ
πάντα δόλον καὶ Γὑποκρίσεις καὶ φθόνους
καὶ πάσας καταλαλιάς, 2 ὡς ἀρτιγέννητα
βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσα-
τε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε ἑῖς σωτηρίαν, 3 Γεὶ
ἐγέυσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος.

4 Πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶν-
τα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοκιμασμένον
παρὰ δὲ θεῷ ἐκλεκτὸν ἔντιμον 5 καὶ αὐτοὶ ὡς
λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς
Γεἰς ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς
θυσίας Γεὺπροσδέκτους θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ· 6 διότι περιέχει Γἐν γραφῇ· Ἰδοὺ τίθημι
ἐν Σιών λίθον ἄκρογωνιαίον ἐκλεκτὸν ἔν-
τιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ κα-
ταισχυνηθῇ. 7 ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύου-

σιν· Γἀπιστοῦσιν δὲ Γλίθος ὃν ἀπεδοκίμασαν

οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν
γωνίας 8 καὶ λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα
σκανδάλου· οἱ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ Ἀ-
πειθοῦντες· εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν.

9 Ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασιλεῖ-
ον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίη-
σιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ
σκοτόντος ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν
αὐτοῦ φῶς· 10 οἱ ποτε οὐ λαὸς νῦν δὲ λαὸς
θεοῦ, οἱ οὐκ ἡλειμμένοι νῦν δὲ ἐλεηθέντες. 11
Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ πα-
ρεπιδήμιους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυ-
μιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς·
12 τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔ-
χοντες καλὴν, ἵνα, ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν
ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων Γέπο-
πτεύοντες δοξάσωσι τὸν θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπι-
σκοπῆς.

13 ΓΥποτάγητε πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτί-
σει διὰ τὸν κύριον· εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχον-
τι, 14 εἴτε ἡγεμόσιν ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις
εἰς ἐκδίκησιν κακοποιῶν ἔπαινον δὲ ἀγαθο-
ποιῶν 15 (ὅτι οὕτως ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ θε-
οῦ, ἀγαθοποιῶντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρό-
νων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν)· 16 ὡς ἐλεύθεροι,
καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν
ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς Γθεοῦ δοῦλοι· 17 πάντας
τιμῆσατε, τὴν ἀδελφότητα Γἀγαπᾶτε, τὸν θε-
ὸν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

18 Οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παν-
τὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγα-
θοῖς καὶ ἐπιεικέσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς.
19 τοῦτο γὰρ χάρις εἰ διὰ συνειδήσιν θεοῦ ὑ-
ποφέρει τις λύπας πάσῃων ἀδίκων· 20 ποῖον

γὰρ κλέος εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμε-

νοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιῶντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ θε-
ῷ. 21 εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χρι-
στός ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων
ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσγητε τοῖς ἔχνε-
σιν αὐτοῦ. 22 ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ
εὔρεθι δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. 23 ὃς λοι-
δορούμενος οὐκ ἀντελοιδορεῖ, πάσχων οὐκ
ἡπτεῖται, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως. 24
ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ
σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρ-
ταῖς ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν.
οὗ τῷ ἠμώλωπι ἰάθητε. 25 ἦτε γὰρ ὡς πρό-
βατα ἡτανώμενοι, ἀλλὰ ἐπεστράφητε νῦν ἐ-
πὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑ-
μῶν.

Chapter 3

1 Ὅμοίως γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς
ιδίοις ἀνδράσιν, ἵνα ὡς καὶ εἰς τινες ἀπειθοῦσιν
τῷ λόγῳ διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς
ἄνευ λόγου κερδηθῇσονται. 2 ἐποπτεύσαν-
τες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. 3
ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἕξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ
περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κό-
σμος, 4 ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρω-
πος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ ἡραεῶς καὶ ἡσυ-
χίου πνεύματος, ὅς ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ
πολυτελής. 5 οὕτως γὰρ ποτε καὶ αἱ ἁγίαι
γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσιν εἰς θεὸν ἐκόσμου ἐ-
αυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ιδίοις ἀνδράσιν,
6 ὡς Σάρρα ἡπῆκουσεν τῷ Ἀβραάμ, κύριον
αὐτὸν καλοῦσα· ἥς ἐγενήθητε τέκνα ἀγαθο-
ποιῶσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόη-
σιν.

7 Οἱ ἄνδρες ὁμοίως συνοικοῦντες κατὰ

γνώσιν, ὡς ἁσθενεστέρω σκεύει τῷ γυναι-
κεῖω ἀπονέμοντες τιμὴν, ὡς καὶ ἡ συγκληρο-
νόμοις χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι
τὰς προσευχὰς ὑμῶν.

8 Τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες, συμ-
παθεῖς, φιλάδελφοι, εὖσπλαγχνοι, ἡταπεινό-
φρονες, 9 μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κα-
κοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας τούναντίον δὲ
ἡ εὐλογοῦντες, ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα εὐ-
λογίαν κληρονομήσγητε. 10 ὁ γὰρ θέλων ζωὴν
ἀγαθὴν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς πανσάτω
τὴν ἡγλώσσαν ἀπὸ κακοῦ καὶ ἡχείλι τοῦ μὴ
λαλῆσαι δόλον, 11 ἐκκλινάτω ἡδὲ ἀπὸ κα-
κοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω εἰρή-
νην καὶ διωξάτω αὐτήν. 12 ὅτι ὁφθαλμοὶ κυ-
ρίου ἐπὶ δικαίους καὶ ὅτα αὐτοῦ εἰς δέησιν
αὐτῶν, πρόσωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας
κακά.

13 Καὶ τίς ὁ κακῶσων ὑμᾶς ἐὰν τοῦ ἁ-
γαθοῦ ἡζηλωταὶ γέννησθε; 14 ἀλλ' εἰ καὶ πά-
σχοιτε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. τὸν δὲ φό-
βον αὐτῶν μὴ φοβηθῇτε μηδὲ ταραχθῇτε, 15
κύριον δὲ τὸν ἡριστὸν ἡγιάσατε ἐν ταῖς καρ-
δαῖς ὑμῶν, ἔτοιμοι αἰεὶ πρὸς ἀπολογία παν-
τὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν
ἐλπίδος, 16 ἀλλὰ μετὰ πραῦτητος καὶ φόβου,
συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθὴν, ἵνα ἐν ᾧ ἡ κα-
ταλαεῖσθε κατασχυνώσιν οἱ ἐπηρεάζον-
τες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν ἡριστῷ ἀναστρο-
φήν. 17 κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιῶντας, εἰ θέ-
λοι τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, πάσχειν ἢ κακοποι-
οῦντας. 18 ὅτι καὶ ἡριστὸς ἡπαξ περὶ ἡμαρ-
τιῶν ἔπαθεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ὑμᾶς
προσαγάγῃ τῷ θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ
ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι. 19 ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν

φυλακῇ πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, 20 ἄ-

πειθήσασιν ποτε ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ εἰς ἣν ὀλίγοι, τοῦτ' ἐστὶν ὁκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δι' ὕδατος. 21 ὁ καὶ ὑμᾶς ἀντίτυπον νῦν ἰσχύει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ρύπου ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς θεόν, δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, 22 ὅς ἐστιν ἐν ᾗ δεξιᾷ θεοῦ πορευθεὶς εἰς οὐρανὸν ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

Chapter 4

1 Χριστοῦ οὖν ἡ παθόντος σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὀπλίσασθε, ὅτι ὁ ἡπαθὼν σαρκὶ πέπνυται ἡ ἀμαρτία, 2 εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίας ἀλλὰ θελήματι θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιώσαι χρόνον. 3 ἄρετος γὰρ ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τὸ βούλημα τῶν ἐθνῶν ἡ κατεργάσθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρίαις. 4 ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες· 5 οἱ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἑτοίμως ἔχοντι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· 6 εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροὶς εὐηγγελίσθη ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκὶ ζῶσι δὲ κατὰ θεὸν πνεύματι.

7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἡ γίγιναι σωφρονήσατε οὖν καὶ νήπατε ἡ εἰς προσευχάς· 8 πρὸ πάντων τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῇ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπῃ καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν· 9 φιλοξένοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ ἡγογγυ-

σμοῦ· 10 ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα, εἰς

ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος θεοῦ· 11 εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ἡς χορηγεῖ ὁ θεός· ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζεται ὁ θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

12 Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένη ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, 13 ἀλλὰ καθὼς κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασιν χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῇτε ἀγαλλιώμενοι. 14 εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἡ ἀναπαύεται. 15 μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχεῖ ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἄλλοτριεπίσκοπος· 16 εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν θεὸν ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ. 17 ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ· εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ θεοῦ εὐαγγελίῳ; 18 καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; 19 ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ πιστῶ κτίστη παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς ἑαυτῶν ἐν ἀγαθοποιῇ.

Chapter 5

1 Πρεσβυτέρους ὡς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, 2 ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ θεοῦ, ἑπισκο-

ποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλὰ ἐκουσίως ἑκα-
τὰ θεόν¹, μὴδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύ-
μως, ³ μὴδ' ὥς κατακυριεύοντες τῶν κλή-
ρων ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου· ⁴
καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομιεῖ-
σθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. ⁵
ὁμοίως, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέροις.
πάντες δὲ ἑαλλήλοις τὴν ταπεινοφροσύνην
ἐγκομβώσασθε, ὅτι Ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀν-
τιτάσσεται ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.

⁶ Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραται-
αν χεῖρα τοῦ θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν και-
ρῷ, ⁷ πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρίψαν-
τες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. ⁸
νήψατε, γρηγορήσατε. ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διά-
βολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν
ἑτινα ἑκαταπιεῖν· ⁹ ὅν ἀντίστητε στερεοὶ τῇ
πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ
ἐν ἑτῷ κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι.
¹⁰ ὁ δὲ θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς
εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν ἑΧριστῷ, ὁ-
λίγον παθόντας αὐτὸς ἑκαταρτίσει, στηρίξει,
σθενώσῃ, ἑμελιώσῃ. ¹¹ ἑαὐτῷ τὸ κράτος
εἰς τοὺς αἰῶνας ἑτῶν αἰώνων· ἀμήν. ¹² Δι-
ὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς
λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν
καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθὴ χάριν
τοῦ θεοῦ· εἰς ἣν ἑστήτε. ¹³ ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ
ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ καὶ Μάρκος ὁ υἱός
μου. ¹⁴ ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀ-
γάπης. εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν ἑΧριστῷ.

ΠΕΤΡΟΥ Β

Chapter 1

1 Ὁ Συμεὼν Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῖς ἰσότημον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ· 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

3 Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδορήμενης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς ἰδίᾳ δόξῃ καὶ ἀρετῇ, 4 δι' ὧν τὰ τίμια καὶ μέγιστα ἡμῖν ἐπαγγέλματα δεδωρῆται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. 5 καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν παῖσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, 6 ἐν δὲ τῇ γνῶσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, 7 ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην· 8 ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἄργους οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν· 9 ᾧ γὰρ μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλὸς ἐστὶν μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτη-

μάτων. 10 διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιῆσθαι· ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε· 11 οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθῆσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

12 Διὸ μελλήσω αἰεὶ ὑμᾶς ὑπομιμνήσκω περὶ τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ. 13 δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμι ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, 14 εἰδὼς ὅτι ταχινὴ ἐστὶν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι· 15 σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι.

16 Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξ-ακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπτει γεννηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. 17 λαβὼν γὰρ παρὰ θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαῦδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης· Ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός μου οὗτός ἐστιν, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα— 18 καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει. 19 καὶ ἔχοντες βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὥς λύχνον φαίνοντι ἐν ἀύχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυ-

γάση καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδί-

αις ὑμῶν· 20 τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅ-
τι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως
οὐ γίνεται, 21 οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἡ-
νέχθη ἡ προφητεία ποτέ, ἀλλὰ ὑπὸ πνεύμα-
τος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἡ ἀπὸ θεοῦ ἄν-
θρωποι.

Chapter 2

1 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ
λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκα-
λοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἰρέσεις ἀπωλεί-
ας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην
ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώ-
λειαν· 2 καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐ-
τῶν ταῖς ἀσελγείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀλη-
θείας βλασφημηθήσεται· 3 καὶ ἐν πλεονεξίᾳ
πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· οἷς τὸ
κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐ-
τῶν οὐ ἔνυστάζει.

4 Εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάν-
των οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ἰσχυρῶς τὰς ταρ-
ταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους,
5 καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ
ὄγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν,
κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, 6 καὶ
πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας ἡκα-
ταστροφῇ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόντων
ἡ ἀσεβέσιν τεθεικώς, 7 καὶ δίκαιον Λῶτ κα-
ταπινούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀ-
σελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο— 8 βλέμματι
γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐ-
τοῖς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις
ἔργοις ἐβασάνιζεν— 9 οἶδεν κύριος εὐσεβεῖς

ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν

κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, 10 μάλιστα δὲ
τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μiasμοῦ πο-
ρευομένους καὶ κυριότητος καταφρονούντας.

Τολμηταὶ, αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμου-
σιν, βλασφημοῦντες, 11 ὅπου ἄγγελοι ἰσχυ-
αὶ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες οὐ φέρουσιν κατ'
ἑαυτῶν βλάσφημον κρίσιν. 12 οὗτοι δέ, ὡς
ἄλογα ζῶα ἡγενηθέντα φυσικὰ εἰς ἄλω-
σιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν βλασφη-
μοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν ἡ φθορὰ ἴσονται,
13 ἡ ἀδικούμενοι μισθὸν ἀδικίας· ἡδο-
νὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφὴν, σπύλοι
καὶ μῶμοι ἐν τρυφῶντες ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐ-
τῶν συνευωχούμενοι ὑμῖν, 14 ὀφθαλμοὺς ἔ-
χοντες μεστοὺς μοιχαλίδος καὶ ἡκαταπαύ-
στους ἁμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρί-
κτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔ-
χοντες, κατάρως τέκνα, 15 ἡ καταλιπόντες εὐ-
θεῖαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες
τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βοσόρ ὃς μισθὸν ἀ-
δικίας ἡγάπησεν 16 ἔλεγε· ἐν δὲ ἔσχεν ἰδίας
παρανομίας· ὑποζύγιον ἄφωρον ἐν ἀνθρώ-
που φωνῇ φθεγγόμενον ἐκώλυσε τὴν τοῦ
προφήτου παραφροσύναν.

17 Οὗτοι εἰσιν πηγαὶ ἄνδρες ἡ καὶ ὁμί-
χλαι ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμενοι, οἷς ὁ ζῳοφ-
τοῦ ἡ σκοτὸς τετήρηται. 18 ὑπέρογκα γὰρ
ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν ἐ-
πιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις τοὺς ὀλίγους
ἡ ἀποφεύγοντας τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφο-
μένους, 19 ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμε-
νοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ὅ-
τι γὰρ τις ἡττηται, τοῦτο γὰρ καὶ δεδούλωται. 20 εἰ
γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου
ἐν ἐπιγνώσει τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡ Ἰη-

σου Χριστοῦ τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες

ἡττώνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. 21 κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης ἢ ἐπιγνοῦσιν ὑποστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. 22 Συμβέβηκεν αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας· Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καί· Ὑς λουσαμένη εἰς κυλισμὸν βορβόρου.

Chapter 3

1 Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολὴν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινὴ διάνοιαν, 2 μνησθῆναι τῶν προειρημένων ρημάτων ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος, 3 τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅτι ἐλεύσονται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐν ἐμπαιγμονῇ ἐμπαίκεται κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι 4 καὶ λέγοντες· Ποῦ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως. 5 λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἔκπαιλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ, 6 δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο· 7 οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων.

8 Ἐν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ κυρίῳ ὥς χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη ὥς ἡμέρα μία. 9 οὐ βρα-

δύνει ὁ κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες βρα-

δύτητα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ὑμᾶς, μὴ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. 10 ἥξει δὲ ἡμέρα κυρίου ὥς κλέπτῃς, ἐν ἣ οἱ οὐρανοὶ ῥοιζήδον παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα ὥς λυθήσεται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα ὥς ἐρεθίσεται.

11 Τούτων οὕτως πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, 12 προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθίσονται καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται· 13 καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.

14 Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἀμόμητοι αὐτῷ εὐρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ, 15 καὶ τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, 16 ὥς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν αἷς ἐστὶν δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὥς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν. 17 ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσεσθε ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ, 18 αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ Α

Chapter 1

1 Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐ-
ωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασά-
μεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ
τοῦ λόγου τῆς ζωῆς— 2 καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώ-
θη, καὶ ἐωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀ-
παγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἣτις
ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν— 3
ὁ ἐωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν ἀπαγγέλλομεν
Ἦ καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ'
ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ
πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ· 4 καὶ ταῦτα γράφομεν Ἦμεῖς ἵνα ἡ χα-
ρὰ ἡμῶν ἦ πεπληρωμένη.

5 Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκό-
αμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι
ὁ θεὸς φῶς ἐστὶν καὶ σκοτία ἔν αὐτῷ οὐκ ἔ-
στιν ὀυδεμία. 6 ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν
ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπα-
τῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλή-
θειαν· 7 ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὡς
αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ'
ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. 8 ἐ-
ὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς
πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν· 9
ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός

ἐστὶν καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτί-
ας καὶ καθάρισή ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. 10
ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην
ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν
ἐν ἡμῖν.

Chapter 2

1 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ
ἀμάρτητε. καὶ ἐὰν τις ἀμάρτη, παράκλητον
ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα Ἰησοῦν Χριστὸν δί-
καιον, 2 καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστὶν περὶ τῶν
ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μό-
νον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

3 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώ-
καμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν.
4 ὁ λέγων ὅτι Ἔγνωνκα αὐτόν καὶ τὰς ἐν-
τολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν ψεύστης ἐστίν, καὶ ἐν
τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· 5 ὅς δ' ἂν τηρῇ
αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη
τοῦ θεοῦ τετελείωται. ἐν τούτῳ γινώσκομεν
ὅτι ἐν αὐτῷ ἔσμεν· 6 ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν
ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ ἁλ-
τὸς περιπατεῖν.

7 Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γρά-
φω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἶχετε ἀπ'
ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἐστὶν ὁ λόγος ὃν
ἠκούσατε. 8 πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω

ὑμῖν, ὃ ἐστὶν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι

ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. 9 ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. 10 ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν· 11 ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

12 Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ· 13 γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρὸν. 14 Ἐγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα· ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρὸν.

15 Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐὰν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ· 16 ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλὰ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν· 17 καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

18 Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκουμεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. 19 ἔξ ἡμῶν ἐξηλθαν, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἔξ ἡμῶν ἦσαν, μεμενῆκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡ-

μῶν. 20 καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου

καὶ οἴδατε ὅτι πάντες· 21 οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν. 22 τίς ἐστὶν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. 23 πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει· ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν καὶ τὸν πατέρα ἔχει. 24 Ὑμεῖς ὁ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω· ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ νήρῳ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. 25 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

26 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. 27 καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ μένει ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ χρειάν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς· ἀλλ' ὥς τὸ αὐτοῦ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθὲς ἐστὶν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, ὁ μένετε ἐν αὐτῷ.

28 Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ὁ φανερωθῇ ὁ σχῶμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνοῦμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. 29 ἐὰν εἰδῇτε ὅτι δίκαιός ἐστιν, γινώσκετε ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

Chapter 3

1 ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶμεν, καὶ ἐσμέν· διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. 2 ἀγαπητοί, νῦν τέκνα

θεοῦ ἔσμεν, καὶ οὐπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα.

Ἦ οἶδαμεν ὅτι ἐὰν φανερωθῇ ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτὸν καθὼς ἐστιν. 3 καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει ἑαυτὸν καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστιν.

4 Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. 5 καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. 6 πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἐώρακεν αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. 7 τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν· 8 ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. 9 πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται. 10 ἐν τούτῳ φανερά ἐστιν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου· πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

11 Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· 12 οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. 13 Ἦ μὴ θαυμάζετε, ἄδελφοί, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 14 ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. 15 πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρώ-

ποκτόνος ἐστίν, καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρώ-

ποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσας. 16 ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὀφειλόμεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς ἑθεῖναι. 17 ὥς δ' ἂν ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ;

18 Ἦ Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ τῇ γλώσσῃ ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. 19 Ἐν τούτῳ ἔγνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν ἡμῶν τὴν καρδίαν, ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. 21 ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν θεόν, 22 καὶ ὁ ἑὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν ἅπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. 23 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα ἡ πιστεῦσώμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. 24 καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

Chapter 4

1 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. 2 ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁ-

μολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθό-

τα ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, 3 καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστιν· καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. 4 ὑμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστε, τέκνια, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ· 5 αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. 6 ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

7 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν θεόν. 8 ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν θεόν, ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν. 9 ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. 10 ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήκαμεν τὸν θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. 11 ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. 12 θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ ἐν ἡμῖν τετελειωμένη ἐστίν¹.

13 Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. 14 καὶ ἡμεῖς τεθαύμαθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. 15 ὃς

ἐὰν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ

θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ. 16 καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν.

Ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ μένει καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει. 17 ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστιν καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. 18 φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξωβάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. 19 ἡμεῖς ἠγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. 20 ἐὰν τις εἴπῃ ὅτι Ἀγαπῶ τὸν θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἐώρακεν, τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἐώρακεν οὐ δύναται ἀγαπᾶν. 21 καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

Chapter 5

1 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ χριστὸς ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. 2 ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ, ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ποιῶμεν· 3 αὕτη γάρ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν, καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν, 4 ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ

πίστις ἡμῶν· 5 τίς ᾗ ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κό-
σμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱ-
ὸς τοῦ θεοῦ;

6 Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ
αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι
μόνον ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἔν τῷ αἵματι· καὶ
τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ πνεῦ-
μά ἐστιν ἡ ἀλήθεια. 7 ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρ-
τυροῦντες, 8 τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ
αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν. 9 εἰ τὴν μαρ-
τυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρ-
τυρία τοῦ θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη ἐστὶν
ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ ὅτι μεμαρτύρηκεν πε-
ρὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. 10 ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱ-
ὸν τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ᾧ αὐτῷ· ὁ
μὴ πιστεύων τῷ θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐ-
τόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν
μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. 11
καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον
ἔδωκεν ὁ θεὸς ἡμῖν, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ
υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν. 12 ὁ ἔχων τὸν υἱὸν ἔχει τὴν
ζωήν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὴν ζωὴν
οὐκ ἔχει.

13 Ταῦτα ἔγραψα ᾧ ὑμῖν ἵνα εἰδῆτε ὅτι
ζωὴν ἔχετε αἰώνιον, τοῖς πιστεύουσιν εἰς
τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. 14 καὶ αὕτη ἐ-
στὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι
ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκού-
ει ἡμῶν. 15 καὶ ἐὰν οἶδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν
ὁ ἔὰν αἰτώμεθα, οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰ-
τήματα ἃ ᾗτήκαμεν ἅπ' αὐτοῦ. 16 ἐάν τις ἴ-
δῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτί-
αν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ, καὶ δώσει αὐ-
τῷ ζωὴν, τοῖς ἁμαρτάνουσιν μὴ πρὸς θάνα-
τον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐ-
κείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. 17 πᾶσα ἀδικία ἁ-

μαρτία ἐστίν, καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θά-
νατον.

18 Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ
τοῦ θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ
τοῦ θεοῦ τηρεῖ ᾧ αὐτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἁ-
πτεται αὐτοῦ. 19 οἶδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσ-
μεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται.
20 οἶδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἦκει, καὶ
δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα ᾧ γινώσκωμεν τὸν
ἀληθινόν· καὶ ἐσμέν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱ-
ῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀλη-
θινὸς θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος.

21 Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν
ἐιδώλων.

ΙΩΑΝΝΟΥ Β

Chapter 1

1 Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνω-
κότες τὴν ἀλήθειαν, 2 διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα· 3 ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις ἔλεος εἰρή-
νη παρὰ θεοῦ πατρός, καὶ παρὰ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀ-
γάπῃ.

4 Ἐχάρην λίαν ὅτι εὑρηκα ἐκ τῶν τέ-
κνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς
ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός. 5 καὶ
νῦν ἔρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὥς ἐντολὴν καὶ
γράφων σοι· ἀλλὰ ἣν εἶχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵ-
να ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. 6 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ
ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ· αὕτη ἡ ἐντολή ἐστίν, καθὼς ἠκούσα-
τε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε. 7 ὅτι
πολλοὶ πλάνοι ἔξηλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ
μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον
ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχρι-
στος. 8 βλέπετε ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπολέσητε
τὸ εἰργασάμεθα, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπο-
λάβητε. 9 πᾶς ὁ προάγων καὶ μὴ μένων ἐν
τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ θεοῦ οὐκ ἔχει· ὁ μέ-
νων ἐν τῇ διδαχῇ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ

τὸν υἱὸν ἔχει. 10 εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ
ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε
αὐτὸν εἰς οἰκίαν καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε·
11 ὁ λέγων γὰρ αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς
ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.

12 Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἐβου-
λήθην διὰ χάρτου καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω
γενέσθαι πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα
λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν πεπληρωμένη ᾖ.
13 Ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου
τῆς ἐκλεκτῆς.

ΙΩΑΝΝΟΥ Γ

1 Ὁ πρεσβύτερος Γάτῳ τῷ ἀγαπητῷ,
ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.

2 Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὐχομαί σε
εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦται
σου ἡ ψυχή. 3 ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων
ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ,
καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. 4 μειζότε-
ραν τούτων οὐκ ἔχω ἡχαράν, ἵνα ἀκούω τὰ
ἐμὰ τέκνα ἐν τῇ ἀληθείᾳ περιπατοῦντα.

5 Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργά-
σῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τοῦτο ξένους, 6 οἱ
ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλη-
σίας, οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας ἀξίως
τοῦ θεοῦ. 7 ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐξῆλθον
μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἑθνικῶν. 8 ἡ-
μεῖς οὖν ὀφείλομεν ὑπολαμβάνειν τοὺς τοι-
ούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ.

9 Ἐγγραψά ᾒ τι τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φι-
λοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρέφης οὐκ ἐπιδέχε-
ται ἡμᾶς. 10 διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνή-
σω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς
φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τού-
τοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφούς καὶ
τοὺς βουλομένους κωλύει καὶ ἐκ τῆς ἐκκλη-
σίας ἐκβάλλει.

11 Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν ἀλλὰ
τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν·
ὁ κακοποιῶν οὐχ ἐώρακεν τὸν θεόν. 12 Δη-

μητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπὸ
αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦ-
μεν, καὶ ᾒδας ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθής
ἐστίν.

13 Πολλὰ εἶχον ᾒγραψαι σοι, ἀλλ' οὐ
θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοι ᾒγράφειν·
14 ἐλπίζω δὲ εὐθέως ᾒσε ἰδεῖν, καὶ στόμα
πρὸς στόμα λαλήσομεν.

15 Εἰρήνη σοι. ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι.
ἀσπάξου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

ΙΟΥΔΑ

1 Ἰούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν θεῷ πατρὶ ἡγαπημένοις καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς· 2 ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθεῖη.

3 Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. 4 παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ τὸν μόνον Ἰεσοῦν καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούνται.

5 Ὑπομνήσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότες ὅτι ἡμεῖς ἅπαξ Ἰησοῦς λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν, 6 ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἐαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς αἰδίοις ὑπὸ ζῶπον τετήρηκεν· 7 ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὅμοιον τρόπον τοῦτοις ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας, πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι.

8 Ὅμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μαίνουσιν, κυριότητα δὲ

ἀθετοῦσιν, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. 9 ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλὰ εἶπεν· Ἐπιτιμήσαι σοι κύριος. 10 οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἶδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῷα ἐτίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. 11 οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Καὶν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κόρε ἀπώλοντο. 12 οὗτοί εἰσιν οἱ ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες συνευωχούμενοι, ἀφόβως ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινὰ ἄκαρπα δις ἀποθανόντα ἐκρίζωθέντα, 13 κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς ἐαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται οἷς ὁ ζῶφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται.

14 Προεφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἔβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἐνῶχ λέγων· Ἰδοὺ ἦλθεν κύριος ἐν ἀγίαις μυριάσιν αὐτοῦ, 15 ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξει πάντας τοὺς ἀσεβεῖς περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἡσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. 16 οὗτοί εἰσιν γογγυσταί, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν.

ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· 18 ὅτι ἔλεγον Ὑμῖν· Ὅτι ἐσχάτου χρόνου ἔσονται ἐμπαίχται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. 19 οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιорίζοντες, ψυχικοί, πνεῦμα μὴ ἔχοντες. 20 Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, ἑποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει, ἐν πνεύματι ἁγίῳ προσευχόμενοι, 21 ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ θεοῦ τηρήσατε προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. 22 καὶ οὓς μὲν ἔλεᾶτε διακρινομένους, 23 οὓς δὲ σώζετε ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες, οὓς δὲ ἐλεᾶτε ἐν φόβῳ, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα.

24 Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι Ὑμᾶς ἀπταίστους καὶ στήσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἁμώμους ἐν ἀγαλλιάσει 25 ὁ μόνος θεὸς σωτῆρι ἡμῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν ὁ δόξα μεγαλωσύνη κράτος καὶ ἔξουσία πρὸ παντὸς τοῦ αἵωνος καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ, ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ, 2 ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα εἶδεν. 3 μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα, ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

4 Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἅπλοῦς ἀπὸ τοῦ ὄντος καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, 5 καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλείων τῆς γῆς.

Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ ῥύσαντι ἡμᾶς ἔκ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ— 6 καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ— αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

7 Ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ναί, ἀμήν.

8 Ἐγὼ εἰμι τὸ Ἀλφα καὶ τὸ Ὠ, λέγει κύριος, ὁ θεός, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμε-

νος, ὁ παντοκράτωρ.

9 Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συγκαινωνός ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἔν τῃ Ἰησοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ. 10 ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν ἡ μεγάλην ὡς σάλπιγγος 11 λεγούσης· Ὁ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις, εἰς Ἐφεσον καὶ εἰς Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν καὶ εἰς Λαοδικεῖαν.

12 Καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ· καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσαῖς, 13 καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν ὅμοιον ὑἱὸν ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσαῖαν· 14 ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν, ὡς χιών, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός, 15 καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένης, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, 16 καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ ἄσπερον αὐτοῦ ἑπτὰ, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὡς ἔοικεν ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.

17 Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἔθηκεν τὴν

δεξιὰν αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ λέγων· Μὴ φοβοῦ· ἐ-

γώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, 18 καὶ ὁ
ζῶν— καὶ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων— καὶ ἔχω τὰς
κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ᾄδου. 19 γράψον
οὖν ἃ εἶδες καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει γίνε-
σθαι μετὰ ταῦτα. 20 τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ
ἀστέρων ᾧ οὓς εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ
τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς· οἱ ἑπτὰ ἀστε-
ρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσὶν, καὶ
αἱ λυχνίαι αἱ ἑπτὰ ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσὶν.

Chapter 2

1 Τῷ ἁγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησί-
ας γράψον· Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ
ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν
μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνίων τῶν χρυσῶν·

2 Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ τὸν κόπον καὶ
τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνη βαστά-
σαι κακοὺς, καὶ ἐπέρασας τοὺς λέγοντας ἐ-
αυτοὺς ἁποστόλους, καὶ οὐκ εἰσὶν, καὶ εὔρες
αὐτοὺς ψευδεῖς. 3 καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ἐ-
βάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐ κεκοπί-
ακες. 4 ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην
σου τὴν πρώτην ἀφῆκες. 5 μνημόνευε οὖν πό-
θεν πέπτωκας, καὶ μετανόησον καὶ τὰ πρῶ-
τα ἔργα ποιήσον· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι, καὶ
κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐ-
τῆς, ἐὰν μὴ μετανόησης. 6 ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις
ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ
μισῶ. 7 ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα
λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. τῷ νικῶντι δώσω αὐ-
τῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ ἐστὶν ἐν
τῷ παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ.

8 Καὶ τῷ ἁγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκ-

κλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ
ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν·

9 Οἶδα ἴσου τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτω-
χείαν, ἀλλὰ πλούσιος εἶ, καὶ τὴν βλασφημί-
αν ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτούς,
καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ.
10 Ἐμὴν φοβοῦ ἃ μέλλεις ἰπάσχειν. Ἰδοὺ
μέλλει βᾶλλειν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυ-
λακὴν ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἔξετε θλίψιν ἡμε-
ρῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ
δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. 11 ὁ ἔχων
οὓς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλη-
σίαις. ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου
τοῦ δευτέρου.

12 Καὶ τῷ ἁγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκ-
κλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομ-
φαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν·

13 Οἶδα ποῦ κατοικεῖς, ὅπου ὁ θρόνος
τοῦ Σατανᾶ, καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ
οὐκ ἡρνήσω τὴν πίστιν μου ἱκαὶ ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις Ἀντιπᾶς, ὁ μάρτυς μου, ὁ πιστὸς ἱμου,
ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου ὁ Σατανᾶς
κατοικεῖ. 14 ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι
ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδασκίαν Βαλαάμ,
ὃς ἐδίδασκεν τῷ Βαλακ βαλεῖν σκάνδαλον
ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, φαγεῖν εἰδωλό-
θιτα καὶ πορνεῦσαι. 15 οὕτως ἔχεις καὶ σὺ
κρατοῦντας τὴν διδασκίαν Νικολαϊτῶν ὁμοί-
ως. 16 μετανόησον οὖν· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι
ταχύ, καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομ-
φαίᾳ τοῦ στόματός μου. 17 ὁ ἔχων οὓς ἀκου-
σάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. τῷ
νικῶντι δώσω αὐτῷ τὸ μάννα τοῦ κεκρυμ-
μένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ

τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον ὃ οὐ-
δεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων.

18 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θουατείροις
ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ θε-
οῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα
πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολι-
βάνῳ·

19 Οἶδά σου τὰ ἔργα, καὶ τὴν ἀγά-
πην καὶ τὴν πίστιν· καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν
ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσχατα
πλείονα τῶν πρώτων. 20 ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ
ὅτι ἀφεῖς τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ, ἡ λέγου-
σα ἐαυτὴν προφῆτιν, καὶ διδάσκει καὶ πλα-
νᾷ τοὺς ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι καὶ φα-
γεῖν εἰδωλόθυστα. 21 καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον
ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ θέλει μετανοῆσαι ἐκ
τῆς πορνείας αὐτῆς. 22 ἰδοὺ βάλλω αὐτὴν
εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς
εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανοήσωσιν ἐκ
τῶν ἔργων αὐτῆς. 23 καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀ-
ποκτενῶ ἐν θανάτῳ· καὶ γινώσκονται πᾶσαι
αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐραυνῶν νεφροὺς
καὶ καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἐκάστῳ κατὰ τὰ
ἔργα ὑμῶν. 24 ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς
ἐν Θουατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδα-
χὴν ταύτην, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθεῖα
τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσιν, οὐ βάλλω ἐφ' ὑ-
μᾶς ἄλλο βάρος· 25 πλὴν ὃ ἔχετε κρατήσατε
ἄχρι οὗ ἂν ἦξω. 26 καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τη-
ρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ
ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, 27 καὶ ποιμανεῖ αὐ-
τοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ ὡς τὰ σκευὴ τὰ κερα-
μικὰ· συντρίβεται, 28 ὡς καγὼ εἴληφα παρὰ
τοῦ πατρὸς μου, καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα
τὸν πρωϊνόν. 29 ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ

πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

Chapter 3

1 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκ-
κλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ
πνεύματα τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας·

Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅ-
τι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ. 2 γίνου γρηγορῶν, καὶ
στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ἔμελλον ἀποθανεῖν·
οὐ γὰρ εὔρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μου· 3 μνημόνευε οὖν πῶς
εἴληφας καὶ ἤκουσας καὶ τήρει, καὶ μετανό-
ησον· ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω ὡς κλέ-
πτης, καὶ οὐ μὴ γνῶς ποίαν ὥραν ἦξω ἐπὶ
σέ· 4 ἀλλὰ ἔχεις ὀλίγα· ὀνόματα ἐν Σάρδε-
σιν ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ πε-
ριπατήσουσιν μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί
εἰσιν. 5 ὁ νικῶν· οὕτως περιβαλεῖται ἐν ἱμα-
τίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα
αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ὁμολογή-
σω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ πατρὸς μου
καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. 6 ὁ ἔχων
οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλη-
σίαις.

7 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ
ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀ-
ληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖν Δαυὶδ, ὁ ἀνοίγων
καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ κλείων· καὶ οὐδεὶς ἄ-
νοίγει·

8 Οἶδά σου τὰ ἔργα— ἰδοὺ δέδωκα ἐν-
ώπιόν σου θύραν ἠνεωγμένην, ἣν οὐδεὶς δύ-
ναι κλεῖσαι αὐτήν— ὅτι μικρὰν ἔχεις δύνα-
μιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον, καὶ οὐκ ἥρ-

νήσω τὸ ὄνομά μου. 9 ἰδοὺ Ἰδιῶ ἐκ τῆς συν-

αγωγῆς τοῦ Σατανᾶ, τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται— ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἑνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γινώσιν ὅτι Ἐγὼ ἡγάπησά σε. 10 ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγὼ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. 11 ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. 12 ὁ νικῶν ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἰερουσαλήμ, ἡ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. 13 ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

14 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ Ἀμὴν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς Ἰκαὶ ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ·

15 Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός. ὀφελον ψυχρὸς ἢ ἡ ζεστός. 16 οὕτως, ὅτι χλιαρὸς εἶ καὶ οὔτε ζεστός οὔτε ψυχρὸς, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου. 17 ὅτι λέγεις ὅτι Πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδὲν χρειᾶν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος Ἰκαὶ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός, 18 συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι Ἰπαρ ἑμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς ἵνα πλουτήσης, καὶ ἱμάτια λευκά ἵνα περιβάλῃ καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνῃ τῆς γυμνότητός σου, καὶ κολλούριον ἔγχεῖσαι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέ-

πῆς. 19 ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παι-

δεύω· Ἰζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. 20 ἰδοὺ ἔστηκε ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, Ἰκαὶ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. 21 ὁ νικῶν δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. 22 ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

Chapter 4

1 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἡνεωγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἦν ἡκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγων· Ἀνάβα ὦδε, καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι. μετὰ ταῦτα 2 Ἰεὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ ἰδοὺ θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθήμενος, 3 Ἰκαὶ ὁ καθήμενος ὅμοιος ὀράσει λίθῳ ἱάσπιδι καὶ σαρδίῳ, καὶ Ἰρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὀράσει σμαραγδίνῳ. 4 καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου Ἰθρόνοι εἴκοσι τέσσαρες, καὶ ἐπὶ τοὺς Ἰθρόνους εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημένους περιβεβλημένους Ἰἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. 5 καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται Ἰαστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί· καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἑνώπιον τοῦ θρόνου, Ἰᾶ εἰσιν Ἰτὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ, 6 καὶ ἑνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνῃ ὁμοία κρυστάλλῳ.

Καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ

θρόνου τέσσαρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἑμ-
προσθεν καὶ ὀπισθεν· 7 καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶ-
τον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅ-
μοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχων τὸ
πρόσωπον ὡς ἄνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον
ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πετομένῳ· 8 καὶ τὰ τέσσα-
ρα ζῶα, ἐν ἑκάστῳ ἐν ἑαυτῶν ἔχων ἀνά πτε-
ρυγας ἑξ, κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέμουσιν ὀ-
φθαλμῶν· καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέ-
ρας καὶ νυκτὸς λέγοντες· Ἄγιος ἅγιος ἅγιος
κύριος, ὁ θεός, ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ
ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος. 9 καὶ ὅταν ἴδωσιν
τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ
καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων, 10 πεσοῦνται οἱ εἴκοσι
τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημέ-
νου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσιν τῷ
ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βα-
λοῦσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ
θρόνου, λέγοντες· 11 Ἄξιός ἐστι, ὁ κύριος καὶ ὁ
θεὸς ἡμῶν, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν
καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα,
καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἦσαν καὶ ἐκτίσθησαν.

Chapter 5

1 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημέ-
νου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔ-
σωθεν καὶ ὀπισθεν, κατεσφραγισμένον σφρα-
γῖσιν ἑπτὰ. 2 καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κη-
ρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Τίς ἄξιός ἀνοῖ-
ξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐ-
τοῦ; 3 καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ οὐ-
δὲ ἐπὶ τῆς γῆς οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖ-
ξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. 4 καὶ ἐγὼ
ἔκλαιον πολὺ ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὐρέθη ἀνοῖ-

ξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό· 5 καὶ εἶς

ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι· Μὴ κλαῖε· ἰ-
δοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ
ρίζα Δαυὶδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ τὰς ἑπτὰ
σφραγίδας αὐτοῦ.

6 Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ
τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρε-
σβυτέρων ἄρνιον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον,
ἔχων κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ, οἳ
εἰσιν τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ, ἄπεσταλ-
μένοι εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. 7 καὶ ἦλθεν καὶ εἴ-
ληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ
θρόνου. 8 καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον, τὰ τέσ-
σαρα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύ-
τεροι ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ ἁρνίου, ἔχοντες ἑ-
καστος κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμού-
σας θυμιαμάτων, αἱ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν
ἁγίων· 9 καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγον-
τες· Ἄξιός ἐστι λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι
τὰς σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ ἡγό-
ρασας τῷ θεῷ ἐν τῷ αἱματί σου ἐκ πάσης
φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, 10
καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλεί-
αν καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέ-
λων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώ-
ων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς
αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλι-
άδων, 12 λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ· Ἄξιόν ἐστιν
τὸ ἄρνιον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν
καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχύον καὶ τιμὴν
καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. 13 καὶ πᾶν κτίσμα
ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκά-
τω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ ἐν
αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας· Τῷ καθη-
μένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἁρνίῳ ἡ εὐλο-

γία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς

τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 14 καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον· Ἀμήν. καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

Chapter 6

1 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν ἐπτὰ σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος ὡς φωνῇ βροντῆς· Ἔρχου. 2 καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθημένος ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθεν νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ.

3 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος· Ἔρχου. 4 καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς ἵνα ἀλλήλους σφάξουσιν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη.

5 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος· Ἔρχου. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθημένος ἐπ' αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 6 καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν· Χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς χοίνικες ἑκτονάρου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς.

7 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν τέταρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος· Ἔρχου. 8 καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθημένος ἐπάνω αὐτοῦ

ὄνομα αὐτοῦ ὁ Θάνατος, καὶ ὁ ὁδὸς ἠκολού-

θει· μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀποκτείνειν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.

9 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον. 10 καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· Ἔως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; 11 καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἑκάστῳ στολὴ λευκή, καὶ ἔρρηθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσονται ἔτι χρόνον μικρόν, ἕως πληρωθῶσιν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτενέσθαι ὡς καὶ αὐτοί.

12 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα, 13 καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκὴ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη, 14 καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἐλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. 15 καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πᾶς δούλος καὶ ἐλεύθερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων· 16 καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς πέτραις· Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου, 17 ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς

ἑαυτῶν, καὶ τίς δύναται σταθῆναι;

Chapter 7

1 Ἐπεὶ τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ πάντων τῶν δένδρων. 2 καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγίδα τοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, 3 λέγων· Μὴ ἀδικήσῃτε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα, ἄχρι σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

4 Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, ἑσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ·

5 ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἑσφραγισμένοι,

ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες,

6 ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Νεφθαλὶμ δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Μανασσὴ δώδεκα χιλιάδες,

7 ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Λευὶ δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Ἰσασαχάρ δώδεκα χιλιάδες,

8 ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν δώδεκα χιλιάδες ἑσφραγισμένοι.

9 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολλός, ὃν ἀριθμῆσαι ἑαυτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἑστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· 10 καὶ κράζουσι φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· Ἡ σωτηρία τῷ θεῷ ἡμῶν τῷ καθήμενῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἀρνίῳ. 11 καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἰστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ, 12 λέγοντες· Ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

13 Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι· Οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς τίνες εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον; 14 καὶ εἶρηκα αὐτῷ· Κύριέ μου, σὺ οἶδας. καὶ εἶπέν μοι· Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν ἑαυτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. 15 διὰ τοῦτο εἰσὶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει

ἐπ' αὐτούς. 16 οὐ πεινάσουσιν ἔτι ἢ οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδὲ μὴ πέσῃ ἐπ' αὐτούς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα, 17 ὅτι τὸ ἄρνιον τὸ ἀνά μέσον τοῦ θρόνου ἱποτανεῖ αὐτούς, καὶ ὁδηγήσει αὐτούς ἐπὶ ζωῆς πηγᾶς ὑδάτων· καὶ ἔξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

Chapter 8

1 Καὶ ὅταν ἡνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὥς ἡμιώριον. 2 καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἁγγέλους οἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἑστῆκασιν, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες.

3 Καὶ ἄλλος ἁγγελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ ἵνα δώσῃ ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. 4 καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἁγγέλου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 5 καὶ εἶληφεν ὁ ἁγγελος τὸν λιβανωτόν, καὶ ἔγεμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός.

6 Καὶ οἱ ἑπτὰ ἁγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἠτοίμασαν ἑαυτοὺς ἵνα σαλπίσωσιν.

7 Καὶ ὁ πρῶτος ἔσάλπισεν· καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα ἐν αἵματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κα-

τεκάη, καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη,

καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη.

8 Καὶ ὁ δεύτερος ἁγγελος ἔσάλπισεν· καὶ ὡς ὅρος μέγα ἔπυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα, 9 καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρησαν.

10 Καὶ ὁ τρίτος ἁγγελος ἔσάλπισεν· καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. 11 καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται· ὁ Ἄψινθος. καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν.

12 Καὶ ὁ τέταρτος ἁγγελος ἔσάλπισεν· καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φάνῃ τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νύξ ὁμοίως.

13 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀετοῦ πετομένου ἐν μεσουρανήματι λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ· Οὐαὶ οὐαὶ οὐαὶ τοῖς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἁγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

Chapter 9

1 Καὶ ὁ πέμπτος ἁγγελος ἔσάλπισεν· καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεῖς τοῦ φρέα-

τος τῆς ἀβύσσου· 2 καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς

ἀβύσσου, καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου Ἰμεγάλης, καὶ Ἔσκοτώθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἄηρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. 3 καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἔξουσία ὡς ἔχουσιν ἔξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. 4 καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ Ἰαδικήσουσιν τὸν χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγίδα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῶν Ἰμετώπων. 5 καὶ ἐδόθη Ἰαυτοῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα Ἰβασανισθῶσιν μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄνθρωπον. 6 καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ εὐρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ Ἰφεύγει ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν.

7 Καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἠτοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι χρυσοῦ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων, 8 καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν, 9 καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν περυγῶν αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον· 10 καὶ ἔχουσιν οὐράς ὁμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἡ ἔξουσία αὐτῶν Ἰαδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. 11 ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου· ὄνομα αὐτῷ Ἐβραϊστὶ Ἀβαδδὼν Ἰκαὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων.

12 Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ἔρχεται

ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα.

13 Καὶ ὁ ἔκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, 14 Ἰλέγοντα τῷ ἔκτῳ ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα· Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. 15 καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἠτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν Ἰκαὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἑνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. 16 καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ Ἰίππικοῦ Ἰδισμυριάδες μυριάδων· ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. 17 καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλὰι τῶν ἵππων ὡς κεφαλὰι λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. 18 ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, Ἰἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. 19 ἡ γὰρ ἔξουσία τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστὶν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι Ἰόφεσιν, ἔχουσαι κεφαλὰς, καὶ ἐν αὐταῖς Ἰαδικοῦσιν.

20 Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἱ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, Ἰοὐδὲ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ Ἰπροσκυνήσουσιν τὰ δαιμόνια καὶ τὰ εἰδωλα τὰ χρυσοῦ καὶ τὰ ἀργυροῦ καὶ τὰ χαλκοῦ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὐτε βλέπειν Ἰδύνανται οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν, 21 καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν Ἰφαρμάκων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων

αὐτῶν.

Chapter 10

1 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλῃν, καὶ ἡ ἴρις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, 2 καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἠνεωγμένον. καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, 3 καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκάται. καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. 4 καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, ἤμελλον γράφειν· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν· Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς. 5 καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἤρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τὸν οὐρανόν, 6 καὶ ὥμοσεν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται· 7 ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθῃ τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ, ὡς εὐηγγέλisen τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τὸς προφήτας.

8 Καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν ἤλαοῦσαν μετ' ἐμοῦ καὶ λέγουσαν· Ὑπαγε λάβε τὸ βιβλίον τὸ ἠνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. 9 καὶ ἁπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον λέγων αὐτῷ δοῦναί μοι τὸ βιβλαρίδιον. καὶ λέγει μοι· Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν,

ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι.

10 καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκὺ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου.

11 Καὶ λέγουσιν μοι· Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς ἡ καὶ ἔθνεσιν καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς.

Chapter 11

1 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, λέγων· Ἐγείρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. 2 καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξωθεν, καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσιν μῆνας ἑπταεκάοντα δύο. 3 καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα, ἡ περιβεβλημένοι σάκκους.

4 Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἐστῶτες. 5 καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις θέλῃ αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. 6 οὗτοι ἔχουσιν τὴν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ ὅσακις ἐὰν θελήσωσιν.

7 Καὶ ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρτυρίαν

αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει μετ' αὐτῶν πόλεμον καὶ νικήσει αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. 8 καὶ τὸ πτώμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἧτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη. 9 καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἔθνων τὸ πτώμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς ἡμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἄφίουσιν τεθῆναι εἰς μνήμα. 10 καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ εὐφραίνονται, καὶ δῶρα πέμπουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο προφηταὶ ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἑπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. 12 καὶ ἤκουσαν φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἡγουσῆς αὐτοῖς. Ἐνάβατε ὦδε, καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἑθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἔχθροι αὐτῶν. 13 καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.

14 Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ.

15 Καὶ ὁ ἔβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγοντες· Ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ

βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

16 Καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καθήμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ, 17 λέγοντες· Εὐχαριστοῦμέν σοι, κύριε, ὁ θεός, ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας. 18 καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἤλθεν ἡ ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφῆταις καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.

19 Καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμός καὶ χάλαζα μεγάλη.

Chapter 12

1 Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα, 2 καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα· καὶ κράζει ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. 3 καὶ ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων μέγας πυρρός, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα, 4 καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς

γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέ-
κη τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. 5 καὶ ἔτεκεν
υἱόν, Ἄρσεν, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ
ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ ἠρπάσθη τὸ τέ-
κνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ πρὸς τὸν θρό-
νον αὐτοῦ. 6 καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρη-
μον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡτοιασμένον ἅπτο
τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ ἴτρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χι-
λίας διακοσίας ἐξήκοντα.

7 Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ,
ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ πολε-
μῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. καὶ ὁ δράκων ἐ-
πολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, 8 καὶ οὐκ
ἴσχυσεν, οὐδὲ τόπος εὗρέθη αὐτῶν ἐπὶ ἐν τῷ
οὐρανῷ. 9 καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ
ὄφης ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ
ἡ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην—
ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ'
αὐτοῦ ἐβλήθησαν.

10 Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ
οὐρανῷ λέγουσαν· Ὁ Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία
καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν
καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη
ὁ ἁγίωγος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγο-
ρῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας
καὶ νυκτός. 11 καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν δι-
ὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς
μαρτυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυ-
χὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου· 12 διὰ τοῦτο εὐ-
φραίνεσθε, οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκη-
νοῦντες. οὐαὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅ-
τι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς, ἔχων θυμὸν
μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.

13 Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλή-
θη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξεν τὴν γυναῖκα ἣτις ἔτε-

κεν τὸν ἄρσενά. 14 καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναι-
κὶ αἱ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου,
ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐ-
τῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς
καὶ ἡμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως.
15 καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφης ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
ὀπίσω τῆς γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα
αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. 16 καὶ ἐβοή-
θησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ ἠνοιξεν ἡ γῆ τὸ
στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν ὃν ἔ-
βαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· 17
καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ, καὶ
ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν
τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐν-
τολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἔχόντων τὴν μαρτυρίαν
Ἰησοῦ· 18 καὶ ἑστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θα-
λάσσης.

Chapter 13

1 Καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀ-
ναβαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἐ-
πτὰ, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα δια-
δήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνόματα
βλασφημίας. 2 καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοι-
ον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου,
καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος. καὶ
ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ
καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγάλην.
3 καὶ μίαν ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὥς ἐσφα-
γμένην εἰς θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανά-
του αὐτοῦ ἔθεραπεύθη. καὶ ἑθαιμάσθη ὅλη
ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου, 4 καὶ προσεκύνη-
σαν τῷ δράκοντι ὅτι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν
τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ λέ-
γοντες· Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ, καὶ τίς δύναται

πολεμήσαι μετ' αὐτοῦ;

5 Καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἔξουσία ποιῆσαι μῆνας τεσσαράκοντα δύο. 6 καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίας πρὸς τὸν θεόν, βλασφημήσας τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. 7 καὶ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων καὶ νικῆσαι αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἔξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ λαὸν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. 8 καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, οὗ οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

9 Εἴ τις ἔχει οὓς ἀκουσάτω. 10 εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι. ὧδέ ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων.

11 Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχεν κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. 12 καὶ τὴν ἔξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα προσκυνήσουσιν τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ ἑθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. 13 καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνειν εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. 14 καὶ πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ, ὅς ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρης καὶ ἔζησεν. 15 καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι

τοῦ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θη-

ρίου καὶ ποιήσῃ ἵνα ὅσοι ἐὰν μὴ προσκυνήσωσιν τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου ἀποκτανθῶσιν. 16 καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δώσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν, 17 καὶ ἵνα μὴ τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. 18 ὧδε ἡ σοφία ἐστίν· ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου, ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν· καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ ἑξακόσιοι ἑξήκοντα ἕξ.

Chapter 14

1 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ τὸ ἀρνίον ἑστὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 2 καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης, καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἤκουσα ὡς κιθαρωδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν. 3 καὶ ᾄδουσιν ὡς ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. 4 οὗτοί εἰσιν οἱ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν, παρθένοι γάρ εἰσιν· οὗτοι οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ· οὗτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀ-

παρχὴ τῷ θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ, 5 καὶ ἐν τῷ

στόματι αὐτῶν οὐχ εὐρέθη ψεῦδος· ἅμωμοί
εἰσιν.

6 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετόμενον
ἐν μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνι-
ον εὐαγγελίσαι ἔπι τοὺς καθημένους ἐπὶ τῆς
γῆς καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσ-
σαν καὶ λαόν, 7 λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Φο-
βήθητε τὸν Ἱεὸν καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι
ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ προσκυ-
νήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν
γῆν Ἱκαὶ θάλασσαν καὶ πηγὰς ὕδατων.

8 Καὶ ἄλλος ἑνὺς ἄγγελος ἡκο-
λούθησεν λέγων· Ἐπεσεν, ἔπεσεν Βαβυλὼν
ἡ μεγάλη, ἥ ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορ-
νείας αὐτῆς πεπότικεν πάντα τὰ ἔθνη.

9 Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἡκολού-
θησεν αὐτοῖς λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Εἴ τις
προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ,
καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐ-
τοῦ ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, 10 καὶ αὐτὸς πίε-
ται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ κε-
κρασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀρ-
γῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθῆσεται ἐν πυρὶ καὶ
θείῳ ἐνώπιον ἁγγέλων ἁγίων καὶ ἐνώπι-
ον τοῦ ἀρνίου. 11 καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασα-
νισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων ἀναβαίνει,
καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαισιν ἡμέρας καὶ νυ-
κτός, οἱ προσκυνούντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰ-
κόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

12 Ὡς δὲ ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, οἱ
τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ τὴν πί-
στιν Ἰησοῦ.

13 Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ

λεγούσης· Γράψον· Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν
κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ' ἄρτι. Ἱναί, λέγει
τὸ πνεῦμα, Ἱνα ἁναπαήσονται ἐκ τῶν κό-
πων αὐτῶν, τὰ Ἱγὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ
μετ' αὐτῶν.

14 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλῃ λευκῇ,
καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλῃν καθημένον ὅμοιον ὕι-
ὸν ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ
στέφανον χρυσοῦν καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέ-
πανον ὀξύ. 15 καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ
τοῦ ναοῦ κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθη-
μένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης· Πέμψον τὸ δρέπανόν
σου καὶ θέρισον, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα θερίσαι, ὅτι
ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. 16 καὶ ἔβαλεν
ὁ καθημένος ἐπὶ τῆς νεφέλης τὸ δρέπανον
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ.

17 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ
ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέ-
πανον ὀξύ. 18 καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐκ τοῦ
θυσιαστηρίου, Ἱὸ ἔχων ἔξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυ-
ρός, καὶ ἐφώνησεν Ἱφωνῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι
τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ λέγων· Πέμψον σου τὸ
δρέπανον τὸ ὀξύ καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας
τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἤκμασαν αἱ σταφυ-
λαὶ αὐτῆς. 19 καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέ-
πανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησεν τὴν
ἄμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν
τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τὸν μέγαν. 20 καὶ ἐπατή-
θη ἡ ληνὸς ἔξωθεν τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν
αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν Ἱπ-
πων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἔξακοσίων.

Chapter 15

1 Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ

μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ θεοῦ.

2 Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κιθάρας τοῦ θεοῦ. 3 καὶ ᾄδουσιν τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες· Μεγάλα καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα σου, κύριε, ὁ θεός, ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων· 4 τίς οὐ μὴ ὀβριθῇ, κύριε, καὶ ὀδοῦσιν τὸ ὄνομά σου, ὅτι ὁ ὁσῖος· ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν.

5 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, 6 καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, ἔνδεδυμένοι ἱλίνον καθαρὸν λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζῶνας χρυσαῖς. 7 καὶ ἔν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσαῖς γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 8 καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

1 Καὶ ἤκουσα ἡμεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ

ναοῦ λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις· Ὑπάγετε καὶ ἔκχετε τὰς ἑπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ εἰς τὴν γῆν.

2 Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἔξεχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἔλκος κακὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνούντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ.

3 Καὶ ὁ δεύτερος ἔξεχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶνς ἀπέθανεν ἡ ἐν τῇ θαλάσῃ.

4 Καὶ ὁ τρίτος ἔξεχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμούς· καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο αἷμα. 5 καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος· Δίκαιος εἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἴς, ὁ ὁσῖος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας, 6 ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἔξεχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς ἔδεδωκας πιεῖν· ἄξιοί εἰσιν. 7 καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος· Naί, κύριε, ὁ θεός, ὁ παντοκράτωρ, ἀληθινὰ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου.

8 Καὶ ὁ τέταρτος ἔξεχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. 9 καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἔμαζαν· καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν.

10 Καὶ ὁ πέμπτος ἔξεχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ ἐμασῶν-

Chapter 16

το τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, 11 καὶ

ἐβλασφήμησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν.

12 Καὶ ὁ ἕκτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου. 13 καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα ἑτρία ἀκάθαρτα ὥς βάτραχοι· 14 εἰσὶν γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος— 15 Ἰδοὺ ἔρχομαι ὡς κλέπτῃς. μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέπωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ— 16 καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστὶ Ἀρμαγεδών.

17 Καὶ ὁ ἕβδομος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἀέρα— καὶ ἐξηλθεν φωνὴ μεγάλη ἔκ τοῦ Ἰναοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα· Γέγονεν— 18 καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ ὧφοναὶ καὶ βρονταί, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ ἄνθρωποι ἐγένοντο ἔπὶ τῆς γῆς τηλικούτος σεισμὸς οὕτω μέγας, 19 καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσαν· καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ· 20 καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγεν, καὶ ὄρη οὐχ εὗρέθησαν. 21 καὶ χάλασα μεγάλη ὡς ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ

οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφή-

μησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

Chapter 17

1 Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἔχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων· Δεῦρο, δεῖξω σοὶ τὸ κρίμα τῆς πόρνῆς τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὕδατων πολλῶν, 2 μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. 3 καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι. καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, ἡγέμοντα ὀνόματα βλασφημίας, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. 4 καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον, ἡ καὶ κεχρυσωμένη ἡ χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς γέμον βδελυγμάτων καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας αὐτῆς, 5 καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον, μυστήριον, Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. 6 καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων ἡ καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ.

Καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα· 7 καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος· Διὰ τί θαύμασας; ἐγὼ ἐρῶ σοὶ τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα· 8 τὸ θηρίον ὃ εἶδες ἦν καὶ οὐκ ἔστιν,

καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου, καὶ

εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει· καὶ θαυμασθήσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται ἡ ὄνομα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλεπόντων ἡ τῶν θηρίων ὅτι ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ παρέσται.

9 Ὡς οὖν ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. αἱ ἐπτά κεφαλαὶ ἐπτά ὅρη εἰσὶν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθεται ἐπ' αὐτῶν. καὶ βασιλεῖς ἐπτά εἰσιν. 10 οἱ πέντε ἔπασαν, ὁ εἷς ἔστιν, ὁ ἄλλος οὐπω ἦλθεν, καὶ ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μείναι, 11 καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν. καὶ αὐτὸς ὁ γδοὺς ἔστιν καὶ ἐκ τῶν ἐπτά ἔστιν, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. 12 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὐπω ἔλαβον, ἀλλὰ ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. 13 οὗτοι μίαν γνῶμην ἔχουσιν, καὶ τὴν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδώσιν. 14 οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσιν, καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι κύριος κυρίων ἔστιν καὶ βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί.

15 Καὶ λέγει μοι· Τὰ ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθεται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ γλώσσαι. 16 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρνην, καὶ ἡρμωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακάψουσιν ἐν πυρὶ. 17 ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνῶμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι ἑμίαν γνῶμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι ἡ τελεσθῇσονται οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ. 18 καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἣ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέ-

ων τῆς γῆς.

Chapter 18

1 Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. 2 καὶ ἔκραξεν ἑνὶ ἰσχυρᾷ φωνῇ λέγων· Ἐπεσεν, ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς θηρίου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου, 3 ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἡ πέπτωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν.

4 Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν· Ἐξέλθατε, ὁ λαός μου, ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε. 5 ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. 6 ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν, καὶ διπλώσατε ἡ διπλὰ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασεν κεράσατε αὐτὴν διπλοῦν. 7 ὅσα ἐδόξασεν αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν, τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει ὅτι Κάθηναι βασιλίσσα, καὶ χήρα οὐκ εἰμί, καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. 8 διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἡξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ὅτι ἰσχυρὸς κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν.

9 Καὶ κλαύσουσιν καὶ κόψονται ἐπ’ αὐ-

τὴν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ’ αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαντες, ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, 10 ἀπὸ μακρόθεν ἐστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς λέγοντες· Οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου.

11 Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ‘κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν’ ἐπ’ αὐτήν, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, 12 γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίον καὶ μαργαριτῶν καὶ βυσσίνου καὶ πορφύρας καὶ σιρικοῦ καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου, 13 καὶ κιννάμωμον ‘καὶ ἄμωμον’ καὶ θυμιάματα καὶ μύρον καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν καὶ σῖτον καὶ ‘κτήνη καὶ πρόβατα’, καὶ ἵππων καὶ ῥεδῶν καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. 14 καὶ ἡ ὁπώρα ‘σου τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς’ ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπώλετο ἀπὸ σοῦ, καὶ ‘οὐκέτι ‘οὐ μὴ αὐτὰ εὐρήσουσιν’. 15 οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ’ αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, 16 ‘λέγοντες· Οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον καὶ ‘κεχρυσωμένη χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίτῃ, 17 ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος.

Καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων, καὶ ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν 18

καὶ ἔκραξαν βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυ-

ρώσεως αὐτῆς λέγοντες· Τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ; 19 καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἔκραξαν κλαίοντες καὶ πενθοῦντες λέγοντες· Οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη.

20 Εὐφραίνου ἐπ’ αὐτῇ, οὐρανέ, καὶ οἱ ἄγιοι καὶ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς.

21 Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλινον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων· Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἔτι. 22 καὶ φωνὴ κιθαρωδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὐρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, 23 καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φάνῃ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη, 24 καὶ ἐν αὐτῇ ‘αἷμα προφητῶν καὶ ἀγίων εὐρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

Chapter 19

1 Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὅχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων· Ἀλληλουϊά· ἡ σωτηρία καὶ ἡ ‘δόξα καὶ ἡ δύναμις’ τοῦ θεοῦ ἡμῶν, 2 ὅτι ἀληθινὰ καὶ δί-

καιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρ-
νην τὴν μεγάλην ἥτις ἔφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ
πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησεν τὸ αἷμα τῶν
δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς. 3 καὶ δευτέ-
ρον εἴρηκαν· Ἀλληλουϊά· καὶ ὁ καπνὸς αὐ-
τῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 4
καὶ ἔπασαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσα-
ρες καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν
τῷ θεῷ τῷ καθήμενῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγον-
τες· Ἀμήν, Ἀλληλουϊά.

5 Καὶ φωνὴ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξηλ-
θεν λέγουσα· Αἰνεῖτε τῷ θεῷ ἡμῶν, πάν-
τες οἱ δούλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ φοβούμενοι αὐ-
τόν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι. 6 καὶ ἤκουσα
ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν ὑδά-
των πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυ-
ρῶν, λέγοντων· Ἀλληλουϊά, ὅτι ἔβασίλευσεν
κύριος, ὁ Θεός, ὁ παντοκράτωρ. 7 χαίρω-
μεν καὶ ἁγαλλιωμέν, καὶ ὀδώσομεν τὴν δό-
ξαν αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου, καὶ
ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοιμάσεν ἑαυτήν, 8 καὶ ἐδό-
θη αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον ἁγίον
καθαρόν, τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα
τῶν ἁγίων ἐστίν.

9 Καὶ λέγει μοι· Γράψον· Μακάριοι οἱ
εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλη-
μένοι. καὶ λέγει μοι· Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ
τοῦ θεοῦ εἰσιν. 10 καὶ ἔπεσα ἔμπροσθεν τῶν
ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ. καὶ λέγει
μοι· Ὅρα μή· σύνδουλός σου εἰμι καὶ τῶν ἀ-
δελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰη-
σοῦ· τῷ θεῷ προσκύνησον· ἡ γὰρ ἡ μαρτυρία
Ἰησοῦ ἐστίν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.

11 Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἠνεωγμένον,
καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ’

αὐτὸν ἵπστὸς καλούμενος καὶ ἀληθινός, καὶ
ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. 12 οἱ δὲ ὀ-
φθαλμοὶ αὐτοῦ φλόξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κε-
φαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, ἔχων ὄνο-
μα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός,
13 καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον ἁγίον ἁγνόν
αἵματι, καὶ ἔκκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὁ Λό-
γος τοῦ Θεοῦ. 14 καὶ τὰ στρατεύματα αὐ-
τοῦ οὐρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ ἐφ’ ἵπποις λευ-
κοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καθαρόν.
15 καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἔκπορεύεται
ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη,
καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδη-
ρᾷ· καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ
θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτο-
ρος. 16 καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν
μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον· Βασιλεὺς
βασιλέων καὶ κύριος κυρίων.

17 Καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἐστῶτα ἐν
τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ λέγων
πᾶσι τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσου-
ρανήματι· Δεῦτε συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ
μέγα τοῦ θεοῦ, 18 ἵνα φάγητε σάρκας βα-
σιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας
ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθη-
μένων ἐπ’ αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἐλευ-
θέρων τε καὶ δούλων καὶ μικρῶν καὶ μεγά-
λων. 19 καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασι-
λεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συν-
ηγμένα ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ κα-
θημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρα-
τεύματος αὐτοῦ. 20 καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον
καὶ μετ’ αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας
τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησεν
τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ
τοὺς προσκυνούντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· ζῶντες
ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός

‘τῆς καιομένης’ ἐν θείῳ. 21 καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

Chapter 20

1 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. 2 καὶ ἐκράτησεν τὸν δράκοντα, ‘ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος’, ὅς ἐστιν Διάβολος καὶ ὁ ‘Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, 3 καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἐκλείσεν καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ ‘πλανήσῃ’ ἐτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· μετὰ ταῦτα δεῖ ‘λυθῆναι’ αὐτὸν ‘μικρὸν χρόνον.

4 Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ’ αὐτούς, καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν ‘Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὐδὲ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ χριστοῦ ‘χίλια ἔτη. 5 ‘οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. 6 μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ’ ἔσονται ἱερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσιν μετ’ αὐτοῦ ‘χίλια ἔτη.

7 Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυ-

θήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, 8

καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γὼγ ‘καὶ Μαγώγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὃν ὁ ἀριθμὸς ‘αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. 9 καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ‘ἐκύκλευσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην. καὶ κατέβη πῦρ ‘ἐκ τοῦ οὐρανοῦ’ καὶ κατέφαγεν αὐτούς· 10 καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ θείου, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

11 Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν καθημένον ‘ἐπ’ αὐτοῦ’, οὗ ἀπὸ ‘τοῦ προσώπου’ ἐφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὐρέθη αὐτοῖς. 12 καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς, ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία ἠνοίχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἠνοίχθη, ὃ ἐστιν τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. 13 καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκρούς τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ὄδης ἔδωκαν τοὺς νεκρούς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. 14 καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ὄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς. οὗτος ὁ ‘θάνατος ὁ δεύτερός’ ἐστιν, ἡ λίμνη τοῦ πυρὸς. 15 καὶ εἴ τις οὐχ εὐρέθη ἐν ‘τῇ βίβλῳ’ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς.

Chapter 21

1 Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν· ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. 2 καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. 3 καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου λεγούσης· Ἴδου ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ Ἕλαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς 'μετ' αὐτῶν ἔσται', 4 καὶ ἐξαλείψει πᾶν δάκρυον ἔκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι· οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι. τὰ πρῶτα ἀπῆλθαν.

5 Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ· Ἴδου 'καινὰ ποιῶ πάντα'. καὶ ἰλέγει· Γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι ἱστοί καὶ ἀληθινοὶ εἰσιν. 6 καὶ εἶπέν μοι· Τέγοναν. ἐγὼ τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὡ, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. 7 ὁ νικῶν κληρονομήσει ταῦτα, καὶ ἔσονται αὐτῷ θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός. 8 τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ ἁπίστοις καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσι καὶ πόρνοις καὶ φαρμάκοις καὶ εἰδωολάτραις καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θεῖρ, ὃ ἔστιν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος.

9 Καὶ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἔχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, τῶν γεμόντων τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων· Δεῦρο, δέξω σοὶ τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα τοῦ ἁρνίου. 10 καὶ ἀπήνεγκέν με ἐν πνεύματι ἐπὶ ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρα-

νοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, 11 ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ· ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι. 12 ἔχουσα τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἁγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα ἃ ἔστιν τῶν δώδεκα φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. 13 ἀπὸ ἁνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. 14 καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχων θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἁρνίου.

15 Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχεν μέτρον κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. 16 καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ μήκος αὐτῆς ὅσον τὸ πλάτος. καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίους δώδεκα χιλιάδων· τὸ μήκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστίν. 17 καὶ ἐμέτρησεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου, ὃ ἔστιν ἀγγέλου. 18 καὶ ἡ ἐνδύμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἱάσπις, καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὅμοιον ὕαλω καθαρῷ. 19 οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι· ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἱάσπις, ὁ δεύτερος σάπφιρος, ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέταρτος σμάραγδος, 20 ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος σάρδιον, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βήρυλλος, ὁ ἕνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἐνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. 21 καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρίται, ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλῶνων ἦν ἐξ ἐνὸς μαργαρίτου· καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυ-

σίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγής.

22 Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ, ὁ γὰρ κύριος, ὁ θεός, ὁ παντοκράτωρ, ναὸς αὐτῆς ἐστίν, καὶ τὸ ἄρνιον. 23 καὶ ἡ πόλις οὐ χρειάν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνωσιν αὐτῇ, ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἄρνιον. 24 καὶ περιπατήσουσιν τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσιν τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς αὐτήν· 25 καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νῦξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ, 26 καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἔθνων εἰς αὐτήν. 27 καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν πᾶν κοινὸν καὶ ἱποίων βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου.

Chapter 22

1 Καὶ ἔδειξέν μοι ἱποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου 2 ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς· καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεύθεν καὶ ἐκείθεν ξύλον ζωῆς ποιοῦν καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἕκαστον ἁποδοῦν τὸν καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἔθνων. 3 καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι. καὶ ὁ θρόνος τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ, 4 καὶ ὧνται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 5 καὶ νῦξ οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ οὐκ ἔχουσιν χρειάν ἱφωτὸς λύχνου καὶ φωὸς ἡλίου, ὅτι κύριος ὁ θεὸς φωτίσει ἑπ' αὐτούς, καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

6 Καὶ εἶπέν μοι· Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ

καὶ ἀληθινοί, καὶ ὁ κύριος, ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν, ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει· 7 καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ· μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.

8 Καγὼ Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα. καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. 9 καὶ λέγει μοι· Ὅρα μὴ· σύνδουλός σου εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ θεῷ προσκύνησον.

10 Καὶ λέγει μοι· Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν. 11 ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπαρευθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι.

12 Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἔστιν αὐτοῦ. 13 ἐγὼ τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὠ, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος.

14 Μακάριοι οἱ ἱπλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. 15 ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ φάρμακοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλόλατραι καὶ πᾶς φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος.

16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις·

αἰς. ἐγὼ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος Δαυίδ, ὁ ἄ-

στήρ ὁ λαμπρός, ὁ πρωῒνός. 17 καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν· Ἔρχου· καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· Ἔρχου· καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

18 Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἂν τις ἐπιθῇ ἐπ' αὐτά, ἔπιθήσει ὁ θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· 19 καὶ ἂν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἄφελεῖ ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

20 Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· Ναί· ἔρχομαι ταχύ· Ἀμήν· Ἔρχου, κύριε Ἰησοῦ.

21 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ μετὰ πάντων.

